MANAGEMENT

la

.10 G P E ъ,

întocmit

Prof. obișnuit. univers. Sf. Vladimir

ORESTOM NOVITSKYM.

KIEV.

În Tipografia Universității.

Eu 8 A I.

TIPARAREA ESTE PERMISA

astfel încât, după tipărire, numărul de exemplare legalizat a fost înaintat Comitetului de Cenzură de la Kiev. Kiev, 1841, decembrie 13 zile.

Cenzorul Alexander Fedotov-Cehovski.

PREFAŢĂ.

Gânditorii Z7erman-Sky ai timpului nostru, care procesează logica, converg către două clase principale. Unii, urmând exemplul lui Hegel, doresc să-l transforme complet, în timp ce alții, urmând marele întemeietor al acestei științe, Aristotel, doar treptat își dezvoltă și completează conținutul anterior.

Impingând pentru o transformare completă Logicienii vor să-i dea un caracter pur speculativ. Dar o astfel de încercare nu numai că îi promite beneficii viitoare, dar o amenință cu pericol: vrea să atragă această știință filozofică, care până acum a urlat constant înainte pe calea dezvoltării sale, în vârtejul general al sistemelor filozofice tranziționale. Cu toate acestea, aceste reforme speculative nu privesc logica simțului uman comun, ele vorbesc despre o astfel de gândire pe care mintea umană generală nu o cunoaște și, prin urmare, ar trebui atribuite Metafizicii germane, care, cu fragilitatea tuturor părților sale, nu o cunoaște. mai are obiecte

pentru influența sa distructivă și, prin urmare, dorește să-l transforme în Logic.

Ghidul logicii oferit aici, compilat conform lui Fried. Fischer, aparține celei de-a doua direcții: alături de dezvoltarea anterioară a acestei științe, înseamnă îmbunătățirea ei privată și dezvoltarea ulterioară. Principalele îmbunătățiri și completări prezentate în acest manual – după cum va observa cu ușurință oricine este familiarizat cu starea logicii din timpul nostru – sunt următoarele:

noi vrem:

2?" Pentru Logica Pură, esența gândirii este arătată în dezvoltarea relațiilor interne ale lucrurilor, iar legile gândirii sunt definite ca relații de bază care au putere și semnificație în sine. Este prezentată aplicarea acestor legi la anumite acțiuni ale gândirii. Este explicată diferența dintre simpla diferență și contradicție și dintre acord și identitate. Se stabilește conceptul de opoziție negativă și se definește pozitiv. Adevăratul sens al legii rațiunii suficiente a fost restaurat. Conceptul fals al începutului excluderii celui de-al treilea a fost infirmat. Prelucrarea acestor reprezentări și aplicarea lor sunt delimitate în acțiunile gândirii. Separat, se calculează lucrările de procesare mentală - poziție, concept, sistem. Corelarea conceptelor este expusă mai pe deplin. Prima este examinată critic și este prezentată o nouă împărțire a judecăților. Se arată dualitatea categoricului sau a naratorului.

piya și concluzii, și anume volumul și conținutul lor. În forma sa actuală, este prezentată o propoziție cauzală. Judecățile complexe sunt enumerate sistematic. Reumplete sunt relațiile judecăților între ele. Inferențe imediate sunt reduse la cel mai simplu mod de exprimare. Se propune o nouă împărțire a concluziilor mediocre. Inferențe separate și condiționate sunt recunoscute ca repetare inutilă a formelor de inferență directă. În cele din urmă, și cel mai important, logica pură este completată cu inferențe corelative, care până acum au fost împrăștiate fragmentar în întreaga logică. În nevoia de asta

reîncărcare Autorul s-a convins de experiența însăși, constatând că formele de gândire expuse în logica anterioară nu explică toate întorsăturile de gândire întâlnite atât în știință, cât și în viața generală. Între concluziile imediate și mediocre, care în forma lor obișnuită de exprimare sunt foarte scurte și concise, și între o metodă care cuprinde cărți întregi, lipsește astfel de forme de gândire și combinații logice care să lege gândurile individuale; și astfel de forme și combinații ne apar în inferențe corelative

nyh.

În logica aplicată se disting metodele - matematice, sistematice și istorice, iar momentele lor particulare sunt expuse în detaliu, ceea ce nu se regăsește în niciuna dintre Metodologiile anterioare, dacă excludem

dintre ele inferențe corelative, care de fapt nu le aparțin.

Cu astfel de completări și modificări, Autorul nu a putut să nu facă pe alocuri remarci critice asupra conceptelor anterioare ale logicienilor; altfel, propriile sale propoziții ar putea apărea uneori ca digresiuni și conjecturi arbitrare. Cu toate acestea, aceste remarci polemice, bazate doar pe dragostea pentru adevăr, nu sunt nicăieri exprimate pe un ton aspru sau certăreț.

În cele din urmă, nu va fi de prisos să observăm că acest Ghid de logică este în cea mai strânsă legătură cu Ghidul de psihologie experimentală pe care l-am publicat mai devreme, astfel încât acestea să fie completate și explicate reciproc.

O.I.

Kiev,

13 decembrie 1841

CUPRINS.

INTRODUCERE.

§ 1. Denumirea Logica (λογ^ înseamnă έττι^ημη'), cu semnificația sa (*) indică legătura internă a cuvântului și a gândirii și dă motive de a crede că grecii antici, sub numele de Logică, desemnau știința gândirii, așa cum se manifestă în cuvântul viu: de aceea, în cea mai

mare parte, au numit-o dialectică (din Aαλεγο,αα / vorbesc), iar uneori eristic (din έρχομαι susțin) și T. L. În urma timpului, se observă o diferență între gând și cuvânt; și, prin urmare, doctrina cuvântului este separată încetul cu încetul de doctrina gândirii și ambele au constituit totuși părți separate ale unei științe (Logica, ca la stoici). La romani, aceste părți erau deja științe independente: cuvântul era atribuit Retoricii și doar gândirea a rămas subiectul logicii; de ce numesc Logica arta gândirii (ars cogitandi). Definită astfel, Logica a fost recunoscută și în Evul Mediu ca știință a gândirii, doar în conceptul ei se amestecau diversele sale aspecte și de aceea această știință a fost numită diferită.

(*) Cuvântul Logic vine de la λόγο?, care înseamnă atât cuvânt, cât și minte.

denumiri: arta invenției (hevreștica), leacul pentru iluzii (medicina mentis;, filozofia supremă (caput et apex Pliiiosophiae), farul și critica rațiunii (pliarus intellectus, critica rationisj- pt. conștiința diferite aspecte ale gândirii (formală, materială, metodologică), totuși, și acum gândirea este studiată în Logică, numai în acest sens sau în altul.

§ 2. Nu degeaba gândirea a fost în orice moment subiect de atenţie şi studiu deosebite. Gândirea este una dintre cele mai importante funcții spirituale ale unei persoane; prin activitatea spiritului, el își supune natura stală, atât teoretic cât și practic: înțelege obiectele, le domnește și construiește știința. Datorită acestei importanțe, gândirea este acum demnă de un studiu special; Predominant, însă, un astfel de studiu este o necesitate pentru învățământul superior, pentru că nu ar trebui să pătrundem pe tărâmul gândirii fără conștiință de sine.

§ 3. Pentru a explica conceptul de gândire ca subiect al Logicii, trebuie să-l luăm în considerare şi să-l descriem în trei privinţe: a) după poziţia sa în cercul altor funcţii cognitive; b) prin continutul si c) prin forma (*).

('J Vezi Ghidul experienței publicat de mine. Psych. Kiev, 1840, pp. 234-240.

a) În ciuda faptului că activitatea principală în viața umană aparține gândirii, ea ocupă doar un loc subordonat și limitat în cercul celorlalte funcții ale spiritului uman: aceasta este doar una dintre manifestările capacității cognitive, care la rândul ei. este, de asemenea, una dintre laturile spiritului uman în general, deoarece sentimentele și dorințele se dezvăluie și în el, ca alte două aspecte principale ale ființei sale.

Cogniția, ca produs general al abilității cognitive, este facilitată de următoarele. abilități speciale: cinci simțuri, conștiință de sine, putere de percepție, memorie, fantezie și înțelegere, ca și capacitatea de a gândi în sine.

Aceste diverse facultăți cognitive, de dragul clarității, ne putem reprezenta pentru noi înșine ca șase puteri diferite ale sufletului, cu funcții diferite; deși de fapt toate sunt doar o singură putere a sufletului, care apare în diverse direcții și moduri de acțiune, și anume conștiința, ca principiu universal al abilităților cognitive; diferitele funcții ale cunoașterii nu sunt de fapt separate una de cealaltă, dar aproape întotdeauna toată lumea participă la fiecare act de cunoaștere, doar în așa fel încât una să predomine într-una, iar cealaltă (*).

Dintre cele șase abilități cognitive

Rukov. q Experiență. Psiho. Cap. VI.

1.

primele patru colectează materialul de cunoaștere, iar ultimele două, Fantezie și Rațiune, sunt angajate în prelucrarea și aplicarea acestuia. Mai precis, ocupațiile facultăților cognitive sunt distribuite în felul următor: sentimentul și conștiința de sine sunt sursele din care se trag toate cunoștințele; cunoașterea lumii corporale este extrasă din simțuri, iar cunoașterea lumii spirituale din conștiința de sine. Cu toate acestea, nici observația externă, nici cea internă, în sine, nu oferă încă cunoștințe reale: ceea ce observăm doar, de exemplu. doar noi vedem sau auzim, în același timp noi înșine nu o observăm, ne rămâne necunoscută, și nu lasă nici cea mai mică urmă în conștiința noastră. Iar remarca este opera puterii de percepție. O remarcă, oriunde apare, cu siguranță coincide cu o observație într-un act care nu se poate distinge; totuși, prima trebuie să fie distinsă de cea din urmă ca o plecare în esență mai înaltă: deoarece observarea de foarte multe ori, și chiar în cea mai mare parte, trece neobservată. Sentimentele în sine deschid doar lumea corporală în fața noastră, la fel cum conștiința de sine doar disprețuiește lumea interioară, spirituală.

Remarcarea este transformarea unei realități interioare și exterioare observate într-o reprezentare, prin intermediul căreia este mai întâi ridicată într-un conținut conștient. Reprezentările constau parțial în imagini mentale naturale, modelate pe obiectele observate, și parțial în semne artificiale, și anume în cuvinte, prin

prin care putem comunica convenabil altora ceea ce am observat.

Aceste reprezentări sunt reținute și stocate de memorie, gata de utilizare. Opțiunile există aici în felul lor cu totul special, tocmai în așa fel încât dintr-o multitudine de nenumărate dintre ele, doar unul rămâne întotdeauna în realitate, în timp ce ceilalți se scufundă în inconștiență și încetează să mai existe într-un mod real; dar în posibilitatea își continuă existența, pentru ca în fiecare moment, când este nevoie, să poată trece din nou în realitate. Ele există ca o disponibilitate și flexibilitate a conștiinței de a se schimba din nou în idei, odată formate, de exemplu. îndemânarea mâinii la mișcări cunoscute.

Reprezentările latente în memorie sunt trezite la conștiința actuală în memorie parțial prin stimuli corporali și spirituali, parțial prin contactul conceptelor.

Cu toate acestea, ideile acumulate în memorie ar fi o comoară moartă dacă nu ar fi transformabile și aplicate din nou cazului. Această acțiune este de două feluri: una este jucăușă, produsă de fantezie pentru distracție și distracție; altul în concordanță cu scopul, produs de rațiunea de utilizare în viață și știință.

După aceasta putem defini gândirea,

după poziţia sa în cercul altor funcţii cognitive, astfel: este o transformare şi aplicare a ideilor şi cunoştinţelor culese de memorie es.

§ 4. b) Această transformare mentală şi aplicare a ideilor adunate de memorie ne introduce în relaţiile interne şi esenţiale ale obiectelor, iar pătrunderea în aceste relaţii constituie conţinutul gândirii.

Observarea și observarea, prin ele însele, fără reflecție, ne-ar prezenta obiecte numai în relațiile exterioare ale spațiului și timpului, așa cum există unul dedesubt și după altul. În același mod, memoria însăși, dacă Fantezia și rațiunea nu și-ar exercita influența asupra ei, ar reproduce reprezentări numai după legile simultaneității și succesiunii. Dar gândirea în raport cu spațiul găsește o legătură internă între părți și întreg, proprietăți și un obiect, iar în raport cu timpul vede o legătură cauzală. Ea dezvoltă aceste relații în poziție.

Fantezia, rezolvă legătura istorică externă a reprezentărilor și le conectează în mod jucăuș în funcție de similitudine și contrast, precum și, dacă este posibil, și cel puțin de plauzibilitate. Dar aceasta din nou este doar o relație accidentală, pe care gândirea trebuie să o reducă la relații esențiale. Asemănarea se transformă în asemănare generică sau într-un concept, contrast - în diferență sau opoziție specifică. În sfârșit, o combinație între posibil și plauzibil

ele intră în aplicarea conceptelor și a regulilor de succes în judecată și inferență.

§ 5. c) Dacă gândirea, în conținut, este o perspectivă asupra relațiilor interne și esențiale ale obiectelor, atunci de aici se dezvăluie deja că este în forma ei. Întrucât gândirea se preocupă doar de relațiile obiectelor, este cunoaștere mediocră; dezvoltă aceste relaţii în general cu scopul de a înţelege un membru al relaţiei prin intermediul celuilalt. Astfel, conceptul servește la înțelegerea obiectelor, genul-k. înțelegerea speciilor și invers: predicatul în poziție și judecată este folosit pentru a înțelege subiectul, baza - pentru a înțelege consecința, sau consecința - pentru a înțelege baza. Prin astfel de mediocritate a cunoașterii, gândirea diferă în esență de simpla observare și observație: în timp ce aici obiectul real sau imaginat cade simplu și direct sub conștiință, acolo între conștiință și obiect intră o reprezentare care explică obiectul și servește drept cheie pentru înțelegerea lui. .

§ 6. Gândirea în general este de două feluri: naturală, comună tuturor oamenilor și care urmează legile prescrise de natura însăși, și artificială, sau dezvoltarea cunoașterii în știință după reguli cunoscute. Logica, deși furnizează gândirea naturală ca subiect principal, totuși nu exclude gândirea artificială din cercul său. De aici rezultă de la sine cum

diviziunea, la fel este și împărțirea logicii. Logica este știința legilor naturii și a regulilor gândirii artificiale sau, pe scurt, știința gândirii în general. Logica este împărțită în pură, sau în sensul cel mai restrâns, logică, și aplicată, sau metodologie. Prima parte este știința legilor gândirii umane naturale și universale și ultima dintre regulile gândirii științifice.

§ 7. Ambele acţiuni ale gândirii, naturale şi ştiinţifice, sunt, desigur, foarte strâns legate între ele şi trec una în alta; deoarece gândirea științifică folosește formele necesare ale gândirii naturale, numai în cea mai mare măsură posibilă. într-un mod mai artificial. Cu toate acestea, ambele aceste acțiuni diferă din nou una de cealaltă, astfel încât necesită o analiză separată. Gândirea științifică, deși în funcțiile ei esențiale este una și aceeași cu gândirea naturală, este totuși o activitate mai artificială, în care nu se poate dobândi doar pricepere, dar pe care o poate învăța într-o anumită măsură; în plus, acesta este un tip special de ocupație, căruia puțini oameni se complau de obicei. Pe de altă parte, gândirea obișnuită este un proces natural care se dezvoltă și se realizează singur și nu poate fi dobândit niciodată prin știință, ci poate fi îmbunătățit doar prin exercițiu. Gândirea naturală urmează legile naturii, iar gândirea științifică urmează parțial regulile. De aceea importanța așa-zisului

logica și metodologia sunt diferite: prima are doar interesul teoretic al științei naturii, în timp ce cea din urmă are, într-o anumită măsură, utilizarea practică a artei de a gândi.

Mai mult, metoda științifică depinde, într-o măsură incomparabil mai mare decât gândirea naturală, parțial de obiectul la care se lucrează și parțial de intenția lucrătorului. De aceea metodologia se numește Logica Aplicată. Procesul natural de gândire subjugă în mod egal orice chestiune de cunoaștere care cade sub el cu legile sale involuntare, necesare în mod natural. Iar metoda științifică stăpânește diferite obiecte diferit, în raport cu scopul studiului și proprietatea obiectului. De aceea metoda matematică este complet diferită de cea sistematică, iar aceasta din urmă este complet diferită de cea istorică; de aceea iar în metoda sistematică descrierea diferă de teorie și așa mai departe.

În cele din urmă — ceea ce arată în mod decisiv necesitatea separării celor două științe — metodologia are o relație cu totul diferită cu celelalte științe decât așa-numita logică în sine: în timp ce aceasta din urmă este doar o parte din psihologia 11, ea aparține tuturor celorlalte științe, ca Propedeutica.

§ 8. Gândirea naturală, de care se ocupă Logica, luată în sens strict, ca toate celelalte funcţii naturale ale sufletului, urmează legile naturii, tu.

 completate din necesitate inconștientă, dar pentru asta cu acuratețea și fidelitatea instinctului. Și, prin urmare, Logica trebuie doar să investigheze legile, și să nu prescrie nicio regulă, ceea ce ar fi prea târziu pentru ea; si urmatorul. are doar caracterul unei științe naturale; este chiar un păianjen natural, precum Psihologia. Sarcina sa este de a pătrunde în mecanismul procesului gândirii umane, de a-l descompune în cele mai simple izvoare și acțiuni ale sale și de a observa cum aceste elemente cele mai simple sunt combinate pentru a efectua atât de multe acțiuni diferite și maiestuoase ale rațiunii umane.

Notă. Definind logica ca știință a legilor gândirii naturale, noi înșine mergem împotriva concepției predominante asupra sarcinii și semnificației logicii, conform căreia aceasta este considerată un ghid al gândirii sau arta gândirii și, potrivit lui Hegel, chiar prin metoda gândirii complet artificiale. Această evaluare falsă a lui Loikp, desigur*, îi câștigă respectul de la un public neînvățat și poate fi principalul motiv pentru care goro oua continuă să existe în școli: totuși, pe de altă parte, aceeași părere despre Logic o umilește în ochii lui. oameni inițiați în știință, pentru că vor învăța în curând că, pentru uz practic, este posibil să înveți din Logică puțin mai mult decât ceea ce te obișnuiești deja din copilărie din necesitate naturală și că dacă în Logică întâlnim turnuri de gândire complet noi , care sunt, de exemplu, omologii logicii obișnuite și dialecticii lui Hegelova; atunci sunt metode naturale, doar complet ieșite din rotație și inutilizabile. Cunoscătorului, dorința de a preda gândirea, pe care,

prin sugestia naturii însăși, o înțelegem și o realizăm, va părea ridicolă.

§ 9. Deși oricine poate gândi și gândi corect fără logică, cum se poate digera fără fiziologie: totuși, nu mai puțin, logica are o mare demnitate. O persoană educată nu dorește doar să-și folosească instinctiv puterile cele mai nobile, ci dorește și, prin cunoașterea științifică, să-și dea socoteală despre legile acestei întrebuințări. Iar acestei distincții, acestei conștiințe de sine, logica aduce gândire insinuală; este, ca să spunem așa, rațiunea noastră, făcută știință și ca atare privind propria natură în manifestările sale cele mai esențiale. In hac disciplina, spune Augustin, se ipsa ratio demonstrat atcpie aperit, quid sit, quid -velit, quid valeat. (Liber. I. de trinit. cap. XXII).

Logica, furnizând conținutul său cu gândire pură, separată de tot ce este străin, ne transferă în lumea suprasensibilă. Chiar și matematica este deja preocupată de abstracțiile numărului și spațiului; dar aceste abstracții sunt încă un element senzual, deși abstract senzual și străin de ființă. Dar gândirea pură este smulsă și de acest ultim element senzorial, abstrasă de sensibilitatea externă și interioară, și rămâne complet liberă în sine. Și această lume a gândirii pure nu este lumea abstracției moarte; gândirea este cea mai înaltă putere de pe pământ, este cea mai apropiată asemănare a minții Divine și o activitate creatoare asemănătoare Lui: ea dă naștere gândurilor din sine. Și astfel Logic, transfer

intră în lumea abstractă a gândirii, ne prezintă cel mai curios și demn subiect de studiu.

Acest merit teoretic al logicii nu este inutil nici în termeni practici. Ne învață gândirea să se colecteze și să fie distrasă, în timp ce în ideile obișnuite ea rătăcește și se împrăștie în obiecte. Dar atunci când este distras, spiritul nostru gânditor se concentrează asupra unui punct și prin aceasta dobândește obiceiul de a acționa mai puternic și mai profund pe cealaltă parte, de îndată ce gândul se ridică la o cunoaștere clară a lui însuși, apoi împreună cu aceasta dobândește capacitatea și arta de a fi corect. discuta despre propriile lucrări mentale și ale altora dobândește mijloacele de a stăpâni mai bine pe sine și subiectul activității sale. Logica este adevărata gimnastică a gândirii.

În cele din urmă, Logica, ca metodă de predare, familiarizându-ne cu metodele gândirii artificiale, oferă puterii noastre de gândire o modalitate de a construi o lume armonioasă a viziunii din cunoștințe împrăștiate. De aceea, fără ajutorul metodologiei, cel mai fericit talent nu poate întotdeauna să-și aducă gândurile la cea mai bună

dispoziție, artistică și sistematică, și mai ales când sunt prea numeroase și eterogene.

§ 10. Întrucât conţinutul Logicii este gândit, care prin natura sa este doar cognitiv formal

activitate preocupată de prelucrarea și aplicarea reprezentărilor la obiecte: această știință este limitată doar de forma cunoașterii și, prin urmare, trebuie recunoscută ca știință formală. Logica este preocupată doar de Forma cunoașterii, și nu de Forma de gândire, deoarece unii logicieni nu s-au exprimat în mod expres și precis. Logica ia în considerare la fel de mult conținut ca și Forma de gândire și, prin urmare, nu încetează să fie o știință pur formală; pentru că conținutul gândirii nu este altceva decât o transformare formală din exteriorul acestui conținut, fără niciun adaos material. Conținutul gândirii este un concept, dar un concept în general, și nu unul sau altul în special care aparține experienței. Forma gândirii constă în abaterile gândirii și legile lor.

O astfel de viziune asupra logicii diferă, pe de o parte, de conceptul anterior dominant al acesteia*, conform căruia a fost recunoscută ca știință formală deoarece este limitată la o singură formă de gândire (adică concepte, judecăți și concluzii) și , în consecință, nu contribuie deloc la cunoaștere. Dar într-un astfel de caz, Formele logice ar fi un container mort și inactiv de idei sau gânduri, iar studiul acestor Forme ar fi, în ceea ce privește cunoașterea adevărului, istorie complet inutilă *și de prisos (cum spune Hegel).). Pe de altă parte, viziunea noastră despre nGa' Logic este opusă acelui concept, care este deosebit de dominant în ultimele școli filozofice, Po., la care gândirea; trebuie sa

 să conțină în sine, sau de la sine pentru a produce conținut propriu și independent de experiență., și pe care urma. Logica se transformă într-o știință materială.

Notă. Disputa despre formalitatea sau materialitatea logicii este în legătură cu disputa generală dintre experiență și speculație; dar nu acesta este locul pentru a decide acest litigiu secular; este suficient să subliniezi doar sensul acestor două vederi contradictorii.

Pint a fost primul care a încercat să transforme logica într-o știință materială. Cu toate acestea, la el, Logica Formală a rămas în drepturile sale anterioare sub noua, introdusă de el, Logica materială. El admite o activitate dublă a gândirii în cunoaștere: o activitate de procesare, a cărei considerație o lasă în seama „Logicii pure". numai aceasta este acțiunea gândirii, prelucrarea datelor cunoașterii. Dar mintea, gândește Kant, deja înainte de experiență. acționează pentru a produce experiența în sine.Experiența sau observația senzorială (acestea sunt, în opinia sa, sinonime), care pentru el este un proces pur intern care are loc în spirit, el recunoaște ca un produs comun al

impresiilor externe și al activității de sine a spiritul, fructul, pe de o parte, al senzației, (așa numește el asistența sentimentelor), pe de altă parte, Formele pre-experimentale ale sensibilității și rațiunii, în care Forma se află senzația, deci pentru a face o observație, adică și aici - în acest transcendent, adică înainte de orice conștiință și arbitrar, formare a experienței - înțelegerea acționează sintetic; deoarece introduce în experienţă legătura subiect n Formă, sinteza prepoziţională.

Acţiunea de analiză şi procesare a gândirii, conform

lagal el corespunde în continuare exact acţiunii sale productive sau sintetice în formarea experienţei. Cu alte cuvinte: gândirea sub analitic! dezvoltarea cunoașterii urmează exact aceleași Forme pe care, în producția sintetică a experienței, le introduce în conținutul său. Rezolvă doar acele svpz-uri, pe care le-a alcătuit și el. Prin urmare, din diversele Forme ale gândirii analitice considerate în Logica pură, se pot extrage Formele gândirii sintetice; diferitelor tipuri de judecată corespund aceluiaşi număr de categorii de sinteză. Expunerea acestor acțiuni sintetice și Forme de gândire Kant numește ideile trinității Logica de oțel, deoarece procesul acestor acte materiale de gândire, care precede orice experiență, este transcendental.

De aici rezultă clar că utilizarea raţiunii de către Kant este sintetică? nu apare nici în experiență, nici în logica obișnuită și din aceasta din urmă poate fi exclusă în siguranţă şi lăsată în voia metafizicii. Prin urmare, introducerea diferenței dintre acțiunile analitice și sintetice ale gândirii în logica obișnuită și căutarea acestora din urmă în domeniul experienței și al gândirii logice, a căzut în neînțelegere, care nu a făcut decât să sporească confuzia. Logicianul, în acord cu propria opinie a lui Kant, poate ignora complet Logica sa transcendentală sau materială.

Deoarece Kant a distins logica formală de logica sa materială, aceasta a scăpat de influența dăunătoare a metafizicii sale tranzitorii între el și studenții săi și chiar datora acestei școli unele îmbunătățiri și o dezvoltare ulterioară.

Dar școala hegeliană a făcut mult mai rău cu logica în timpurile moderne, care vrea să înlocuiască logica formală cu propria sa speculativă, și obișnuită, bazată pe legile naturii -

scăldând gândirea, să o subordoneze metodei dialectice proprii, pentru a o transforma și a o transforma într-una artificială. Această metodă speculativă trebuie, din pură gândire, să producă Forma și conținutul cunoașterii, sau mai bine, Forma gândirii, ca esențială; conţinutul principal al universului (*). Se laudă cu o mișcare reușită, chiar cu finalizarea acestei creativități a gândirii; între timp, alții cred că acești gânditori încă lucrează zadarnic la nimic. Reprezentați procesele lumii de trimitere și Formele Gândirii, care sunt, de

exemplu. Judecata și inferența, care au loc numai în gândire și există doar acolo, este un vis speculativ care este posibil doar în idealism. Cât despre puterea metodei dialectice mai târziu, să mai așteptăm puțin pentru a vedea dacă depășește legile naturale ale gândirii, dacă se pune cu adevărat în locul lor. Până atunci, subiectul observării și explicației logice este gândirea naturală, care este, fără îndoială, Formalul.

(') Werke al lui Hegel. 1840. Bd. VI. S. 49; 316-319.

LOGICA E PURA.

CAPITOLUL I

REVIZUIRE. »

§ 11. Reprezentările culese de memorie și Fantezie păstrează încă o legătură externă și accidentală; gândirea caută în ele relaţii interne şi esenţiale 4). Aceste relaţii sunt de două feluri: a) unele sunt descoperite şi dezvoltate doar prin prelucrarea ideilor culese în memorie şi Fantezie, iar celelalte b) sunt produse prin aplicarea unor concepte obţinute prin prelucrare. Relațiile de primul fel sunt exprimate în propoziții și concepte, iar de ultimul fel în judecată și inferență. Prin urmare, principalele produse ale gândirii sunt: poziția, conceptul, judecata și concluzia.

§ 12. a) Relaţii interne şi esenţiale, descoperite numai prin prelucrarea mentală a ideilor gata făcute, în special, esenţa următoarelor:

aa) Fenomenele lumii reale sunt situate între ele în spațiu și timp. În acest aranjament dual, pe de o parte, sunt deschise relațiile părților cu întregul

și proprietățile obiectului și, pe de altă parte, relația dintre cauză și efect. Dar unitatea întregului în părți, a obiectului în proprietăți, a cauzalității în acțiune și cauză, nu este recunoscută numai prin observație: deși aceste relații interne sunt cuprinse într-o legătură externă spațială și temporală, care este observată și observată. : cu toate acestea, ele nu sunt deschise la privirea directă, dar trebuie totuși extrase gând. Și de îndată ce sunt cuprinse de gândire, ele sunt exprimate în propoziții. Apoi obiectul, prin accesorii, sau predicate cu un conjunctiv, sau prin intermediul verbelor intranzitive, este descompus în proprietățile sale (de exemplu, o persoană este o ființă senzuală, rațională etc.); întregul, prin intermediul verbului „are” sau prin intermediul accesoriilor și predicatelor, se descompune în părțile sale (de exemplu, corpul uman are instrumente de simț, mișcări alimentare); în cele din urmă, relația

cauzală, prin intermediul unui subiect, verb tranzitiv și a unei indicații de acțiuni, se descompune în membrii săi (de exemplu, luna produce flux și reflux cu presiune). Astfel, propoziția este produsul unei simple transformări și analize și, totuși, ne dezvăluie bogăția de conținut ascunsă în aceste reprezentări și, prin urmare, există o acțiune a gândirii, deși inferioară, dar pentru asta este rodnică.

bb) Fantezia în reprezentările culese de memorie sesizează asemănări și diferențe; iar gândirea, tot printr-o altă elaborare, formează din ele conceptul și pro-

 contrariile: membrii constitutivi ai înțelegerii. Din gândirea similară extrage același lucru, și acesta este conceptul, și în el separă contrariile, iar apoi conceptul devine un gen care îmbrățișează contrariile ca specie. Dar pe măsură ce fiecare concept generic din nou, ca o specie, este subordonat genurilor superioare, întreaga lume a viziunii este distribuită în funcție de aceste relații de asemănare și opoziție, de la cel mai înalt concept generic, ca centru, până la cele mai de jos opuse. Apoi haosul ideilor este pus în ordine, adus sub o singură revizuire și supus puterii spiritului. Printr- o astfel de formare a unei conexiuni între concepte, apare o minte sănătoasă în raport cu gândirea obișnuită, iar în știință un sistem.

"

§ 13. b). Relațiile interne și esențiale, produse prin aplicarea unor concepte și reguli, sunt esența judecății și inferenței. Iar Fantasy isi aplica ideile la obiecte, dar combinatiile pe care le produce au doar caracterul de posibilitate si plauzibilitate. Și în judecată și inferență, aceste combinații aleatorii se transformă în unele esențiale.

Pentru ca reprezentările să-și găsească aplicarea potrivită, pentru aceasta ele trebuie în primul rând transformate în concepte și reguli prin intermediul gândirii; altfel, rămânând simple reprezentări și propoziții, ele ar avea aplicație numai obiectelor particulare, întrucât sunt formate din ele. Următorul. imaginea-2.

chemarea conceptelor precede judecăţile şi concluziile; iar conceptele sunt precedate de formarea propoziţiilor; deoarece atributele obiectelor individuale trebuie să fie distinse în poziție înainte ca atributele similare ale multor obiecte să fie observate de concept.

Conceptele și regulile obținute prin prelucrarea reprezentărilor sunt aplicate – mai întâi obiectelor aflate în judecată și, în ultimul rând, cazurilor în inferență.

§ 14. aa) În judecată, conceptele sunt aplicate obiectelor, pentru înțelegerea lor, în două moduri: fie ca predicate ale lor, apoi ca cauze ale acestora, fie acțiuni. Și prin urmare, însăși judecățile sunt

de două feluri: judecățile declarative și cauzale; primii aplică conceptul obiectului ca predicat, în timp ce cei din urmă îl aplică ca cauză sau efect.

Este ușor de înțeles că într-o judecată există același mod de a lega gândurile care este (și într-o poziție, care, de asemenea, descompune fie un obiect în proprietățile sale, fie o legătură cauzală în părțile sale componente. Diferența constă numai în faptul că în poziție reprezentarea se dezvoltă numai din obiect, ca element dat; dar în judecată se aplică obiectului, ca concept: diferența, aparent, este lipsită de importanță; dar de ea depinde o demnitate mult mai mare și mai înaltă. caracterul judecății.

§ 15. bb) Inferența este derivarea unei judecăți dintr-o alta, efectuată cu un dublu scop: parțial pentru a dobândi cunoștințe noi în judecata derivată și parțial pentru ca aceeași judecată, dacă este deja cunoscută, să se afirme prin subordonarea acesteia faţă de altul acceptat pentru regulă. În primul caz, inferența este mai mult de prelucrare și analiză, în timp ce în cel din urmă se aplică regula unui anumit caz, la fel cum într-o judecată se aplică un concept unui obiect. Prin prima acțiune de raționament dobândim mai multe cunoștințe, iar prin ultimul act ne întărim mai mult înțelegerea.

§ 16. Întrucât propoziţia este foarte asemănătoare cu judecata, atunci, pentru a evita repetarea, poate fi considerată împreună cu judecata; între timp, toate acțiunile gândirii sunt încă afirmate pe legi speciale, fundamentale, a căror doctrină trebuie să preceadă totul. Conform acestei logici pure ne împărțim în patru urme. ramuri: I) despre legile de bază ale gândirii, 2) despre concepte, 3) despre poziție și judecată și D) în cele din urmă despre inferență.

CAPITOLUL II.

DESPRE LEGILE DE BAZĂ ALE GÂNDIRII.

§ 17. Toate acele relaţii interne şi esenţiale de obiecte, dezvoltare şi producţie

de care gândirea este preocupată 11), converg și mai profund către niște relații inițiale: aceste relații inițiale ale obiectelor pe care le gândim sunt legile de bază ale gândirii noastre. Ele sunt numite legi ale gândirii deoarece servesc ca regulă pentru cunoașterea și dezvoltarea tuturor relațiilor dintre gânduri în general, doar în această utilizare își dezvăluie puterea, ca și legile naturii, cu necesitate inconștientă.

§ 18. Relaţiile de bază, către care converg toate celelalte, relaţiile interne şi esenţiale ale obiectelor gândirii, sunt tocmai de două

feluri: identitate şi cauzalitate, astfel că toată gândirea se împarte în două procese principale: dezvoltarea şi producerea relaţiilor. de identitate şi relaţiile de cauzalitate.

Relația întregului cu părțile sale, obiectul cu proprietățile sale, reprezentarea cu trăsăturile, conceptul cu obiectele sale, genul cu specia se reduc la relația de identitate. În același mod, prin relația de identitate, într-o judecată, un concept se aplică unui obiect, iar într-o concluzie se aplică o regulă unui caz special.

Relația de cauzalitate se reduce la dezvoltarea unei legături cauzale într-o situație, precum și la explicarea unui eveniment fie din cauzele, temeiurile și mijloacele sale, fie din acțiunile, consecințele și scopurile sale.

Din moment ce aceste acțiuni îmbrățișează totul

 gândirea naturală, atunci totul se rezumă la dezvoltarea și producerea relațiilor de identitate și cauzalitate în diferitele lor aspecte și aplicații și, prin urmare, există doar două legi de bază ale gândirii: legea identității și legea fundamentului. .

Dar întrucât aceste relații de identitate și cauzalitate adesea nu le găsim și le negăm în obiectele gândirii, atunci Legea identității poate fi adăugată legii identității; la fel cum legea lipsei de temei ar putea fi atașată legii rațiunii.

Mai mult, gândirea nu se limitează la descoperirea și dezvoltarea acestor relații doar în realitate; dar îi urmărește chiar și în tărâmul posibilului. Prin urmare, legea identității și a non-identității se extinde în legea acordului și a contradicției; la fel cum a doua lege a rațiunii ar putea fi extinsă la legea probabilității și improbabilității.

1. LEGEA IDENTITATII SI NEIDENTITATII.

§ 19. Cea mai generală și dominantă lege a gândirii este legea identității și a non-identității, sau a asemănării și a deosebirii, pripsi-pium identitatis: un lucru este ceea ce este și nimic altceva; sau: fiecare lucru este egal cu el însuși și nu cu altul < ·

Notă. Formula pe care am folosit-o aici este aproape universal acceptată în prezent. Degeaba Bachman (vezi Sist. his Log. S. Petersburg Ch. I. p. 63), condamnă expresia: lucru * 'Ding g.);:

„fiecare idee, fiecare gând este ceva, este un lucru — există chiar și o realitate care are ființă, numai că nu în sine, ci în sine; iar identitatea cu sine aparține reprezentărilor și gândurilor tocmai pentru că sunt lucruri, actualități. — Formula matematică: A=A exprimă același lucru.

§ 20. Este greu de înțeles această lege pentru că este în sine inteligibilă până la punctul în care aproape că nu este nevoie să o exprimăm sau să o sugerăm gândirii noastre. Dar sunt cazuri în care se poate indica necesitatea acestei legi și anume: uneori nu o recunosc și involuntar călcă, așa cum se întâmplă în eroare și nebunie, când iau realitatea pentru ceva cu totul diferit de ceea ce este; când de ex. nebunul își recunoaște personalitatea neînsemnată de Dumnezeu Tatăl; uneori legea identității și non-identității este respinsă, sau încălcată în mod arbitrar, caz în care se ridică chiar la nivelul legii morale, așa cum se întâmplă, de exemplu. într-o minciună, când realitatea este presărată în mod deliberat și conștient drept altceva.

Totuși, dacă, pe de o parte, această evidență a legilor logice ale gândirii le ia tot farmecul știrilor, atunci art. celălalt - cu atât are mai multe prețuri în știință, pentru că în așa și în atare dovezi se află adevărul și necesitatea lor absolută.

§21. Legea identității și a non-identității, oricât de simplă ar fi, dar are cea mai extinsă aplicație

poziția, ca de obicei universală și atotcuprinzătoare în cunoaștere, este cu siguranță cea mai simplă.

Această lege servește drept început pentru dezvoltarea oricărui conținut implicit în observații, reprezentări și concepte, prin care se dobândește o bogăție incredibilă de cunoștințe, care fără o astfel de dezvoltare ar dispărea inutil pentru conștiința noastră, și chiar de parcă nu ar exista pt. cunoştinţe. Ce diferență există între cunoștințele nedezvoltate și cunoștințele dezvoltate logic este cunoscută de oricine care și-a dezvăluit vreodată bogăția oricărei observații sau și-a clarificat orice idee sau concept. Ce cunoștințe extinse se dezvoltă, în teorii, de exemplu. gravitație, căldură, electricitate dintr-un număr relativ mic de observații! Ce serie de rezultate deduce un matematician din câteva date, și toate acestea prin intermediul unei simple legi a identității, pentru că toate rezultatele calculului sunt și trebuie să fie cuprinse în secret în datele în sine.

§ 22. Să luăm în considerare în special aplicarea legii echivalenței în dezvoltarea gândurilor.

Legea identității servește drept început în descompunerea întregului în părțile sale, deoarece din ea decurge direct propoziția: întregul este egal cu părțile sale.

De asemenea, servește drept început în descrierea obiectelor și tocmai într-un mod dublu: cum

legea non-identității, oferă o modalitate de a distinge un obiect de toate celelalte și, atunci când îl comparăm cu acestea, de a-i observa trăsăturile; iar ca lege a identității, ea oferă un mijloc de a-și determina separat laturile și proprietățile, după regula care decurge și imediat din ea: un obiect este egal cu diferitele sale laturi și proprietăți.

De asemenea, servește drept început pentru definirea conceptului, prin intermediul următoarei propoziții direct din acesta: conceptul este egal cu atributele sale, luate împreună.

Iar propozițiile în care părți separate dintr-un întreg sunt poziționate sau negate, sau proprietăți separate într-un obiect, se bazează, de asemenea, pe legea identității și a non-identității, deoarece prin intermediul aceleiași legi aflăm dacă predicatul este conținut. în subiect sau nu.

Așa cum fiecare dezvoltare și analiză, tot așa și orice aplicare a conceptelor la obiectele lor în judecată și subordonarea unui caz particular unei reguli generale de inferență se bazează pe aceeași lege a identității și a non-trzhdesgva; pentru că ghidați de ea, fie recunoaștem din nou, fie nu recunoaștem conceptul în subiect și regula într-un anumit caz.

Notă. Aplicarea acestei legi în gândire este atât de generală și variată încât unii logicieni definesc gândirea pur și simplu prin dezvoltarea relațiilor de identitate și non-identitate, iar logica este limitată de aplicarea acestei legi la diferite cazuri.

§ 23. Majoritatea logicienilor separă legea non-identității de legea identității și o pun drept lege specială; dar fac asta pentru că o confundă cu legea contradicţiei.

Alții, dimpotrivă, încearcă să deducă legea identității din legea non-identității sau invers. Dar niciunul dintre ele nu poate fi derivat din celălalt. Non-identitatea nu rezultă din identitate: dacă un lucru este identic cu el însuși, atunci nu rezultă din aceasta că nu poate fi în același timp și altceva; de exemplu. orice prinți fermecați, în timp ce rămân prinți, nu ar putea fi copaci împreună, sau altceva? Dimpotrivă, identitatea nu decurge din non-identitate; dacă un lucru nu este altceva, atunci nu se poate concluziona de aici că este identic cu el însuși; de exemplu. topirea gheții nu devine altceva, deși nu rămâne identică cu ea însăși. Totuși, relațiile de identitate și non-identitate, deși independente unele de altele, sunt totuși legate în mod esențial unele de altele, ca opuse și, în consecință, ca părți subordonate ale unei relații de bază.

§ 24·. Legea non-identității, sau a diferenței, aproape fără excepție, este confundată de către logicieni cu legea contradicției, sau cel puțin nu le deosebesc, exprimându-le pe amândouă într-o singură Formulă: A nu = nu A. Dar ce este diferit, pur și simplu negat, nu este încă contradictoriu. Și de fapt, diverse, deși adesea

poate fi și opus unui lucru, dar pe de altă parte poate fi în concordanță și poate fi combinat cu acesta: într-un asemenea caz, atunci când este combinat cu un lucru, ar introduce o contradicție în el. Dacă non-identitatea și contradicția ar fi una și aceeași, atunci într-un astfel de caz tot ceea ce este diferit, negat într-un lucru, i-ar fi contrar; dar atunci ar mai fi prea puțin pentru a ne nega în ea. Între timp, de fapt, negăm într-un lucru nu numai ceea ce îl contrazice, ci altceva, diferit, dar și unit cu el. Dacă, de exemplu, spun: acest copac nu este roditor; acest om nu este om de știință; această casă nu este o clădire frumoasă, rotundă, pictată; atunci în toate aceste cazuri se neagă numai diferența, și nu contradictoriul; căci toate aceste lucruri ar putea avea toate aceste calităţi.

Între legea non-identității și a contradicției, este necesar să facem o distincție, că aceste două legi aparțin a două domenii de gândire complet diferite; să se gândească la real și să se gândească la posibile relații interne. Dacă am două reprezentări, atunci pot să întreb mai întâi: sunt ele într-adevăr într-o relație internă ca părți și întreg, ca proprietăți și un obiect, semne și un concept, un concept și un obiect? Din asta învăț când găsesc într-o reprezentare ceva identic cu alta. Dacă există o relație similară între ei, atunci spun pur și simplu unul despre celălalt, ca parte, proprietate,

semn sau concept al acestuia. Dacă totuși ideile mele nu au o asemenea relație internă, ci sunt complet diferite unele de altele, ce știu eu prin intermediul legii non-identității; apoi o neg pe una dintre ele despre cealaltă, ca parte, proprietate etc. Dar acum mai am dreptul să propun o nouă întrebare și anume: este posibil ca aceste reprezentări, chiar dacă se poate, să constea în astfel de relații interne? că nu pot decide altfel decât prin intermediul unui proces complet nou de gândire, prin intermediul legii acordului și contradicției.

Formula legii non-identității, ca simplă negație, ar trebui să fie următoarea: A nu = B – acest lucru nu este altceva; și nu așa: A nu = nu A - acest lucru nu este ceea ce îl contrazice. Totuși, sensul și adevărul acestor observații pot fi explicate numai atunci când conceptul de nu A sau opusul negativ contradictoriu al unui lucru cunoscut este dezvoltat și când se arată cu precizie că acest opus este ceva definit și particular, și nu. tot ce este posibil, cu excepția lui A, de exemplu. B, S. etc., care pot fi conectate cu un obiect.

§ 25. De asemenea, mulţi nu separă legea acordului de legea identităţii, la fel cum nu fac distincţie între contradicţii şi non-identităţi; între timp, acordul poate fi căutat doar în diferențe; si, in plus, legea acordului apartine altui domeniu de gandire, si anume domeniului posibilului, si de aceea, impreuna cu legea, este contrara.

 retorica deschide un câmp incomparabil de vast pentru combinarea gândurilor, întrucât cercul posibilului este incomparabil mai mare decât cercul realităţii.

§ 26. Unii logicieni, mai ales din şcoala Kantovo, de exemplu. Mas, Iacob, legea identității a fost derivată din legea contradicției: „A, spun ei, este A; altfel, el, fiind A, ar fi împreună și nu-A, și astfel s-ar contrazice pe sine.” Dar dacă A nu ar fi A; atunci numai pentru aceasta nu ar fi neapărat A; ar putea fi, de asemenea, B, C, etc. Dacă galbenul, de exemplu, nu ar fi galben, atunci chiar din acest motiv nu ar fi neapărat galben, ceea ce înseamnă de fapt cealaltă parte a vopselei; dar ar putea fi greu, greu etc., ceea ce nu se contrazice în niciun caz.

Între timp, propoziția că A = A este direct cunoscută, astfel încât nu necesită demonstrație; iar legea contradicţiei nu numai că nu este pusă la baza legii identităţii, ci, dimpotrivă, ea însăşi decurge din aceasta.

Fichte derivă legea identității din conștiința de sine, pe baza faptului că eu, gândindu-mă la mine, mă postulez = eu însumi; dar o astfel de concluzie este prea comună, pentru că a fi egal cu sine nu este doar legea eului nostru, ci este legea a tot ceea ce este real. Dimpotrivă, conștiința de sine își începe aplicarea la legea identității târziu, deoarece aceasta necesită un anumit grad de

ciotul de înțelegere pe care îl are un copil după ce a făcut deja multe aplicații ale legii identității.

Legea identității și a non-identității stă în impulsul lucrurilor: a fi egal cu sine și diferit de orice altceva este natura a tot ceea ce este real; aceeași lege a naturii se repetă în gânduri și idei.

2. LEGEA CONsimțământului și a contradicției.

§ 27. Atunci cum gândirea la relațiile interne reale este supusă legii identității și non-identității; gândirea la posibile relaţii interne urmează vasta lege a acordului şi a contradicţiei.

Astfel, a doua lege fundamentală a gândirii este legea acordului și contradicției, principium contradictionis, exprimată de obicei în următoarea formulă: ceea ce nu se contrazice este compatibil în gândire. Cu toate acestea, această formulă determină acordul doar negativ și nu determină deloc contradicții, ci doar se transferă de la unul la altul.

Sub denumirea de consimțământ, ar trebui să se înțeleagă posibila combinație a două sau mai multe reprezentări, care se raportează între ele, ca părți ale celeilalte și întregului lor, ca proprietăți ale unui

obiect, semne ale unui concept, momente ale unui eveniment, evenimente la

istorie; de asemenea combinația de poziții cu poziții, judecăți cu judecăți, cunoaștere cu cunoaștere într-o concluzie, o privire, un sistem.

Contradicția apare atunci când contrariile sunt prezentate împreună; atâta timp cât stau unul sub celălalt, ele nu se contrazic: o contradicție nu este altceva decât o opoziție concepută în comun (*).

Totuși, am explicat aici doar cuvintele, și nu lucrul în sine: nu am dat încă un concept clar nici despre a) natura contradicțiilor și a contrariilor, fie b) esența acordului.

§ 28. a) Proprietatea contradicţiilor şi a contrariilor. Opusul, care nu poate fi gândit împreună, este de două feluri: pozitiv și negativ, sau, așa cum se exprimă de obicei în logică, aceasta

(*) Distincția pe care am arătat-o între opoziție și contradicție poate fi recomandată în special celor două școli filozofice cele mai noi, cea a lui Hegel și a lui Herbart. Herbart acuză experiența de contradicție deoarece lumea reală constă în întregime din contrarii și, pe această bază, dorește să corecteze experiența. Dimpotrivă, Hegel, în metoda sa dialectică, în conformitate cu scopurile sale, transformă acum contrariile, care stau liniştite una sub alta, în contradicţii care se distrug unele pe altele, apoi, dimpotrivă, transformă contradicţiile reale în contrarii, care rămâne unul sub celălalt.

 diferență, opus și contradictoriu (contraria et contradictoria oppositio).

Opoziţia contradictorie sau negativă este uşor de definit: ea are loc între două reprezentări, dintre care una este legată de cealaltă ca negaţie; nu-A, de exemplu, la A, rău - la bine, imprudent - la prudent: următor. este propoziția și negația unuia și aceluiași concept.

Opoziţia opusă este opoziţia a două astfel de idei, care se exclud pozitiv şi pozitiv reciproc, ca de exemplu. bine și rău, frumos și urât.

Ultimul tip de opoziție este mai greu de definit; ei chiar și-au exprimat îndoielile dacă ar putea fi cunoscut deloc logic, pentru că prin gândirea singură este imposibil să știm dacă calitățile opuse reciproc pozitive se exclud, deoarece toate calitățile conform Formei pot fi gândite împreună.

Notă: Pentru a recunoaște contrariul, așa cum se spune de obicei, trebuie doar să ne întrebăm: se combină aceste reprezentări într-un act de gândire sau se exclud una pe alta? În primul caz, ele pot fi numite

consoane; iar în acesta din urmă are loc exact invers. Acest criteriu, desigur, nu este logic, nici științific în general; pentru că nu dă un concept despre un lucru, ci se referă doar la experiență, indicând unde și cum să găsești un lucru; are doar 3 ani

face la fel ca el, dacă cu muoio Geognostic., dacă mi-ar da conceptul de gneis și granit, trimite-mă în Munții Urali, Dar trebuie găsit și conceptul științific de opoziție directă.

§ 29 Excluderea reciprocă de către celălalt a două reprezentări pozitive are loc atunci când aceste reprezentări sunt legate între ele, ca specii și subspecii, cu un singur gen, sau ca membri ai sferei conceptului lor superior, comun; atât de tineri, de exemplu, adulții și bătrânii se relaționează unul cu celălalt ca vârste diferite ale vieții; săraci și bogați, ca grade diferite de proprietate; înțelegător și prost, prudent și distras, ca diferite calități ale înțelegerii. Dar acele obiecte, reprezentări și concepte, care nu aparțin aceluiași gen, nu pot fi sub nicio formă în contradicție directă; deci, de exemplu, tineri, bogati si prosti. Aceasta ne aduce la caracterul universal, sau concepția științifică a opoziției directe: ea are loc între membrii unei sfere superioare, comune de concepție tuturor acestora. Următorul contrariile directe sunt la fel ca speciile din același gen.

Opoziția contradictorie sau negativă apare și între membrii diviziunii, aparținând unei sfere comune a conceptului cel mai înalt. Următorul not-A nu este orice altceva, în afară de A, așa cum este de obicei acceptat; dar există tocmai celălalt în opoziție cu A sa, astfel încât non-A și A sunt unite între ele într-un concept generic. Aspru

de exemplu. nu este totul altceva, cu excepția binelui, de exemplu. albastru, sau sărat, dar indică cealaltă parte a calității morale, ca de exemplu. rău; cel sărac determină cealaltă parte a statului — săracul.

Dar opusul negativ nu constituie nici unul real, ca unul pozitiv, ci este doar un înlocuitor logic al acestuia din urmă, folosit atunci când opusul pozitiv nu ne apare, sau când trebuie să rămână nedefinit în natură și grad, sau în rest, când vrem termeni și grade diferiți, opusul pozitiv este indicat pe scurt. Opusul negativ indică doar spațiul gol al pozitivului.

Între timp, opoziția pozitivă conține și negativul, pentru că nu numai că neagă contrariul, ci și umple spațiul gol al contradicției cu calități pozitive. Prin urmare, dacă o contradicție pozitivă este interzisă în gândire, atunci și cea negativă este interzisă în gândire, iar în acest sens legea contradicției poate fi subsumată următoarei formule: A nu poate fi non-A.

§ 30. Totuşi, o adevărată contradicţie apare numai atunci când se spun contrarii pozitive sau negative despre acelaşi obiect, în raport cu acelaşi timp şi din aceleaşi laturi. Cât despre diferența de timp-3.

Cu toate acestea, este ușor de văzut cum ceva opus poate fi atribuit aceluiași obiect în momente diferite, dacă se schimbă constant în timpul lor. Astfel, firesc, nu există nicio contradicție atunci când un biograf vorbește despre aceeași persoană într-o zi ca copil, iar alta dată ca soț. Cine ieri a fost numit bogat, azi poate fi numit sărac dacă a dat faliment. În mod similar, predicate opuse pot fi aplicate aceluiași obiect și în același timp dacă acesta are laturi diferite; deci de exemplu omului, pe cele două laturi ale sale — trupească și spirituală — pot fi atribuite moartea și nemurirea.

Aceste relații cele mai strânse ale legii contradicției, logicienii au încercat de mult să le concluzioneze în Formula. Așa a exprimat Aristotel această lege prin imposibilitatea de a fi și de a nu fi împreună; Wolf a spus: fieri non potest, ut idem simul sii et non sit, simul B sit et "non B. Ho în aceste Formule, deși o cerință a acestei legi este exact exprimată - în ceea ce privește timpul, alta este trecută cu vederea și anume ceea ce are ea. forța totuși doar cu privire la una și aceeași latură a obiectului. Formula completă a acestei legi poate fi exprimată astfel: contrariile nu pot fi gândite împreună în același obiect, în același timp și din aceeași parte.

Cu

Notă. Suntem cel mai puțin de acord să denigrem această formulă vastă cu Kant pentru că timpul a fost introdus în ea. Kant, urlând într-o ridicare excesiv de tensionată deasupra timpului.

ca formă subiectivă a unui fenomen, am crezut că includerea timpului într-o lege universală ar putea dăuna universalității și demnității sale științifice. Și cum toate obiectele, cel puțin ale experienței, sunt supuse timpului; atunci această lege va avea întotdeauna suficientă valabilitate generală, cu care să ne mulțumim.

Față de această Formulă cea mai extinsă nu avem nimic de spus, cu excepția faptului că are unele sensuri giratorii și poate fi exprimată mai ușor prin intermediul următoarei Formule: A nu poate fi nu-A. Când opun A cu ns-A, atunci înțeleg obiectul doar în una dintre relațiile sale: A, și las fără atenție alte aspecte și timpi, conform cărora poate fi altceva; iar într-un asemenea caz rămâne perfect adevărat că el nu poate fi nu-A.

§ 31. b) Esenţa consimţământului. Dacă specii și subspecii din același gen, și următoarea. tocmai ceea ce este asemănător în diferit constituie o contradicție: dimpotrivă, ceea ce este diferit

necondiționat poate fi în acord cu sau poate fi combinat într-o singură reprezentare.

Absolut diferit este ceea ce aparține unor genuri diferite și, prin urmare, se numește diferență generică, în timp ce contrariile constituie diferența de specii.

Prin urmare, proprietatea acordului și contradicției poate fi exprimată astfel: diferențele necondiționate sau generice pot fi combinate; speciile, dimpotrivă, sau asemănătoare prin diferență, se exclud reciproc.

Un astfel de rezultat al cercetării asupra esenței

acord și opoziție, conform cărora primul înseamnă exact ceea ce este diferit, iar al doilea ceea ce este legat în ceea ce este diferit, este cu atât mai neașteptat că, conform conceptului superficial al altora despre diferență, nu există o divizare mai accentuată între * obiecte, ca opus, sau diferență de specii, ca de exemplu. între spirit și corp. În timp ce, oriunde există o opoziție adevărată sau o diferență reală între specii, există atât comuniunea generică, cât și similitudinea esențială.

§ 32. Unii, ca de exemplu. Locke, a încercat să producă legea contradicției din experiență, parcă gândind, încetul cu încetul, a compilat și a observat această lege pentru a fi folosită, ca orice regulă de conduită. Este greu de spus cum ar ajunge gândirea în exterior la o astfel de regulă, dacă nu o conține deja în sine — cum ar putea ea să învețe vreodată din experiența exterioară imposibilitatea de a gândi contrariile în același timp. Această imposibilitate este ceva interior, în timp ce, în afara noastră, în realitate, contrariile rămân calm singure lângă Orugoy.

Există, totuși, în Chimie o analogie foarte curioasă cu legea contradicției: combinațiile chimice sunt combinații de contrarii, de exemplu. acizi și baze (Q5afe>), la care obiectele își pierd calitățile private și se combină într-o nouă substanță, a treia; într-un mod similar, idei și concepte opuse de uni

- 39 - se respectă reciproc și împreună se reduc la baza comună a conceptului lor generic.

O altă analogie cea mai expresivă în acest sens este oferită de fizică în contrariile electrice și magnetice, care în combinația lor se raportează între ele exact în același mod ca conceptele opuse, adică își pierd calitățile specifice și revin la nedeterminarea genului. .

Dar astfel de analogii din științele naturii, evident, pot explica doar legea contradicției și nu pot fi începutul ei. Originea empirică a acestei legi este hotărât infirmată de necesitatea firească cu care o

aplicăm obiectelor; facem o aplicare a ei înainte de a fi în poziţia de a poseda experienţă, în general — înainte de a fi conştienţi de această lege în noi înşine, de regulă, într-un fel. anumită formulă.

§ 33 Alţii, dimpotrivă, împreună cu Leibniz recunosc această lege ca fiind înnăscută. Dacă, în același timp, se înțelege că este înnăscut, de regulă, într-o anumită Formulă, atunci o astfel de viziune este pe atât de grosolană, pe atât de inconsecventă din punct de vedere psihologic, deoarece toate regulile și Formulele sunt de origine secundară. Dacă, dimpotrivă, se dorește să spună doar prin aceasta că legea acordului și a contradicției se află în însăși natura lucrurilor, adică în însăși proprietatea opoziției și a gândirii la ea, atunci într-un asemenea caz se poate numi această lege

înnăscută, dar este mai bine să o numim lege naturală.

§ 34. Acordul în diferență este definiția și extinderea cea mai apropiată a legii identității și se află deja în însăși natura lucrurilor, întrucât lucrurile, fără a înceta să fie egale cu ele însele în ansamblu, pot avea aspecte foarte diferite. Deci de exemplu nimic nu împiedică același lucru să combine în sine proprietățile de roșu, rotund, ușor și lemn; pentru ca, fiind rosu, nu va fi altfel daca este rotund in acelasi timp, ci totul va ramane rosu si egal cu sine; rotund fiind, nu este încă lumină, deși poate fi așa; și, ca și lemnul, el rămâne lemn chiar și cu alte proprietăți.— Dacă în realitate are loc această diferență internă a lucrurilor, cu toată identitatea lor cu ele însele, atunci în gândire este totuși posibil într-un volum și varietate mult mai mare. Întrucât în gândire acordul exprimă numai relația posibilă a lucrurilor, atunci, conform legii acordului într-un obiect, toate diferențele pot fi combinate, ca laturile sale, excluzând contrariile, sau ceea ce este același, asemănătoare în diferență.

Iar contradicția în afinitatea diferitului este produsă din legea identității și a non-identității. Dacă în orice lucru sunt combinate atribute diferite, atunci acest lucru reprezintă diferențe, dar în privințe diferite și, prin urmare, nu încetează să fie egal cu el însuși; dar dacă într-unul şi acelaşi lucru combinat

Dacă am fi specii din același gen sau o diferență înrudită, atunci ar reprezenta ceva diferit în același sens și urmă. ar fi identică și în același timp neidentică cu ea însăși. De exemplu, un lucru nu poate fi și roșu și albastru, rotund și cu patru plăci, lemn și fier; altfel, ca roșu, în culoarea sa, ar fi altceva, adică albastru, și ca rotund, în Figura sa, ar fi și altceva, adică patru goale.

Pe baza unei astfel de concluzii, legile acordului și contradicției, ca legi extinse ale that-egsdstva și netoeisdespiva, pot fi exprimate astfel: același lucru poate fi diferit în diferite privințe (aceasta

este legea acordului); dar un lucru nu poate fi diferit în aceeași privință (aceasta este legea contradicției). Sau pe scurt: același lucru poate avea laturi diferite, dar fiecare parte trebuie să fie egală cu ea însăși.

3. LEGEA TERENULUI SUFICIENT.

§ 35. A treia lege fundamentală a gândirii este legea rațiunii suficiente, principium ratio-nis sufficientis: să nu închei nimic fără un motiv suficient.

Această lege stă la baza dezvoltării relațiilor cauzale prin gândire. Relațiile cauzale au loc fie în gândirea însăși, fie în ființă, fie în ambele

 împreună. În primul caz, membrii acestor relații sunt numiți bază și consecință; în al doilea, cauză și efect; iar în acesta din urmă, mijloacele și scopul, atunci când acțiunea este întreprinsă pentru bază și cauza pentru efect.

§ 36. Acumularea rațiunii suficiente, prin expresia însăși, nu este atât o lege, cât o regulă pentru dezvoltarea relațiilor cauzale, pentru că nu este deloc o acțiune atât de simplă și natural necesară precum dezvoltarea relațiilor de identitate. și diferență, acord și contradicție; dimpotrivă, necesită reflecție și este acțiunea sa liberă.

Această regulă nu ne permite să punem două evenimente în relație cu cauzalitatea, pentru că ele în mod repetat, sau chiar întotdeauna, în cercul restrâns al experienței noastre, s-au succedat. Ar fi nebun să stabilim o conexiune internă între ele pe baza acestei conexiuni externe și să acceptăm ceea ce se întâmplă post-hoc ca propter hoc, deoarece o astfel de confluență de evenimente poate fi cu ușurință o chestiune de un caz. Regula pe care am arătat-o impune, dimpotrivă, ca un efect să fie recunoscut ca efect real numai atunci când starea lui suficientă este privită din temei. Și asta se întâmplă numai atunci când înțelegem cum rezultă efectul din motive sau cum se dezvoltă rațiunea în consecințe.

§ 37. Întrucât este rar ca vreo acţiune

 depinde de un motiv, apoi am înlocuit formula obișnuită în logică, care necesită unul dintre anumite temeiuri, cu altul, care necesită multe temeiuri; calculul acestor motive trebuie, prin urmare, să continue până când ancheta este explicată în mod satisfăcător.

Cu toate acestea, trebuie remarcat că această regulă, într-o asemenea strictețe, nu numai că nu este îndeplinită prin gândirea la sine, prin necesitate firească, dar cu greu poate fi îndeplinită chiar și cu toate eforturile noastre. Și asta, în primul rând, pentru că cu greu este posibil să găsim toate cauzele care contribuie la orice acțiune și, în cea mai mare parte, ne mulțumim doar cu cele mai evidente, sau cel

puțin cu principalele motive. În al doilea rând, privirea noastră, chiar și în cele mai obișnuite fenomene ale vieții cotidiene, nu pătrunde atât de adânc în legătura cauzală, încât să înțelegem trecerea temeiurilor în efecte. În general, ne mulțumim doar să ghicim despre cauzalitate; de multe ori chiar ne formăm idei false despre asta, de exemplu. când ne explicăm noua schimbarea zilei și a nopții prin mișcarea aparentă a soarelui.

§ 38. Trebuie să distingem legea rațiunii de legea cauzalității: „tot ce se întâmplă are propria sa rațiune suficientă”. Ca regulă logică: nu încheia nimic fără motive suficiente, nu contează cât de mult se decide dacă evenimentele au loc de fapt fără motive suficiente sau nu. La

 s-ar putea chiar admite existenţa unor evenimente fără cauză; numai noi le-am considera atunci ca atare materie, care nu are nici un sens pentru gândirea noastră. Legea cauzalității, ca lege a ființei actuale, aparține metafizicii, în timp ce legea rațiunii, ca lege logică, dă reguli gândirii, și nu realității.

Notă. Leibniz, care a introdus pentru prima dată legea rațiunii în logică, încă o confundă cu legea cauzalității în Formula: nil fit sine ratio nu este nici măcar   ceea ce lege

iar în raportul de expresie, în loc de cauza, există o lege metafizică, și nu una logică.

§ 39. Aproape toți logicienii moderni (cum ar fi, de exemplu, Schultz, Krug, Sigwart, Bachmann etc.) au dat legii rațiunii o întorsătură complet falsă, acceptând-o în așa sens încât să nu servească la dezvoltarea relațiilor de cauzalitate, ci să comunice fundamentul cunoașterii în general; de exemplu. Bachman (Partea 1, p. 73, § 27) o exprimă astfel: „Afirmarea și negația trebuie să aibă o anumită bază prin care să fie justificate. »

O astfel de lege este evident atât de universală și extinsă încât nu poate fi plasată la egalitate cu alte legi referitoare la anumite acțiuni ale gândirii; ar fi o lege a gândirii în general, și nu o lege a gândirii particulare. – Mai mult, este o lege materială, și nu una logică, o lege a cunoașterii și nu a gândirii; el spune că trebuie doar să gândești

la adevărat, și nu la Fantasize, adică la a gândi doar solidul și realul, și nu numai posibilul și probabilul. Dar el nu se preocupă deloc de modul în care gândește sau cum ar trebui să gândești, ceea ce de fapt cere Logica.Ca lege a gândirii, ar fi prea strict, pentru că nimeni nu vrea să renunțe la gândirea la posibil și probabil, din - În ceea ce privește soliditatea formală sau adevărul logic al gândirii, pe de o parte, ea se afirmă pe legile identității și non-identității, acordului și contradicției, pe de altă parte, trebuie să fie ghidată și de unele în plus, lege specială pentru inferența cauzală. Dacă se

dorește stabilirea unei legi universale pentru soliditatea formală a gândirii, atunci această lege trebuie exprimată astfel; nu gândiți fără motiv, adică fără călăuzirea legii. Și dacă orice obiect poate fi gândit fără o bază obiectivă, sau nu, acest lucru este la fel pentru Logic, atâta timp cât nefondat este conceput corect.

g 40. Că logicienii moderni au atribuit principiul rațiunii afirmării gândirii noastre în general și au omis din vedere legea particulară a gândirii relațiilor cauzale, o anumită îndoială, din nou propusă de Jacobius, i-a determinat să facă acest lucru. . Acest filosof a afirmat că mintea nu poate produce acțiuni dintr-o cauză diferită de ea, că gândirea se poate dezvolta una din cealaltă doar la fel, și nu diferită, așa cum a explicat el.

și Hume, potrivit căruia „conexiunea cauzelor și efectelor în gândurile noastre este o simplă observare a unei secvențe constante, doar așteptarea unor astfel de cazuri”. -Desigur, dacă mintea nu ar putea deduce cu adevărat lucruri diferite unele de altele, atunci ar fi de prisos să stabilim o lege logică specială pentru aceasta. Și suntem de acord că majoritatea minților se opresc doar la legătura externă a cauzelor și efectelor, deoarece este nevoie de multă gândire și cunoaștere pentru a pătrunde în legătura cauzală, chiar și a celor mai simple și mai obișnuite evenimente, de exemplu. în legătura dintre fulgere și tunete. Majoritatea oamenilor de aici acceptă o legătură cauzală conform unei simple indicații de experiență, deoarece pentru a afla legătura reală, pentru a vedea cum fulgerul se transformă în tunet, este nevoie de mult - cunoașterea proprietăților sunetului. , fulger si se cere.actiune asupra atmosferei. Cu toate acestea, originea tunetului de la fulger a fost suficient explicată de fizică: înseamnă că mintea noastră poate pătrunde în legătura cauzală a lucrurilor. — Dacă am fi de acord să privăm gândirea de capacitatea de a înțelege legătura cauzală, atunci, evident, am distruge cea mai frumoasă și distractivă parte a cunoașterii noastre. Inferența cauzală este una dintre cele mai importante și extinse acțiuni ale gândirii și necesită în mod necesar o lege specială.

4, LEGEA IMAGINARĂ A EXCLUDERII A TREIA ŞI A MIJLOCULUI.

§ 41. A patra lege fundamentală a gândirii este de obicei dată în Logică drept legea excluderii celei de-a treia sau (mai corect: i) mijlocul dintre contrariile contradictorii; principimi excluși terții, seu (et) medii inter duo contradictoria.

Formula acestei legi este aproape următoarea: „fiecare lucru trebuie să fie fie A, fie nu-4; fiecărui lucru, dintre toate predicatele posibile, se potrivește fie o propoziție, fie o negație.

Această lege este ușor de deosebit, ca nouă, de legea contradicției; legea contradicției spune doar că același lucru nu poate fi și A și nu-L, în timp ce legea excluderii celui de-al treilea spune că trebuie să fie fie unul, fie altul. Prima exclude opoziția contradictorie, cea de-a doua arată aplicabilitatea, chiar și necesitatea aplicării unuia dintre membrii săi la fiecare lucru fără deosebire, iar în această privință este numită și legea determinității și determinității perfecte.

§ 42. Excluderea celui de-al treilea exprimă necesitatea ca fiecare lucru să aparțină în mod necesar unuia dintre cele două contrarii contradictorii și să nu fie ceva complet diferit.

Eliminarea mediei neagă tranzițiile și medianele dintre contrarii.

Nu există nicio îndoială că logicienii au fost conduși către această lege ciudată de următoarele, pe cât de falsă, pe atât de o concluzie seducătoare: fiecare lucru, au concluzionat ei, trebuie să fie fie A, fie nu-A, pentru că dacă nu este A, atunci cu siguranță trebuie să fie non-A. Complet gresit! pentru că sufletul nu este ceva solid și, totuși, nu este ceva nesolid, adică lichid.

Această lege imaginară a gândirii se bazează pe un concept complet fals al unui opus contradictoriu, conform căruia sub not-A, următorul. de exemplu. prin imprudent înțeleg la infinit tot ceea ce este posibil în afară, orice altceva în afară de ceea ce este prudent și nu mai precis, negația, contrariul, cealaltă latură a situației, așa cum trebuie înțeles. Cu un concept precis și riguros de contrarii contradictorii, nimeni nu s-ar fi gândit să definească toate lucrurile prin toate predicatele posibile, sau contrariile lor contradictorii, de exemplu. o piatră prudentă sau imprudentă, deoarece piatra nu aparține conceptului generic de rezonabil, care se măsoară prin opoziția menționată mai sus. Doar când înțelegem prin imprudent. tot ce este posibil, cu excepția celor prudenti, va aparține aici și piatra. Dar oricine din lumea întreagă vrea să gândească în acest fel, vrea să spună despre vreun animal, de exemplu.

despre cal, că ori este învățată sau nu, logică sau nu?

§ 43. Astfel, această regulă logică a gândirii, ca lege a excluderii celei de-a treia, este, în orice caz, destul de greșită. Ar trebui măcar limitat în așa fel: că „dintre acele semne prin care un lucru este determinat, adică sferei generice căreia îi aparține, fie semnul cel mai pozitiv, fie opusul său negativ, trebuie să îi aparțină. »

În acest domeniu de aplicare mai limitat, legea excluderii celui de-al treilea, negând tranzițiile sau medianele dintre contrarii, nu devine altceva decât legea excluderii mijlocului. Dacă de ex. piatra aparține

celei mai apropiate sfere generice a existenței fizice, care este determinată de opoziția dintre organic și anorganic: atunci, conform acestei legi, trebuie să fie cu siguranță unul sau altul dintre acești doi membri opusi; iar dacă ar putea fi ceva al treilea, atunci ar fi deja ceva la mijloc, semi-organic și semi-anorganic, ceea ce această lege nu permite. Dar și sub această formă, această lege este încă falsă și nu numai că nu poate fi o adevărată lege a gândirii, ci, dimpotrivă, are loc doar cu lipsă de judecată, ca de exemplu. când oamenii sunt împărțiți în buni și răi, prudenti și imprudenți. Fiecare astfel de laudă sau condamnare necondiționată

 niciunul nu arată lipsă atât de judecată, cât și de experiență. Bunul simț, pe de altă parte, oriunde o afirmare sau o negație necondiționată este deplasată, încearcă să găsească un concept de mijloc, de ex. conceptul de jumătate de bunătate, jumătate de prudență sau, ceea ce este la fel, de bunătate și curaj.

În împărțirea prea restrânsă a jurisprudenței engleze: „vinovat sau nevinovat”, găsim chiar și o aplicare dăunătoare din punct de vedere politic a acestei reguli logice, școlare: pe baza ei, poate fi condamnat un fars, iar un criminal incomparabil mai mare eliberat, pentru că acolo nu ar trebui să fie nimic între ele.

Adevărat, în experiență există destule cazuri când între două contrarii contradictorii nu facem, nu presupunem nimic la mijloc. Deci, în cazul, de exemplu, așteptarea unui eveniment obișnuit, presupunem în mare parte unul dintre două lucruri: „se va întâmpla sau nu se va întâmpla”. Și totuși, aceasta este așteptarea noastră doar de la unul dintre ei. doi, este adesea înșelat de împlinirea pe jumătate sau de o întorsătură complet neașteptată.

CAPITOLUL III.

DESPRE CONCEPTE.

§ 44. Un concept este o reprezentare a trăsăturilor generale, principale, ale oricărei clase de obiecte

și fenomene — există o idee generală, precum om, animal.

Conceptele se deosebesc de reprezentări în acest fel: conceptele se referă la infinit de obiecte, reprezentările la unul singur; conceptele conțin de obicei puține atribute, o reprezentare individuală trebuie să aibă un număr infinit de ele.

Cu toate acestea, conceptele sunt fundamental reprezentări și diferă de simple reprezentări doar prin schimbarea pe care o iau în procesul gândirii. Tocmai, în conținutul lor, ele rămân reprezentări; caracterul

lor distinctiv, ca concepte, constă în forma lor, sau de fapt în utilizarea lor.

J Forma conceptelor este generalitate, în timp ce, ca simplă reprezentare, are Forma particularității. Totuși, această diferență este foarte relativă, deoarece reprezentarea este deja universală, întrucât nimic individual nu poate fi reprezentat sau exprimat în particularitatea sa complet concretă; prezentare ex. pălăria mea poate fi amestecată cu aspectul altor pălării și așa mai departe. are deja ceva în comun.

Caracterul propriu al conceptului constă mai mult în utilizarea care se face de el prin universalitatea sa și relația cu orice fel de obiecte particulare; dar folosesc conceptul tocmai pentru a

să înțeleagă prin ea orice obiect anume pentru a recunoaște în el trăsătura lor comună, de bază. — Astfel, natura conceptului devine ceva neobișnuit de schimbător; constă exclusiv în lumina înțelegerii, revărsare din ideea generală. niya pe reprezentări private; fără cum, de exemplu. în inactivitatea gândirii, conceptul rămâne în suflet o simplă reprezentare. Cu alte cuvinte: un concept este doar în măsura în care este un concept atâta timp cât este însuflețit de gândire și contribuie la înțelegere; conceptele moarte sunt simple idei. Prin urmare, fiecare reprezentare, chiar și reprezentarea unor indivizibili, devine un concept, cât de repede servește la înțelegerea a ceea ce este conținut sub ea; dimpotrivă, orice concept încetează să mai fie un concept și devine o simplă reprezentare dacă există în conștiință numai pentru sine și fără legătură cu particularitățile sale: este un concept doar atunci când servește drept cheie a înțelegerii.

Notă, deoarece un concept este o reprezentare a unui conținut general, unii s-au îndoit dacă există concepte individuale, concepte de indivizibili. Aparent, se poate avea în mod clar doar o idee despre indivizibil: dar, de fapt, se poate avea și o idee atât de integrală despre săptămânal, care va fi o abstracție din infinitele sale particularități și accidente și care, ca și conceptele obișnuite, poate servi. pentru a înțelege acest indivizibil.

Imaginea conceptelor.

§ 45. Conceptele se formează în două moduri: natural și artificial. da

un concept format natural este o imagine generală nedefinită a unei clase de obiecte; un concept format artificial este un concept în sensul propriu al cuvântului.

Formarea naturală a conceptelor domină pensiunea și este cea mai potrivită pentru pensiune. Despre obiectele experienței cotidiene, în

sufletul uman, de la sine, fără instrucție și artă, un număr semnificativ de concepte sau idei generalizate, care, prin numărul și proprietățile lor, satisfac nevoile vieții comunitare. Imaginea originii lor este următoarea: în timpul manipulării zilnice a obiectelor, imaginile unor obiecte asemănătoare acestora, percepute anterior, sunt reproduse în noi, conform legii contactului; aceste imagini, încetul cu încetul, se generalizează prin ele însele și constituie concepte, pentru că lucrurile asemănătoare sunt mai convenabil restaurate în memorie, iar diferențele, încetul cu încetul, par să se netezească în ea și să dispară.

Formarea artificială a unui concept se realizează de fapt prin intermediul acelorași acțiuni, numai într-un mod conștient și liber, și deci mai precis, tocmai prin convergența reprezentărilor similare, prin compararea și abstracția lor.

Convergența unor astfel de reprezentări se realizează prin intermediul legii deja menționate a contactului, potrivit căreia unele dintre ele sunt evocate în memorie de către altele (*).

(*) Vezi manualul. q Op. Psiho. 129 - 131.

Comparația este observarea aceluiași și diferit în multe reprezentări, și nu numai a celor similare, la care se limitează conceptul natural. Comparația este o acțiune dublă, care are deci un nume dublu: comparație și diferență.

A treia acțiune care contribuie la formarea conceptului, abstracția, este din nou o acțiune dublă: abstracția aceluiași și abstracția diferitului.

§ 46. Toate cele trei plecări care servesc la formarea conceptelor sunt foarte asemănătoare între ele, deoarece convergenţa ideilor nu este altceva decât începutul comparaţiei, dar abstracţia ei este sfârşitul. Înainte de aceasta, întreaga acțiune de formare a conceptelor poate fi redusă, dacă doriți, la comparație.

Dimpotrivă, acei logicieni care (ca Bachmann) pentru formarea conceptelor, pe lângă convergență, comparație și abstractizare, consideră necesară o a patra acțiune, și anume, adăugarea sau contopirea acelorași trăsături observate la diverse obiecte, se înșală complet. , parcă extras sunt din ele, aceleași idei sunt în suflet sub forma unor elemente împrăștiate ale conceptului, care nu trebuie decât să fie reduse la unitatea lui. Dar, de fapt, aceleași idei, indiferent de câte obiecte separate sunt extrase, nu rămân în spiritul uneia în afara celeilalte, ci dimpotrivă, de îndată ce sunt într-adevăr aceleași,

constituie un singur lucru în interiorul lui: ceea ce este absolut identic nu poate fi despărţit decât de spaţiu, care nu există în spirit.

§ 47. Un concept format artificial are, mai ales în sens științific, un avantaj incontestabil mare față de un concept format natural. Acesta din urmă, desigur, este capabil de cea mai mare claritate, dar îi lipsește o certitudine a conținutului și a volumului; contururile sale sunt instabile, diferitele sale semne sunt îmbinate, obiectele sale nu sunt destul de clare; într-un cuvânt, îi lipsește separația. Între conceptul format artificial, separarea aparține însăși originii sale, deoarece conținutul și sfera sa, la extragerea acestuia, trebuie revizuite în detaliu și, la separarea de diferențe, trebuie delimitate cu acuratețe. Această diferență între separarea unui concept artificial și inseparabilitatea unui concept natural este resimțită mai ales atunci când urmează să fie dată o definiție sau o explicație a unui concept. Un concept artificial este ușor și precis definit; deoarece conținutul său este cunoscut în detaliu; dimpotrivă, la conceptele naturale, se întâlnește peste tot inconvenientul că, deși îi cunoaștem foarte bine, sau mai bine zis, îi simțim sensul, ne aflăm totuși în cea mai mare dificultate în a-l exprima, pentru că abia acum trebuie să ne gândim la conținutul acestor concepte, analizați-l și, pentru prima dată, aruncați o privire asupra detaliilor sale.

§ 8. Dar, pe de altă parte, conceptul natural are și un avantaj față de cel artificial. Formarea științifică a unui concept nu este întotdeauna la fel de adevărată ca cea naturală, pentru că odată cu el gândul este expus cu ușurință pericolului asemănărilor întâmplătoare și nesemnificative, care au fost observate indiferent, de a fi ridicate la caracter generic, iar esențiale la să fie coborât din vedere; între timp, în formarea naturală a conceptelor, esențialul este aproape în mod necesar și automat înțeles, deoarece în reproducerea continuă a ideilor similare, doar trăsăturile lor principale ale lor însele rămân de la sine.

De aceea, un concept format artificial are întotdeauna nevoie de verificare. Adică, pentru a ne convinge că am înțeles cu adevărat caracterul generic al indivizibilului, trebuie să testăm dacă conceptul este exact substanța care guvernează toate fenomenele lor, iar calitățile individuale sunt una dintre modificările sale.

§ L9. Dar în special, imaginea generală a unui concept natural are avantaje practice față de un concept artificial. Se aplică mult mai rapid, mai ușor și mai precis. Extras direct din viață, se recunoaște ușor și sigur pe sine în viață; între timp, omul de știință, cu cea mai mare bogăție de concepte artificiale precise și subtile, rămâne adesea un străin printre lumea în care nu știe cum să se găsească, de multe ori nu vede aplicarea celor mai apropiate și mai exacte concepte.

ty, dar cade pe conceptele de cele mai exigente și nenaturale. Deja prin originea ei, imaginea generală, ca să spunem, se regăsește în experiența obiectelor din care este luată. Și mai ales, conturul său nedefinit și instabil, care în sens științific constituie latura întunecată a conceptului, în sens practic îi servește în favoarea, pentru că aceasta îi facilitează aplicarea; dar un concept artificial, precis definit și delimitat, nu se potrivește atât de ușor cu realitatea; în conturul său ascuțit, pare să se ciocnească de neasemănări de pretutindeni.

Un concept artificial are cel mai mare merit atunci când, prin folosire frecventă în realitate, se transformă într-un obicei și, parcă, într-un concept firesc: atunci combină separarea teoretică și aplicabilitatea practică. Un concept natural se transformă într-unul artificial, separându-l de alte concepte înrudite și clarificând trăsăturile conținute în el.

§ 50. Acțiunea principală folosită de gândire pentru a dezvolta idei este (după cum sa menționat mai sus § 46) comparația sau, ceea ce este, de asemenea, comparația și diferența. Când se compară obiecte și idei între ele, este necesar ca acestea să se închidă unele de altele; în timp ce sunt separate, până atunci nu există un proces de comparație. Dacă noi de exemplu dacă vrei să compari două lucruri vizibile unul cu celălalt, atunci, din nefericire, apropie-le de unul singur

alta, dar trebuie să le suprapunem fie într-adevăr, fie mental, ca o scară pe un obiect măsurat. Deși comparația, aparent, are loc chiar și fără a impune un obiect altuia, prin simpla lor opoziție: totuși, la o examinare mai atentă a chestiunii, reiese că dacă nu ne impunem obiectele însele unul altuia, atunci inventăm. măcar o idee despre unul dintre ele și prin intermediul ei examinăm un alt obiect. De aceea suntem transportați în permanență de la unul la altul, pentru a reînnoi reprezentarea care se estompează necontenit. Comparația constă în aceasta, A acoperi reprezentarea unui obiect cu reprezentarea altuia, pentru a vedea cât de departe converg și cât de departe diverg.

Comparația și diferența, așadar, se bazează pe legea identității și a non-identității: comparația este guvernată de legea identității^ iar diferența de legea non-identității. Așa cum două reprezentări absolut identice coincid în întregime și constituie un singur lucru, atunci recunoaștem asemănarea a două sau mai multe preconcepții, separate spațial, în general, din faptul că ele sunt în interior și în reprezentare sunt una ; iar ceea ce este interior în gândire este unul, atunci numim la fel. Dimpotrivă, tot ceea ce, în interior și în reprezentare, în orice măsură constituie încă două, numim diferit și de aceea diferența multor obiecte este recunoscută prin neidentitatea reprezentărilor lor.

g 51. Acea activitate duală prin care gândirea formează concepte și le acoperă între ele, și anume comparația și distincția, este atribuită unei facultăți speciale a sufletului, inteligența.

Inteligența nu este altceva decât capacitatea de a compara și de a distinge, mai ales dacă se dezvoltă la cel mai înalt grad, astfel încât să dezvăluie corelație și afinitate acolo unde ochiul obișnuit vede doar diferențe și, dimpotrivă, observă diferențe unde totul se contopește pentru obișnuit. ochi.

Opusul inteligenței este prostia, care nu vede la fel și amestecă diferiții între ele. Dacă spiritul este încurcat în asemănări sau diferențe mărunte și rafinate, atunci devine rafinament.

Wit reciclează masa haotică de idei acumulate în memoria noastră într-o lume coerentă de concepte prin trei procese: a) formarea pozițiilor, b) concepte în sensul propriu al cuvântului și c) sisteme; deoarece cele două ramuri ale inteligenței, adică comparația și diferența, operează în el fie succesiv, fie împreună.

a) b a r o e a n i e band n t fu

§52. Primul proces prin care începe dezvoltarea cunoștințelor furnizate de sentiment și memorie, adică formarea propozițiilor, se bazează pe distincția dintre ambele obiecte și

reprezentări între ele, precum și fiecare obiect separat și reprezentare în funcție de părțile și trăsăturile sale.

Prin distincția dintre obiecte și idei între ele, ajungem la conștiința multiplicității lor, între timp, fără acest proces, ele s-ar contopi într-o masă haotică. Dar Wit ne extinde cunoștințele într-o măsură incomensurabilă, atunci când pătrunde în fiecare observație și reprezentare separat și o distinge în semnele și părțile sale. Acest proces de dezvoltare este nesfârșit și inepuizabil; pentru că fiecare obiect, chiar și cel mai obișnuit obiect al vieții comunitare, conține o multitudine nenumărată de părți și atribute, care nu pot fi epuizate sau studiate. Dar atâta timp cât acest conținut nu este dezvoltat în detaliu prin distincție și observație, parcă nu există pentru cunoașterea noastră: nu-l cunoaștem, deși îl purtăm în noi înșine într-o reprezentare îmbinată.

§ 53. Prin intermediul unei astfel de distincţii, spiritul formează propoziţii, descompunând obiectele în părţile şi proprietăţile lor, iar conexiunile cauzale în membrii lor.

Descompunerea obiectelor în părțile și proprietățile lor se realizează prin arătarea accesoriilor, predicatelor sau verbelor intranzitive, adică exprimând o anumită calitate care nu se transferă altor obiecte; de exemplu. planta ia umiditate, se întoarce

sucuri; are un miros placut, bun gust; crește, înflorește. Asemenea prevederi le numim intransipative.

Dimpotrivă, descompunerea legăturii cauzale în membrii ei se produce prin arătarea relației dintre subiectul care acționează și obiectul suferind, prin intermediul unui verb tranzitiv, adică exprimarea unei calități sau acțiuni care trece de la un obiect la altul; de exemplu. focul arde; furtuna face ravagii. Aceste tipuri de afirmații se numesc tranzitive.

Notă. Aici, de fapt, ar trebui inclusă o examinare mai atentă a prevederilor și a diferitelor tipuri și anulări ale acestora. Dar întrucât o poziție în formă este complet asemănătoare cu judecata, da, în conținut este identică cu aceasta, pentru că în judecată se dezvoltă aceleași relații, doar de la un nivel de viziune diferit și superior; atunci propozițiile și judecățile pot fi luate în considerare împreună. Acesta este modul în care se face de obicei în Logic, doar în cea mai mare parte fără niciuna, sau cel puțin fără o distincție adecvată între ele.

f) © razovanki concepte în sovstvnpoly slilslp ”cuvinte.

"

§ 54. Distingerea obiectelor și ideilor unele de altele și descompunerea fiecăruia dintre ele separat în părțile și atributele sale, precede formarea conceptelor; deoarece un concept exprimă acelaşi lucru în reprezentări diferite, atunci în primul rând ele trebuie împărțite în particularul lor

semne, astfel încât în mijlocul diferenței se poate observa această asemănare. Atâta timp cât acelaşi și diferit sunt fuzionați și îmbinați unul cu celălalt, până atunci trăsăturile omogene fie nu apar deloc între ele, fie apar doar sub forma unor indicii și asemănări slabe. În acelaşi mod, substanțele corporale trebuie în primul rând rezolvate, astfel încât atracția chimică a particulelor să poată fi dezvăluită între ele, iar apoi rudele se vor găsi și se vor uni, iar totul străin se va separa.

Dar de îndată ce ideile sunt fragmentate în părțile și semnele lor, atunci deodată începe al doilea proces de inteligență - comparația și, împreună cu aceasta, formarea conceptelor: ceea ce este comun și acelaşi în multe idei, se unește de la sine, deoarece în interior , în spirit , este una.

§ 55. Urmând astfel treptat aceleaşi în diferitele concepte de forme, care, din ce în ce mai departe, sunt supuse tuturor conceptelor superioare. Deci de exemplu acelaşi lucru la oameni diferiți coincide

separat în conceptul de natură umană; acesta, printre diversele sale trăsături, conține în sine semne comune omului și altor animale și astfel apare cel mai înalt concept al naturii animale; acesta din urmă din nou coincide în unele privințe cu regnul vegetal și de aici vine și conceptul și mai înalt al naturii organice.

Astfel, wit, clica îmbrățișătoare

cercuri din ce în ce mai extinse, produce o serie ascendentă de concepte din ce în ce mai înalte, care scad în număr proporțional cu ea. Cunoștințele noastre sunt formate și aranjate piramidal. O bază extinsă este reprezentarea indivizilor; iar aceste reprezentări sunt aranjate într-o serie ascendentă în vastitate, dar în scădere în număr, a tuturor conceptelor superioare, până când piramida se termină în cele din urmă cu un concept cel mai înalt și general de ființă.

f) Phsrazosanis sischelsh, sau clasificare.

§ 56. În timp ce în formarea propozițiilor, inteligența folosește aproape o singură diferență, iar în formarea conceptelor aproape o comparație, ea dezvăluie ambele aceste acțiuni când observă diferit în același, și același în diferit și face din același un concept generic, iar din diferit un concept.

De aici provine toată împărțirea și aranjarea conceptelor inferioare sub cele superioare - clasificare: pentru știință este un sistem, iar pentru o comunitate este o minte sănătoasă.

Relațiile conceptului.

§ 57. Conceptele au două laturi, conform cărora pot intra în relaţie între ele: şi anume volumul şi conţinutul; iar această dublură se repetă în toată logica în toate combinațiile de concepte. Noi

Putem numi această dublă valoare a conceptelor o valoare dublă, conform căreia le putem compara între ele în două privințe diferite.

Prin volumul unui concept se înțelege suma indivizibililor și speciilor cuprinse sub acesta; iar prin conţinut se înţeleg trăsăturile cuprinse în concept. Volumul este ceea ce conține conceptul, iar conținutul este ceea ce conține conceptul. Pe prima le putem numi amploarea exterioară și extensivă a conceptelor, iar pe cea din urmă amploarea internă și intensivă.

§ 58. Întinderea și conținutul fiecărui concept se află într-o anumită relație între ele, și anume în sens invers, adică cu cât este mai mare întinderea conceptului, cu atât conținutul acestuia este mai mic și invers. Motivul este că doar câteva caracteristici comune sunt

potrivite pentru multe specii și indivizi diferite; multe atribute aparțin doar câtorva obiecte diferite.

Odată cu adăugarea de semne, domeniul de aplicare al conceptului este limitat și restrâns, iar cu omiterea acestora se extinde. Prin adăugarea unei noi caracteristici (de exemplu planetară, tipărită) unui concept (ex. corp ceresc, carte), conținutul acestuia este determinat mai precis; si urmatorul. exclude toate acele obiecte cărora acel nou semn nu se potrivește (de exemplu, stele fixe, un manuscris), între timp, ca înainte

 introducerea unui semn în concept și acestea au fost cuprinse sub acesta.

În conformitate cu aceasta, putem spune că cu cât conceptele sunt mai extinse, cu atât sunt mai sărace, și cu cât sunt mai înguste, cu atât mai bogate. Cu un număr mic de concepte, chiar și unul dintre ele (de exemplu, conceptul de ceva, vegz'), se poate cerceta tot ce există atât în gânduri, cât și în realitate, dar învățăm puțin din asta; pentru că îmbrățișând totul, de fapt nu înțelegem nimic.

§ 59. Conceptele pot fi considerate fie 1) în relația lor reciprocă între ele, fie 2) în raport cu cunoștințele noastre. În primul caz apar diferențe de concepte obiective, iar în cel de-al doilea, subiective.

I. Conceptele considerate între ele sunt în multe rapoarte diferite atât din partea A) volumului, cât și B) din partea conținutului.

A. Relațiile conceptelor din partea volumului sunt: a) închidere, b) subordonare, c) subordonare și d) intersecție, deoarece dacă, așa cum se face de obicei, reprezentăm conceptele din partea volumului lor sub formă de cercuri: atunci, după cum vedem chiar din imaginea lor, între ele sunt posibile doar următoarele combinații:

adică fie cercurile se închid unele pe altele, deci

că un concept are exact aceeași sferă ca și altul; sau un concept intră complet în cercul altuia și se supune acestuia; sau conceptele intră parțial unul în altul și rămân parțial unul în afara celuilalt și se intersectează; sau în cele din urmă rămân complet unul fără celălalt, dar chiar și atunci, dacă amândoi se supun unui concept superior, tot au o relație logică unul cu celălalt.

a) Relația de închidere are loc între diferite concepte posibile de același fel, de ex. între conceptele: fiinţă vie şi fiinţă organică.

b) Relația de subordonare, dimpotrivă, se întâmplă între două concepte, dintre care unul (subordonarea) îl include pe celălalt

(subordonat) sub sine, ca parte a cercului său; de exemplu. organice și animale. Primul se numește cel mai înalt, cel mai extins, iar ultimul cel mai jos, cel mai îngust.

Subordonarea conceptelor unuia față de altul este fie directă, când conceptul inferior fără mediator se află sub cel superior, de exemplu. triunghi dreptunghic și triunghi în general; sau mediocru, când între conceptele cele mai înalte și cele mai de jos există un concept mediator; de exemplu. triunghi dreptunghic și figură geometrică.

Conceptul de subordonare este genul, iar conceptul de subordonare este specia. Cu toate acestea, aceste nume, ca și subordonarea în general, sunt relative, deoarece

unul și același concept, care în raport cu una este o specie subordonată, în raport cu alta poate fi un gen subordonat. Această relativitate a subordonării are doi poli extremi: există conceptul cel mai înalt, peste care nu mai există unul superior – acesta este conceptul de ființă; și există concepte de cel mai de jos, care nu mai conțin și concepte inferioare, acestea sunt concepte despre obiecte individuale.

§ 60. c) Cu subordonarea este între asemenea concepte, care sunt în mod egal subordonate unui concept superior, sau ambele constituie în mod egal părți directe ale cercului lor, ca de exemplu. animalele și plantele, ca componente ale cercului regnului organic; Dimpotrivă, conceptele de plante și mamifere nu sunt subordonate, deoarece, deși fac parte din același cerc, și anume regnul organic, ele nu sunt la fel de subordonate acestui concept. Conceptele care nu sunt la fel de subordonate unui concept general, superior, desigur, sunt încă într-o anumită relație între ele, dar această relație nu este în mintea consumatorului.

Membrii subordonați ai sferei unui concept superior, numai dacă acesta este împărțit corespunzător, trebuie să se excludă reciproc și să formeze contrarii, ca de exemplu. organice şi anorganice. Acestea sunt speciile aceluiași oraș; de aceea conceptele subordonate sunt numite și disjunctive (notiones disjunctæ).

5.

d) Intersecția conceptelor are loc atunci când cercurile lor se intersectează reciproc, adică intră parțial unul în celălalt și rămân parțial unul în afara celuilalt, ca de exemplu. galbenă și grea. Dar această relație își găsește rar aplicație în gândire.

Asemenea concepte, ale căror sfere rămân complet una în afara celeilalte, și totuși nu sunt supuse sferei comune a unui concept

superior, trebuie numite incomensurabile, cum ar fi, de exemplu, de lemn si virtuos. Dar cum toate obiectele lumii sunt în cele din urmă incluse într-un singur fel; atunci, în sensul propriu, nu există concepte incomensurabile, ci există doar astfel de concepte, al căror tip superior este prea îndepărtat pentru gândirea obișnuită.

§ 61. Pe subjugarea și subordonarea conceptelor se întemeiază clasificarea sau sistemul, este marele și puternicul mijloc al înțelegerii de a cuceri în puterea sa o bogăție nemăsurată de cunoștințe, mijloc care contribuie atât la simplificare cât și la creșterea cunoștințelor. Ea contribuie la simplificare, deoarece numai clasificarea introduce ordine și conexiune în haosul reprezentărilor, oferă fire conducătoare în vastul țesut al cunoașterii și oferă astfel o modalitate de a cerceta și de a cuceri bogăția ei incomensurabilă, în care fără o astfel de ordine spiritul nostru ar fi. se pierde usor. Principalul lucru este că clasificarea servește ca singurul mijloc de a prezenta în mod viu în memorie infinitate detalii, deoarece formează, parcă, celule în

pe care spiritul nostru în orice moment poate găsi totul, indiferent ce începe să caute în vastul domeniu al științei.

Pe de altă parte, clasificarea nu mai puțin servește la creșterea cunoștințelor, deoarece, după ce a subjugat un obiect speciei și genului său, în același timp îi transferăm cunoștințele pe care le avem despre ele; între timp, fără aceasta, ar trebui să studiem din nou caracterul genului și speciei la fiecare individ.

§ 62. B.) Din punctul de vedere al conținutului, conceptele sunt în raport cu asemănarea sau diferența, între care tranziția este asemănarea, afinitatea și includerea.

a) Conceptele identice sau interschimbabile ar trebui să fie acelea în care toate atributele ar fi comune, astfel încât diferența lor să constea doar în exprimarea verbală. Cu toate acestea, este foarte îndoielnic dacă există concepte care sunt complet interschimbabile? Sinonime, dacă se referă la același subiect și exprimă aparent același concept al acestuia, au întotdeauna o semnificație specială care justifică existența lor comună în limbă, ei sunt cei care îmbrățișează subiectul din părți diferite și exprimă opinii diferite. asupra lui. Deci de exemplu virtutea și morala par să exprime același concept; Între timp, în școli ele denotă puncte de vedere diferite asupra perfecțiunii morale:

în numele virtuții ele înseamnă fermitatea voinței în luptă; dimpotrivă, moralitatea este numită cea mai desăvârșită și mai înaltă iubire de bine mai presus de luptă. Conceptele interschimbabile sunt închise unul de celălalt ca scop.

b) Două concepte, oricât de repede sunt două expresii diferite ale aceluiași gând, trebuie să difere unul de celălalt prin cel puțin o trăsătură. Cu toate acestea, ele pot diferi unele de altele în multe sau în toate caracteristicile; în acest din urmă caz sunt destul de diferite. Concepte complet diferite se intersectează în domeniul de aplicare, sau cel puțin conțin posibilitatea de intersectare.

c) Relațiile intermediare de similitudine și afinitate nu constituie de fapt două grade diferite de tranziție între asemănarea și diferența, ci depind de separarea mai mare sau mai mică a comparației. Asemănarea în diversitate, recunoscută conștient la infinit, se numește asemănare; si categoric constient, prin afinitate. De exemplu. un tigru și un leopard vor fi concepte asemănătoare dacă aceleași trăsături între ele ne apar la infinit; dimpotrivă, ele sunt asemănătoare, dacă recunoaștem cu siguranță în ambele o înverșunare, înfățișare, creștere etc.

d) Incluziunea are loc atunci când un concept conține unul sau mai multe semne ale altuia. În ceea ce privește includerea

se repetă una dintre relaţiile de volum, şi anume relaţia de subordonare, doar invers, pentru că aici conceptul inclus, din punct de vedere al volumului, este întregul, iar cel incluzant este o parte. De exemplu. conceptul de animal este inclus în conceptul de om, dar primul este întregul, iar cel din urmă face parte din acesta.

Aceste relații ale conceptelor din punct de vedere al conținutului, precum și relațiile lor din punct de vedere al volumului, sunt cunoscute prin legea identității și a non-identității.

§ 63. În ceea ce privește conceptele diferite și, în plus, complet sau doar parțial diferite, se pune întrebarea: pot fi ele sau nu combinate într-un act de reprezentare? Aceasta este baza celei de-a doua relații de concepte în ceea ce privește conținutul - acordul și opusul și contradicția lor - care este cunoscută de legea acordului și contradicției. Conceptele de compatibilitate într-un act de reprezentare sunt consoane, de exemplu. fiind, rațional, liber; și incompatibile în prezentarea unui obiect sunt numite opuse, contradictorii. De exemplu. triunghiular, pătrat.

Aceste noi relații de concepte nu apar prin comparație, ci printr-o încercare de a conecta două concepte. Este nedrept, așadar, că contradicția se numește gradul cel mai înalt de diferență, cu atât mai mult cu cât conceptele contradictorii în sensul propriu nu diferă complet, ci, dimpotrivă, sunt foarte asemănătoare între ele; chiar și o diferență perfectă între conceptele de auto-

vor sta în esență la baza acordului lor. Una și aceeași în ceea ce privește conținutul conceptului, care, la comparație, sunt complet diferite, fiind gândite împreună, devin consoane; de exemplu. rațiunea și animalitatea diferă în foarte multe feluri până la opoziție și totuși ambele sunt combinate prin gândirea în conceptul de om. În același mod, gândirea comună este opusă și contradictorie acelor concepte în care comparația își găsește cea mai apropiată afinitate. De exemplu. un triunghi și un pătrat au multe trăsături similare, dar nu pot fi concepute împreună și, prin urmare, esența conceptului de contradicție.

§ 64. Contradicția conceptelor, constituind o contradicție în gândirea comună, este, ca și opoziția în general, de două feluri: pozitivă sau opusă și negativă sau contradictorie. Opoziția negativă a conceptelor este întotdeauna de doi termeni, ca de exemplu. A și nu A, mână și nu mână; iar opusul pozitiv poate fi de trei termeni și polinom; de exemplu. cap, braț, picior, ca membre ale corpului. Numai opusul pozitiv corespunde realității, în timp ce negativul constituie un substitut mental al pozitivului și cuprinde toți membrii acestuia.

Întrucât conceptele opuse pozitiv și negativ aparțin aceluiași gen, ca și specia sau subspecia acestuia: acea relație de contrarii și contradicții în conținut

conceptele corespunde relaţiei de subordonare în domeniul lor. Dimpotrivă, acordul bazat pe o diferență perfectă de concepte corespunde suprimarii lor din partea volumului, totuși, astfel încât, deși toate conceptele care se intersectează sunt de acord între ele; cu toate acestea, nu toate consoanele conceptului se intersectează cu adevărat, ci doar au posibilitatea de a face acest lucru.

§ 65. 2) În raport cu cunoștințele noastre și cu gradele ei, conceptele au, ca volum și conținut, diferențe deosebite proprii; și anume, există concepte întunecate, clare și separate (*).

Întunericul conceptelor constă în lipsa cunoașterii coerente a subiectului, tocmai în lipsa fie a clarității, fie a separării conștiinței. Cele două din urmă proprietăți nu semnifică grade diferite, ci doar feluri diferite de felul în care suntem conștienți de un concept, astfel încât în conceptele clare să aibă loc același grad de conștiință ca și în cele separate.

(*) În raport cu cunoștințele noastre, se mai poate face distincția între concepte — experimentale de cele mentale, sau concepte mentale (vezi ghidul pentru Op. Psych., pp. 274-5, publicat de mine). Dar deoarece această diferență de concepte nu este formală, ci materială, adică depinde de diferența dintre obiectele cognoscibile și nu de vreo formă anume a formării lor, atunci logica, care se ocupă doar de latura formală a cunoașterii, nu are nevoie. pentru a lua în considerare această diferență...

claritatea este conștiința conceptului? în ansamblu, iar volumul și conținutul ei sunt luminate pentru gândirea noastră, oricât de strălucitoare, dar numai în general. Astfel, conceptul de om va fi clar atunci când ne imaginăm viu ca pe un locuitor al diferitelor părți ale lumii și înzestrat cu diverse abilități. Iar separarea este conștiința unui concept în particularitățile sale; mai mult, gândul trebuie să intre în chiar detaliile sferei sau conținutului său. De exemplu. același concept de om va fi separat dacă suntem conștienți de diferitele sale rase cu trăsăturile lor distinctive și de punctele forte și abilitățile sale esențiale în multe direcții diferite. Claritatea este avantajul conceptelor naturale și separarea celor formate artificial.

Ambele avantaje nu numai că pot fi separate, ci chiar pot intra în opoziție unul cu celălalt; ca de exemplu cele mai clare concepte ale obiectelor lumești pot fi definite cel mai puțin, deoarece cu cât sunt mai clare în sine, cu atât gândul găsește mai puțin motive pentru a intra în detaliile lor; pe de altă parte, un alt concept este atât de descompus și fragmentat încât printre detalii se pierde gândul întregului.

§ 66. Clarificarea unui concept, sau aducerea lui la o conștiință separată, constă în dezvoltarea și descompunerea lui, atât din partea conținutului în semnele sale, cât și din partea obiectului.

 ema despre tipurile și obiectele sale private. Astfel, ar trebui să se facă distincția între două tipuri de clarificare a conceptelor: în ceea ce privește conținutul și în ceea ce privește volumul (intensiv și extensiv).

De obicei, logicienii iau în considerare un singur fel de explicație a conceptelor, și anume, descompunerea lor în semne, și de aici concluzionează că conceptele simple nu pot fi explicate. Dar cu cât conceptele sunt mai simple, sau mai sărace în conținut, cu atât volumul lor este mai mare; și prin urmare volumul oferă mai mult loc de explicație.

Întrucât există concepte cu un conținut infinit de mic, sau cele simple, iar pe de altă parte, concepte de cel mai mic volum, adică concepte care sunt indivizibile; apoi primele, deși nu pot fi explicate din punct de vedere al conținutului, dar din acest motiv sunt cu atât mai supuse fragmentării din punct de vedere al volumului; dimpotrivă, acestea din urmă, nepermițând clarificarea în volum, sunt deci capabile de o fragmentare mai mare din partea conținutului.

Notă, i. Din cauza importanței și a meritului practic ce revine elucidării conceptelor, este bine să ținem cont de ambele moduri ale acesteia, pentru că, atunci când eșuează într-un fel, se poate face cu ușurință în altul.

Notă. 2. În uzul școlar, explicarea conceptelor din punct de vedere al conținutului este o definiție, iar din punct de vedere al volumului, o împărțire, sau dacă se face prin intermediul exemplelor, o explicație.

CAPITOLUL IV.

DESPRE JUDECĂRI.

§ 67. Sub denumirea de judecată la logicieni ele înseamnă de obicei acțiuni de gândire destul de eterogene, care, totuși, au toate ceva în comun între ele, că constau în dezvoltarea și demonstrarea relației interne a două reprezentări: și aceasta este prima, cea mai generală și extinsă definiție a judecății.

Judecata, înțeleasă într-un sens atât de larg, se referă mai întâi la propoziția, atât intranzitivă, cât și tranzitivă, dintre care prima este descompunerea unui obiect în părțile și proprietățile sale; iar cea din urmă este descompunerea legăturii cauzale în membrii ei.

Poziția intranzitivă constă în arătarea unui semn al unui obiect, fie că va fi o parte a acestuia, fie o proprietate. Despre primul se spune că obiectul îl are, iar despre cel din urmă, că obiectul este această proprietate și, mai mult, aceasta se exprimă fie sub Forma unui predicat cu conjunctiv, de exemplu. acest om este bun; sau sub Forma apartenenței inalienabile, de exemplu. omul este rezonabil; sau verbul iiiitraizitiviago, de exemplu. omul vede, aude.

Dimpotrivă, poziția tranzitivă constă în a arăta acțiunea care trece de la cauza efectivă la suferința prezentă

 întâlnit. Formula şcolară a unei asemenea poziţii exprimă relaţia dintre subiect şi obiect, prin intermediul unui verb tranzitiv; de exemplu. soarele încălzește pământul.

Judecata, luată în sens larg, include, în al doilea rând, judecata în sensul cel mai restrâns și inducția cauzală.

Judecata în sensul cel mai restrâns constă în subsumarea unui obiect într-un concept, și se exprimă exact în același mod ca o propoziție intranzitivă, și anume prin aplicarea unui concept, ca predicat, unui obiect, ca subiect; de exemplu. aceasta este o poză a școlii flamande.

Inducerea cauzală constă fie în aducerea de cauze la acțiunea prezentatoare, fie în deducerea acțiunilor din cauza prezentatoare. Poate lua forma unei propoziții tranzitive, dar în cea mai mare parte este descompusă în două propoziții legate prin conjuncții cauzale. De exemplu. Când soarele răsare, de pe pământ se ridică vapori.

§ 68. În pofida diferitelor activităţi ale gândirii, în esenţă, poziţiei intranzitive corespunde judecăţii, iar cea tranzitivă

inducţiei cauzale: deoarece în primele două se dezvoltă relaţia de identitate între subiect şi predicat; iar în ultimele două, relația cauzală dintre cauză și efect.

Și din nou, între poziție intranzitivă și judecată, aceeași relație ca între poziția tranzitivă și inducția cauzală; deoarece, cu același conținut între primele două și între ultimele două, efectul gândirii în judecată și inducerea cauzală este mult mai mare decât într-o poziție simplă.

Propunerea, atât tranzitivă cât și intranzitivă, se bazează pe o simplă reelaborare, tocmai pe o simplă analiză a unui conținut dat; dimpotrivă, judecata și inducerea cauzală constau în aplicarea unor concepte gata făcute, una la alta, care este însoțită de dificultăți și erori. Dacă numim o astfel de aplicare a conceptelor o sinteză, atunci această diferență poate fi exprimată astfel: propoziția este o simplă analiză, iar judecata și inducția cauzală sunt sinteze. Totuși, privite mai îndeaproape, judecata și inducția cauzală constau în sinteza și analiza împreună, dintre care prima constă în aplicarea conceptului la obiect, iar cea de-a doua în enunțul despre obiectul conceptului aplicat.

În toate cazurile posibile, o propoziție este foarte ușor de distins de o simplă propoziție. Când spun de ex. acest cal este negru, atunci fără îndoială va fi o propunere simplă, pentru că pentru el aveam nevoie de o analiză a subiectului; dar când mă alătur: acest cal este bine dresat; atunci va fi fără îndoială o judecată, căci pentru a o întocmi

a fost necesar să se introducă și să se aplice subiectului conceptul de dresaj de cai.

În cele din urmă, întrucât judecata și inducerea cauzală sunt acțiuni mai complexe ale spiritului decât poziției, există o altă diferență foarte importantă și profundă în ele, și anume că este mult mai ușor să greșești în ele și, prin diferența de concepte și aplicarea lor. , a diverge de ceilalți; Între timp, într-o situație simplă, eroarea și dezacordul nu se strecoară atât de convenabil.

§ 69. Definiția obișnuită a judecății; este o combinație a două reprezentări, a unității, introdusă în Logic de Kant, atribuibilă mai mult activității personale de a visa Fantezie decât puterii de judecată. Sub această definiție nu se potrivește nici poziția, nici judecata în sensul cel mai restrâns. Poziția este hotărât nepotrivită pentru că nu are o combinație, ci acțiunea opusă a gândirii — analiza. — La fel ca semnele obiectelor, deci membrii unei relații cauzale nu apar gândirii noastre ca fiind divizate, astfel încât să se conecteze. și combinați-le; dimpotrivă, ele ne apar în experiență unite și îmbinate și nu trebuie decât să fie descompuse. În judecată și

inducerea cauzală, desigur, se folosește aplicarea conceptelor, și deci sinteza, dar nu cu scopul de a aduce conceptele la unitate cu obiectele; ci pentru a vedea dacă se potrivesc sau nu cu obiectul și apoi pentru a le spune despre obiect fie ca predicat, fie ca cauză sau efect. Ta-

 în ce fel judecata și inducția cauzală, deși la început sunt sinteze, dar în continuarea lor și scopurile sunt analize, sau dezvoltări și indicații ale relațiilor interne.

Notă. Pentru a cunoaște pe deplin și în detaliu natura judecăților, trebuie mai întâi să stabilim împărțirea corectă a acestora.

Separarea judecăților.

§ 70. Să începem cu împărțirea judecăților lui Kant (*).

Activitatea de judecată, după Kant, poate fi rezumată în patru titluri: cantitate, calitate, relație și imagine, dintre care fiecare din nou include trei momente. Sub această expresie nedefinită: un titlu cu trei momente, pe care nu-l întâlnim deloc în terminologia logică a diviziunii, se ascunde ideea principală subtilă și inexplicabilă a împărțirii lui Kant: și anume, rămâne nerezolvată: dacă aceste patru titluri înseamnă patru tipuri principale de judecăți sau cele patru principii pentru separarea lor. În primul caz, trinomul

(*) Pentru dreptate, trebuie să începem aici cu împărțirea judecăților lui Kant, deoarece este acceptată de aproape toată lumea; și trebuie să-l supună celei mai severe critici, că este repetat inconștient de alții, deși conține un întreg cuib de erori logice și poate fi înființat ca un model al aproape tuturor erorilor posibile împotriva regulilor logicii.

unele momente ar fi subspecii, iar în cele din urmă ar fi doar feluri diferite de judecată.

Dar dacă aceste patru titluri însemnau patru tipuri principale de judecăți; atunci ar fi o eroare cu totul de neiertat, pentru că aceste patru titluri nu se exclud reciproc, întrucât speciile trebuie să se excludă după regula logică: membrana sint disjuncta, ci, dimpotrivă, ele converg neapărat împreună în fiecare judecată. patru titluri în sensul actual, tocmai pentru cele patru puncte principale, sau începutul împărțirii judecăților, pentru că orice fel de obiecte pot fi împărțite din mai multe laturi, de exemplu. pălărie, după culoare, în negru sau alb, după formă, în rotundă sau colțoasă, după material, în strălucitor sau mătase. În același timp, numai din același punct de vedere, speciile distinse se exclud între ele, dar, dimpotrivă, speciile distinse de noi din puncte de vedere diferite pot fi combinate.

A hotărî dinainte începutul împărțirii judecăților era perfect în ordinea lucrurilor și în conformitate cu regula logică: divisio ne careat fundamento. Dar diferitele începuturi ale diviziunii ar trebui să fie indicate ceva mai clar și mai clar decât așa cum sunt indicate de titlurile inexacte și de neînțeles ale lui Kant.

 calitatea imaginii zicalului, și anume mănunchiurile; sub relație, conținutul celor doi membri ai judecății între ei, iar în final, la figurat, gradul de convingere cu care se pronunță hotărârea.

Din fiecare dintre aceste patru puncte de vedere, judecățile trebuie împărțite, după Kant, în trei feluri, astfel încât în cele din urmă de aici provin 12 Forme diferite de judecată, care, totuși, referindu-se la puncte de vedere diferite, nu se exclud toate. reciproc: se exclud doar cu trei, ca momente ale unui titlu, și cu toate contrariile altor puncte de împărțire pot fi combinate.

Chiar dacă în mod preliminar permitem această împărțire pe mai multe laturi a judecății, nu vedem nicio dovadă de ce judecata prezintă exact patru părți pentru împărțire, și nu mai multe; iar pe de altă parte, subdiviziunea tripartită a fiecărui titlu este atât de îngrijită încât trezește în prealabil suspiciuni de artificialitate. – Dar să examinăm această împărțire în detaliu.

§ 71. În ceea ce priveşte cantitatea, Kant împarte judecăţile în generale, particulare şi singulare, pe baza faptului că judecăm fie despre toate, fie despre multe, fie despre un obiect dintr-o anumită clasă.

Această împărțire, oricât de plauzibilă ar părea, are un fel de defect, totuși, în cea mai mare parte, logicienii au corectat -

un neajuns pe care Kant însuși l-a simțit și nu l-a putut acoperi decât cu greu. Și anume, cu numărul judecăților, problema nu este despre cât de mult are subiectul, ci despre cât de mult este acceptat. Dar subiectul individual are, evident, o sferă extrem de mică; aceasta nu ne împiedică totuși să o înțelegem în general, adică în întregime, precum și cel mai extins concept al subiectului. Mai mult decât atât, având în vedere sfera individuală a subiectului, oricât de mică, se mai poate întreba cât de larg este acceptată, în totalitate sau în parte? pentru că există unele judecăți individuale universale, de exemplu. „luna este toată luminată”, așa că există zicale private despre individ, de exemplu. „Sunt pete pe lupă”, deși Kant, gândindu-se puțin, pare să respingă acest lucru. Astfel, o judecată individuală poate fi în același timp generală și particulară și, prin urmare, nu poate fi ea însăși o a treia specie subordonată. Kant, asumând judecata individuală drept al treilea moment al cantității, se îndepărtează de la începutul

diviziunii, ca și cum ar fi s-o afirmă astfel: conceptul de subiect este acceptat fie în totalitate, fie în parte, ori este un individ.

În sfârșit, trebuie menționat că numărul de hotărâri este adesea lăsat nedeterminat, așa cum este cazul așa-numitelor judecăți nenotate, adică în care nu există semne de volum, care sunt: toate, unele.

§ 72. După calitatea sau imaginea de a spune, judecată, Kant crede pe bună dreptate că au existat

Există două tipuri: afirmative și negative. Dar concepția sa despre judecățile de al treilea fel, pe care el le numește fie infinite, fie restrictive, este complet greșită. Sub ele, tocmai, se înțeleg acele judecăți în care negația se referă nu la conjunctiv, ci la predicat, de exemplu. sufletul este nemuritor, el este imprudent și așa mai departe. Kant a numit aceste judecăți infinite deoarece, pe baza conceptului predominant și șocant al opoziției negative, și-a imaginat că subiectul din ele era plasat într-o regiune infinită, nedefinită, în afara predicatului negat. Dar, de fapt, printr-un astfel de predicat negativ, subiectul primește un loc propriu, complet definit, ca de exemplu. în cazul amintit mai sus, sufletul se află în domeniul ființei permanente, de partea opusă a ființei muritoare, nerezonabilul este de partea rațiunii opusă prudenței; de aceea, ca și în judecățile de acest fel, subiectul se află într-o anumită Sferă și într-adevăr li se atribuie orice, <atunci ele sunt în sensul lor propriu pozitive, tocmai cu calitatea pozitivă de opoziție negativă. Este remarcabil că Kant însuși recunoaște pozitivitatea judecății infinite și totuși o citează ca pe un al treilea fel - din atașamentul față de trilogie! Dacă cineva ar dori să accepte o judecată infinită în sensul kantian, ar fi o judecată negativă.

În legătura sa cu infinitul, limită

Judecata pozitivă a lui Kant are aproape același sens, și anume, înseamnă că orice predicat posibil poate fi atribuit subiectului. Între timp, există într-adevăr un al treilea fel ca hotărâri, sau mai degrabă o tranziție, căruia îi este foarte potrivită denumirea de hotărâre restrictivă; acestea sunt esența propozițiilor în care nici nu afirmăm, nici nenegam, ci ne lăsăm propoziția nedeterminată prin intermediul diverselor restricții, care sunt: ca să spunem așa, aproape, dacă, te rog și sub. Cu toate acestea, aceste restricții, ca judecăți încă incomplete, nu aparțin Logicii, la fel cum întrebările și alte întorsături similare nu aparțin judecăților.

§ 73. Adevăratul cuib al erorilor constă în împărțirea judecăților în raport cu lucrurile între ele. Prin aceasta din urmă, judecând după

tabelul de categorii, trebuie să se înțeleagă conținutul reciproc al celor doi membri ai judecății. În funcție de diferența dintre acest conținut, judecățile trebuie să fie fie categorice, fie condiționate, fie disjunctive. O judecată categorică ar trebui să exprime relația dintre subiect și predicat, una condiționată, cauza și efectul; de aceea, chiar și după tabelul de categorii, sub prima formă de judecată se află conceptele de substanță și întâmplare, sub cea de-a doua, conceptele de cauză și dependente de aceasta. Judecata disjunctiva, in sfarsit, trebuie sa arate relatia subiectului cu diferitii membri ai sferei impartite a predicatului.

Lăsând deocamdată fără atenție aceste nume false

ii, nu putem să nu observăm că judecățile sunt de fapt de două feluri diferite: cate-; goric și condiționat, iar diferența lor constă în faptul că în fiecare dintre ele se exprimă o relație internă complet diferită a membrilor judecății: în relația categorială de identitate și în relația condiționată de cauzalitate. O judecată distributivă, însă, nu este subordonată altora; deoarece diviziunea, sau calculul membrilor unei diviziuni în locul unui concept generic, poate intra în ambele Forme de judecată, atât condițională, cât și categorială; (care se dovedește a fi și eroarea că Kant, sub denumirea de judecată disjunctivă, a pus doar o împărțire categorică). Există exact a) judecăți categoric-divizoare, de exemplu. animalele, în raport cu felul lor, sunt fie masculi, fie femele. Aici subiectul, în locul conceptului de generic, este atașat conceptului specific de predicat. Totuși, chiar și aici baza este aceeași relație ca într-o judecată categorică, și anume relația dintre subiect și predicat. Există și b) judecăți ca și cum ar fi împărțite. când sunt socotite diverse cauze posibile sau diverse efecte posibile, astfel încât, prin urmare, se produce o dublă împărțire în propoziția condiționată; de exemplu. toată lumea trebuie fie să moară de foame, fie să se împrumute dacă cheltuiește prea mult sau primește prea puțin. Împărțirea aici nu schimbă câtuși de puțin relația fundamentală. Și de îndată ce este combinat cu ambele Forme de relație, aceasta înseamnă deja că această anulare a judecății nu este împrumutată.

din conceptul de relație și din punct de vedere.

Dar cea mai gravă eroare a împărțirii judecăților de către Canton, în funcție de relație, constă în denumirile greșite: „categoric și condiționat”, care arată că începutul împărțirii în funcție de relație nu se distinge în măsura potrivită de următorul început al împărțirii în funcție de relație. la imagistica la care sunt de fapt denumite.ia. Și, într-adevăr, cuvântul categoric înseamnă o anumită judecată, conform certitudinii, și exprimă în greacă la fel ca asertoric în latină. Judecata conditionata este doar o modificare speciala a celei problematice, si anume, un set de propozitie in functie de conditie; şi

deci însuşi> împreună cu o judecată limitativă, (§ 72), şi este o judecată încă neîncheiată, şi este mult mai bine să o excludem din Logica¿ relaţia membrilor divizaţi; dar prin nume exprimă gradul de convingere: la Kant și adepții săi, sub categoria relației, s-au strecurat concepte cu două fețe și șubrede, care au încurcat în mod incorigibil împărțirea relațiilor.

Noțiunea vagă de propoziție condiționată a fost urmată imediat de o nouă eroare: în timp ce această propoziție trebuia să reprezinte o relație de cauzalitate, forma ei de exprimare era limitată doar la conjuncții: dacă...

apoi, deși din fiecare gramatică se vede că, pe lângă particule: dacă-atunci, există și o serie întreagă de conjuncții cauzale.

Pentru a desemna tipurile cu adevărat diferite de relație, adică conținutul dintre doi membri ai unei judecăți, vom numi naratorul expresia relației dintre subiect și predicat-judecată și expresia relației dintre cauză. iar efectul judecata cauzalului.

§ 74·. În fine, din punct de vedere al imaginii sau al gradului de convingere, împărțirea tripartită este corectă, deoarece judecata este de fapt împărțită în funcție de imagine în nehotărâtă sau problematică, decisivă sau asertorică și indispensabilă sau apodictică. Dar în cea mai frecventă definiție a acestor trei tipuri de o-cinci, o eroare se strecoară atunci când Kant raportează la judecata problematicii conceptele de posibilitate și imposibilitate, de asertoric - conceptele de realitate și invaliditate și, în final, de apodictic - conceptele de necesitate și contingență. Este, desigur, destul de adevărat că o judecată asertorică, sau, cum s-ar putea numi, o judecată categorică, arată dacă există sau nu cu adevărat o anumită relație între membrii judecății; dar nu este deloc corect să credem că o relație posibilă sau imposibilă a doi membri ai judecății este exprimată într-o judecată problematică; deoarece a arăta imposibilitatea unei propoziții înseamnă a afirma non-

 necesitatea negaţiei, care este caracteristică unei judecăţi apodictice; între timp, ca judecată problematică, exprimă doar posibilitatea atât de negație, cât și de afirmare. Iar forma de exprimare a negației problematice nu este: „nu poate fi”, așa cum pare să o ia Kant în contrast cu propoziția problematică: „poate fi”,] ci este: „poate fi și nu”, etc. etc. La fel de greșit a fost, sub denumirea de judecată apodictică sau de convingere necesară, să se dea un indiciu al unei relații contingente, întrucât această relație este exprimată doar asertoric, ca ceva real.

§ 75. > Totuși, împărțirea judecăților lui Kant nu numai că are multe, arătate, deficiențe în special, ci este și eronată în general, ca și împărțirea judecății în general. Această împărțire este ca și cum cineva, dorind să arate diferitele tipuri de călătorie, a început să le

numere astfel: este lentă, sau rapidă; pe jos, sau călare; într-o trăsură sau pe o navă; mort sau neliniştit. Aici este izbitoare eroarea lui Kant de a împărți judecățile, care la început nu era atât de sesizabilă, și anume că, alături de speciile reale, pune anulări complet subordonate: o eroare care se bazează pe o distincție insuficientă între diviziunile esențiale și neesențiale. Adevărat, în unele tipuri de obiecte se poate îndoi ce început de diviziune esențial și nesemnificativ - cum

Vedem acest lucru în unele științe, de exemplu. în mineralogie, unde unii cred că principiul chimic al diviziunii stă la bază, alții, dimpotrivă, cristalografic. Totuși, este încă dificil, în știință, să cădem în astfel de începuturi nesemnificative de diviziune, așa cum le găsim în judecățile lui Kant, deoarece trei dintre aceste începuturi sunt aproape la fel de neimportante ca culoarea și dimensiunea mineralelor. În plus, bunul simț logic în aproape fiecare știință a făcut ca o regulă să nu se împartă brusc după diferite principii, ci să se aleagă unul sau altul. Acest principiu ales, ca fiind cel mai esențial, este luat ca bază a întregii diviziuni, iar după el sunt compuse principalele departamente; alte începuturi de împărțire, ca mai puțin esențiale, sunt folosite numai pentru diviziuni *

§ 76. În împărțirea judecăților, principalul este să găsim începutul esențial al divizării, pentru care avem un mijloc foarte sigur. Principiul esențial pentru împărțirea oricărei clase de obiecte este caracterul său generic, cel puțin dacă acestea sunt considerate într-o relație pur științifică. Numai cu un scop special, de exemplu * tehnic de examinare a subiectului, cealaltă latură, subordonată, poate deveni esențială * Dar am pus caracterul generic al judecății în Volum, că arată relația internă a două idei. Prin urmare, numai relația poate fi un început esențial al împărțirii judecăților. Numai prin relație, Hotărârile sunt împărțite în feluri reale, în timp ce celelalte părți

judecățile sunt atât de lipsite de importanță încât diferențele lor cu greu pot fi numite chiar subspecii, ci doar simple inversări ale judecății.

Prin urmare, există două tipuri de judecată: 1) o judecată descriptivă sau o indicație a semnelor unui obiect și 2) una cauzală sau dezvăluirea unei legături cauzale.

i. JUDECĂTA SPECIALĂ.

§ 77. O judecată figurată este indicarea unui Semn în obiectul de judecat, fie că acesta va fi atribuit obiectului sub forma unui predicat cu o legătură, fie sub forma unui verb intranzitiv, fie în final prin mijloace. a verbului: have, când substantivul corespunzător este pus în locul adjectivului. Subiectul sau subiectul unei judecăți

descriptive poate fi orice reprezentare, fie că este o reprezentare a unui obiect observat sau reținut direct, fie un concept luat ca reprezentare.

§ 78. Datorită dualității conceptelor, fiecare judecată descriptivă poate fi considerată din două puncte de vedere: fie ca relație de conținut, fie ca abatere de volum între subiect și predicat. Din punct de vedere al conținutului, predicatul face parte din subiect, iar din punct de vedere al volumului, dimpotrivă, subiectul face parte din predicat, pentru că și aici este valabilă relația inversă dintre conținut și volumul conceptelor. Ca relație de conținut, o judecată narativă este o analiză sau dezvăluire

 adică predicatul din subiect; ca relaţie de volum, dimpotrivă, este subordonarea subiectului faţă de predicat. Simpla analiză aduce mai puțină înțelegere decât supunerea. Prima este o propoziție simplă, iar ultima este o judecată în „5 cel mai restrâns sens al cuvântului.

„Spiritul nostru de gândire, în formarea unei judecăți descriptive, este desemnat să meargă într-un fel sau altul (de analiză sau supunere), și oricine, în orice caz, poate determina cu ușurință dacă, sub forma analizei, o judecată descriptivă este format, sau sub formă de supunere, este dacă este o propoziție sau o judecată adecvată. Uneori, totuși, gândirea ezită să aleagă una sau alta cale sau aderă la ambele căi, deoarece ambele conduc împreună la același scop.

§ 79. O judecată figurativă se bazează pe legile identității și diferenței, acordului și contradicției. Este o judecată decisiv afirmativă care se formează după legea identității, una decisiv negativă - după legea non-identității, una indecisă - după legea înțelegerii, un indispensabil în final - conform legii contradicția și, mai mult, în așa fel încât contradicția în sine să fie negata apodictic, iar opusul contradicției să fie apodict aprobat.

Toți logicienii în general sunt de acord că o judecată ferm afirmativă se formează conform legii identității; dar sunt în dificultate când este necesar să explice și să producă

mesajul este într-adevăr educație. Unii (cum ar fi, de exemplu, Fischgaber în Lehrbuch der Logik. 1 cap. p. 58. 59) vor să o explice prin faptul că, conform legii identității, subiectul este egal cu atributele sale, luate împreună. Dar, în sensul strict al acestei legi, ar fi aproape imposibil să se pronunțe o singură judecată afirmativă, deoarece, cu excepția definițiilor formale, predicatul nu exprimă niciodată toate semnele subiectului, ci exprimă întotdeauna doar semne particulare, pe care subiectul nu este egal. Chiar și judecăți identice, de exemplu. un om este un om, ei nu vor sta în fața cerinței stricte a acestei legi; pentru că dacă nu sunt cuvinte identice necugetate, atunci predicatul din ele trebuie să difere întotdeauna într-o anumită privință de subiect.

În general, între subiect și predicat nu există o identitate perfectă, ci doar particularul; particularul, din cauza ambelor laturi a oricărei judecăţi, este dublu; și anume: în ceea ce privește volumul, subiectul coincide cu partea predicatului (de exemplu, o persoană este un animal), iar în conținut, dimpotrivă, predicatul coincide cu partea sau latura subiectului (de exemplu, animalitatea este o latură a ființei umane). Aplicarea legii identităţii într-o judecată decisiv afirmativă se produce într-un fel sau altul, deoarece în raport cu membrii ei se atrage atenţia uneori asupra volumului, alteori asupra conţinutului.

§ 80. O judecată descriptivă (precum una cauzală) este fie a) simplă, fie b) complexă.

Nu ar trebui să confunde simplitatea logică și complexitatea judecății cu gramaticală.

În logică, o propoziție simplă este una care conține doar două reprezentări principale, care, totuși, pot conține multe reprezentări particulare și, prin urmare, pot forma propoziții complexe din punct de vedere gramatical; de exemplu. propoziția: un judecător care acționează în conformitate cu îndatorirea justiției nu dă niciodată motive să se acuze de parțialitate – pentru gramatică există o propoziție foarte complexă, în timp ce pentru logică este o propoziție simplă.

O judecată complexă în logică se numește atunci când combină trei sau mai multe idei principale și poate fi descompusă în două sau mai multe judecăți independente, ceea ce nu este permis de o poziție complexă din punct de vedere gramatical.

§ 81. a) Într-o judecată descriptivă simplă, una dintre cele două reprezentări principale ale sale, respectiv subiectul, exprimă cantitatea, adică volumul în care este primită, iar cealaltă, anume predicatul, exprimă calitatea, adică imaginea așa cum spune despre yodeling. În primul rând, o hotărâre figurativă este generală sau particulară, iar în ultimul rând, afirmativă sau negativă.

tsoe. Când cantitatea este considerată împreună cu calitatea, atunci apar următoarele diferențe de judecată: afirmație universală și negație universală, afirmație particulară și negație particulară (').

Pentru concizie, aceste diferențe care apar adesea se disting prin semne speciale: A înseamnă universal afirmativ, E universal negativ, J particular afirmativ, O judecată negativă particulară. Scolasticii au exprimat acest lucru pentru memorie în următorul vers rău:

Asserii A, negat K, sed universalité! ambo.

Asserii J, negat O, sed particularité! ambo.

Aceste diferențe se bazează pe următoarele relații reciproce aa) de volum între subiect și predicatul conceptului:

O judecată universal afirmativă (A) are loc atunci când subiectul sau în întregime se află în sfera predicatului, de exemplu. toate corpurile au greutate; sau cel puțin egal cu acesta ca volum, ca în identic

(') Dintre categoriile Byte de cantitate și calitate, în loc de trei, permitem doar două feluri fiecare; justiția acestui lucru se dezvăluie mai ales atunci când cantitatea și calitatea sunt combinate. Logicienii în general numără doar patru astfel de combinații, în timp ce adepții trilogiilor lui Kant, pentru a nu se contrazice, ar fi prezentat cu siguranță nouă dintre aceste combinații.

judecăți, de exemplu. Dumnezeu este totul perfect. În general, aici subiectul se supune predicatului. Aceasta poate fi reprezentată în următoarea figură:

Propoziția universal negativă (E) presupune că sferele conceptului de subiect și ale conceptului de predicat sunt complet una în afara celeilalte; de exemplu, plantele nu au mișcare voluntară. O astfel de relație de concepte poate fi văzută în următoarea imagine:

În special judecata afirmativă (J) are loc în două cazuri: sau când subiectul și predicatul sunt suprimate reciproc, de exemplu. unii artiști sunt zadarnici; sau când subiectul, fiind mai extins, conţine predicatul şi de aceea, pentru a-i asculta, trebuie limitat în măsura în care coincide cu el în volum, de exemplu. unele roci sunt bazalt (pietre coloane).

Judecata în special afirmativă, care are loc prin suprimare, poate fi reprezentată sub pretextul a două suprimare reciprocă.

cercuri:

Dimpotrivă, judecata care se produce prin subordonarea predicatului la subiect poate fi reprezentată prin includerea sferei predicatului în sfera subiectului.

Judecata parțial-negativă (O) are loc și cu o relație dublă de volum: sau la intersecția ambelor concepte, când doar acea parte a subiectului care se află în afara predicatului intră în judecată, de exemplu. unii actori nu sunt artiști;

Sau această judecată se întâmplă atunci când predicatul este subordonat subiectului, când din nou se ia în considerare doar acea parte a

subiectului care se află în afara predicatului, de exemplu. unele feluri de munți nu sunt munți primitivi.

Totuși, chiar și cu includerea completă a subiectului în sfera predicatului, se poate forma o anumită judecată afirmativă, iar cu separarea completă a ambelor sfere ale conceptului, una particular-negativă și anume: când ceea ce este caracteristic sau neobișnuit pentru toate subiectele, din motive speciale, este afirmat sau infirmat doar despre unele

7

zhashchih, de exemplu. iar unii oameni, unul sau altul, nu sunt atotputernici.

Aceste diferențe de cantitate și calitate combinate pot fi considerate și bb) ca relații diferite de conținut, iar atunci afirmativul universal (A) constă în faptul că predicatul este conținut în toate subiectele; negativ general (E) - în faptul că predicatul nu constă în niciunul dintre ele; privat afirmativ (J), că este în unele, în final privat-negativ (O) - în faptul că predicatul la unele subiecte nu este inclus; - deci de exemplu. greutatea este caracteristică tuturor corpurilor; mișcarea este necaracteristică oricărei plante; vanitatea este specifică unora; unor actori le lipsește priceperea.

§ 82. b) O hotărâre complexă, așa cum sa menționat mai sus (§ 80), poate fi descompusă în mai multe hotărâri independente. Descompunerea judecăților complexe în componentele lor simple se numește parsing (exposjtio) și, prin urmare, judecățile complexe sunt analizate. Dintre judecățile compuse, ceea ce este înainte în complex se numește propostiti) praejacens, iar cel care este pus după se numește propostilo postjacens.

Pentru a cerceta cu fidelitate și completitudine sistematică tipurile posibile de adăugare a judecăților, pentru aceasta ne vom imagina subiectul și predicatul, după volumul lor, sub formă de cercuri și ne vom uita la ce combinații posibile cu ele de mai departe (a treia , al patrulea) concepte; al treilea concept poate fi inclus în

judecata în așa fel încât fie să fie atașată acesteia ca un concept nou, fie în aceste concepte să fie distinsă și expusă ca o parte specială.

aa) Prin urmare, primul tip principal de adăugare a judecăților este aplicarea de noi concepte la subiect, sau la predicat, sau la ambele împreună. De aici provin așa-numitele propoziții de legătură (propositiones copulativa^, adică astfel încât conceptul este atașat fie primul, fie parte ante, și anume subiectului, de exemplu, „capul,

brațele, picioarele sunt părți ale corpului nostru; ” sau la sfârșit , și parte post, și anume la predicat, de exemplu „lumea ne uimește cu structura ei, locuită de făpturi ale vieții-TU ȘI ȘI;” sau din ambele părți împreună, utrinque, de exemplu „Tit și Tullius este bogat, dar imprudent." Numărul de astfel de propoziții, în care o propoziție complexă poate fi descompusă, este produsul numărului de subiecte cu numărul de predicate. De exemplu, "mai mult de o persoană se bucură de viață și de lucrări. a naturii”.

Totuși, conjuncția poate fi fie pozitivă, fie negativă; primul este exprimat prin conjuncția: și, cel din urmă: și nu. Când o conjuncție pozitivă este un calcul succesiv, atunci se folosesc conjuncții succesive: mai întâi, apoi, apoi, în sfârșit; pentru a exprima completitudinea conexiunii se folosesc uniuni: kak, so; iar pentru a întări vorbirea, au pus: totuşi, nu numai – prin şi. Un compus negativ leagă opusul

?..

valori care se distrug unele pe altele, uniuni: not-a; contrariile, care doar se limitează reciproc, se leagă de particule: /io, totuși, dimpotrivă, totuși, cu toate acestea, între timp.

§ 83. Multe subiecte şi predicate ale unei judecăţi nu numai că pot fi ataşate unele de altele, ci pot fi comparate între ele. De aici provin propoziții comparative (propositiones comparativ®), care exprimă fie asemănarea prin conjuncții: cum, în ce fel – așa, fie disimilaritate – printr-un grad egalizator cu uniunea: decât. Comparația, ca și conexiunea, are loc fie între subiecți, de exemplu. „Romanii erau mai puternici decât grecii”; sau între predicate, de exemplu. Titus este mai fericit decât înțelept.

Al treilea concept, deși se unește cu adevărat în gândire, poate fi tăcut în cuvinte, dar cu toate acestea este indicat împreună cu un indiciu; acest lucru se întâmplă în propoziții inclusive (propositiones inclusivas) și exclusive (exclusiv®). În primul rând, subiectul sau predicatul explicit este inclus într-o sferă implicită a conceptului generic, de exemplu. „(între iubitorii de artă) și eu sunt pictor; este (printre alte virtuți) un bun pictor; în mod excepțional, dimpotrivă, subiectul sau predicatul explicit este exclus din orice sferă implicită a conceptului. Subiectul este exclus în următoarea judecată: „este singur (între negustori)

traieste tutun bun;" predicatul este eliminat în următoarea propoziție: el deține numai tutun (și nicio altă marfă condimentată).

§ 84. bb) Iată adăugările care pot apărea prin adăugarea de noi subiecte sau predicate! Al doilea tip principal de adăugare în judecăți

se bazează, dimpotrivă, pe împărțirea subiectului sau predicatului. Și, de fapt, când părțile subiectului sau predicatului sunt numite sau puse deoparte, atunci apar și conceptele celui de-al treilea, al patrulea etc.. Adăugările judecăților prin împărțirea membrilor lor sunt din nou de alt fel. Uneori sunt luate părți separate ale subiectului sau predicatului, fie pentru a le exclude din sfera unui concept, din care provin propozițiile predicative (exceptiva propositio), fie pentru a se limita la aceste părți, din care propozițiile restrictive (restritiva) provine. De asemenea, este posibil să se numere diferite părți din volumul și conținutul subiectului ca predicat al său, sau diferite părți din volumul predicatului - să se numere ca subiect al său: de aici vine judecata divisiva. De asemenea, este posibil să descompuneți conceptul generic al subiectului pentru explicație în tipurile sale în propoziții explicative (explica ti va). Sau, în sfârșit, în locul conceptului generic de predicat, se pot atribui subiectului diversele sale concepte specifice, care formează judecăți disjunctive.

§ 85. În propoziţiile predicative, o anumită parte a conceptului de subiect sau predicat este exclusă. De exemplu. toată apa este potabilă, cu excepția apei de mare. Titus este sincer în toate cazurile, cu excepția jocului. Nimeni nu era acolo în afară de el. Nu bea decât apă.

În propozițiile restrictive, dimpotrivă, sau conceptul de subiect este limitat la o parte a Sferei sale, astfel încât predicatul dat să-i fie adecvat; sau conceptul de predicat, astfel încât să se potrivească subiectului dat; de exemplu. „Religia, numai cu fanatism, este dăunătoare; Un judecător sincer este îngăduitor numai atunci când datoria îi permite. Aceasta include, de asemenea, propoziții agravante (reduplicativa), de exemplu, „Religia, ca și religia, nu este niciodată dăunătoare” - unde subiectul este limitat la sensul său cel mai restrâns și strict.

O judecată de scindare are loc fie prin împărțirea subiectului, atât în semnele sale, cât și în tipurile sale, și atunci ambele sunt socotite ca predicate ale sale și, în plus, totul este complet; sau prin împărțirea predicatului în specia lui, care într-un asemenea caz, de asemenea, în întregime, sunt socotite ca subiecte. Acest calcul, care se deosebește de o simplă combinație tocmai prin completitudinea sa, se realizează prin intermediul adverbelor: parte, parte. Că subiectul, de altfel, poate fi împărțit atât prin volum, cât și după conținut, iar predicatul numai prin

în măsura sa, aceasta constă în proprietatea relației lor reciproce: de îndată ce subiectul este întregul în conținut, iar predicatul este o parte, atunci acesta din urmă nu poate avea părți din conținutul său ca subiecte, deoarece în acest caz, întregul ar deveni o parte a părților sale. Pe de altă parte, cum, în ceea ce privește volumul, subiectul este o parte, iar predicatul este întregul, atunci, aparent,

dimpotrivă, ar fi de așteptat ca subiectul să poată avea drept predicate doar o parte din conținutul său, si nu de volum. Dar chiar și cu un volum mai mare al subiectului, poate avea loc o judecată, și anume dacă subiectul, fiind luat cu o restricție, va fi redus la un volum cu predicatul, așa cum am văzut în judecățile particulare (§ 81). Într-un mod similar, subiectul este redus la un volum egal cu predicatul și în acele judecăți în care părți din volumul subiectului sunt calculate fracționat ca predicate ale acestuia, de exemplu. în propoziția: „figurele geometrice sunt parțial triunghiuri, parțial patrulatere, parțial poligoane, parțial cercuri etc.” Această propoziție complexă ar trebui să se rezolve cu precizie în propoziții: „o parte a sferei figurilor geometrice este formată din triunghiuri, cealaltă din patrulatere etc.” Un exemplu de judecată de scindare care are loc prin împărțirea conținutului subiectului, îl avem în propoziția: „o persoană este parțial muritoare, parțial nemuritoare”. Judecata zdrobitoare care se produce prin împărțirea volumului predicatului se exprimă uneori în adverbe: parte, parte; dar mult mai des cu sindicatele: cum, așa și, de exemplu. Cum

plantele, ca și animalele, sunt ființe vii.

§ 86. Explicația și împărțirea trebuie să fie distinse de fragmentare, deși ambele pot fi încă exprimate prin conjuncții fragmentare. Această diferență este accentuată de faptul că în explicație părțile calculate ale volumului subiectului nu sunt furnizate de predicate, ci în împărțirea diferitelor părți ale volumului predicatului nu de subiect; dar cele dintâi servesc la determinarea cea mai particulară a subiectului, care are deja propriul predicat, cele din urmă la determinarea cea mai particulară a predicatului generic, care are propriul său subiect.

Un exemplu de explicație este propoziția: „corpurile sunt grele și, în plus, sunt elastice, lichide și solide”. Împărțirea subiectului, în același timp, în cea mai mare parte, are scopul de a o explica prin intermediul exemplelor, iar apoi se folosește unirea: cum - cum aia; de exemplu. metalele nobile precum aurul și argintul nu se oxidează ușor.

Judecata disjunctiva consta in faptul ca subiectul, in locul conceptului generic de predicat, isi asimileaza conceptele specifice. Acest lucru se întâmplă prin împărțirea conceptului general implicit al predicatului în tipurile sale. O astfel de împărțire, pe cât ar trebui să fie completă în sine, are atât de mulți membri care se exclud unul pe altul și, prin urmare, se exprimă prin împărțirea uniunilor: sau = sau; de exemplu. sufletul este o ființă fie simplă, fie complexă.

Tsrimich. Cu judecăți complexe, aproape niciodată nu am menționat diferențele lor de cantitate, calitate și imagini, recunoscând distribuția lor ca fiind clară în sine și foarte ușoară. Doar atunci

când facem o judecată disjunctivă trebuie să acordăm atenție acestor diferențe, deoarece aici întâlnim o părere extrem de ciudată a logicienilor, care contrazice direct orice experiență.

Judecata disjunctiva, fiind doar o Forma speciala a judecatii descriptive (§ 73), este supusa acelorasi anulari cu aceasta, si urmatoarea. uneori afirmativ, alteori negativ și, de asemenea, participă la diferite modificări ale imaginilor. Între timp, aproape toți logicienii susțin că o judecată disjunctivă este întotdeauna afirmativă în calitate, dar necesară sau apodictică în imagini.

Această părere ciudată a logicienilor a venit din faptul că ei nu au acordat atenție opusului pozitiv, ci au avut în vedere doar pe cel contradictoriu, iar acesta din urmă a fost luat nu ca un substitut al opusului pozitiv, ci a tot ceea ce era posibil în afara predicat negat; înțelegând atât de ascuțit opoziția negativă, chiar au decretat pentru aceasta o lege specială a gândirii (așa-numita: excluderea celui de-al treilea și a celui mijlociu): „fiecare lucru trebuie să fie ceva sau unul dintre cei doi membri ai opusului opus, trebuie fie A, sau nu-A, bun sau rău, negru sau nu negru”; pentru că dacă un lucru nu ar fi negru, cred ei, cu siguranță ar trebui să fie non-negru.Dacă un astfel de concept al exclusivității a doi termeni de opoziție negativă și, prin urmare, legea excluderii celui de-al treilea și a mijlocului, ar fi tras special pentru judecata distributivă și inferența, dacă sunt juste, judecata disjunctivă, desigur, ar putea fi doar pozitivă și apodictică. Dar, de fapt, un opus negativ este doar un substitut pentru unul pozitiv (§29), iar cu un opus pozitiv, este potrivit

și numai al treilea, dar și mijlocul, pentru că un anumit obiect poate fie să formeze o tranziție, fie cel puțin să nu se încadreze sub conceptul generic de opoziție: trebuie să recunoască mai întâi o judecată negativ-distributivă, ca de exemplu. piatra este bună sau rea; sufletul este negru, nici alb, nici orice altă culoare, pentru că primul nu se potrivește cu caracterul generic al calității morale, iar cel din urmă cu caracterul generic al înfățișării.

Pe aceeași bază, judecata disjunctivă admite, în al doilea rând, toate anulările de figurativitate, în funcție de faptul că, în mod necesar, real sau posibil, conceptul generic de predicat este atribuit subiectului, sau scăpat din acesta. Deci de exemplu iar într-un hostel se spune foarte des despre un lucru că poate fi cutare sau cutare, sau că nu ar trebui să fie cutare sau cutare.

2. CAUZA JUDECĂTII.

§ 87. O judecată cauzală este indicarea și dezvoltarea unei relații cauzale. Această relație diferă semnificativ de cea descriptivă prin aceea că, în cea din urmă, subiectul și predicatul sunt identice între ele, iar în prima, diverse obiecte care apar doar unul dintre celelalte servesc ca membri ai relației cauzale.

Membrii relației cauzale sunt: cauză, efect și efect, așa cum sunt de fapt numiți; sau: fundament, concluzie și consecință, așa cum sunt numite în lumea gândirii. Acești trei membri ai judecății cauzale corespund celor trei membri ai descriptivului: subiectul, legătura și predicatul.

Nri.chgch. De remarcat că expresiile: „fundament, concluzie, și. corolar, „se folosesc și pentru a desemna membrii silogismului: „reguli, subordonare și concluzie”, deși acestea din urmă se află într-o relație complet diferită între ele, și anume în relația de identitate.

§ 88. O judecată cauzală, ca și una narativă, se desfășoară în două moduri: fie printr-o simplă elaborare, printr-o analiză a unei relații cauzale date în experiență, fie printr-o sinteză, adică aplicarea unor concepte: o cauză la un acțiune preexistentă sau o acțiune față de o cauză preexistentă. Numai prin analiză se formează o propoziție tranzitivă, iar prin aplicarea conceptelor de cauză sau efect are loc o judecată cauzală adecvată. Numai acesta din urmă servește la înțelegerea subiectului, în timp ce primul contribuie doar la explicarea lui.

Din cele spuse, rezultă că o judecată cauzală, mai ales în sfera sa cea mai extinsă, atunci când include o propoziție tranzitivă, poate fi exprimată în moduri foarte diferite. Dar Logica de astăzi, înșelată de numele imprecis al propoziției condiționale, nu recunoaște decât o singură formă de exprimare: dacă-atunci. Adevărat, adesea cauza și efectul sunt exprimate în două poziții diferite și sunt legate prin uniuni: dacă-atunci; de exemplu. „Dacă soarele strălucește, atunci este cald.” Dar aceasta nu este singura modalitate de a exprima o relație cauzală; se exprimă foarte des prin intermediul altor uniuni cauzale şi trebuie exprimată prin uniuni: din moment ce cumva; Când-

atunci, deci, etc. Da, și nu este necesar ca cauza și efectul să fie exprimate în două propoziții; exprimăm adesea combinații cauzale într-o singură poziție prin intermediul verbelor tranzitive; deci, în exemplul dat, cele două propoziții pot fi reduse la una: „lumina soarelui produce căldură”. ,

§ 89. Luând astfel de propoziţii tranzitive ca un fel special de judecăţi, diferite de cele categorice, cu siguranţă mergem contrar tuturor tradiţiilor logice actuale: pentru că în general şi fără deosebire se numără printre aşa-zisele categorice; și pe aceasta unii logicieni își bazează opinia că așa-numitele propoziții condiționale pot fi transformate în propoziții categorice și invers, ceea ce ar putea fi doar cu un concept nedefinit și șocant al acestor și altor propoziții.

Dacă acceptăm conceptul de diverse relații de judecată în sens strict, atunci nu putem permite transformarea unei judecăți cauzale în una figurativă, sau invers. Aceeași formă de exprimare, deși poate apărea acolo unde nu se întâmplă, dovedește foarte puțin pentru logician, deoarece el trebuie să acorde o atenție strictă doar formei gândurilor. Forma de exprimare este opera Gramaticii, iar lucrarea Logicii este Forma gândirii. Adevărat, aceste două Forme corespund în cea mai mare parte una cu cealaltă; cu toate acestea, este, de asemenea, foarte bine cunoscut faptul că nu este destul de strâns legat

spumă între ele, că aceeași formă de gândire poate apărea în diferite forme de exprimare și aceeași formă de exprimare poate reprezenta diferite forme de gândire. Cu toate acestea, după cum s-a menționat mai sus, forma poziției tranzitive, în care judecata cauzală poate fi redusă, și din punct de vedere al expresiei este întotdeauna semnificativ diferită de judecata descriptivă.

Este o chestiune diferită dacă logica unei propoziții cauzale - ca, de exemplu, „lumina soarelui produce căldură, fulgerul produce tunete”, ei chiar îl transformă într-un descriptiv și spun: „lumina soarelui se încălzește; fulgerul este cauza tunetului”. Dar într-un asemenea caz, nu doar Forma de exprimare s-a schimbat, ci și gândul; pentru că acțiunea este pusă nu pentru produs, ci pentru proprietatea cauzei și astfel acțiunea s-a transformat exact într-un predicat (*).

§ 90. Judecata cauzală în toate cazurile logicienilor este în mod obișnuit confundată cu inferența, cu atât mai convenabil că deducerea directă, precum și mediocrul prescurtat, iau foarte adesea forma unei judecăți cauzale; de exemplu. „dacă nu o singură persoană poate fi numită un fericit pre-

(*) Transformarea unei acțiuni într-un predicat simplu a dat naştere unor erori importante în sistemul lui Spinoza, deoarece pe această bază a transformat creațiile lui Dumnezeu în simple acte și accidente ale Divinului.

aşteptând moartea, era imposibil să-l numesc pe Cresus; iar numele membrilor inferenței și membrii judecății cauzale sunt unul și același: rațiune și efect. Și totuși, inferența și judecata cauzală diferă unele de altele prin semne decisive, formale și materiale.

În formă, o propoziție cauzală este singulară și simplă; dimpotrivă, o inferență constă din cel puțin două propoziții. Dificultatea de a le distinge constă în faptul că membrii unei judecăți cauzale pot fi exprimați și în două poziții, și astfel au forma a două judecăți care decurg unul din celălalt. La judecată, de exemplu. „dacă soarele strălucește, atunci e cald” întâlnind două propuneri, suntem gata pentru prima dată să vedem aici două judecăți, din care una se deduce

din cealaltă. Dar de îndată ce ne îndreptăm atenția către intenția judecătorului și spre ideea principală a propozițiilor, constatăm imediat că acestea conțin doar un act de gândire și următorul. și o singură judecată. Acest lucru se dezvăluie în cel mai clar mod din faptul că, fără să ne răzgândim câtuși de puțin părerea judecătorului, putem reduce doi termeni într-o singură poziție simplă cu două concepte principale: de exemplu. „raza soarelui produce căldură”; dar acest lucru nu se poate face în niciun caz cu o inferență, deoarece se poate reduce doar la o judecată complexă, cel puțin cu trei concepte principale; de exemplu. Cresus, ca om, nu putea fi numit fericit înainte de moarte.

Din punct de vedere al materiei, o judecată cauzală diferă de o inferență prin aceea că membrii acesteia din urmă se află într-o relație complet diferită între ei decât membrii primei. Membrii concluziei, în conținutul lor, sunt identici, adică consecința este deja cuprinsă în fundament, doar pe ascuns; Următoarea inferență este o dezvoltare ulterioară a propozițiilor identice: dimpotrivă, un efect este ceva diferit de o cauză și, prin urmare, într-o judecată cauzală se deduce dintr-o altă propoziție cu conținut diferit. Din aceasta se poate observa că o judecată cauzală, în comparație cu o inferență, conține cu cât mai multe materiale pentru cunoaștere în sine, cu atât este mai insuficientă în fața ei de către Forma.

Primlch. Luând în considerare exemplele care sunt date de logicieni sub denumirea de propoziție condiționată, găsim în ele un amestec al celor mai eterogene Forme de gândire, unite doar printr-o formă accidentală de exprimare: dacă-atunci, găsim nu numai tot felul de inferențe amestecate cu cauzale și încă câteva: propoziții condiționale mixte, dar și forme complet diferite de gândire, care pot lua și o formă condițională de exprimare. Așa că, de exemplu, Bachmann citează propoziția: „dacă soarele nu are propria lui lumină, atunci o împrumută de la altul. , în privința lui, în mare dificultate. Această propoziție nu este o inferență, deoarece membrii ei, în conținutul lor, nu sunt deloc identici între ei. Nici nu este o propoziție cauzală, deoarece membrii săi nu pot fi redusi la o singură propoziție. Cu toate acestea, aceasta nu este cu adevărat o propoziție condiționată, deoarece în a doua

partea nu este dependentă condiționat de prima; între timp, dacă părăsim Forma de exprimare și acordăm atenție Formei gândirii, atunci vom avea o judecată de distincție: „soarele fie are propria sa lumină, fie o împrumută de la alta”. Și, în același timp, să ne amintim imediat că fiecărei judecăți dezbinătoare i se poate da cu ușurință o formă condiționată de exprimare (§ Ί5)

Rareori găsim în logică o propoziție cu adevărat condiționată corespunzătoare acestui nume, unde particula are un sens condiționat. Acestea vor fi: „dacă nu plouă, atunci vom merge la plimbare; dacă

acest tânăr este constant sârguincios, atunci din el va ieși ceva eficient. Astfel de exemple exprimă un fel de judecată problematică.

§ 91. Dacă trecem la împărțirea unei judecăți cauzale, atunci diversele conjuncții cauzale folosite în ea ne conduc deja la principalele sale diferențe; dar mai întâi trebuie să-și găsească baza și domeniul de aplicare. Întrucât membrii unei propoziții cauzale sunt fie Fapte reale pentru noi, fie ne apar numai în gândire: atunci împărțirea ei se bazează pe dacă acești membri sunt înțeleși cu adevărat ca cauză și efect, sau în mod ideal, ca rațiune și efect. De aici provin mai întâi următoarele patru diferențe: dintre cei doi membri ai propoziției cauzale, fie ambii există în realitate, fie ambele sunt concepute doar ca rațiune și efect, fie cauza există de fapt și efectul este asumat, fie, în cele din urmă , efectul este dat ca un Fapt și se caută un motiv pentru acesta.

Aceste aboliri cvadruple se disting în limbaj destul de exact prin diferite conjuncții cauzale. Dacă atât cauza, cât și efectul sunt date în experiență, sau ceea ce este același, dacă se presupune în general că legătura cauzală este reală; atunci aceasta se exprimă prin uniuni: în consecinţă; de aici; deoarece; de exemplu. „Egiptul este irigat anual de viitura Nilului; prin urmare, în ciuda climatului cald, solul Egiptului este foarte fertil; ”- iar când membrii sunt rearanjați, prin unire: pentru că. Dacă cauza este dată, iar efectul nu trebuie decât să fie, sau este în general doar imaginat: atunci ele sunt deduse una din alta în Forma: pentru aceasta, pentru această cauză etc.; de exemplu. „În acest an, viitura Nilului a fost nesemnificativă; de aceea trebuie să se aștepte o recoltă slabă în Egipt”. Pe de altă parte, dacă acțiunea în general este un Fapt direct observabil, iar motivul, ca trecut sau ascuns, este doar gândit, atunci concluzia are loc cu o rearanjare a termenilor cu ajutorul mijloacelor, deci, deci etc. .; de exemplu. „Lumea este aranjată în mod rezonabil; Următorul iar motivul este rezonabil. Numai atunci când atât motivul, cât și consecința sunt înțelese perfect, se folosește Forma condiționată: dacă-atunci, și pentru concizie: pe această bază; de exemplu. „Dacă sufletul este o ființă simplă, atunci nu poate fi distrus.”

§ 92. Dar pe lângă aceste simple diferențe, există încă și astfel de cazuri de combinare, în care ambii membri ai judecății cauzale sunt luați împreună ideal și cu adevărat și, în plus, în poziție opusă: cauză pentru efect și

fundație. Acest lucru se întâmplă într-o combinație de scopuri și mijloace: relația este extrem de confuză, dar cu un exercițiu practic sârguincios, se vede în ea cu o fidelitate și o ușurință extraordinare. În lumea reală, mijloacele precede, ca cauză a scopului urmărit, dar în

gândire, sau în alegerea mijloacelor, este efectul scopului luat ca bază. Această combinație a unei relații cauzale se exprimă prin: pentru a, astfel încât, etc .; de exemplu, „pentru a scrie Istoria statului rus, Karamzin a adunat materiale timp de câțiva ani”.

§ 93. Legea pe care o urmăm în judecăţile cauzale, totuşi, mai mult ca regulă, şi chiar ca ideal, este legea raţiunii suficiente: „nu trageţi concluzii fără motive suficiente, adică atunci când prima nu realizează cu adevărat. urmează din ultimul". Dar pe măsură ce legătura dintre cauză și efect are loc, sau nu o are și, mai mult, în posibilitate, în realitate, sau în mod necesar, atunci judecățile cauzale sunt împărțite în diferențe de calitate și imagine.

Și cu o judecată condiționată, ca și cu una disjunctivă, au fost puse sub semnul întrebării diferențele cantitative, calitative și figurative (de exemplu, Jakob, Krug, Sigvart), sau cel puțin diferențele cantitative și calitative au fost infirmate (HoFbaver). Motivele prezentate aici au fost însă diferite, la fel de nesemnificative ca și în cazul unei hotărâri disjunctive:

dacă negația, precum și forma asertorică de exprimare, ar trebui să se refere întotdeauna la propoziția anterioară sau ulterioară, iar concluzia în toate cazurile să fie considerată pozitivă și apodictică; atunci, desigur, judecata va fi cu siguranță pozitivă și apodictică, deoarece calitatea și imaginea judecății constă exclusiv în proprietatea deducerii și conexiunii; și recunoscând concluzia ca întotdeauna pozitivă și necesară, nu mai este posibil să admitem aceste diferențe.

Diferențele de care ne interesează aici, desigur, în multe cazuri aparțin fie termenului precedent, fie următorului, deoarece uneori o consecință negativă, sau o consecință dintr-o bază negativă, se deduce pozitiv; la fel ca o consecinta posibila, sau o consecinta dintr-un motiv posibil, se deduce apodictic. Dar în alte cazuri negația aparține tocmai concluziei, deoarece consecința este doar negata și nu înlocuită de opusul ei negativ. O astfel de diferență poate fi văzută în cele ce urmează, de exemplu. . prevederi: „pentru că îmi comandați, nu o fac încă;” și: „pentru că îmi porunci, nu o fac”. În primul caz, concluzia este infirmată, iar în cel din urmă, se pune o consecință negativă; acolo avem o pozitie negativa, dar aici una pozitiva, in ciuda consecintei negative. Dacă suntem perplexi dacă negația aparține concluziei și, prin urmare, dacă această judecată este tocmai negativă; atunci acest lucru se poate explica simplu, despre

aduce concluzia separat. Astfel, în primul exemplu, este necesar să spunem: „Din faptul că îmi porunci asta, nu rezultă încă că fac asta;”

iar în cealaltă, dimpotrivă: „Din însuși faptul că îmi porunci, rezultă că nu fac asta”. Într-un mod similar, cineva se poate explica acele cazuri în care figurativitatea unei hotărâri este supusă îndoielii.

Diferențele cantitative nu au fost admise în judecata cauzală deoarece concluzia, prin necesitatea sa imaginară, era deja recunoscută ca universală.- Adevărat, există judecăți cauzale care nu pot fi recunoscute ca universale, în ciuda faptului că termenii anteriori sau următori sunt privați; de exemplu. „Unii oameni, dacă nu muncesc, atunci nu au mâncare;” această consecință este universală, deoarece în general și fără excepție aparține acestei clase de oameni. Cu toate acestea, universalitatea sau particularitatea unei judecăți cauzale este de fapt exprimată cu totul diferit și indiferent de numărul membrilor precedent și următor, și anume prin adverbe: de fiecare dată, întotdeauna, uneori, adesea, prin care întreaga judecată este exprimată în mod inconfundabil, pentru toate sau pentru unele cazuri.

§ 94. Cantitatea unei propoziţii cauzale, combinată cu calitatea ei, dă diferenţele: A, E, J, O, în expresii: întotdeauna, niciodată, uneori aşa, alteori nu etc.

În fine, o judecată cauzală poate fi la fel de complexă ca una simplă 80), și mai mult, în

repetă aproape aceleași metode de adunare ca într-o judecată figurată. Aceste adăugiri pot avea loc în trei puncte: în bază, consecință și concluzie, sau mod de acțiune, mai ales dacă este exprimată printr-un verb tranzitiv. Prin urmare, o judecată cauzală poate avea trei tipuri de conjuncție cu toate anulările negative și pozitive, trei tipuri de comparație, trei excepții și incluziuni, trei retrageri și limitări, diviziuni și explicații. Doar o judecată fragmentară, prin însăși natura sa, nu intră într-o judecată cauzală. Există și fragmentare în ea, când motivele și consecințele sunt calculate, dar le unește într-un mod complet și armonios.

Relații de judecată între ele.

§ 95. Judecățile (atât cauzale, cât și descriptive), datorită relațiilor diferite dintre conceptele lor, sunt ele însele unele față de altele în relații diferite în ceea ce privește volumul și conținutul. Totuși, pentru a avea o astfel de relație între două hotărâri, termenii anteriori trebuie să fie identici sau să se încadreze în același concept superior. Judecățile care vorbesc despre subiecte sau cauze complet diferite sunt incomensurabile.

21).

§ 96. Din punct de vedere al conținutului, între judecăți poate exista din nou o relație dublă:

decizia de identitate și diferență și relația de acord și contradicție.

a) Identitatea și diferența de judecăți.

Două judecăți trebuie recunoscute ca fiind logic aceleași dacă exprimă aceeași idee, deși în cuvinte diferite; de exemplu. „atunci când vaporii se îngroașă în atmosferă vara, trebuie așteptate ploi; și: când vaporii care se ridică în sus se condensează într-o masă umedă, atunci, neputând fi susținuți de aer, cad sub formă de ploaie. Aceste întorsături diferite ale aceluiași gând sunt numite judecăți interschimbabile sau echivalente; dar din acest motiv ele nu sunt încă cuvinte identice, deoarece unul și același gând, după ce a primit o întorsătură diferită, poate apărea complet nou și poate deschide noi aspecte și relații cu mintea. Diferența de judecăți, constând în poziția diferitelor predicate sau acțiuni, are următoarele grade: diferență totală, neasemănare, asemănare, afinitate. În mod similar, asemănarea are gradele sale și este fie generală, fie particulară. Ultima relație se numește incluziune.

Asemănarea și diferența dintre judecăți este recunoscută prin legea identității, iar acordul și contradicția lor prin legea contradicției.

b) Acordul și contradicția hotărârilor.

§ 97. Diferenţa dintre două hotărâri nu este deloc

există și contradicția lor, astfel încât două judecăți complet diferite, în care predicate diferite sunt atribuite unui subiect, sau efecte eterogene unei singure cauze, nu intră niciodată într-o contradicție între ele, ci, dimpotrivă, prin însăși diferența lor, ele. de acord unul cu celălalt; de exemplu. „Tit este sărac, dar fericit”. Pentru ca două judecăți să fie în contradicție una cu cealaltă; pentru aceasta trebuie să aibă un grad ridicat de afinitate, predicatele lor sunt cele care trebuie să se încadreze sub același concept generic.

Notă. Astfel, definiția noastră de acord și contradicție, dată de noi pentru legile gândirii (§ 31), este justificată în aplicarea judecăților, adică acel acord se bazează pe generic, iar contradicția pe diferența de specii.

§ 98. Contradicția dintre judecăți este dublă: negativă .oppositio contra-dictoriaj și pozitivă (oppositio contraria). Prima, atât în narator, cât și în propoziția cauzală, se formează din nou într-un mod dublu: constă fie în legătură și concluzie, fie în predicat și acțiune; când opoziția negativă este conținută într-un conjunctiv sau deducție, atunci numai predicatul sau acțiunea poziționată înainte este respins; de exemplu. „Tit este fericit; Tit nu este fericit; - „când ninge, atunci devine mai frig; și: când ninge, atunci nu ar trebui să se răcească încă. Dimpotrivă, când opoziția negativă este exprimată în

predicat și acțiune: atunci se decretează ceva care le contrazice direct; de exemplu.

„Tit este fericit; Tit este nefericit; „când ninge, atunci se răcește; si: cand ninge, sa nu fie mult mai frig.

Contradicția pozitivă dintre judecățile descriptive stă numai în predicat; de exemplu, „Tit este nefericit”; dimpotrivă, între judecăţile cauzale, nu numai în acţiune, ci pot fi şi în inferenţă; de exemplu. „când ninge, se încălzește; si: cand ninge, nu poate fi mai frig.

Yaz) ©shnosh£nil spinning go gshoronsh oota

§ 99. În ceea ce privește domeniul de aplicare, Logic până acum a luat în considerare doar subordonarea hotărârilor; dar între ele există încă o închidere și o subordonare, dintre care cel puțin cea din urmă nu este străină de semnificația logică.

a) Închiderea este destinată și th.

Judecățile identice, închizându-se în ceea ce privește conținutul gândurilor lor, se închid în ceea ce privește volumul.

6J Subordonarea hotărârilor.

Numim judecăți subordonate acele judecăți care sunt legate între ele ca specii ale aceleiași judecăți generice. În conformitate cu aceasta, subordonarea judecăților este triplă: 1) întregul, al membrilor anteriori și următori, când atât aceia, cât și ceilalți formează opus.

falsitate; de exemplu, „când ninge iarna, se încălzește; când plouă vara, se răcește; aceasta este esența unei judecăți subordonate în raport cu judecata: „când vaporii condensați în atmosferă cad sub orice formă pe pământ, temperatura se schimbă;” sau: „mers în patru picioare, păsările zboară, peștii înoată” - aceste judecăți sunt supuse următoarelor generale: „animalele au mișcare arbitrară.” -2) Există o subordonare parțială a unor membri precedați, atunci când doar ei constituie contrarii între înșiși; de exemplu. prevederi: „premierea meritului atrage laude universale; şi: pedeapsa viciilor — de asemenea," ascultaţi de judecata generală: "dreptatea atrage laude universale". De asemenea: „atunci când vara este prea uscată, se produce eșecul recoltei; si: daca vara este prea ploioasa, - si; ei se supun judecății: „când forțele naturii acționează excesiv asupra pământului, atunci are loc o scădere a recoltei.”—3) Există în sfârșit o subordonare privată a unor membri succesivi, când singuri ei constituie contrarii între ei; de exemplu. prevederi: „virtutea dă fericire în această viață; și: expuși nenorocirilor”, sunt supuși unei

singure judecăți: „virtutea nu are o răsplată deplină pentru ea însăși în această viață”. De asemenea: „când focul atinge un grad ridicat de căldură, leagă argila și: topește metalele”, se supune judecății generale: „când focul atinge un grad ridicat de căldură, schimbă densitatea corpurilor”. Numai ultimul fel de subordonare a judecăților formează o contradicție,

pentru că în acest caz numai contrariile sunt unite prin gândire; între timp, ca în primele două cazuri, subiectele opuse, fiind cuprinse în volumul unui predicat, sau sub predicate opuse, nu se contrazic, ci chiar se presupun și se completează reciproc; nici cauzele opuse nu se contrazic între ele în raport cu aceeași acțiune sau cu acțiuni opuse. Exemple de subordonare generală și particulară a judecăților sunt ușor de compus prin descompunerea oricărei judecăți generale în judecățile sale specifice.

ej Subjugarea judecăţilor.

§ 100. Subordonarea judecăţilor poate consta nu numai în subordonarea subiecţilor (cum credeau logicienii până atunci), ci şi în subordonarea predicatelor, ba chiar este posibilă întreaga subordonare a judecăţii unuia faţă de celălalt. Mai mult, în judecățile cauzale, subordonarea parțială are loc în trei puncte: în cauză, mod de efect și efect.

Numim o judecată după un predicat, sau o acțiune, subordonată altuia, atunci când membrul său ulterior este înrudit cu un membru al celuilalt, așa cum o specie este cu un gen; de exemplu. „Pasarea are capacitatea de a se misca voluntar; și: o pasăre zboară; "-" dacă focul atinge un grad ridicat de căldură, atunci modifică densitatea corpurilor; si: daca foc ...., atunci topeste metalele. Prin urmare, subordonarea următoarelor

termenii este invers legat de includere, deoarece un concept, care în conținut include altul, este el însuși subordonat acestuia ca sferă. Din prevederi: „pasărea zboară, în continuare. are o mișcare arbitrară, ”prima este incluzivă, dar subordonată, cea din urmă este inclusă, dar subordonată.

Subordonarea judecăților după termenul precedent, care singur este dat de logicieni sub această denumire, se împarte în formală și materială: Formal se întâmplă când același subiect, sau unul și același motiv, este acceptat în general, și în alt timp. - în special; de exemplu. „Toți oamenii sunt muritori; unii oameni sunt muritori; sau: „când vara este moderat umedă, atunci ar trebui să se aștepte o recoltă; Următorul și în anul curent”. Subordonarea materială are loc atunci când membrul anterior al unei judecăți este un gen, iar celălalt este o specie; de exemplu. „Dacă aduceți împreună corpuri care au electricitate eterogenă, atunci se vor atrage unul pe altul; și: dacă chihlimbarul

frecat este adus aproape de bucăți de hârtie, atunci le atrage. ”-
Supunerea din partea membrului anterior este de obicei numită subaltemaüo.

O judecată în orice fel, subordonată total sau parțial, o numim o judecată generică, iar una subordonată, una specifică.

Notă. Acum, raporturile judecăților din partea conținutului și volumului au fost calculate pe deplin. Rămâne de arătat cum

*

imaginea contrariului negativ este legată de subordonarea formală a subiecților, - motiv pentru care apar noi contradicții, diferite între ele. Acest lucru trebuie să facă cu atât mai mult, încât logicienii acordă o mare importanță acestei conjuncții și vorbesc despre ea pe larg.

Deoarece unul și același predicat despre același subiect poate fi afirmat și negat fie universal, fie specific, atunci de aici provin următoarele trei contradicții: între A și E, între A și O și între E și J

Conform terminologiei lor foarte confuze, logicienii împart de obicei aceste opuse în altele opuse și contradictorii, în ciuda faptului că aceste nume, desigur, care nu exprimă nimic, au fost deja folosite de ei pentru a distinge între contrariile pozitive și negative, astfel încât toate aceste trei contrariile au rămas să fie numite contradictorii. Dar în loc să păstreze această utilizare odată acceptată, ei numesc din nou opusul dintre A și Έ opus, iar opusul dintre A și O, dintre E și J, opus. Și chiar, spre deosebire de folosirea cuvintelor, ei acceptă opoziția dintre J și O, în care nu există deloc contradicție, și o numesc subpropozițional (&ubcontraria).

Această terminologie este de obicei prezentată în următorul tabel:

O contrarie E

J subcontraria O.

Este dificil de spus cum logicienii au venit cu ideea de a aplica aceste nume de opuși pozitivi și negativi la

o modificare a acestuia din urmă. Poate că au fost înșelați de asemănarea îndepărtată conform căreia contrariile A și E9, ca și pozitivul, nu numai că se anulează reciproc, ci și pun ceva mai mult decât o simplă negație, în timp ce contrariile A și O, E și J, ca și negativul , pur și simplu distruge-te reciproc.

Este ușor de imaginat câte dificultăți și confuzii provoacă în știință această utilizare ambiguă. Cu atât mai mult, trebuie să o corectăm, iar dacă vrem să desemnăm aceste modificări ale opusului negativ printr-un nume decent, atunci putem numi contrariile A și O, E și J, care pur și simplu se neagă reciproc, reciproce (alternativas) , iar opusul dintre A și E nereciproce. Aceasta exprimă mai precis relația lor, cu cât va fi mai deschisă mai jos, în concluzie.- Cât despre opoziția contrariului dintre J și O, ea nu constituie o contradicție, fără a înceta însă să fie opus: deoarece o anumită afirmație și o anume negație nu numai că nu exclud , ci, dimpotrivă, se presupun reciproc ca un adaos necesar la sine; este o judecată în întregime subordonată.

Facultățile care stau la baza judecății.

§ 101. Atât judecăţile descriptive, cât şi cele cauzale sunt atribuite aceleiaşi puteri fundamentale, puterea de judecată. Cu toate acestea, în uzul cotidian, ambele apar în forma cea mai simplă și directă: judecata figurată, în Forma înțelegerii, și cea cauzală, sub forma unei considerații a mijloacelor și a scopurilor. Pentru aceste Forme de judecată în limbajul de zi cu zi, se disting două abilități speciale: pentru înțelegere, sens; pentru luarea în considerare a mijloacelor și a valorii.

 lei - prudență, sau minte practică. Prin urmare, înțelegerea și luarea în considerare a mijloacelor și scopurilor pot fi recunoscute ca Forme practice ale aceleiași puteri de judecată.

Înțelegerea unui obiect constă în faptul că îl observăm sau reprezentăm, așa cum ar fi, prin conceptul său, dar în așa fel încât conceptul să ia naștere imediat în noi odată cu observația sau reprezentarea.

Conceptul în înțelegere, ca predicat în judecată, servește ca mijloc de cunoaștere și înțelegere a subiectului; numai în înțelegere este imediat atașată de obiect și interiorul se contopește cu acesta; pare să intre în obiect și să coincidă cu el; între timp, ca și în judecată, conceptul și obiectul rămân separate. Înțelegerea este o judecată nedezvoltată, iar o judecată descriptivă este o înțelegere în curs de dezvoltare; Următorul orice judecată descriptivă, dacă este într-adevăr o judecată și nu o simplă propoziție, trebuie să fie precedată de înțelegere; trebuie mai întâi să recunoaștem conceptul de obiect pentru a-l aplica ulterior ca predicat.

§ 102. Înțelegerea, la prima vedere, abia se deosebește de simpla observare și observare, deoarece coincide cu ele într-un act indistinguibil. Cu toate acestea, înțelegerea, ca act esențial superior, care aduce pentru prima dată în observație și în observarea luminii înțelegerii, trebuie să se distingă deja de ambele acțiuni, deoarece adesea se întâlnesc.

ei gândesc separat: la fel cum nu orice observație este o remarcă, tot așa, din nou, nu orice remarcă este o înțelegere. Putem vedea mii de obiecte fără să le observăm; și putem observa obiecte și putem spune despre ele altuia, citim orice gând etc. și totuși să nu le înțelegem.

Lumina înțelegerii, care ne deschide prin înțelegere, este ceva foarte remarcabil. Adesea purtăm un concept în noi îndelung și nu știm ce avem în el, până când acesta își întâlnește brusc obiectul și își găsește aplicarea ^ Conceptul și obiectul din această întâlnire sunt asemănați cu doi nori, care, Apropiindu-se, extrage unul din celălalt fulger: astfel, între obiect și concept, o scânteie de înțelegere izbucnește instantaneu și luminează nu numai obiectul, ci și conceptul. Atunci conceptul capătă sensul său, iar obiectul pare să fie văzut prin el, este în care conceptul este văzut.

§ 103. Înțelegerea sau înțelegerea este acțiunea simțului, prin care nume, cel puțin în viața obișnuită, se semnifică numai această aplicare directă a unui concept asupra unui obiect. De obicei atribuim sens cuiva care înțelege ușor și corect, adică care, la observarea unui obiect sau în timpul unei serii de reprezentări, ca într-o clipă, ia naștere un concept propriu-zis,

Opusul inteligenței este prostia.

o postare în care mai trebuie să se facă distincția între o latură negativă și una pozitivă, pentru că sensul fie nu are deloc un concept, fie atacă concepte false și perverse. Prostia negativă, care nu are deloc concepte, se numește îngustime. Poate proveni din două motive: fie din lipsa conceptelor, fie din încetineala reproducerii lor. Prostia pozitivă, care se adeverește la gânduri ciudate și deplasate, se numește lipsă de sens.

Oricât de puține diferă în interior și în esență înțelegerea și judecata, totuși, ele diferă unele de altele în aparență sau în aparență, astfel încât sunt adesea împărțite în subiecte diferite: sensul este adesea găsit fără puterea de judecată și puterea de judecată. fara sens. Această separare ciudată se explică prin împărțirea conceptelor, din punctul de vedere al originii lor, în naturale și artificiale. Primele servesc mai mult pentru înțelegere, iar cele din urmă pentru judecată, astfel încât aceste acțiuni ale gândirii diferă nu numai prin formă, ci într-un fel și prin conținut.

§ 104. O judecată cauzală, care apare în viața comunității ca o considerație a mijloacelor și a scopurilor, se face, ca și înțelegerea, ușor și direct; dar această ușurință este rodul nu atât al darurilor naturale fericite, precum inteligența, cât al exercițiului și al obișnuinței dobândite prin ea. Întrucât luarea în considerare a mijloacelor și a scopurilor este principala

- 129 - este importantă în viața comunității, apoi prin exercițiu adecvat această considerație se ridică la gradul de imediatitate și ușurință inerente înțelegerii, astfel încât scopul și mijloacele sunt prezentate gândurilor ca într-un singur moment.

Acest obicei, această imediateză în a considera mijloace și scopuri se numește inteligență sau prudență, deoarece inteligența și prudența nu sunt altceva decât capacitatea de a alege mijloacele cele mai simple, mai reușite și mai eficiente pentru scopurile cuiva. Opusul prudenței este simplitatea, care are din nou două laturi: negativă și pozitivă, pentru că fie se pierde complet în alegerea mijloacelor, apoi alege mijloace perverse și inconsecvente cu scopul.

Întrucât prudența și simțul sunt ambele forme practice ale celor două ramuri principale ale puterii de judecată, ele au aceeași relație cu aceasta în această privință. Pe de altă parte, ei au o poziție diferită în raport cu acesta, și anume, prudența, ca obicei dobândit în mod liber, urmează judecății, dimpotrivă, simțul, ca dar natural, îi precede.

CAPITOLUL V

OBIECTUL CONCLUZIILOR.

§ 105. O inferență este o concluzie a unei hotărâri din una sau mai multe alte hotărâri.

Propoziţia care este dedusă se numeşte concluzie sau consecinţă; iar cele din care rezultă sunt premise, antecedente sau temeiuri. Cu toate acestea, aceste temeiuri și efecte logice sau identice trebuie să fie distinse de cele cauzale. Concluzia logică se face prin intermediul identităţii: concluzia silogismului trebuie să fie deja cuprinsă în secret în premise, altfel nu se poate deduce de acolo.

§ 106. Întrucât concluzia nu produce nimic nou, ci dezvoltă doar ceea ce este deja cuprins în premise, se pare că nu poate promite mult succes și câștig în cunoaștere; dar în realitate este altfel; îndeplinește un scop foarte important.

Scopul unei inferențe este dublu: fie de a dezvolta o concluzie din premise, ca adevăr nou pentru conștiință, fie de a o afirma, ca Fapte deja cunoscute de nicăieri.

Dacă concluzia nu este cunoscută din exterior, ci este doar ascunsă în premise, atunci este evident că pentru cunoștințele noastre ea nu pare să existe; avem, dar nu știm. Într-o asemenea formă nedezvoltată, fiecare persoană poartă în sine o cantitate extrem de mare de informații, deoarece gama de date de experiență, cunoscute de toată lumea, de îndată ce este dezvoltată prin inferență, este suficientă pentru cea mai extinsă știință. Și totuși, nu este mai puțin cunoscut

faptul că toată bogăția de înțelegere ascunsă în experiența nedezvoltată, pentru cel care o posedă, parcă

nu exista deloc. Deci de exemplu parcelele fiecărui cont conțin deja totalul; dar se obţine numai prin calcul.

Dar dacă concluzia este deja cunoscută din afară, de exemplu. experiență, atunci în acest caz silogismul îndeplineşte totuși un scop foarte important: își dovedește adevărul și îl afirmă, reducându-l la reguli superioare, universale, și prin aceasta își ridică certitudinea la gradul de necesitate.

§ 107. Dezvoltarea în încheierea unei noi cunoștințe poate fi numită inferență progresivă, iar premisele sunt de obicei puse mai întâi; de exemplu. „Din moment ce materia nu este complet anihilată, rezultă că nici un atom nu se pierde din orașul ars.” Inferența inversă are loc acolo unde concluzia este afirmată printr-o regulă superioară, iar concluzia este de obicei pusă pe primul loc, de exemplu. „Pardoselile din lemn sunt mai calde decât cele din piatră, deoarece sunt cele mai rele conductoare de căldură, iar conductoarele slabe de căldură rețin întotdeauna mai multă căldură.”

Acest dublu curs de raționament corespunde dublei acțiuni a înțelegerii: prelucrare și aplicare, care se extinde prin toată gândirea, și următoarea. corespunde tocmai diferenţei de poziţie şi judecată. Inferența progresivă, ca o propoziție, este reelaborare și analiză; dezvoltă conținut nou, oferă mai multe cunoștințe decât înțelegere: dimpotrivă, inferență reflexivă

 aplică regula unui caz special, la fel cum o hotărâre aplică un concept unui obiect; această concluzie este subsumarea unui anumit caz sub o regulă și nu dă cunoștințe noi, ci înțelegere, care are un preț mult mai mare.

Extinderea se deduce iii.

§ 108. Prima împărțire și calcul al inferențelor este incompletă și insuficientă, deoarece cele mai importante și mai fructuoase modalități de deducere, bazate tocmai pe relațiile judecăților, fie nu au fost luate în considerare deloc, fie nu au fost prezentate deloc ca inferențe; Dimpotrivă, concluziile principale, cele mai simple și mai slabe ale logicii au dezvoltat o extindere mai mare, iar visele goale, ca și cum soriths și altele asemenea, înțelepciunea naturală ghinionistă și non-nativă, a fost aliniată cu luxul neobișnuit al rafinamentului său.

Cu toate acestea, prima împărțire a inferenței în imediat și mediocru, în ciuda caracterului incomplet, este corectă și, prin urmare, o păstrăm.

Inferențe imediate sunt cele care au loc prin simple modificări ale unei judecăți date și, în consecință, acțiunea are loc numai în două concepte principale; de exemplu. „Din moment ce toate corpurile cele mai grele din apă se scufundă, așa se vor scufunda

fie tu, fie celălalt.”

Dimpotrivă, o concluzie mediocră este una în care concluzia este derivată printr-un fel de judecată mediatoare; de exemplu. „Aurul se scufundă în apă, pentru că este relativ mai greu decât el și toate astfel de corpuri se scufundă în apă”. Ultimele două judecăți sunt incluse ca membri intermediari între subiect și predicatul primei; ele provin din faptul că conceptul mediator în primul dintre ele este introdus în relație cu subiectul, iar în ultimul - cu predicatul, astfel încât relația dintre subiect și predicat se dezvăluie de aici. În inferențe mediocre, acțiunea se desfășoară în trei concepte: în subiectul și predicatul concluziei și conceptul de mijloc. Această compoziție. a inferenței intermediare din cele trei concepte principale și poziția de mediere a conceptului de mijloc sunt relevate cel mai clar în forma prescurtată de expresie în care este folosit în cămin: deci în exemplul de mai sus: „aur, ca un corp greu, se scufundă în apă”.

§ 109. Deși recunoscând diferența dintre inferențe imediate și mediocre, nu putem, totuși, să-i atribuim importanța pe care unii logicieni o acordă, după Kant: nu putem numi inferențe imediate concluzii ale înțelegerii, iar cele mediocre concluzii ale minții etc. . atribuiți-le două abilități diferite de gândire. În esență,

o inferență mediocră este același mod de a gândi, doar ca o adăugare a unui concept de mijloc, astfel încât o inferență mediocră poate fi exprimată și sub forma imediatului. Inferența în general are o asemenea afinitate cu judecata, încât nu avem absolut niciun motiv să îi atribuim o facultate specială de gândire pe care limbajul vorbit obișnuit nu o cunoaște, cu atât mai puțin să distingem două facultăți pentru două forme de inferență.

Atât inferența mediocră, cât și cea imediată se bazează pe evoluții, care sunt posibile în limitele uneia și aceleiași judecăți: deducția directă se bazează numai pe modificările acesteia (în calitate, cantitate și imagine), iar cea mediocră, fiind limitată la volumul unei hotărâri, și anume concluzia, își expune doar membrul intermediar.

Cu toate acestea, gândirea poate depăși și dincolo de limitele unei judecăți și trece la alta, descoperind între ele un fel de corelație în conținut și volum. În același timp, realizează succese esențial noi și mai mari: succesele minții, atât în experiența cotidiană, cât și în educația științifică, sunt dobândite prin inferențe care se dezvoltă tocmai în funcție de aceste corelații reciproce de judecăți.

Acest al treilea tip principal de raționament îl numim raționament corelativ.

Primul tip principal de inferență.

Eliozaklyuchsnis nu este mediocru.

§ DE. Inferența imediată se face numai în două concepte principale și, prin urmare, este limitată la modificările care sunt posibile într-o judecată dată; și pot fi atâtea câte părți are judecata în care aceste schimbări pot avea loc: aceste părți sunt cantitatea, calitatea și imaginile și așa mai departe. inferențe directe pot apărea prin schimbări în cantitate, calitate și imagini. Sau poate în categoria principală a judecăților - atitudini, astfel de schimbări sunt posibile, din care vor apărea concluzii directe.

a) Inferențe printr-o schimbare a imaginilor.

§ 111. Se poate deduce din necesitatea unei judecăţi date la realitate şi din necesitate şi realitate la posibilitatea a ceea ce se spune; dar nu invers. Următorul Există trei concluzii pozitive de acest fel; și este necesar să se acorde atenție faptului că necesitatea este dovedită, pentru că simpla asigurare a necesității, atât în practică, cât și în speculații, este adesea atât de puțin respectată, încât este obiectată cu un batjocoritor: „trebuie să fie, da. , nu. » - Există și trei feluri de concluzii negative, doar că apar în ordine inversă; nume

dar, din imposibilitate, duce la invaliditate;din invaliditate si imposibilitate, la non-necesitate; dar nu invers.

6J Inferență prin modificarea cantității.

§ 112. Din judecata generală rezultă particularul: a veritate universalis propositionis ad veri-latem particularis valet consequentia; totuși, DE la general ar trebui să se încheie la particular numai atunci când acest general este spus despre fiecare subiect separat al unui cerc cunoscut, și nu despre întreaga lor totalitate. De exemplu. „Toți oamenii (separat) sunt muritori, apoi. și Tit; " dar nu o poți face așa: „Rusia este cea mai rodnică țară din lume, apoi. și cutare și cutare parte din ea, de exemplu. provincia Astrakhan.

c) Inferențe care apar printr-o schimbare a calității și, mai precis, inferențe directe ale contradicției.

§ 113. Când schimbăm calitatea judecății, obținem o altă judecată, strigând negativ la ea, murmurând la ea, și anume, nega conjunctivul sau încheierea primei. Acest tip de contradicție negativă a judecăților conține o bază pentru un anumit tip de inferență directă. Dar exact aceeași inferență poate apărea și atunci când, în două judecăți, predicatul sau acțiunea pur și simplu se autonega, ceea ce constituie al doilea tip de contradicție negativă (§ 98). Mai mult, concluzii similare pot fi făcute pe baza unui pozitiv

torenți de judecăți, atunci când, adică, au predicate opuse, sau concluzii și acțiuni opuse. Potrivit acesteia, inferențe care apar printr-o modificare a calității judecăților, adică bazate pe o contradicție negativă a conexiunilor sau concluziilor acestora, pot fi recunoscute ca reprezentanți ai tuturor inferențelor în general, care se bazează pe o contradicție directă a judecăților . .

Noi contradicții, și în același timp noi concluzii prin contradicție, apar atunci când diferențele de cantitate sunt combinate cu diferențele de calitate; astfel sunt tocmai contradicțiile dintre A și E, dintre L și O și dintre E și

§ 114. Să luăm în considerare concluziile care pot apărea atunci când diferențele de cantitate se adaugă la o modificare a judecăților de calitate.

Când două judecăți sunt în conflict, se poate concluziona în două moduri: de la adevărul uneia opus la falsitatea celeilalte și de la falsitatea uneia opusă la adevărul celeilalte.

Primul tip de inferență se găsește în general în toate cele trei contradicții care apar atunci când cantitatea și calitatea sunt combinate; acesta din urmă, însă, numai în două contradicții: A și O, E și J, pe care din acest motiv le-am numit mai sus reciproce (§ 100 note). În aceste ultime contradicții, una sau alta

 opusul trebuie să fie adevărat; în L și E toate contrariile pot fi false, motiv pentru care le-am numit non-reciproce.

Deoarece în fiecare dintre aceste cinci contradicții (trei nereciproce și două reciproce) se poate concluziona fie de la unul, fie de la celălalt membru, de aici provin zece tipuri de inferențe: șase tipuri de inferențe de la adevărul unui membru la falsitatea celălalt; se poate concluziona:

1) de la adevărul unei afirmări universale la falsitatea unei negare universale; de exemplu. „Toate corpurile ocupă un anumit spațiu; Următorul este fals că niciun corp nu ocupă spațiu.”

2) Dimpotrivă, de la adevărul negației universale la falsitatea afirmării universale; de exemplu. „nici o singură plantă nu are mișcare voluntară; Următorul este fals că toate plantele au mișcare voluntară. 3) De la adevărul unei afirmații generale la falsitatea unei anumite negații; de exemplu. „Toate corpurile ocupă un anumit spațiu; Următorul este fals că unii nu-l ocupă”. 4) Dimpotrivă, de la adevărul unei anumite negații la falsitatea unei afirmații universale; de exemplu. „este adevărat că unele plante nu au mișcare voluntară; Următorul este fals că toate plantele au mișcare voluntară.” 5) De la adevărul negației generale la falsitatea unei afirmații particulare; de exemplu. „Dacă este adevărat că nicio lucrare învățată nu corespunde în totalitate ideii de cunoaștere, atunci este fals că unii o fac.” 6) Dimpotrivă, de la adevărul unei afirmații particulare la falsitatea unei negare universale

niya; de exemplu. „Unele plante sunt albastre; Următorul este fals că nicio plantă nu are culoarea albastră”.

Invers, de la falsitatea unui membru la adevărul altuia, sunt posibile patru concluzii și anume: 7) se poate concluziona din falsitatea unei afirmații generale la adevărul unei anumite negații; ceea ce este fals la toate trebuie negat cel puțin la unii; de exemplu. „Este fals că toate plantele au mișcare voluntară; Următorul este adevarat ca unele plante nu au miscare voluntara. 8) „Se mai poate concluziona, dimpotrivă, de la falsitatea unei anumite negaţii la adevărul unei afirmaţii generale; ceea ce nu se poate nega despre unii, trebuie afirmat despre orice; de exemplu. „Este fals că unele corpuri nu ocupă spațiu; Următorul este adevărat că toate corpurile ocupă un anumit spaţiu. 9) În sfârșit, din falsitatea unei negații generale, se poate concluziona la adevărul unei anumite afirmații; de exemplu. „Este fals că nici o singură ființă nu este înzestrată cu rațiune; Următorul este adevărat că unele ființe sunt înzestrate cu inteligență.” și 10) Dimpotrivă, de la falsitatea celui din urmă la adevărul celui dintâi; de exemplu. „este fals că unele pătrate au mai mult de patru laturi; Următorul este corect ca niciuna. un pătrat nu are mai mult de patru laturi. »

Dacă notăm adevărul unei judecăți prin 4-, falsitatea acesteia prin -, atunci va fi posibil să reprezentăm pe scurt concluziile de mai sus.

răsuciți în următoarea schemă: 1) 4-A \u003d - E; 2) 4-E=-L; 3) 4-A=-O; 4) 4-0 = -A; 5)-pE=-J; 6)4-J==_“-E; 7)-A=4-O, 8)-O=-fA; 9)-E=4-Jj 10)-J=4-E.

§ 115. Absolut aceleaşi concluzii se repetă cu o opoziţie negativă de predicate şi acţiuni, care este, de exemplu: „esenţa omului este eternă; esenţa omului nu este eternă. »

Cu opusul pozitiv, când este binom, se repetă și metodele de concluzie de mai sus, și mai mult fără nici cea mai mică modificare, ca în exemplul următor: „corpurile sunt fie solide, fie lichide”. Dar dacă opusul pozitiv este de trei termeni și polinom (cum reprezintă, de exemplu, culorile), atunci din adevărul unui termen urmează falsitatea tuturor celorlalți, la fel ca din falsitatea tuturor celorlalți, adevărul unuia. .

Urmând regulile menționate mai sus, conform oricăror exemple, simțim că este nedrept nu numai din punct de vedere logic, ci și moral să se concluzioneze de la falsitatea afirmației universale la adevărul negației universale și invers, de la falsitatea negației universale. la adevărul afirmației universale: eroare, în care oamenii cad adesea. Și, de fapt, nu este de prisos să inspirăm importanța morală a acestei reguli logice, pentru că ar fi nerezonabil și nedrept dacă, de exemplu, Nu

adevărul propoziției că toți oamenii în general sunt buni, se ajunge imediat la concluzia că toți sunt necondiționat răi. Reflectând, vom constata că într-o judecată asupra unui obiect, conform acestei reguli, nu se poate trece necondiționat de la o opoziție la alta, cum ar fi, de exemplu, în poziţia: „Tit este fie rezonabil, fie prost”.

§ 116. Acele modificări ale acestei hotărâri, din care au pornit concluziile directe pe care le-am examinat, erau legate de imagini, cantitate și calitate. Să vedem acum dacă, în baza esențială a judecăților, adică în raport cu membrii lor, nu poate exista o schimbare din care să rezulte o inferență imediată? Cu o judecată cauzală acest lucru este imposibil, deoarece aici succesiunea membrilor unul după altul este necesară și neschimbătoare; dar cu descriptiv este posibil, deoarece membrii săi sunt în relația de identitate, care poate fi considerată și din revers, sau care este și transformabilă.

Prin urmare, subiectul și predicatul judecății pot fi mutate, adică subiectul care urmează să fie făcut predicat, iar predicatul, subiectul unei noi judecăți. Acest tip de schimbare se numește transformare. Dar concluziile formate prin aceasta sunt atât de forțate încât este dificil să le întâlnești în gândirea naturală, de zi cu zi. Între timp, alte inferențe directe sunt extrem de des folosite în dezvăluire și cele mai detaliate

exprimând gânduri, ei folosesc, însă, fără să dobândească prin ea concepte noi semnificative, ci doar explicându-le aproape neintenționat pe cele dintâi. Inferențe prin transformare sunt esența mișcării

gândirii în tărâmul posibilului; aceasta este una dintre puținele invenții ale logicienilor, dar care, tocmai din acest motiv, nu sunt de nici un folos, întrucât logicianul trebuie doar să descopere, și nu să inventeze, doar să caute și să nu fie mai înțelept.

d) Inferențe prin transformare.

§ 117. Diferite tipuri de judecată descriptivă nu sunt toate și nu toate convertite în același mod. Imaginile nu fac nicio diferență pentru transformare, deoarece judecata convertită reține imaginea dată; dar cantitatea și calitatea fac diferența în transformare.

Judecata afirmativa universala, considerata cel putin in general si conform Formei, admite nu o simpla transformare, ci una modificata, cu scadere in cantitate. Deci de exemplu „Toți oamenii sunt animale, dar nu invers: toate animalele sunt oameni, dar numai unele animale”. În general, și conform conceptului de judecată narativă, predicatul este conceptul cel mai înalt, căruia îi este supus subiectul ca parte a sferei sale; și din aceasta reiese că conceptul de subiect, deși atașat în mod necesar unei părți a predicatului, dar numai unei părți a acestuia. Unele judecăți și definiții identice permit un prefix excepțional de simplu.

rotație, fără modificare, care în definiții servește drept dovadă a corectitudinii acestora.

Judecata afirmativă particulară admite atât o simplă transformare, fără modificarea mărimii, cât și una modificată, cu o generalizare a mărimii, deși foștii logicieni din judecata afirmativă particulară nu recunoșteau decât o simplă transformare posibilă. Diferența în transformarea sa depinde de relațiile diferite ale membrilor săi în ceea ce privește volumul, deoarece uneori subiectul și predicatul se intersectează, iar uneori conceptul cel mai larg al subiectului este constrâns într-un singur volum cu predicatul. Numai în primul caz hotărârea se transformă într-o simplă, de ex. „Unii actori sunt artiști, iar unii artiști sunt actori”. Și dacă o anumită afirmație are loc prin reducerea celui mai extins concept al subiectului, de exemplu. „Unii oameni sunt logicieni”, atunci ar ieși un rezultat destul de amuzant dacă am vrea să transformăm, după regula logicii anterioare, simplu: „Unii logicieni sunt oameni”, în timp ce toți sunt oameni.

§ 118. Judecata negativă universală admite transformarea fără modificarea mărimii, deoarece dacă subiectul este exclus în întregime din predicat, atunci predicatul din subiect.

O anumită judecată negativă, în funcție de raportul dintre volumul pe care se bazează, poate fi convertită în diferite moduri, și anume: în cazul suprimării, se transformă

pur și simplu într-un particular-negativ, iar în cazul reducerii subiectului, se transformă chiar într-o judecată general-afirmativă. Totuşi, aceste transformări nu sunt consecinţa logică a unei anumite negaţii, şi de aceea se spune pe bună dreptate că o judecată particular-negativă nu poate fi transformată, cu scopul însuşi de a obţine prin aceasta orice concluzie directă adecvată; dacă de ex. Unii oameni nu sunt logicieni, deși, dimpotrivă, toți logicienii sunt oameni, dar nu pentru că alți oameni nu aparțin cercului lor apropiat.

O transformare fără modificarea cantității logice se numește transformare simplă (conversici simplex), iar cu o scădere a cantității, se numește transformare aleatorie (conversio per accidents). Transformările posibile, conform conceptului lor, sunt cuprinse în următorul verset rău:

J simplitate!' convertitul', asț A per acid (ens).

e) Inferențe prin opoziție.

§ 119. Pentru a obţine concluzii imediate, logicienii au încercat să facă încă cea mai artificială schimbare a judecăţilor, şi anume opoziţia. Aici nu numai că judecata este transformată, dar în locul predicatului ei se pune opusul său negativ, căruia doar judecățile generale afirmative și particulare negative pot fi supuse schimbării. Desigur, atunci se schimbă și calitatea noii judecăți. Prin urmare

viclenia și puterea sunt în cele din urmă cu adevărat stoarse din judecata universală afirmativă: de exemplu. „Toți oamenii sunt muritori”, aceeași opoziție generală: „niciun nemuritor nu este om”, și din negativul particular, de exemplu. „unii oameni sunt neînvățați”, de asemenea o opoziție specială: „și ceva neînvățat este totuși un om”.

În celelalte două feluri de cantitate și calitate unite, prin opoziție nu se poate face nimic, sau dacă se poate, foarte puțin. Enunţul privat nu permite opoziţia, deoarece propoziţia negativă privată nu determină ce relaţie are opusul predicatului cu subiectul. Negația universală admite opoziție numai cu scăderea cantității; de exemplu. dacă niciun om nu este înger, atunci unii care nu sunt îngeri sunt oameni, ceea ce este însă un mic avantaj pentru logicieni. Versetul de memorie de mai sus continuă:

A, O per contra; sic fit conversici tota.

Al doilea tip principal de inferență.

E liozaklupenis conform cf sdsipes altfel.

§ 120. O inferență mediocră, care se bazează pe un concept de mijloc care leagă membrii concluziei, corespunde unei judecăți complexe, deoarece orice inferență mediocră poate fi exprimată într-un complex.

nym judecată, iar în hostel este într-adevăr exprimată în acest fel. Cu toate acestea, se deosebește în esență de judecata complexă obișnuită prin însăși medierea celui de-al treilea concept; motiv pentru care se întâmplă ca o concluzie mediocră să fie descompusă în trei judecăți, în timp ce o judecată complexă de trei concepte să fie descompusă în doar două propoziții.

Primgch, Beneficiul pe care raționamentul mediocru îl oferă pentru dezvoltarea și afirmarea cunoașterii este nesemnificativ și cu greu merită un studiu atât de amplu și amănunțit cum a fost dedicat până acum și mai ales în timpurile străvechi acestei părți a logicii. Între timp, pe de altă parte, această parte a logicii are și propriul ei interes - că, cel puțin în ceea ce privește concluzia categorică, este adusă la claritate și terminată și, în plus, în cea mai mare parte încă de Aristotel. Doctrina inferenței categorice, în precizia și necesitatea expunerii, nu este inferioară niciunei părți a matematicii. Chiar acest lucru ne îndeamnă, în ciuda semnificației subordonate a concluziilor mediocre, să le examinăm cu cea mai mare acuratețe posibilă.

§ 121. O inferență mediocră este un indiciu al relației dintre două reprezentări prin intermediul unui al treilea concept.

În viața comunală, acest mediu se exprimă foarte simplu, printr-o judecată complexă, deoarece conceptul de mijloc este uneori luat în concluzie, ca termen mediu, iar uneori îi este atașat în față sau în spate, ca fundație. Deci un exemplu obișnuit de silogism mediocru într-o pensiune este exprimat în următoarele forme: „Kai este muritor, pentru că

el este un om; sau: „precum toți oamenii sunt muritori, la fel și Kai”, sau, în sfârșit, mult mai scurt: „Kai, ca om, este muritor”. Este pedanterie când asemenea imagini de exprimare a unei concluzii mediocre se numesc entimeme, sau abrevieri, de parcă gânditorul, în același timp, tace sau păstrează ceva în spirit (¿> &υμω): pentru că de fapt gândul nu merge. într-o asemenea obișnuință și urmează acea formă silogistică extinsă în care logicienii desfășoară o concluzie mediocră.

Cu toate acestea, o astfel de descompunere a raționamentului mediocru este permisă pentru un logician, iar ceea ce este bine înțeles își are scopul științific bun. Prin aceasta, mecanismul unei inferențe mediocre se destramă, parcă, pe roțile sale, apoi este recompus pentru a-și revizui procesul, care are loc instantaneu, în toate momentele particulare, și a-l înțelege astfel chiar în temelia sa.

§ 122. Conform metodei şcolare de prezentare, o concluzie mediocră se descompune în trei propoziţii: o concluzie şi două premise. Concluzia conține doi membri (subiect și predicat, cauză și efect), a căror relație reciprocă trebuie găsită și se găsește prin arătarea relației lor cu al treilea concept, de mijloc; de aici vin două trimiteri.

Cât despre care dintre acești doi

10.

premisele trebuie să fie mai mari și ce propoziție mai mică, atunci logicile pentru așa-zisa inferență categorică au o regulă foarte definită (pe care o vom arăta în locul ei); dar despre premise în general, pentru o concluzie mediocră, conceptele lor sunt foarte șubrede. În general, prin propoziţia mare se înţelege regula generală căreia trebuie să se supună concluzia, iar prin propoziţia mai mică, judecata de mijloc, cu ajutorul căreia se face această subordonare. Dar aceste concepte nu au aplicație peste tot; nu merg la inferențe cauzale mediocre.

Conform formulei școlare, mai întâi premisele sunt puse ca bază a concluziei și, în plus, mai întâi regula generală, apoi judecata medie cu particula i se alătură: dar cum și în final concluzia însăși este dedusă prin intermediul : prin urmare. Totuși, plasarea judecăților în inferență este lăsată în seama arbitrarului, astfel încât concluzia poate fi livrată și de la început, mai ales atunci când nu se dezvoltă ca o nouă cunoaștere, ci doar se afirmă ca un gând binecunoscut.

Proverb Silogismul, atât cu coarne cât și fără coarne în școlile antice, era considerat o armă teribilă în dispute; iar această armă, în unele locuri, este chiar și acum, din când în când, scoasă de oamenii de știință dintr-o veche cameră de arme. Folosirea lui este supusă diverselor formule scolastice, care, ca orice vestigii ale antichității, își pot păstra valoarea și semnificația dacă sunt folosite doar cu prudentă libertate și decență.

Separarea concluziilor mediocre.

§ 123. Logicienii numără de obicei trei feluri de inferențe mediocre; inferența este categorială, condiționată și disjunctivă.

Primtch. Începutul diviziunii este atitudinea lor. Numai de aici ei ar putea concluziona că relația ar trebui să fie principiul principal al împărțirii și judecății, deoarece, întrucât concluziile și judecățile mediocre sunt asemănătoare între ele, aceeași trăsătură distinctivă principală trebuie să treacă prin ele și prin altele; numai în medierea raționamentului logicienii au putut observa această trăsătură mai degrabă decât în judecăți, deoarece cu cât Formele de gândire sunt mai

confuze, cu atât mai multe diferențe minore dispar și atunci principalele diferențe devin clare. Totuși, logicienii greșesc și aici, acordând atenție doar relației dintre premisa majoră; ar trebui să se uite la relația care străbate întregul silogism și să se întrebe: ce relație între doi membri ai silogismului se stabilește prin conceptul de mijloc?

Dar, având în vedere asemănarea judecăților cu inferențe, ar trebui să ne așteptăm la erori la logicieni și la împărțirea inferențelor, ar trebui să ne așteptăm, în primul rând, ca înseși numele tipurilor de inferențe să fie nereușite și inconsecvente cu subiectul și, în al doilea rând, , că vor exista nu trei, ci două tipuri de ochi de inferențe mediocre. , —declarative și cauzale, iar inferența divizoare nu va fi o formă principală specială de silogisme, la fel cum diviziunea nu a fost o formă principală specială de judecată.

Vom începe expunerea silogismelor cu încheierea uneia deliberative, bănuind că nu aparține silogismelor mediocre.

§ 124. Inferenţa distributivă, după conceptul acceptat, constă în faptul că dintre cei doi membri ai diviziunii, care în premisa majoră afectează subiectul, unul este poziţionat în premisa minoră, iar celălalt, prin urmare, este negat în încheiere, sau un membru din premisa minoră este negat, în timp ce celălalt este afirmat în încheiere. Dacă de ex. se dă următoarea judecată disjunctivă: „acest corp este fie solid, fie lichid;” apoi de aici putem trage o dublă concluzie: „dar e solidă, în continuare. nu este lichid”, sau: „nu este lichid, în continuare. este solidă”.

Prin urmare, inferența disjunctivă are o formă dublă: 1) așa-numitul modus ponens, sau mai corect ponendo toUens, o metodă pozitivă, sau pozitiv-negativă, conform căreia, din poziția unuia dintre cei doi membri ai împărțirea, premisa mai mare se încheie la negația celuilalt membru; și 2) modus tollens, sau mai corect tallendo ponens, un mod negativ sau negativ-pozitiv, în care poziția celuilalt rezultă din negația unui termen.

§ 125. Dar această imagine divizionară a inferenței nu constituie un fel special de inferență mediocră, deoarece, în general, nu conține nicio mediocritate a inferenței: deși există un al treilea concept în ea, totuși, nu există nici un concept de un medie, care într-o premisă mai mare ar fi combinată cu una, și într-o măsură mai mică cu un alt concept de inferență, deoarece într-un imaginar mai mic

în premisă şi în concluzie totul este produs numai de conceptele premisei mai mari.

Există, desigur, Forme mai complicate și mai complexe de raționament disjunctiv, în care se regăsește și mediocritatea raționamentului; dar logicienii nu vor să vorbească despre aceste Forme. Aceasta include de ex. concluzie: „corpurile sunt fie solide, fie lichide; dar mercurul nu este un corp solid, în continuare. exista lichid. Aici intră de fapt un nou concept, nespus în premisa majoră, care în premisa minoră este subsumat în secret sub corpul conceptului intermediar.

§ 126. Numai această remarcă arată că concluzia disjunctivă nu este mediocră. Iar o examinare mai atentă va confirma complet acest lucru și va arăta că inferența disjunctivă a fost deja luată în considerare, doar ceva mai corect, între inferențe imediate; si urmatorul. Logica de astăzi, înşelată de diverse Forme de Expresie, a prezentat-o de două ori. Nu este altceva decât o inferență directă făcută printr-o schimbare de calitate, doar într-o formă mai dezvoltată – este o inferență prin intermediul contradicției în general.

Modus poneos, sau ponendo tollens, este concluzia din adevărul uneia dintre cele două propoziții opuse falsității celeilalte. Are loc într-o premisă și concluzie mai mică. În modus ponens, cineva poate fi mulțumit cu ele și, de obicei, se mulțumește cu

 pensiuni, iar premisa mare se adună doar pentru a exprima contrariul dintre două judecăţi.

Modus tollens, sau tallendo ponens, reprezintă a doua imagine principală a unei concluzii directe bazate pe contradicția judecăților: o concluzie din falsitatea unui opus față de adevărul altuia. Această concluzie este făcută și în premisa și concluzia minoră. Dar aici o premisă majoră este mai necesară decât în modus ponens, deoarece concluzia de la falsitatea unui termen la adevărul celuilalt, care este omisă din viziunea logicii, nu are loc între toate contrariile, ci doar între contrarii. membri ai diviziei duale. Deci premisa majoră în modus tollens are un scop special de a spune că există în ea o condiție necesară pentru a încheia în mod negativ-pozitiv și anume, dubla împărțire a termenilor.

§ 127. În plus, premisa majoră în inferența disjunctivă este în cea mai mare parte mai mare ca cantitate decât cea minoră; de aceea, aici intră o altă concluzie directă de la general la particular, care deja tace din cauza simplității sale, după cum urmează. exemplu: „vasele de sânge sunt fie vene, fie artere (în urma acestui vas de sânge este fie o venă, fie o arteră); dar acest vas de sânge nu este o venă, în continuare. el este o arteră”. Mai mult decât atât, cu generalitatea ei, o premisă mare poate avea un caracter mai mult fragmentar decât divizor

 un sens semnificativ, iar acesta din urmă, dublu opus al termenilor, nu poate fi decât subînțeles.

Astfel, întrucât inferența divizionară a logicii prezente este doar o repetare a relației gândurilor, deja considerată de noi într-o formă

diferită, atunci rămân doar două tipuri principale pentru inferența mediocră: așa-numitul silogism categorial și condiționat, în pe care sperăm să găsim relaţii descriptive şi cauzale de inferenţă.. ii.

Primul fel de raționament mediocru.

Inferență categorială sau, mai corect, descriptivă mediocră *

§ 128. O inferență descriptivă mediocră este aceea în care subiectul și predicatul concluziei, în două premise, sau în ceea ce privește volumul sau conținutul, sunt aduse în relație cu a treia (care se numește deci media) și ca o rezultat, pozitiv sau negativ, general sau într-un mod particular se combină între ele: deoarece două concepte, care din punct de vedere al volumului sau al conținutului sunt într-un fel de relație cu al treilea, intră într-o anumită relație între ele. De exemplu. pentru a concluziona: „toți oamenii de știință pot greși”, furnizăm în două premise, într-una subiectul: „oameni de știință”, iar în cealaltă predicatul: „eroare”, în raport cu mijlocul.

 conceptul de „om” şi concluzionăm: „toţi oamenii pot greşi; și toți oamenii de știință sunt oameni, în continuare. toți oamenii de știință pot greși.”

§ 129. Subiectul încheierii, întrucât este supus predicatului din partea volumului, se numește terminus minor, concept mai mic; iar predicatul concluziei, căruia îi este supus subiectul, se numește terminus major, un concept mare. Dar tocmai din acest motiv, premisa care arată relația dintre conceptul lesser și mijloc (term. médius), oriunde s-ar afla, se numește propoziție mai mică, proposiüo minor; iar acea premisă care exprimă relația dintre conceptul major și cel mijlociu, de asemenea, indiferent de poziția sa, se numește propoziție majoră, propositio major.

Ordinea propozițiilor de inferență pentru logică este un lucru complet indiferent. Dacă eu de exemplu în cazul de mai sus, voi muta propozițiile și voi începe așa: „toți oamenii de știință sunt oameni și toți oamenii greșesc, în continuare. și așa mai departe.” — atunci, în ciuda acestui fapt, premisa cu conceptul mai mic „oameni de știință” va rămâne o propoziție mai mică, iar premisa cu conceptul mai mare „în eroare” va rămâne o propoziție mai mare.

© b w, i i reguli.

§ 130. Din noţiunea de inferenţă descriptivă mediocră provine următoarea abundenţă de reguli pentru aceasta.

O simplă inferență descriptivă mediocră ar trebui să conțină doar trei concepte principale, nici mai mult, nici mai puțin. Este de la sine înțeles faptul că cel puțin trei concepte sunt necesare în ea pentru a stabili relația reciprocă a două concepte prin relația lor reciprocă cu

un al treilea. De asemenea, este clar că nu ar exista niciun rezultat dacă punem ambele concepte ale inferenței în relație nu numai cu o treime, ci cu doi termeni de mijloc diferiți: atunci nu ar exista nici un punct de comparație. Cele patru concepte principale dau o inferență falsă, care se numește quatemio terminopti. Acest lucru se întâmplă de obicei într-un mod secret, când semnificații diferite sunt combinate cu aceleași cuvinte. Uneori, dublarea conceptului de mijloc vine din sensul propriu și figurat al cuvântului, ca de exemplu. în următorul caz: „Vulpile au patru picioare; Irod era o vulpe, în continuare. avea patru picioare. Acest tip de inferență falsă se numește fallacia figurae dictionis. A. uneori conceptul de mijloc este dublat pentru că un cuvânt are două sensuri proprii; de exemplu. „Coasa servește ca ornament pentru capul unei femei; această unealtă este o coasă; Următorul etc." Acest tip de inferență falsă se numește follada aniphiboliae } seu ambiguitatis.

A doua regulă generală a vorbitorului de inferență este: ambele premise nu trebuie să fie negative, ex mere negativis nil sequi-tur. Din faptul că subiectul și predicatul concluziei deduse nu sunt ambele incluse

în cercul celui de-al treilea concept nu urmează nimic în ceea ce privește relația lor unul cu celălalt.

A treia regulă generală: ambele trimiteri nu trebuie să fie private, ex mere pârlit:idaribus nil sequitur. Dacă ambele concepte, subiectul și predicatul concluziei, sunt doar parțial legate de al treilea, atunci rămâne necunoscut dacă această relație se referă la aceeași parte a cercului său, sau la părți diferite. Dar în acest din urmă caz ar fi la fel ca în cazul celor patru concepte ale silogismului.

Totuși, această regulă, cu dovezile ei, este potrivită numai pentru o judecată particular-negativă și pentru una astfel de particular-afirmativă, care se produce prin suprimarea conceptului; dar permite unele excepţii în cazul unei judecăţi particular-afirmative, care se produce prin includerea unui predicat în subiect (SS 81 η 85).

A patra regulă generală este de obicei dată astfel: conclusici sequi tur partem debiliorem, i.e. concluzia este negativă sau parțială, când cel puțin una dintre premise este negativă sau parțială. Dar, în primul rând, această regulă nu este, ca și cele precedente, o lege care să servească drept condiție pentru corectitudinea ei pentru concluzie, ci este doar un simplu rezultat; în al doilea rând, această regulă, după cum vom vedea mai jos, nu este universal adevărată.

(í η O I β í Kt (modi .

§ 131. Metodele, sau tipurile subordonate de concluzie narativă mediocră, se bazează pe o combinație de diferențe calitative și

cantitative în premise, de care depind de obicei și cantitatea și calitatea concluziei.

Deoarece orice colet poate fi A, E, J, O, atunci două colete pot avea 16 combinații de cantitate și calitate, sau moduri, și anume: AA - EA - JA - OA

AE - EE - JE - OE AJ - EJ - JJ - .10 AO - EO - J0 - 00.

Din aceste 16 moduri, șapte, deja prin reguli generale, nu dau nicio concluzie; și anume: EE, EO și OE, deoarece aici ambele premise, contrar regulii a doua, sunt negative; JJ, JO, 0J pentru că ambele premise, spre deosebire de a treia, sunt private, iar 00 noi pentru că ambele sunt negative și private.

îptuypw a spus contracție pe termen lung.

§ 132. Dacă modurile sunt doar tipuri particulare de inferență narativă mediocră, atunci Figurile trebuie considerate ca tipurile sale principale, în funcție de care sunt distribuite acele diferențe secundare;

purtare; se bazează pe poziţia diferită a subiectului şi a predicatului în raţionamentul conceptului de mijloc. Această propoziție, judecând deja a priori, este de patru ori și, prin urmare, provin din patru tipuri esențial diferite de inferență.

Poziția diferită a conceptului de mijloc (M. médius terminus) față de subiectul (S. subjectum) și predicatul (P. prædicatum) al concluziei este prezentată în următorul tabel:

1. Figura.

M : R S : M

S:R.

2. Figura. 3. Figura.

R :M:R

S :M:S

S :PS:R.

4. Figura.

R: M M: S

S:R.

§ 133. Prima şi a patra şi iarăşi a doua şi a treia Figuri sunt în opoziţie una cu cealaltă. În prima figură, conceptul de mijloc ocupă un loc în premisa majoră.

subiect, și într-un predicat mai mic; în figura a patra, dimpotrivă, în premisa majoră servește ca predicat, iar la minoră ca subiect; în mod similar, în a doua Figura, conceptul de mijloc în ambele premise constituie predicatul, iar în a treia, dimpotrivă, în ambele premise constituie subiectul.

Imaginea concluziei din aceste figuri se bazează pe următoarele diferențe: în prima figură, subiectul, prin conceptul de mijloc, este subordonat predicatului, iar în a patra, dimpotrivă, predicatul este subordonat lui însuși. În a doua figură, atât subiectul, cât și predicatul sunt supuși conceptului de mijloc, în timp ce în a treia, dimpotrivă, ambele sunt supuse acestuia.

1. Figura.

DOMNUL

S: M

S:R.

§ 134. Prima figură este cea mai simplă și mai comună formă de raționament, atât în viață, cât și în știință. Întrucât inferența mediocră narativă constă în general în subordonarea conceptului mijlociu supus predicatului, este clar că cel mai simplu și mai firesc mod de a gândi va fi acesta; mai întâi, într-o premisă minoră, subordonați subiectul conceptului de mijloc, apoi, împreună cu acesta, într-o premisă mai mare, subordonați-l predicatului.

Dacă prima figură, sau cel puțin premisa mai mică, este considerată din partea volumului, se vede în ea subordonarea subiectului față de conceptul de mijloc: atunci se exprimă sfera dovezilor (nervus probandi) a primei figuri. prin regula: dictum de orimi. Concluzia se trage aici în felul următor: întrucât 5 este cuprins în ΆI, tot ce se poate spune despre cel din urmă se poate spune și despre primul, după regula: quidquid de omnibus valet, valet et de singláis.

Dacă luăm în considerare prima figură din partea conține, următoarea. vom vedea în ea descompunerea subiectului în semnele sale: atunci puterea de probă (nervus probandi) este reprezentată în următorul mod de gândire: întrucât M este un semn al lui S, iar P este un semn al lui M, atunci P este un semn al lui S. este un semn al lui S, după regula: nota notæ est nota rei ipsius.

Astfel, aceste două reguli ale primei figuri („dieta”), întâlnindu-se accidental, se apropie acum una de cealaltă, ca două vederi diferite asupra relației conceptelor în inferență.

§ 135. Figura I, pe lângă condițiile exprimate în regulile generale, necesită și următoarele condiții particulare pentru o concluzie corectă:

1. Premisa minoră trebuie să fie neapărat afirmativă. Dacă subiectul nu intră cu adevărat în cercul conceptului de mijloc, atunci rămâne necunoscut dacă ceea ce se spune în

o premisă mai mare despre conceptul de mijloc. De exemplu. dacă avem trimiteri: „argintul era alb, dar aurul nu este argint”; apoi, deși este adevărat că aurul nu era alb, nu pentru că este exclus din cercul de argint, deoarece numai pentru aceasta ar putea fi și alb și negru etc. (*).

2) Pachetul mare trebuie să fie general; altfel este imposibil să știm cu certitudine dacă subiectul, subordonat conceptului de mijloc, aparține acelei părți a acestuia, căreia îi aparține predicatul premisei mai mari, sau nu. Așa că urmează. exemplu: „unele plante sunt otrăvitoare; iar mărul este o plantă, ”subiectul (mărul) intră tocmai în partea cercului plantelor neotrăvitoare.

Totuși, premisa majoră poate fi în mod arbitrar afirmativă sau negativă; pentru că ceea ce este negat universal despre conceptul de mijloc este negat și despre subiect, întrucât este conținut în conceptul de mijloc.

Prin aceste reguli particulare ale primei figuri, următoarele sunt excluse din celelalte nouă moduri: AE și L O, datorită premisei minore negative, JA și O A datorită premisei majore parțiale și, de asemenea, JE pentru ambele împreună. Prin urmare, pentru-

(•j Această dovadă se bazează pe regula dictum de omni și pe relația conceptelor de inferență după sfera de aplicare; sau s-ar putea împrumuta atât din regula dictum de nota, cât și din relația conceptelor după conținut.

Ecvestre Formele de inferență, sau modalități ale primei figuri, rămân AA, EL, AJ, EJ, care, cu a treia vocală, semnificând cantitatea și calitatea concluziei, sunt exprimate conform tradiției prin cuvintele: Barbara, Celarmi, Darii, Ferio.

§ 136. În Barbara ei concluzionează următoarele. Astfel: deoarece toți M sunt conținut sub P și toți 5 sunt sub M, atunci toți S sunt de asemenea conținut sub P, așa cum arată următoarea figură:

ζ'M.'^χ

De exemplu. „Cu cât conducătorul de căldură este mai rău, cu atât reține mai mult căldura în sine; cuptoarele de lut sunt mai slabe conductoare de caldura decat cele din fonta; Următorul primii rețin căldura mai mult decât cei din urmă. Sau, ca și în pensiune, exprimă pe scurt o astfel de concluzie: „sobele de lut, ca cele mai rele conductoare de căldură, rețin căldura mai mult decât cele din fontă”.

În Celarent, se concluzionează opusul: dacă conceptul de mijloc este complet exclus din predicat, atunci subiectul, care este cuprins sub conceptul de mijloc, este exclus și el - pentru că în negație, care este respinsă despre orice, atunci este de asemenea, respins despre piese. Dovada poate fi văzută din următoarea figură :

k®)

Exemplu: „nici o persoană nu poate fi numită fericită înainte de moarte: Cresus era bărbat

secol; Următorul și nu putea fi numit fericit înainte de moarte. Pe scurt: „Croesus, ca om, nu putea fi numit fericit înainte de moarte”.

În Darii se concluzionează că ceea ce se spune despre întregul M aparține și acelei părți a lui „S” care este conținută în M. Deoarece judecata afirmativă particulară se bazează pe o dublă relație de volum (§81), deci inferențe în Darii pleacă de la o dublă relație de volum, care însă nu schimbă deloc cursul concluziei.

Dacă premisa minoră particular-afirmativă provine din suprimarea conceptelor, atunci relația conceptelor în această metodă de inferență poate fi reprezentată în următoarea figură: L'r.X m. L)

\ 5')

Exemplu: „orice om fericit este fericit; un alt sărac e fericit, apoi. un om sărac este fericit.” Pe scurt: „un om sărac este fericit pentru că este mulțumit”.

Când premisa minoră particular-afirmativă se formează prin limitarea subiectului, care în sine este mai extins ca sferă decât conceptul de mijloc, atunci obținem o urmă. Formă:

ȘI.

Exemplu: „metalele se topesc; unele minerale sunt metale; Următorul unele minerale se topesc.” Pe scurt: unele minerale se topesc, și anume metalele.

În Ferio, în sfârșit, se concluzionează: dacă întreaga sferă M este exclusă din P, atunci S este exclus și de acea parte a volumului său conținută în M. Și această metodă, din același motiv ca și cea anterioară, se bazează pe un raport de volum de două ori.

Primul exemplu:

„Oamenii cinstiți nu ceartă; unii recenzenți sunt sinceri, în continuare. unii recenzenți nu certă.” Pe scurt: „Unii recenzenți nu înjură ca oamenii cinstiți”.

Al doilea exemplu:

„Metalele nobile nu se oxidează; unele metale sunt nobile, în continuare. unele metale nu se oxidează”. Pe scurt: „unele metale nu se oxidează, și anume cele nobile”.

Cu acest raport al volumului premisei minore, chiar și premisa majoră negativă particulară ar putea da concluzia corectă: „unele metale nu se oxidează, și anume unele dintre cele nobile. » Dar astfel de inferențe sunt mai degrabă ca propoziții explicative, deoarece conceptele de mijloc, concluzionează

în subiect, sunt livrate ca specii, și nu ca concepte mediatoare.

2. Figura.

R: M

S: M

S:R.

§ 137. O inferenţă de acest fel urmăreşte să stabilească relaţia reciprocă a două concepte, subordonându-le pe ambele unui concept de mijloc comun. Evident, dacă două concepte sunt incluse în cercul celui de-al treilea, atunci acest lucru nu determină deloc relația lor reciprocă, deoarece într-un astfel de caz nu se știe dacă sunt incluse în aceeași parte a conceptului de mijloc și așadar pe. converg unul cu celălalt, sau intră în două părți complet diferite ale acestei sfere și următoarea. diverge unele de altele. Prin urmare, subordonând afirmativ ambele concepte ale inferenței unei treimi, nici nu stabilim o relație între ele, ca în qiiaternio tenninorum.

De aici rezultă prima regulă particulară a celei de-a doua figuri: premisele nu trebuie să fie afirmative; după cum, conform celei de-a

doua reguli principale, nu ar trebui să fie ambele negative; atunci unul dintre ele trebuie să fie afirmativ, iar celălalt negativ.

Deci, conform celei de-a doua figuri, din faptul că unul dintre cele două concepte de concluzie este furnizat în exterior

conceptul de mijloc, ei concluzionează că nu intră într-un alt concept cuprins sub același mijloc. Următorul nervus probandi se află aici în următoarea regulă generală referitoare la volum: ceea ce este exclus din întreg este exclus din parte. Această regulă se numește dictum.de diverso.

§ 138. Deoarece fiecare premisă poate fi pozitivă sau negativă, de aici rezultă două feluri de inferențe.

Pot, în primul rând, să exclud 5 din M și odată cu el și din P conținut sub M. Dar acest lucru este posibil numai cu condiția ca P să fie complet cuprins în M. În continuare. dacă premisa majoră este afirmativă, atunci trebuie să fie și universală. Dimpotrivă, 5 poate fi exclus din M fie complet, fie parțial. Dacă este exclusă doar de o parte, atunci prin această parte este exclusă și din R. O premisă minoră negativă poate fi generală sau particulară.

Dacă, în al doilea rând, includ £ în M și vreau să-l exclud din P pe motiv că acesta din urmă este în afara lui M, atunci acest P. trebuie să fie în întregime în afara lui M; deoarece dacă P este doar parțial în afara lui M și coincide parțial cu acesta, atunci o1 poate să nu fie P. Dar dacă P este complet exclus din M, atunci 5 poate fi inclus în M și parte, deoarece aici doar volumul lui aceste părți particulare.

Astfel, premisa majoră, fie că este pozitivă sau negativă, trebuie să fie generală, deși din motive diferite. Aceasta este a doua regulă a celei de-a doua figuri.

Premisa mai mică, în ceea ce privește cantitatea, este indiferentă; căci în ce măsură subiectul este sau nu cuprins în conceptul de mijloc, în acea măsură el este exclus din predicat, care este în întregime fie conținut, fie nu în conceptul de mijloc.

Conform acestor două reguli particulare ale celei de-a doua figuri, dintre cele 9 moduri posibile conform regulilor generale, următoarele sunt excluse ca incorecte conform celei de-a doua figuri de inferență: prin pozitivitatea ambelor premise AA și AJ, în special cea mai mare premisa JE și O A, în sfârșit, prin ambele neajunsuri JA, și colab. Modurile corecte de inferență rămân: AE, AO, EA și EJ, care se numesc Camcstres, Baroco., Cesare și Festino.

§ 139. Aceste cuvinte, oricât de ciudate par, în aproape toate literele au înțeles și înțeles. Prin intermediul lor, este destul de ușor să conduci majoritatea inferențelor figurilor a doua, a treia și a patra la cele ale primei figuri. Această transformare a fost încercată deoarece prima Figura a fost considerată singura corectă și baza pentru orice altceva, iar toate celelalte au fost doar schimbări în prima plasare și exprimare a conceptelor. În sine, acest lucru este nedrept, deoarece unele dintre concluziile a trei

ultimele figuri fie nu sunt deloc posibile, fie pot fi conduse doar cu o constrângere extremă la concluziile primei; în general, modurile de inferență ale ultimelor trei figuri au propriile lor dovezi. Totuși, totul rămâne adevărat că, în unele cazuri în care este ușor să se facă o reducere, cursul natural al gândirii primei figuri poate servi drept ghid, iar în alte cazuri concluzia este lăsată să vacileze între una sau cealaltă Figurină. În acest sens, reducerea nu este complet inutilă.

Cel mai simplu mijloc de a aduce concluzii la prima Figuri este transformarea (conversici de premise, care se face fie simplu, fie cu scădere a cantității. Această acțiune în denumirile metodelor ultimelor trei Figuri este indicată astfel: transformare simplă cu litera s, transformare cu scădere a cantității în transformare cu litera p, în spatele vocalei, adică parcela care se adresează:

S vuit simpliciter verti, P verte per acid (ens .

În ce fel prima Figura ar trebui să reducă cutare sau cutare concluzie a ultimelor trei, aceasta înseamnă consoana inițială în numele fiecăreia dintre ele, indicând consoana inițială corespunzătoare în modurile primei; de exemplu. Césars devine Celarent, Festino B Ferio.

Când această acțiune nu este suficientă, atunci

necesită o rearanjare a coletelor: un colet mare este livrat în locul unuia mai mic și invers. Dar apoi, pentru a ajunge la concluzia presupusă, trebuie să transformăm firesc concluzia obţinută prin rearanjarea premiselor; altfel subiectul ar fi determinat de predicatul presupus, iar predicatul de subiect. Această acțiune este semnificată prin litera /u, care este furnizată, sau cel puțin ar trebui să fie furnizată, între cele două colete aflate în mișcare. În cazurile dificile, apelează chiar la rearanjarea premisei și concluziei minore.

Acolo unde toate aceste mijloace au eșuat, s-a încercat reducerea la absurd (deducilo ad absurdum), ceea ce este semnificat prin litera c: un mijloc atât de disperat și confuz încât nu merită o expunere detaliată. Prin urmare, versetul precedent continuă:

M vuit transponi, C per imposibil de duci.

Restul literelor nu au sens și ar fi bine să le omiteți.

§ 140. Dar să revenim la metodele celei de-a doua figuri:

. În primul rând, în felul lui Cesara și Festino, includem în întregime sau parțial subiectul în conceptul de mijloc și, prin urmare, îl excludem din predicat, care este complet în afara conceptului de mijloc. Aceste două moduri diferă unul de celălalt doar prin faptul că subiectul în

yervom complet, iar în al doilea se supune doar parțial conceptului de mijloc și, prin urmare, ea însăși, fie complet, fie parțial exclus din predicat.

În Cesare conchidem: „Eroul nu-și ia zborul; și o face, în continuare. el nu este un erou * ”Pe scurt:

„Nu este un erou, pentru că El își ia zborul, ceea ce eroii nu fac.”

R-ul din numele acestui mod nu înseamnă nimic, iar í din spatele lui e, care semnifică prima premisă, arată că inferența, printr-o simplă transformare a acestei premise, poate fi transformată în modul Celarent al primei figuri și atunci ar avea următoarea formă: „Cine se întoarce la fugă, nu este un erou; Și își ia zborul: În continuare. nu este un erou.”

În Festino, concluzia este:

„Niciun răufăcător nu se bucură de liniște sufletească: dar unii oameni se bucură de liniște de conștiință; Următorul unii oameni nu sunt răi”.

În limbajul vieții de zi cu zi, am exprima această concluzie conform celei de-a doua Figuri în felul acesta: „unii oameni nu sunt ticăloși, pentru că se bucură de liniște sufletească, ceea ce nu este caracteristic niciunui răufăcător”.

Transformându-l în Ferioul primei figuri, am spune: „Unii oameni, din cauza liniștii conștiinței lor, nu sunt ticăloși”.

Raportul de volum, pe care se bazează inferența în Festino, este de două feluri, după cum se poate observa din următoarele figuri:

§ 1I1. Așa cum la Cesare și Festino, incluzând subiectul în conceptul de mijloc, l-am exclus din predicat, care este în afara conceptului de mijloc, așa, în al doilea rând, la Cainestres și Baroco, excluzând

subiectul din conceptul de mijloc, îl excludem din predicatul cuprins în conceptul de mijloc.

În Camestres concluzionăm după cum urmează:

θ „Spionii trebuie să fie vicleni; dar nu este viclean: în continuare. nu este un spion”.

În pensiune, am exprimat această concluzie

ar fi asa: „nu este spion, pentru ca nu are viclenie pentru asta”.

Dacă am dori să convertim această inferență în Celarent al primei figuri, ar trebui să concluzionam după cum urmează:

„Ceea ce este viclenia nu este el; dar spionii hi-are: next. nu este un spion.”

Totuși, aceasta nu este încă concluzia pe care ne-am dorit-o, ci trebuie, printr-o simplă transformare, să se transforme în următoarea: „în continuare. nu este un spion”.

În cele din urmă, în Baroco, există o concluzie ca aceasta:

„Pentru a deveni logician, trebuie să lucrezi; dar unii ucenici nu lucrează. Următorul unii studenți nu vor fi logicieni.”

Sau, așa cum am spune în cămin, „Unii studenți nu vor fi logicieni, pentru că nu sunt harnici”.

§ 1/2. Modul cotidian de exprimare a gândurilor, în figura a doua, după cum se vede din toate exemplele, urmează relația nu a volumului, ci a conținutului conceptelor: el neagă predicatul despre subiect pe baza opoziției care ia loc sau între predicat și conceptul de mijloc adecvat subiectului (Cesare și Festino ^, sau între poziția predicatului și negația conceptului de mijloc (Camestres și Baroco).

3. Figura.

M: P

DOMNIȘOARĂ

S:P

§ 143. Aici concluzionăm astfel: ceea ce se spune despre conceptul de mijloc este potrivit și pentru subiect în măsura în care coincide cu conceptul de mijloc conținut sub acesta. Dar pentru ca subiectul să

coincidă într-o oarecare măsură cu conceptul de mijloc, pentru aceasta premisa minoră trebuie să fie afirmativă. Prin urmare, regula particulară a celei de-a treia figuri este următoarea: premisa minoră trebuie să fie afirmativă.

Această regulă exclude numai următoarele metode: ÁE, AO și JE și următoarea. admite și: Darapti, Felapton, D is amis, Datisi, B ocardo și Ferison.

§ 144. În Formele Darapti, Datisi și Disamis, concluzionăm că ceea ce aparține în întregime sau parțial conceptului de mijloc, se potrivește și subiectului în măsura în care coincide cu conceptul de mijloc. Formele Darapti η Datisi, prin transformarea premisei minore, sunt aduse în maniera Darii primei Figuri. Dar aici se poate întâmpla ca în Datisi să iasă o concluzie generală afirmativă, atunci când, adică, o anumită afirmație a unei premise minore se bazează pe o mare cantitate de medie.

nyatiya, care îi servește drept subiect; în ce caz această metodă ar trebui să fie numită Datisa sau Barbirsa. Deci intr-un exemplu:

„Toți oamenii pot face greșeli; Unii oameni sunt oameni de știință;

Următorul unii oameni de știință ar putea greși”.

Io și toți oamenii de știință pot greși, pentru că, întorcând premisa minoră, obținem: toți oamenii de știință sunt oameni,

Este mai dificil să transformăm metoda Disamis în prima Figura, pentru că premisa majoră din ea nu poate fi particulară. De ce trebuie rearanjate premisele, iar apoi fosta premisă majoră și actuală minoră, precum și consecința dedusă, trebuie transmutate: ceea ce, de altfel, ar fi mai corect să o semnificăm prin Dismais.

În felul lui Felapton, Ferison și Bocardo, conchidem astfel: ceea ce în totalitate sau în parte nu se potrivește conceptului de mijloc, nu se potrivește nici subiectului, în măsura în care acestea coincid. Felapton și Ferison, prin transformarea unei premise minore afirmative generale sau particulare, sunt date în Ferioul primei figuri. Totuși, atunci când premisa minoră este particular-afirmativă, atunci cu această reducere putem obține o consecință generală afirmativă și atunci ar avea loc modul Ferisen sau Celirsent. Este la fel de nefiresc să transformi Bocardo precum este să transformi Baroco, totuși este foarte clar, doar dacă ne păstrăm linia de gândire conform celei de-a treia figuri.

§ 145. Conform modului cotidian de a gândi și de a exprima în concluziile figurii a treia, gururile acordă atenție conținutului, și

nu volumului conceptelor combinate, și de aceea, în primele trei Forme, concluzionează din acordul ambelor concepte extreme cu cel din mijloc, al cărui semn sunt, la acordul lor particular între ele, iar în acest caz conceptul de mijloc este de obicei prezentat în locul unui exemplu. Inferențe de acest fel sunt:

În Darapti: „Unii medici folosesc doar dietă și credință, și anume homeopați. »

În Datisi: „Unii politicieni sunt insolubili, și anume proști și egoiști”.

În Dismais: „unii oameni de știință s-au abătut de la bunul simț uman, adică unii filozofi”.

În celelalte trei Forme, Felapton, Ferison și Bocardo, din faptul că al treilea concept este combinat cu subiectul, dar nu combinat cu predicatul, concluzionează că subiectul există în parte și în afara predicatului; iar într-un astfel de caz al treilea concept este din nou dat ca exemplu.

De ce se numește pe bună dreptate dietimi de exemplo baza principală (nervus probandij din figura a treia), dar această regulă servește ca bază doar pentru o gândire lumească și nu silogistică; în cea din urmă, se privește relația de concepte din partea volumului și ar fi mai decent să numim ideea sa principală dictum de parte , De aceea

că predicatul pozitiv sau negativ al conceptului de mijloc se potrivește parțial subiectului la fel de mult cât se potrivește conceptului de mijloc conținut sub acesta.

Notă. Aceste trei figuri au fost expuse și dezvoltate cu o completitudine uimitoare de Aristotel; a patra Figura este adăugată de Galen. Deși este rar folosit în gândirea de zi cu zi, aparține plenitudinei mecanicii silogistice.

4. Figura.

R: M

M; S

S:R.

§ 146. Așa cum în figura întâi conceptele se subordonează treptat unele altora, supuse conceptului de mijloc și odată cu el predicatul, tot așa și în figura a patra, exact în aceeași ordine, unul îl conține pe celălalt sub el. . Un astfel de curs de raționament este complet greșit; este contrar scopului inferenței mediocre, care este de a subordona subiectul predicatului cu ajutorul conceptului de mijloc. Dar în a patra figură nu există un curs general de raționament care să se încadreze în anumite reguli și să se bazeze pe un fclictum început);

aici sunt luate în considerare cazuri diferite și sunt stabilite reguli speciale pentru fiecare; aceste cazuri sunt următoarele: când ambele premise sunt pozitive, când una este mare sau când una mai mică este negativă.

§ 147. Când ambele premise sunt pozitive, atunci concluzia este următoarea: subiectul, dacă include în întregime conceptul de mijloc, se potrivește și predicatului cuprins sub acest concept, fie că predicatul intră în el în întregime, fie doar parțial. Și este firesc ca predicatul să se potrivească doar parțial subiectului, deoarece subiectul coincide doar parțial cu conceptul de mijloc și, prin urmare, doar parțial cu predicatul, după cum se vede din următoarele

desen:

De exemplu. „Fiecare fier (P) este un metal (M); fiecare metal este un mineral (S). Următorul unele minerale sunt fierul.” Sau: „Unele stele (P) sunt planete (M). Toate planetele sunt corpuri cerești, care se învârt în jurul soarelui (S.) În continuare. Unele dintre corpurile cerești care se învârt în jurul soarelui sunt stele.

Astfel, în figura a patra, când ambele premise sunt pozitive, premisa minoră trebuie să fie universală; pentru că dacă ar fi particular, atunci predicatul ar putea intra în acea parte a conceptului de mijloc care se află în afara subiectului, ca în următoarele figuri:

12

De exemplu. „Toți peștii (P) sunt ființe organice (M); unele creaturi organice zboară (S). În continuare? – „Toți peștii sunt ființe organice. Unele ființe organice au o voce. Următorul?"

În același timp, AJ este exclus din modurile din a patra figură și doar modurile A, A și JA, care se numesc Bataip și Dimatis, rămân cu ambele pozitive.

Când premisa majoră este negativă, atunci de la subiect, în măsura în care conține conceptul său, predicatul este de asemenea negat în aceeași măsură, cu excepția cazului în care intră cel puțin în conceptul de mijloc:

De exemplu. „Nici o cometă (P) nu este o planetă (M); toate planetele (M) sunt corpuri cerești (S) În continuare. unele corpuri cerești nu sunt comete”.

Deci Mar. În acest fel, premisa majoră trebuie să fie universal negativă.

Aceasta elimină din posibilele combinații ale premisei majore negative cu modul minor afirmativ OA, și rămân doar EA și EJ, sau așa cum sunt numite aceste moduri în figura a patra: Fesapo și Fresison, dintre care acesta din urmă poate fi făcut și Fresisen sau Celsisen.

În sfârșit, când premisa majoră este afirmativă și negativul minor, atunci subiectul, dacă se încadrează complet în afara conceptului de mijloc, este exclus și el din predicat, dacă acesta din urmă este cuprins în întregime în conceptul de mijloc.

De exemplu. „Toate privighetoarele (P) sunt păsări (M). Nicio pasăre (M.) nu este o insectă (S). Următorul nicio insectă nu este privighetoare”.

Prin această cerință a universalității ambelor premise, din posibilele combinații ale premisei afirmative a celui mai mare și negativul celui mai mic, sunt excluse metodele lui AO și JE și rămâne doar Calenies, sau mai corect Cameles, deoarece permutarea se referă la ambele premise. Și anume, dacă s-ar da concluzia: „o piatră nu trăiește, pentru că tot ceea ce trăiește este organic; iar o ființă organică nu este o piatră”, apoi să o transforme în Ce-larent. a primei figuri, ar fi necesar să luăm ultima premisă ca fiind cea mai mare, iar prima ca fiind cea mai mică, iar apoi ar ieși pecetea „nici o făptură vie nu este o piatră”, care prin transformare s-ar transforma în concluzia dorită: „piatra nu trăiește”.

Notă. Modurile posibile ale tuturor celor patru figuri le exprim în următoarele versete:

Barbara, Celarent primas. Darii Ferioque;

Cesare, Camestres, Festino, Baroco secundas;

Ter tia grande sonans recitat Darapti, Felapton, Disamis et Datisi, dog non Bocardo, Ferison; Quart'Bamalip, Calemes, Dimatis, Fesapo, Fresison.

Al doilea fel de raționament mediocru.

Așa-numita inferență condițională sau, mai corect, cauzală mediocră.

§ 148. Judecând după asemănarea judecăților cu inferențe, trebuie să ne așteptăm aici la o inferență cauzală mediocră, deoarece revelația identității și a cauzalității are loc atât în orice altă gândire, cât și în inferență. Între timp, așa-numita inferență condiționată, care este dată în Logice în locul celei cauzale, nu pare a fi deloc

mediocră, deoarece îi lipsește un concept de mijloc, iar acțiunea în ea este realizată doar de două concepte principale. Așadar, poate că aici întâlnim o repetare a Formei de gândire deja enunțate și mai trebuie să căutăm o concluzie mediocră cu adevărat cauzală.

§ 149. Așa-numita inferență condiționată are două moduri: 1) modus ponens, în care constă din ființa cauzei până la existența efectului, și 2) modus tollens, în care constă din inexistență. a efectului la inexistenţa cauzei.

Ambele metode de inferență presupun o judecată cauzală universală și necesară. Cu o astfel de judecată, desigur, este imposibil

concluziona cu certitudine de la inexistența unei cauze cunoscute la inexistența unui efect, deoarece ar putea proveni și dintr-o altă cauză; la fel, din ființa efectelor, nu se poate concluziona cu certitudine la ființa unei cauze cunoscute. Dar dimpotrivă, dacă există o cauză, atunci cel puțin, după succesiunea necesară exprimată în premisă, se poate concluziona la ființa acțiunii; la fel de corect se poate concluziona de la inexistența efectului la inexistența cauzei, pentru că dacă ar exista o cauză, atunci, după sensul premisei, ar trebui să se producă și efectul.

Între timp, oricât de clare și adevărate ar părea aceste reguli logice, în realitate ele nu pot avea o aplicare necondiționat adecvată, deoarece cunoașterea relațiilor cauzale este la fel de puțin supusă unei stricte necesități ca și aceste relații în sine. O judecată cauzală este rodul analizei și reflecției și ne oferă doar probabilitate. De aceea, gândirea obișnuită, precum și gândirea științifică, nu-i pasă prea mult de regulile arătate. Pe de o parte, chiar și acolo unde credem că vedem o legătură cauzală necesară, este totuși imposibil de a concluziona cu certitudine de la existența unei cauze la existența unui efect, deoarece poate fi eliminată prin circumstanțe accidentale; la fel, concluzia de la inexistenţa efectului la inexistenţa cauzei este doar o concluzie plauzibilă. Și pe de altă parte, este imposibil să împiedici gândirea naturală să tragă concluzii interzise

Logică. În general, și mai mult, cu aproape aceeași plauzibilitate, se concluzionează aici de la inexistența unei cauze la inexistența unui efect, și mult mai des de la efectele presupuse la existența cauzelor lor cunoscute.

§ 150. Modus ponens, a cărui esenţă trebuie să cercetăm acum, se exprimă în această Formă şcolară: „dacă există A, atunci există B; dar A este: următorul. exista si V. De exemplu. „dacă aragazul este încălzit, atunci camera este caldă; dar aragazul este încălzit;

Următorul camera este caldă (desigur, dacă ușile și ferestrele nu sunt deschise și aragazul în sine nu este încălzit prost.) ”

Dacă privirii superficiale i se pare că există o premisă și concluzie mai mare și una mai mică și așa mai departe. există aici o concluzie mediocră, apoi această înșelăciune dispare de îndată ce ne îndreptăm atenția către o serie de concepte principale, dintre care de fapt sunt doar două aici: cuptorul cuptorului și căldura încăperii; Următorul avem aici doar o inferență imediată, care poate fi deci ușor subsumată sub inferențe imediate deja luate în considerare.

Modus ponens este o inferență directă printr-o schimbare a cantității sau a imaginii, în funcție de faptul că premisa majoră este acceptată universal sau în mod necesar și, în consecință, repetată în premisa și concluzia minoră într-o manieră particulară sau reală.

§ 151. După aceasta, judecând prin analogie, deja se poate prevedea că modus tollens se va baza pe o inferență directă care se produce printr-o schimbare de calitate, sau indicarea unei contradicții negative; ceea ce de fapt se dovedește a fi cazul. Schema lui este următoarea; „dacă A există, atunci există B: dar B nu este; Următorul nu și A.” De exemplu. „în timp ce soarele este la orizont, până atunci este zi: dar acum nu este zi; nu există nici urmă și nici soare la orizont; (desigur, dacă nu există o eclipsă de soare perfectă, sau nori groși, sau ceață londoneze, nu ne-o ascunde). Nervul p'robañdi al acestei inferențe este cuprins în contradicția care s-ar produce atunci când, după ce am postulat o cauză cunoscută, ar fi fost să postulăm și să negem același efect. Deducerea aici pornește de la adevărul unei acțiuni general puse pentru o cauză dată (+ a) la falsitatea negației sale particulare pentru aceeași cauză (-a). Pentru a vedea acest lucru, totuși, trebuie să renunțăm la noțiunea anterioară conform căreia premisa minoră imaginară și concluzia sunt două propoziții, dar trebuie să vedem în ele o repetare a premisei majore imaginare cu o schimbare de calitate. Așadar, exemplul nostru, transformat într-o concluzie a unei contradicții, ar lua următoarea formă: „dacă tot ziua continuă până atunci, în timp ce soarele este la orizont, atunci ar fi o contradicție, dacă soarele ar fi încă aprins. orizontul, iar ziua nu ar mai exista”.

§ 152. După ce a arătat că așa-numita inferență condiționată este numai de prisos

 o repetare a uneia dintre formele anterioare de inferenţă imediată, ne rămâne acum să căutăm dacă există o inferenţă cauzală mediocră corespunzătoare unei inferenţe mediocre.

O inferență cauzală-mediat poate apărea prin indicarea unei cauze mediatoare și trebuie să aibă scopul de a explica originea unui efect dintr-o cauză care este ascunsă de simpla observare. De exemplu. „Dacă un câine este bătut, atunci țipă pentru că doare.” Sau: „dacă fulgerul

fulgeră, atunci tunetul bubuie, deoarece fulgerul descompune parțial mecanic straturile de aer, parțial chimic formează un gol în el, în care straturile de aer invadează rapid.”

Cu toate acestea, o inferență cauzală mediocră va avea o formare foarte simplă; va avea doar Figura I, deoarece cauza mediatoare, prin însăși natura lucrului, nu poate avea decât un loc, și anume cel de mijloc, trebuie să fie efectul cauzei și cauza efectului.

Nervul probandi al inferenței cauzale mediocre va corespunde dicto de nota al primei figuri, care poate fi exprimat prin următoarea propoziție: „Efectul unui efect este împreună cu efectul cauzei sale”. Prin urmare, rezultă că inferența cauzală mediocră va fi în general supusă exact acelorași reguli ca prima figură și

Următorul va admite aceleași metode sau anulări. Cu toate acestea, caracterul aleatoriu al relațiilor cauzale, precum și insuficiența înțelegerii noastre asupra lor, nu permite reguli stricte.

í,no$Hw.í dtoconcluse.

§ 153. Combinaţia de concluzii mediocre, pe care logicienii sub denumirea de sorite şi epichereme le extind într-o măsură incomensurabilă, poate fi lăsată ca un balast scolastic gol. Acest tip de inferență, ca o digresiune infructuoasă în domeniul gândirii pur posibile, nu are nicio valoare teoretică sau practică: practică, deoarece reprezintă întorsături de gândire complet neplauzibile; teoretice, pentru că sunt doar subtilități ale invenției scolastice, și nu forme de gândire reale demne de investigație savantă.

§ 154. Ne limităm la o singură definiţie a acestui tip de combinaţii. Sorite, sau un lanț de inferențe, constă în faptul că concluzia este mediată de două sau mai multe concepte mijlocii și descompusă într-o serie de concluzii mediocre. O epicheremă, sau inferență întărită, apare atunci când una sau alta premisă este dovedită prin concepte de mijloc speciale, astfel încât este descompusă în inferența principală și în dovezi ale premiselor sale particulare.

Sorit are două, trei sau mai multe concepte de mijloc, prin care de obicei de la subiect

urca la predicatul concluziei. De exemplu. „Unii oameni săraci, bucurându-se de liniște, sunt mulțumiți de starea lor și, prin urmare, sunt de fapt bogați”. Prin descompunerea acestui unu-la-unu in concluzie, in primul dintre ele vom fi a doua intelegere medie (multumiti de consistenta noastra) pentru a o face precizata de subiect (BDIDAK), apoi inchisoarea primita in acest fel, punem în al doilea silogism pentru o varietate de premise mai mici, pentru a obține o

varietate de premise, pentru a obține, pentru a obține, pentru a obține - direct, sau printr-o altă treime, a patra etc., conceptul de mijloc, predicatul a concluziei. Spiritul uman poate percepe foarte ușor o astfel de dublă mediere prin concepte extreme. În același timp, firesc, va lua tocmai mișcarea semnificată, progresivă, de la subiect va trece prin primul concept de mijloc la al doilea, iar prin acesta până la predicatul concluziei. Dar este puțin probabil ca el să urmeze calea întoarcerii, retragerii, așa cum i-a subliniat odată profesorul de la Marburg Gaukleny, tocmai de la concluzia predicatului prin conceptul de mijloc până la subiect: în plus, concluzia primului silogism ar trebui să devină premisa majoră a celei de-a doua etc.. Următoarele pot servi drept exemplu al ultimului sorite.cozy Exemplu: „cine este mulțumit de starea lui, este bogat; cine este calm, este mulțumit de starea lui; Următorul calm - bogat.- Cine este calm, este bogat; unii oameni săraci sunt calmi; .Următorul ei sunt bogati."

Epherema apare atunci când considerăm că este necesar, în special, să dovedim una

sau ambele parcele, în continuare. constă în concluzii mediocre, care nu urmează una după alta, ci par a fi inserate una în alta. Un exemplu poate fi următorul: „o balenă nu este un pește, pentru că un mamifer nu este un pește; iar balena este un mamifer, pentru că dă naștere copiilor vii. Ultimul motiv, care poate fi ușor dezvoltat într-un silogism, se aplică numai premisei minore de la sfârșit.

Al treilea tip principal de inferență. Postul Mare

§ 155. În timp ce deducţiile considerate până acum rămân în cercul unei judecăţi date, iar gândirea se mişcă mai departe doar prin schimbarea sau demonstrarea ei, inferenţe corelative trec de la o judecată la alta, (una sau mai multe) şi următoarea. exprimă o dezvoltare incomparabil mai mare a gândirii. Chiar și acestea singure constituie succesele reale dobândite prin gândirea în inferență, deoarece inferențe imediate și mediocre sunt folosite doar atunci când gândirea, așa cum spune, se oprește pentru a privi în jur și a examina mai atent pasul pe care l-a făcut, adică judecata pe care o are. rostit, în consecințele și fundamentele sale.

Mișcarea gândirii dincolo de limitele unei judecăți date către o altă judecată, nouă, se bazează pe diverse relații mai sus menționate.

Viyah judecăți între ele 95-100): prin urmare, trebuie să existe atâtea inferențe corelative câte am calculat relațiile dintre judecăți. Aceste relații, din partea conținutului, sunt identitate și diferență, acord și contradicție, iar din partea volumului, subordonare și subordonare. Din aceasta obținem următoarele inferențe corelative: 1) identitate, 2) contradicție, 3) subordonare și 4) subordonare. Diferența și acordul,

deși au o influență asupra cursului judecăților, nu dau concluzii stricte.

1. CONCLUZII DE IDENTITATE.

§ 156. Deducerile identității constau în aceasta, că unul și același gând este diferit modificat sau prezentat din părți diferite. Oricât de lipsit de importanță, aparent, succesul dobândit prin această gândire, totuși, aceste concluzii contribuie foarte mult la extinderea cunoașterii și la dezvoltarea înțelegerii, dacă nu se schimbă doar un mod de exprimare, dar gândul însuși primește o nouă întorsătură. Schimbările de expresie sunt cuvinte identice, care nu ne îmbogățesc cu cunoștințe, totuși, uneori sunt potrivite atunci când este necesar să întărim un gând sau să-i acordăm atenție. Dimpotrivă, diferitele întorsături ale unuia și aceluiași gând contribuie în mod esențial la răspândirea și dezvoltarea cunoașterii, deoarece gândirea, cu fiecare latură nouă care se distinge în ea, este o nouă cunoaștere, pe care o aveam în secret în noi înșine , dar nu erau conștienți de. Mențiune inferențe de identitate

li se cere cu asta pentru a prezenta cele mai remarcabile gânduri din diferite laturi și astfel, încetul cu încetul, să le epuizeze conținutul.

Diferitele laturi, distinse în orice gând, îmbrățișează fie întregul gând, fie doar o parte din el. În primul caz, când întregul gând este repetat, dar prezentat doar dintr-o latură nouă, apar inferențe de egalitate (æquipollentiæ) sau diverse răsturnări de gândire, pe care foștii logicieni le atribuiau inferențe imediate. În cel de-al doilea caz, în care ideea principală este descompusă în diferitele sale părți sau părți separate, inferențe apar prin includere sau dezvoltare.

a) Inferențe de egalitate.

§ 157. Ce succes al cunoașterii este dobândit prin silogisme ale egalității sau prin diverse răsturnări de gândire, acest lucru este cel mai bine dovedit de matematică și mai ales de aritmetică, deoarece fiecare calcul constă din inferențe de identitate, adică parțial din evoluții și parțial din inferențe de egalitate. Acestea din urmă aparțin, de exemplu. inferențe: 3+3=6, în continuare. 3 este jumătate din 6, iar 2 este a treia parte din 6 și așa mai departe. Și în alte științe, inferențe de egalitate sunt foarte comune; dar aici o prezentare diferită a unuia și aceluiași gând se transformă curând într-o identitate plictisitoare; dimpotrivă, dezvoltarea ei din aspecte și relații particulare este foarte importantă și utilă.

Concluziile egalității nu le găsim la niciun scriitor atât de des ca la Spinoza, care le-a împrumutat din metoda matematică, aplicată fără

succes de el la Filosofie. Luați de exemplu: prop. Cartea XX a Eticii IV: Quo magis unusquisque suum utile quærere, he suum esse conservare conatur et potest, eo magis virtute præditus est; contra quatenus unusquisque suum utile, he suum esse conservare negligit, eatenus est impotens.

Demonstra Virtutea este puterea omenească însăși , singurul efort prin care omul încearcă să persevereze în ființa sa. De ce fiecare etc.

Recuzită. 22 Nicio virtute nu poate fi concepută înainte de aceasta.

Demonstra Efortul de a se conserva este însăși esența problemei. Dacă, deci, orice virtute ar putea fi concepută înainte de aceasta, atunci însăși esența lucrului ar fi concepută înainte de sine: ceea ce este absurd. Efortul de a se conserva este deci primul și singurul fundament al virtuții. (Здѣсь вы протирение обои мысли для обществания новаго ея ворота привзошло умозаклешло умозаклечо чпи нирочо чпения новаго ея ворота е).

Вторымъ примѣромъ можетъ сервить намъ предложение намъ спинозою понятіе правиланнога: Tract, прнава. p. 1. capitolul 11. § 4. Prin legea naturii înțeleg însăși legile sau regulile naturii, după care toate lucrurile sunt făcute, puterea naturii însăși;

spune el, prin care puterea lui; și în consecință!·, ceea ce face fiecare om după legile firii sale, o face prin legea naturii și are tot atâtea drepturi în natură cât și puterea sa.

b) Dezvoltare.

§ 158. Inferențe bazate pe încorporarea sau dezvoltarea conținutului ascuns în gândirea principală sunt foarte frecvente la fiecare scriitor, astfel încât alte vorbiri și prezentare învățată, dacă aceste dezvoltări sunt separate de ele, se vor reduce la câteva gânduri.

Cu toate acestea, dezvoltarea ar trebui să fie diferențiată de distribuții, aplicații, concluzii și explicații. Primele, adică dezvoltările, descompun ideea principală în funcție de conținutul ei, în timp ce acestea din urmă, dimpotrivă, o fragmentează în funcție de volumul ei. Acestea din urmă nu sunt altceva decât inferențe ale subordonării, care vor fi discutate mai jos. Totuși, atât dezvoltarea, cât și încheierea subordonării au unul și același scop, și anume, parțial să explice gândirea descompusă și parțial să dezvăluie cunoștințele conținute în ea și sub ea.

§ 159. Datorită dublului beneficiu arătat al dezvoltării, această concluzie, care ne dă cunoștințe noi, era uneori deja prea mult prețuită și plasată nu numai principalul, ci și singurul început al metodei.extrage conținutul dat în secret. Ambii au sperat de acest dispozitiv limitat

gândindu-se să producă din aceste elemente pre-experimentale și a început Filosofia în toate ramurile ei. Mai mult decât atât, Wolf a avut avantajul față de Fichte că și-a asumat un număr nedefinit de concepte și principii pre-experimentale, care i-au oferit material suficient pentru fragmentare, în timp ce Fichte a vrut să stoarce întregul conținut al Filosofiei dintr-un principiu cel mai înalt, deja prin chiar ei. universalitate, de puțin conținut.

Notă. Cât de mult a vrut Wolf să extindă dezvoltarea conceptelor este evident din următoarea explicație din a sa: „Gânduri sănătoase despre puterile minții umane”. 9. ed. Galle, 1758. ch. 1. § 13. și e. Pentru un concept separat, el cere ca tot ceea ce poate fi oarecum distins unul de celălalt, mai întâi luat în considerare separat, apoi comparat unul cu celălalt, și să fie atent la ordinea și combinarea acestor diferențe. Dar el nu se mulțumește cu concepte separate, ci cere și conceptul celor perfecte, care, chiar și cu semne distinse într-un concept separat, presupun din nou concepte separate. Pentru a afla, spune el în § 16, ce este un concept perfect, cel mai bine este să aprofundăm în propriile sale explicații, în principiile sale de matematică, unde, așa cum spune, în explicațiile ulterioare nu este acceptat niciun cuvânt. asta nu ar fi fost deja explicat înainte. În același scop, propriile sale explicații în metafizică, morală, politică și fizică pot servi. De exemplu. în Morala sa, în § 64, el definește virtutea prin obiceiul de a-și aranja acțiunile conform legii naturii și arată imediat ce înseamnă obiceiul, care sunt acțiunile oamenilor și care sunt legile naturii. Orice se întâmplă în aceste explicații este din nou explicat: astfel, atunci când se explică legea naturii, vin în minte obligația și acțiunea liberă și, prin urmare, se explică în continuare ce înseamnă obligația, acțiunea liberă, libertatea, natura. Catre oricine

adaugă el, poate continua să zdrobească și mai departe și. abia atunci va vedea ce fel de cunoștințe îi cere Filosofia

Spider, conform lui Wolff (ibid. cap. VII.), se bazează pe argumente, care se bazează parțial pe explicațiile prezentate și pe principiile împrumutate de acolo și parțial pe experimente evidente.

Așa cum Wolff a vrut să dezvolte conținutul științei prin intermediul explicațiilor, tot așa Fichte — prin intermediul concluziilor.” Dacă construcția științei propusă de el a avut succes, atunci toate prevederile Filosofiei sale, conform legii identității, ar fi trebuit să decurgă dintr-un singur principiu suprem. Cu toate acestea, principiul de bază al lui Fichte: „Eu sunt eu”, a fost atât de sărac încât dezvoltarea sa nu a putut oferi nici măcar conținutul imaginar al științei. Cu o astfel de întreprindere zadarnică, era inevitabil ca Fichte, în locul dezvoltării promise a principiului său principal, să facă aplicarea lui în cazuri empirice; în locul concluziilor promise, prezintă concluzii de subordonare: pentru că principiul suprem, cu cât

conține mai mult sub sine, cu atât mai puțin în sine; de aceea conținutul său slab, cu o dezvoltare ulterioară, a fost epuizat în curând, în timp ce volumul său bogat permite o varietate neobișnuită de aplicații, concluzii, explicații. *

Întrucât, prin natura lucrului însuși, universalul nu poate fi dezvoltat decât prin intermediul particularului, de obicei găsim cea mai reușită dezvoltare printre empiriști. Dezvoltarea lor joacă un rol important, parțial, în compilarea conceptelor și începuturilor generale și, parțial, în dezvăluirea și clarificarea ulterioară a conținutului general găsit. Un exemplu de concluzie empirică poate fi următorul loc, dat liber din sufletele lor." PITUTG. 1829. p. 160: „Și eclozează căponii dacă li se smulge pântecele și se cioplește un loc gol. urzica; caponul hrănește chiar și găinile eclozate de el, ”Din cauza acestei observații

dezvăluie următoarele propoziții curioase cuprinse în acest Fap: „Acțiunile pulsionale, desigur, pot fi provocate de senzații, dar numai atunci când acestea din urmă trezesc impulsul adormit (Țrieb).” Mai departe: „Instinctele care se dezvoltă doar într-un domeniu sunt în întregul gen, dar în celălalt domeniu rămân doar latente până când sunt trezite într-un mod neobișnuit”.

2. CONCLUZII DE CONTRADICȚIE.

§ 160. Inconsecvența judecăților contradictorii stă la baza inferențelor vorbirii contradictorii și de aceea se concluzionează în ele fie de la adevărul unuia la falsitatea celuilalt, fie, dimpotrivă, de la falsitatea uneia la adevărul celuilalt. alte.

Concluzii direct invers? am afirmat deja discursul judecăților de mai sus, în inferențe directe pe baza unei calități alterate (§ 113), care ar putea fi luată ca opus negativ. De aceea, ne rămâne aici să prezentăm inferențe mai complexe ale contradicției, care se bazează pe o opoziție mediocră a judecăților.

§ 161. În mod direct și, în plus, într-o manieră negativă (contradictorie), hotărârilor li se pot opune parțial efectele identice (logice) și cauzale, și parțial prin temeiurile lor identice și cauzale. Prin urmare, concluziile mediocre ale contradicției constau în faptul că nu contestă teza

sau antiteză, ci motivele sau efectele lor identice și cauzale.

Deja de aici devine clar cât de variată poate fi aplicarea acestor inferențe de contradicție. Ele au un loc central în toate obiecțiile și infirmațiile, precum și în dovezile indirecte sau apogogice.

O respingere urmărește să dovedească falsitatea unei propoziții, în timp ce o dovadă indirectă este adevărul acesteia. O infirmare dovedește falsitatea tezei contestate prin referire directă sau indirectă la adevărurile opuse; iar în proba indirectă, dimpotrivă, adevărul propoziției care se dovedește este confirmat de falsitatea tuturor cazurilor direct sau indirect opuse acesteia.

Aceste două direcții ale raționamentului mediocru prin contradicție corespund celor două Forme ale raționamentului direct prin contradicție, care se găsesc în cele două moduri ale raționamentului disjunctiv. Obiecțiile și infirmațiile sunt inferențe în sens pozitiv-negativ (ponendo tollerile), dovezi indirecte, dimpotrivă, în mod negativ-pozitiv (tollen-do ponente).

a) Obiecții și respingeri.

§ 162. Dacă se dă o teză, de ex.

să răstoarne adecvarea juriului”, atunci infirmatorul trebuie în primul rând să-l calce clar în picioare pe AtjnȚejbHo pentru a-și recunoaște și a prezenta în gând antiteza lui, căci altfel atacul va fi fără scop și plan. Persoana care infirmă își poate exprima și antiteza, adică, în exemplul nostru, să spună că unii judecători permanenți corespund numirii lor, sau cel puțin sunt mai mulți decât alții. Dar disputa nu se va sfârși în această contradicție directă, dacă părțile în litigiu trebuie să se opună nu numai certitudinilor, ci temeiurilor.

În primul rând, este necesar să definim și să stabilim cu precizie contrariul; prin urmare, în exemplul nostru, ar trebui să indice proprietățile distinctive pe de o parte ale juriului și, pe de altă parte, ale judecătorilor permanenți. După aceea, cel care infirmă începe acum să slăbească, acum să conteste temeiurile și consecințele date în favoarea tezei.

§ 163. Slăbirea unui motiv sau a unei consecinţe constă în faptul că teza este contestată pentru dreptul exclusiv de a se referi la acestea; și contestație, prin aceea că se afirmă opusul tezei, pozitiv sau negativ, și, în plus, absolut sau relativ.

Cele mai importante motive prin care se afirmă adecvarea unui juriu sunt că procedurile lor sunt, în primul rând, publice și, în al doilea rând, oral. Publicitatea i se acordă importanță piesei pentru că aceasta

- 197 - dreptul este protejat, și parțial pentru că clarifică în popor conștiința dreptului; oralitatea merită respect, atât pentru motivul că scurtează și simplifică procedurile judiciare, cât și pentru că cuvântul și înfățișarea imediată au o claritate evidentă pentru toată lumea. Ambele motive pot fi atât slăbite, cât și contestate.

Aceste temeiuri sunt slăbite atunci când arătăm că publicitatea și oralitatea procedurilor nu sunt avantajele exclusive și inalienabile ale juriului, ci egale și, în aceeași măsură, pot aparține procedurilor judecătorilor permanenți. – Slăbirea fundamentului este negaţia concluziei, când deduce prea multe din ea.

Motivele pot fi, de asemenea, contestate. Astfel, în exemplul nostru, se poate pune la îndoială ideea că publicitatea procedurilor judiciare dezvăluie în oameni conștiința dreptului; și faceți-l vizibil; că procesele seducătoare pot avea o influență dăunătoare. În ceea ce privește protecția dreptului prin proceduri judiciare deschise; atunci se poate aminti că juriul poate să se teamă uneori de Partidul de guvernământ; sau să se adapteze la dispoziția publicului, ceea ce nu este întotdeauna echitabil.- Împotriva acestor obiecții, apărătorii procedurilor publice pot susține din nou că există acțiuni puf mai benefice decât dăunătoare. e. Și acestea la_

rangurile pot fi contestate din nou, de exemplu. prima este că chiar și în cadrul procedurii orale este posibil să se facă cercetări preliminare în scris. – Dar această apărare poate fi din nou respinsă.

Totuși, disputa poate fi începută și din noi puncte de vedere, de exemplu. acordați atenție consecințelor tezei; deci în exemplul nostru putem indica schimbările constante în componența juriului și nu poate exista experiență judiciară; pe avantajul care se acordă în el unei convingeri pur morale față de una legală; cu privire la dezacordul ocazional dintre verdictul asupra Faptului și lege; într-o împărțire prea limitată între: vinovat și nevinovat etc.

§ 164. Refutările pe baza unei contradicții mediocre pot fi aduse în forma unei propoziții divizionare condiționat, anexând tezei în litigiu temeiurile sau consecințele identice și cauzale, precum și condițiile sau concluziile sale, pentru a le nega pe acestea din urmă, pentru a respinge teza în sine. De aici provine celebrul silogism cu coarne, sau dilema, trilema, polilema.

Cu toate acestea, forma de divizare a calculului condițiilor sau concluziilor în silogismele unei contradicții mediocre nu este atât de esențială precum sugerează numele dilemei, trilemei etc.; este în cea mai mare parte înlocuită, după împrejurări, când cu o Formă fragmentară, când cu alte uniuni.

§ 165. Dacă silogismul contradicţiei mediocre este îndreptat împotriva fundamentelor identice ale oricărei teze, atunci în general — şi mai ales când conceptele mijlocii sunt feluri de concluzii predicate — el capătă o formă divizionară în calculul condiţiilor, adică devine un silogism cu coarne. De exemplu, „dacă sufletul ar fi muritor, atunci ar trebui fie distrus, fie divizat în părți; dar ea nu poate experimenta nici una, nici alta; Următorul etc."

Dacă, totuși, silogismul unei contradicții mediocre este îndreptat împotriva consecințelor identice ale subordonării, ca în exemplul următor: „dacă începutul egalității politice a tuturor oamenilor ar fi sănătos, atunci nu ar trebui să permitem doar evreilor să participe la drepturile civile, dar și negrii la ъ trimiterea de posturi; dar nu suntem de acord nici cu privire la una, nici la alta, în continuare. și așa mai departe. ”, - în acest caz, în funcție de proprietatea lucrului în sine, calculul nu este divizor, ci fragmentar, secvenţial sau pur şi simplu de legătură

Aceeași Formă are loc atunci când silogismul unei contradicții mediocre este întors împotriva consecințelor identice ale includerii, de exemplu: „dacă sufletul ar fi muritor, atunci n-ar fi înviere; munca mentală și morală ar rămâne nu numai fără recompensă, ci și fără scop; răul, dimpotrivă, ar fi liber de pedeapsa meritată, internă și externă;

impulsul către certitudinea infinită este înșelător și așa mai departe: dar nimic din toate acestea nu poate fi acceptat; Următorul etc."

În respingerea cauzalității și efectului, folosirea diviziunii este mai arbitrară, deoarece având în vedere posibilitatea apariției diferitelor cauze, efecte și scopuri separate sau combinate, oponentului i se poate oferi o alegere în ceea ce privește acestea. De exemplu: „dacă tortura ar fi adecvată în procesul penal, atunci mărturisirea ar fi absolut necesară, conștiința forțată sigură, chiar și statul ar avea dreptul de a forța mărturisirea. În alte cazuri, ar fi permisă, chiar necesară, să forțați o mărturie sau un denunț; știind despre infracțiune, nu numai moral, ci și legal ar fi obligat să informeze etc. Dar și așa mai departe.

g 166. Astfel, silogismul cu coarne pare a fi o formă particulară de expresie pentru silogismele de contradicție mediocră, și mai ales pentru infirmații, doar pe nedrept asimilat acestuia un caracter dilematic sau disjunctiv. Totuși, cum într-un silogism cu coarne, în ciuda formei sale accidentale, ne face plăcere să aflăm urma prin-? mijloace de inferențe ale contradicției, necunoscute până acum în logică, așa că găsim pe alocuri urme ale acelorași inferențe și în diverse exemple ale metodei negative a silogismului condiționat, unde nu puteau ajunge decât ca urmare a unui concept șocant de

Forma de propoziție și inferență condiționată; tocmai, în timp ce conform conceptului actual de propoziție condiționată, între exemplele sale a fost necesar să se dea numai legături cauzale, adesea legături identice de motive și consecințe interferează cu ele; iar aceste conexiuni în inferențe condiționate ale modului negativ sunt silogismele mediocre ale contradicției.

IIrimech. Exemplele de conexiuni identice între cauze și efecte sunt întotdeauna recunoscute deoarece, prin însăși natura lor, ele sunt întotdeauna adevărate necondiționat, în timp ce aproape fiecare exemplu cu adevărat cauzal este pus sub semnul întrebării și admite excepții. La Bachmann găsim următorul exemplu de inferență condiționată în mod negativ: „Dacă acest corp fie este purtat de altul, fie de o treime, se mișcă de la locul său, sau se mișcă de la sine; apoi își schimbă poziția în spațiu; dar nu își schimbă poziția în spațiu; în consecință, niciuna dintre cele trei condiții indicate nu înlocuiește, iar în acest exemplu se poate vedea o legătură cauzală, dar atunci nu va fi strict adevărat, deoarece corpul poate fi atașat. Totuși, în expresiile: a fi dus, a fi mișcat a se mișca, este deja o schimbare de poziție în spațiu; Prin urmare, se deduce aici ca o consecință identică și necesară. Fără îndoială, corolar identic și, prin urmare, necesar Conține încă un exemplu: „Dacă această piatră este un magnet, atunci atrage fierul; dar nu atrage fierul, prin urmare nu este un magnet.Și acest exemplu este împreună și fără îndoială adevărat.

b) Dovezi indirecte sau apocaliptice.

§ 167. Proba indirectă se mulţumeşte fie cu infirmarea obiecţiilor care

ry împotriva tezei date sunt făcute, sau pot fi făcute, sau se îndreaptă către respingerea unei opinii opuse tezei, sau mai multe cazuri contrare acesteia. Infirmarea obiecțiilor este o apărare, prin care, în primul rând, se demonstrează pur și simplu că nu există niciun motiv pentru a considera propoziția susținută ca fiind falsă; dar apoi trebuie completată de o confirmare pozitivă a adevărului său. Infirmarea opiniei opuse este o dovadă indirectă reală > dacă numai împărțirea binară a contrariilor este adevărată și completă, Și se dovedește falsitatea părții opuse.

O dovadă indirectă diferă de o simplă apărare în primul rând prin faptul că reprezintă o opoziție reciprocă între cazuri cunoscute, care abia se recunoaște în simple apărări, deoarece în mod negativ sau negativ-pozitiv, după ce au infirmat toate antitezele posibile, recunoaștem adevărul tezei.

În al doilea rând, în însăși dezvăluirea eșecului, proba indirectă diferă de simpla apărare prin aceea că prima încearcă să arate falsitatea antitezelor, fie prin respingerea tuturor temeiurilor lor, fie conducând la absurditatea consecințelor lor; între timp, acesta din urmă se mulţumeşte cu infirmarea motivelor contrare, care

care cu greu poate fi considerat temei de antiteză, sau altfel infirmă absurditatea consecinţelor deduse din teza susţinută.

§ 168. Să presupunem că se apără legalitatea pedepsei cu moartea. Într-un astfel de caz, prima întrebare este: ce poate fi obiectat sau ce obiecții au fost deja formulate.

Obiecțiile comune sunt: că viața omului este sacră; că statul nu poate lua de la un criminal ceea ce nu i-a dat; că Cetăţeanul, intrând liber în unirea vieţii comunitare, nu putea da Statului dreptul la viaţa sa, pentru că el însuşi nu îl are; că pedeapsa cu moartea nu este singurul mijloc de dezarmare a răufăcătorului; că nu-și atinge scopul – de teamă să îndepărteze criminalul de fapta rea și să-l îndrepte.

Este ușor de observat că toate aceste obiecții la adresa tezei susținute sunt esența sau fundamentele unei antiteze, care, însă, nu se exprimă direct și nu este recunoscută separat, sau consecințe pseudo-absurde ale tezei. Dacă reușesc să resping toate aceste obiecții, atunci adevărul tezei nu va fi încă dovedit, din următoarele două motive: 1) nu este destul de clar dacă există o antiteză, adică ilegalitatea pedepsei cu moartea, una a doi membri care se exclud reciproc; și prin urmare, chiar dacă am respins- o, încă nu putem accepta teza, adică să recunoaștem pedeapsa cu moartea ca legală, deoarece este încă posibil să ne imaginăm ceva al treilea, de exemplu. indiferenta si permisivitatea

 pedeapsa cu moartea; 2) prin infirmarea unora dintre temeiurile antitezei, se poate nega numai condiționat adevărul acesteia, pentru că pot exista și alte temeiuri, mai bune, la fel cum prin eliminarea unor consecințe presupuse absurde ale tezei, alte atacuri similare nu sunt excluse.

În special, la obiecțiile de mai sus față de legalitatea pedepsei cu moartea, apărătorul acesteia, la rândul său, poate răspunde, de exemplu. următoarele: deși este adevărat că viața umană este sacră* totuși* cel puțin criminalul nu are dreptul să se refere la Otho, pentru că el însuși nu respectă inviolabilitatea ei în ceilalți. În plus, viața indivizibilului nu este necondiționat sacră; în orice caz, existenţa societăţii este mult mai sacră. Fundamentele luate din contractele sociale cad de la sine odată cu această ficțiune; la fel, obiecțiile * împrumutate din teoria prevenirii, descurajării și corectării - dacă aceste teorii sunt admise - își pierd forța pentru că aici nu este vorba deloc de utilitate, ci de legalitatea pedepsei cu moartea.

§ 169. Această apărare se transformă în probă indirectă atunci când antiteza, adică nelegalitatea pedepsei cu moartea, este infirmată pe toate temeiurile ei, sau, cu atât mai puternic, când se reduce la absurd, tocmai când, de exemplu. se va arăta că odată cu abolirea pedepsei cu moartea ar trebui interzisă și apărarea propriei vieți și că viața de ticălos ar fi prețuită mai mult decât

 viețile cetățenilor nevinovați amenințați de el și cu atât mai mult decât existența și securitatea societăților umane revoltate de el.

Oricât de utilă și necesară apărarea și dovezile indirecte, și oricât de extinsă ar fi utilizarea lor în afirmarea tezelor, mai ales în polemici; dar condamnarea este completată doar prin probe directe; infirmarea opiniilor exterioare, apărarea și dovezile indirecte doar sugerează teza și o confirmă din exterior, în timp ce în interior trebuie afirmată pe dovezi directe. Astfel, în exemplul nostru, condamnarea legalității pedepsei cu moartea se întemeiază pe dovada că a face justiție sau a asigura echilibrul drepturilor este nu numai un drept, ci și o obligație a Statului, întrucât acesta, în cea mai înaltă sa formă. adică, este ea însăși tocmai o instituție de menținere a echilibrului drepturilor și, prin urmare, în cazul încălcării acestui echilibru, are dreptul și datoria de a-l restabili prin pedeapsă.

3. SILOGISME DE DEPUNERE.

§ 170. Relația de subjugare a judecăților constă în relația unei judecăți generice cu cele specifice conținute în ea: tocmai din acest motiv reprezintă un dublu curs de inferență: o întoarcere de la judecăți specifice la una superioară, generică și una progresivă de la una generică la cele specifice cuprinse sub acesta. În primul caz, generalul se dezvoltă

din particular, în acesta din urmă, particularul este derivat din general.

Și aceste două metode de inferență erau deja cunoscute de fosta Logică, le-au luat doar pe nedrept drept metode științifice, ba chiar le-au considerat în metodologie drept singurele două metode științifice posibile, sub denumirea de analitică și sintetică, în timp ce sunt simple elemente. a fiecărei expuneri științifice și se regăsesc în fiecare metodă științifică, numai într-o știință și metoda ei mai mult, iar în altele mai puțin.

§ 171. Generalul şi particularul, după ce se întâlnesc în şirul analitic sau sintetic al gândirii, primesc denumiri diferite, întrucât, prin natura ambelor, ne apar sub o formă diferită. În cursul analitic, particularul și generalul extras din el sunt considerate ca realitate și sunt numite reale, deoarece aici ies din particular, ca real, în experiența acestui conținut și arată că generalul constă în realul și, prin urmare, este realitatea însăși. Particularul, de la care pleacă analiza, se numește, așadar, un fenomen, un caracter specific, un caz, un fapt; iar generalul spre care se îndreaptă analiza se numește esență, caracter generic, regulă, lege. Dimpotrivă, în cursul sintetic al gândirii, particularul și generalul sunt considerate și semnificate ca ideal, ca obiect al gândirii numai, pentru că aici începe.

ei gândesc la universal și în particular indică manifestarea și justificarea lui. Într-un astfel de caz, generalul se numește principiul și începutul, iar particularul său, aplicarea și consecința.

Prin urmare, a) trenul analitic al gândirii, sau inferența recurentă a subordonării, constă în mișcarea inversă de la apariția unui lucru la esența sa, de la proprietatea speciei la natura genului, de la cazuri particulare la regulă. , de la Fapte particulare la lege. Scopul acestei mișcări este de a ajunge la general ca o colecție a particularului.

Dimpotrivă, b) inferența sintetică sau progresivă a subordonării coboară de la judecata generică la cele specifice cuprinse sub ea, de la principii și începuturi la aplicații și consecințe. Scopul său este de a obține particularul ca o consecință a generalului.

c) Găsim combinarea ambelor tipuri de inferență în demonstrarea atât a particularului prin intermediul generalului, adică a celei sintetice, cât și a generalului prin intermediul

particular, adică analitice ((î'ttvetë). Acestea sunt două acțiuni ale gândirii, care își au locul și aici, și nu în metodologie, deoarece sunt folosite în toate metodele științifice, doar într-o măsură diferită și, prin urmare, sunt presupuse ca elemente generale ale gândirii.

Dovezile analitice și sintetice nu produc, ci doar justifică generice

și hotărârile vydovya; aceste judecăți sunt deja presupuse gata făcute, dar rămân simple puncte de vedere și propoziții până când sunt, fiecare în felul său, dovedite.

§ 172. Proba analitică are un scop comun cu analiza, și anume extragerea și prezentarea unui adevăr general, dar ea însăși nu îl deduce din particular, ci îl justifică doar prin particular. Aceasta se face prin sinteză, indicând în adevărul universal principiul explicativ al fenomenelor particulare sau Faptelor legate de acesta, iar de la realitatea și certitudinea lor înapoi la adevărul Faptic al principiului care le explică. Prin urmare, dovada analitică este completarea scopului analizei prin intermediul sintezei, testarea primei prin intermediul celei de-a doua. Dovada analitică dă universalului, luată ca rezultat sau presupunere preliminară, adevărul realității, certitudine.

Dovada sintetică are același scop ca sinteza - de a obține cunoștințe particulare, dar nu derivă particularul de la începutul lor comun, ci este justificată doar de generalul care stă la baza acesteia. Acest scop este atins prin analiză, indicând principiile generale care stau

la baza cunoștințelor particulare, afirmând necesitatea primelor și apoi relegând adevărul lor cel mai înalt la cele din urmă, ca consecințe. Astfel, dovada sintetică completează sarcina de sinteză prin metoda analizei, justifică primul ultimul

nim. Ea oferă propoziții particulare, fie că sunt consecințe preliminare sau dovezi ale experienței, necesitatea principiilor și principiilor universale.

a) Analiza judecăţii generice.

§ 173. Inferența reflexivă a subordonării, sau cursul analitic al gândirii de la judecățile specifice la cele generice conținute în ele, corespunde în general dezvoltării judecății incluse (§ 158), întrucât subordonarea se află în raport opus cu includerea. 100). Cu toate acestea, ambele concluzii sunt în esență și diferă una de cealaltă, parțial prin obiectivele lor, parțial prin acțiunile lor. Analiza unei judecăți generice extrage conținutul general al diferitelor judecăți, în timp ce dezvoltarea dezvăluie numai conținutul oricărei judecăți; prin urmare prima înseamnă judecăți generice, iar cea din urmă consecințele

Primlch. Dezvoltarea unei propoziții incluse este o simplă analiză a oricărei propoziții date și extrage doar propozițiile găsite în această propoziție; de aceea se limitează la dezvoltarea predicatelor incluse, întrucât o anumită judecată exprimă în sine doar subordonarea subiectului specific faţă de predicatul generic, şi nu invers. Dimpotrivă, analiza judecății generice a speciei se stabilește prin compararea multor judecăți de specie și extrage prevederile care stau la baza tuturor acestora; se extinde, deci, asupra raporturilor de subordonare a judecatilor (§ 100): nu extrage numai po7 14

predicatul, inclus în * predicate private, subordonate ale subiectului, dar genul, ca subiect, subordonează predicatul general speciei și combină diferite judecăți de specii sub o singură judecată generică comună.

§ 174. Aplicarea trenului de gândire analitic are tot atâtea feluri câte sunt de diverse relaţii de subordonare în cele două feluri principale de judecată, cea declarativă şi cea cauzală. Subordonarea judecăților este fie un întreg, fie o subordonare particulară a membrului anterior sau ulterior, iar în cel cauzal, și cel de mijloc. În toate aceste cazuri, deducerea, desigur, rămâne aceeași și constă în esență într-o extracție comparativă a judecății generice generale, care este cuprinsă în diverse judecăți de specii;

§ 175. a) Într-o judecată verbală, inferenţa reflexivă a subordonării are trei aplicaţii principale: 1) din diverse manifestări ale unui

lucru, se concluzionează la proprietăţile sale de bază universale, esenţa lui; 2) semnele, la fel de vizibile la diferite specii, sunt atribuite genului prin inducție; 3) în final, caracteristica genului este extrasă din descrierea speciei reale. O inferență de la manifestările unui lucru la esența lui este o inferență conform subordonării membrilor următori; inductia, dimpotriva, este o concluzie conform subordonarii membrilor precedenti; in cele din urma

abstracția caracterului generic din fenomenele speciei este o inferență conform subordonării totale a multor judecăți. Ultima concluzie se bazează pe primele două ca elemente esențiale ale sale, deoarece caracterizarea genului este compilată în acest fel: în primul rând, proprietățile de bază ale diferitelor specii sunt extrase din fenomenul lor real, iar apoi diferitele specii sunt comparate în relație. la proprietăţile lor de bază comune şi sunt reduse la genuri.

Exemple de acest gen de concluzii — care, totuși, în fiecare știință sunt multe — ne sunt prezentate de Fizică în căutarea proprietăților generale ale corpurilor. Luați-le impenetrabilitatea. Că este proprietatea de bază a oricărui corp, de exemplu, unul solid, se deduce din faptul că acest corp este tangibil, că nu permite altor corpuri să intre în spațiul pe care îl ocupă, că sub presiune manifestă rezistență sau , dacă se micșorează, în consecință își micșorează volumul, își crește în aceeași măsură densitatea etc. Că impenetrabilitatea este o trăsătură generică a corpurilor în general se ajunge prin inducție, deoarece se remarcă în elastic, precum și în solid și corpuri de picături . În fine, caracteristica generală a impenetrabilității este abstractizată din manifestarea speciei în realitate și anume este împrumutată din starea diferită a corpurilor solide, cu picurare și elastice sub compresiune etc.

§ 176. b) În relaţiile cauzale, toate

generalul se numește regulă dacă aceste relații aparțin mai mult domeniului libertății; când aparțin domeniului necesității naturale, atunci se numesc lege. Legea este extrasă din fapte, regula din cauze.

Regula are în vedere cutare sau cutare scop și arată mijloace mai mult sau mai puțin decente pentru a-l atinge și împreună cu o modalitate decentă de aplicare a acestora. Abstracția în formarea regulilor constă într-o comparație nu a genului, ci a oportunității și se extinde nu la genul diferitelor specii, ci la maximum de diferite grade. Aceasta provine din faptul că regula este întotdeauna îndreptată către un anumit scop, care nu este asistat de diferite tipuri de mijloace în moduri diferite, ci doar de diferite mijloace particulare în grade diferite.

Legea se referă la aplicarea efectivă? legăturile cauzale reprezintă atracţia esenţialului în diverse fenomene cauzale omogene. Esenţialul în fenomenele cauzale este legătura cauzală, expusă din toate împrejurările accidentale care nu contribuie la ea, ci o însoţesc cu leneş; de aceea este activă în diverse cauze, forma de bază în diverse moduri de acțiune și de fapt produsă în diferite efecte. Aceste trăsături esențiale conectează diverse fenomene cauzale în grupuri omogene, care sunt legate între ele ca specii și genuri și, totuși, diferitele specii nu constituie opuse.

poziții, ci doar cazuri diferite.

§ 177. Subordonarea judecăţilor cauzale este de patru ori, deplină şi particulară a celei precedente. membru mijlociu și ulterior; și, prin urmare, într-o judecată cauzală există o analiză în patru a unei judecăți generice; tocmai aici se deduce fie legătura cauzală esențială a diferitelor fenomene cauzale în general, fie numai principiul activ comun în diverse cauze ale unui singur efect, fie numai produsul principal în diverse acțiuni ale unei cauze, fie doar forma de bază a diferite moduri în care o cauză produce același efect. Propoziţia generică astfel extrasă este, în toate cazurile citate, numită lege.

§ 178. Să se propună găsirea legilor contactului dintre concepte, adică motivele esenţiale ale fenomenului psihologic pe care o reprezentare în memorie îl cheamă pentru alta. În acest scop se observă diverse fenomene de contact de concepte, adică. adică modul în care reprezentările se leagă între ele în conversație, în circulația internă a gândurilor, în reflecția învățată, în vorbirea corectă a Oratorului, ținând mereu cont de problema rezolvată analitic a bazei esențiale a fenomenului. La copii, atât needucați, cât și chiar educați, atunci când se complace în cursul firesc al gândurilor, se dovedește, atât în circulația internă a ideilor, cât și în conversație, că sunt legați între ei în principal.

reprezentări ale fenomenelor moderne și consistente, precum și ale celor asemănătoare și opuse; dimpotrivă, în gândirea științifică sau în vorbirea corectă, părțile unui întreg, proprietățile unui obiect, membrii unei conexiuni cauzale, speciile de același fel și contrariile sunt predominant legate între ele. Prin urmare, modernitatea, consistența, asemănarea și contrastul sunt numite „legi inferioare”, iar integralitatea, unitatea obiectivă, legătura cauzală și asemănarea generică sunt numite legi superioare sau motive esențiale pentru contactul conceptelor.

Dimpotrivă, când se acordă mai multă atenție folosirii libere a acestor legi ale contactului pentru memorare, ele sunt luate drept reguli: legi inferioare ale contactului pentru reprezentare pentru reguli pentru

copii la memorare: dimpotrivă, legi superioare! contactul conceptelor, și anume legătura logică a ideilor, este recunoscut ca o regulă sau un mijloc pentru o memorie rezonabilă.

Este posibil să se facă un experiment pentru a reduce o astfel de serie de legi la o lege superioară; și, de fapt, legile contiguității reprezentărilor au fost reduse la una, la legea unității: „că reprezentările care au format vreodată o unitate în conștiința noastră, sau o reprezentare întregă coerentă, din nou se evocă reciproc reciproc”. Această lege, ca regulă principală a memoriei, poate fi exprimată astfel: „reprezentările pe care vrem să le conectăm între ele trebuie să fie legate în unele

sau o reprezentare întreagă.

§ItO. Legea contactului reprezentării exprimă doar baza esențială a fenomenelor cauzale care i se supun; si legea, de exemplu. gravitația, îmbrățișează nu numai baza esențială, ci și modul esențial de acțiune, și împreună cu acțiunea esențială a fenomenelor cauzale subordonate acesteia, și de aceea reprezintă un exemplu de lege obținută prin supunerea totală. Forța gravitației produce o cădere și greutatea corpurilor pământești; atracția reciprocă a părților corpului — coeziunea lor (cohesio); atractia corpurilor este molestarea lor (adliesio); atracția reciprocă a corpurilor lumii — atracția lor unul față de celălalt. Aceasta este legea: „Toate corpurile se atrag unul pe altul”. Dacă ne întrebăm în special care este baza universală și primordială a atracției corpurilor, atunci răspunsul va fi: în masa lor; deci atracția este proporțională cu masa. Dimpotrivă, dacă se întreabă cum funcționează în general atracția, atunci răspunsul trebuie să fie: în conținutul invers al pătratelor distanței. În fine, dacă ne întrebăm ce acțiune generală sau esențială produce forța de atracție în corpurile atrase, atunci aceasta este strădania lor continuă de a se apropia de corpurile atragatoare, care se manifestă în diverse moduri: în gravitație - prin forță centripetă, în atracție pământească - prin cădere. și greutatea corpurilor b.

6) Sinteza unor judecăţi specifice.

§ 180. Inferența progresivă a subordonării sau cursul sintetic al gândirii constă în general în trecerea sa de la orice judecată generică dată la judecățile de specie conținute sub ea. Această mișcare are loc în două moduri: a) fie particularul este derivat și explicat din general, fie b) particularul este discutat conform generalului, iar acesta din urmă îi este aplicat ca scară și criteriu. Așadar, mișcarea sintetică de la universal la particular constă fie în aplicarea celui dintâi, fie în concluziile celui din urmă. Ca scară și criteriu pentru a judeca un anume, o judecată generică se numește fundație, iar ca element de inferență și explicație, se numește început.

§ 181. Întrucât judecăţile de specie nu sunt cuprinse în judecăţile generice, ci sub acestea, şi chiar dacă universale şi particulare în conţinut sunt într-o relaţie inversă, judecăţile de specie nu pot fi dezvoltate din cele generice, ci pot fi doar împrumutate din experienţă şi aduse sub incidenţă. acestea din urmă.

Dacă sinteza rămâne cu o subsumare a cunoștințelor specifice, preluate din experiență, sub o judecată generică, atunci ea devine un calcul și un set de cazuri particulare și Fapte: în același timp, deși se regăsesc în experiență după îndrumarea unui judecata generica si sunt repartizate in functie de ea, insa nu sunt deduse din ea

într-adevăr. Și pentru ca sinteza judecăților speciilor să fie o extragere reală dintr-o judecată generică, pentru aceasta este necesar ca acestea nu numai să se supună acesteia în forma în care sunt preluate din experiență, ci fie să fie produse și explicate din ea, sau discutat conform ei: o judecată generică trebuie să servească nu numai ca titlu, ci ca un început explicativ-*· nym, sau un criteriu de specie.

Originea experiențială a cunoștințelor specifice nu exclude deloc derivarea lor din judecata lor generică pentru cea mai înaltă înțelegere a lucrurilor. Ca cunoștințe, ele vor fi cu siguranță extrase doar din experiență, deoarece particularul nu poate fi descoperit în general prin nicio descompunere sau schimbare; Așadar, derivarea lor nu are ca scop doar dobândirea lor ca cunoștințe și după conținutul lor, ci acela de a le dobândi într-un mod superior, ca consecințe ale unei judecăți generice - să le înțelegi, și nu doar să cunoști prin experiență. . Prin urmare, concluzia este o extragere din judecata generică a unor cunoștințe specifice deja supuse ei experimental * care are scopul nu numai de a le indica ca Fapte experimentale sub titlul unei propoziții generale, ci și de a le releva ca consecințe ale ei.

§ 182. a) Concluzia și explicația constă în construirea particularului din general, în care gândirea generală, în condiții speciale împrumutate din experiență, se formează în concepte particulare, ca consecințe. Concluzia presupune o descompunere analitică a coeficientului în ro-

 un caracter specific și specific, și deci nu există decât o restructurare a particularului din elementele sale generale și particulare, descompuse prin analiză. Aceasta este sinteza celor analizați.

Inferența și explicația, în esența lor, sunt una și aceeași acțiune și diferă doar în cursul inferenței: în concluzie este pur progresivă și extrage consecințe pur ideale, dimpotrivă, în explicație este reflexivă, deoarece particularul explicat este luate mai întâi în considerare ca realitate, cu scopul de a produce din nou această

realitate ca o consecință ideală. Universalul în explicație se numește bază explicativă sau început.

Deși particularul, dedus prin intermediul sintezei, este restaurat în aceeași formă în care a servit ca punct de plecare al analizei, totuși, în esența sa, el devine cu totul diferit.

1. Acum este considerată o consecință ideală a universalului, în timp ce particularul, de la care a pornit analiza, a fost luat drept realitate. Primul este gândul dedus.

2. Se înțelege, se înțelege și se explică, pentru că acum universalul este recunoscut în particular, care, înainte de extragerea lui prin analiză, era conținut inconștient și fuzionat în particular. De aceea înțelegerea sintetică a particularului

o minciună se ridică la fel de mult peste cunoașterea ei imediată ca și înțelegerea și judecata, sau cunoașterea unui concept dintr-un obiect, se ridică deasupra unei simple privire sau a unei remarci necugetate. De fapt, odată cu derivarea unei situații particulare dintr-una universală, strălucește exact aceeași lumină a înțelegerii. Situația ne devine brusc clară; o înțelegem și o înțelegem, pentru că vedem în ea adevărul cel mai înalt, universal din care decurge. Odată cu înțelegerea adevărului universal, conștiința pare să pătrundă în sensul interior încă întunecat al unei astfel de situații; o vedem.

3. La aceasta se adaugă cunoștințele genetice, transformarea adevărului universal în particular, originea celui din urmă din primul. Situația apare ca o consecință, urmează. Prin aceasta, propozițiile universale, precum și cele derivate din ea, sunt transformate din cunoașterea liniștită în gânduri fluide și în mișcare, care, tocmai din acest motiv, sunt incomparabil mai fructuoase.

§ 183. b) Aplicarea principiului la o anumită temă, pentru a-l discuta, are loc atunci când se presupune că particularul, în această formă, nu este pur și perfect și, în special, nu este o expresie naturală și consecință a universalului, dar poate fi conține erori și distorsiuni. Prin urmare, supuse discuțiilor în special: teorii, opinii și opinii ale altora,

numai dacă este posibil să le aducă sub principiul general acceptat; mai departe, indeplinirea libera a regulilor si legilor, in consecinta estetica, morala; drept, tehnologie; în cele din urmă, în natură, ciudați.

Cu toate acestea, discuția despre particular nu este altceva decât o derivare limitată a acestuia de la principiul atașat acestuia. Să ne fie dat fie să discutăm orice poziţie din partea adevărului ei, fie să

evaluăm orice obiect de estetică, morală, drept după demnitatea lui; într-un asemenea caz, acest adevăr, sau această demnitate, nu putem determina altfel decât prin inferență. Într-una, adevărul, în cealaltă, demnitatea este recunoscută în măsura în care decurg din universal, luate ca standard. Prin urmare, discuția este o încercare de a reconstrui ceea ce se discută din principii care au fost deja acceptate și recunoscute ca începuturi.

§ 184. Fenomenele lumii libertății, adică obiectele esteticii, moralei, legii, desigur, diferă de produsele necesare ale naturii și tocmai pentru că acestea din urmă trebuie doar înțelese și deduse, iar primele, pe dimpotrivă, ar trebui discutată: totuși, principiile fundamentale, care trebuie să fie regulile sau legile producțiilor libere ale spiritului, permit și consecințele și concluziile necesare, conform cărora se discută aceste acțiuni de libertate. Un exemplu în acest sens sunt consecințele pe care Spinoza le trage din propoziția de bază a legii sale naturale: uniescujusque naturale jus eo usque se exten-

spune el, prin care puterea lui Tract, poi. cap. 2. § 4. mp. Rezultă că fiecare este la fel de mult zgomotul celuilalt, cât și dreptul celuilalt, atâta timp cât se află sub puterea celuilalt. § 2. Are sub putere un altul, pe care îl ține legat, de la care a luat arme și mijloace de apărare sau de scăpare, sau căruia i-a insuflat frică sau pe care l-a subjugat cu favoare. § 10. Facultatea de a judeca este atât de departe încât dreptul altora este Îotest, în măsura în care mintea poate fi înșelată de celălalt. §11.

§ 12. Darul dat cuiva rămâne atâta timp cât voinţa celui ce dă credinţă nu se schimbă. Căci cel care are puterea de a plăti o datorie nu și-a cedat dreptul, ci a dat doar cuvinte.

A discuta în mod speculativ aceste propoziții monstruoase, din partea adevărului lor, precum și a evalua practic acțiunile expuse în ele, din partea demnității lor morale, ar trebui, fără îndoială, să se bazeze pe un cu totul alt principiu de drept. ; numai degeaba am cere acordul unui spinozist care nu recunoaște acest principiu: nostru contra principia negantem non est disputandoti).

§ 185. Trecerea analizei în sinteză constituie o explicaţie. Are scopul de a explica universalul prin concluzia particularului, caz în care, de exemplu, ca în cazul următor: „lumina se propagă în linie dreaptă, prin urmare nu vedem, de exemplu, după un colț”. În explicație, scopul este același ca și în analiză, adică de a arăta universalul; dar același universal servește aici, ca în sinteză, ca punct de plecare pentru producerea particularului din el. Dar din moment ce subiectul principal aici compară universalul și nu particularul, explicația se mulțumește cu un calcul fragmentar al particularului în unele exemple.

ej Combinație de sinteză și analiză.

1 aa) Dovada analitică.

§ 186. Dovada analitică este confirmarea universalului prin intermediul particularului; se referă la fapte pentru a da certitudine unei conjecturi sau ipoteze. Pe de altă parte, dovada sintetică este afirmarea particularului prin intermediul universalului și se referă la temeiuri neîndoielnice pentru a comunica necesitatea unei anumite propoziții. Deci de exemplu vinovăția acuzatului se dovedește analitic, cu referire la Fapte, și că acesta merită pedeapsă, aceasta se dovedește sintetic din temeiuri general recunoscute:

În prezentarea științei, analiza este folosită pentru a dezvolta universalul din particular, pe care autorul îl lasă de obicei singur, fără a introduce ascultătorul și cititorul în această ocupație, mai preliminară și conjecturală. Dar analiza este încă folosită mai mult sau mai puțin pentru a demonstra universalul prin intermediul particularului. Tranziția dintre analiză și dovada analitică, ceva între ele, constituie indicația universalului în particular.

§ 187. Arătarea universalului în particular are un alt scop decât analiza; nu dobândeşte doar o judecată generică, ci încearcă să o justifice, iar pentru aceasta universalul

acceptă ca o presupunere preliminară și dă una anume ca confirmare. Prin urmare, în cursul gândirii, ea urmează direcția opusă cu analiza, pornește nu de la particular, ci de la universal găsit anterior și atașează particularul, ca confirmare experimentală, sau fapte evidente. Așadar, fizicienii arată impenetrabilitatea în toate corpurile, ca caracterul lor generic, concluzând astfel: toate corpurile sunt impenetrabile, deoarece atât corpurile solide, cât și cele lichide și cele elastice se exclud reciproc din spațiul pe care îl ocupă; cele solide, deși sunt comprimate, primesc totuși o greutate specifică mai mare proporțional cu aceasta, cele lichide doar deviază, cele elastice, dimpotrivă, se opun comprimării cu o rezistență în creștere proporțională.

Când se arată, universalul este indicat doar analitic în particular; dar particularul nu se deduce sintetic din general, care este subiectul dovezii analitice. Este tocmai demonstrarea universalului în particular, și nu demonstrarea lui prin intermediul particularului. Între timp, adevărul obținut prin dovezi este același cu cel care se înțelege prin proba analitică, adică certitudinea universalului ca ansamblu de realități particulare. Derivarea acestuia din urmă din universal, care intră în proba analitică, nu face decât să completeze, prin sinteză, convingerea corectitudinii analizei.

§ 188. O dovadă analitică ar

este valabilă atunci când o propoziție universală, acceptată ca ipoteză, este justificată printr-o explicație din ea, ca principii, a realităților particulare conținute sub ea. Adevărul obţinut din aceasta de situaţia universală este adevărul realităţii, certitudinea; prin reproducerea realului din universal, se ridică la nivelul necesității sau, așa cum se numește în demonstrația analitică, evidența. Dovada analitică, prin procesul ei, este o derivare sintetică a particularului din universal, dar această derivare nu îi servește ca scop (ca într-una sintetică), ci ca mijloc de a indica că universalul conține de fapt particularul; în plus, universalul nu este aici un simplu început al unui ideal, ci un început explicativ al unei consecințe reale. Dovada analitică, așadar, este o inferență complexă a subordonării, și anume analiza universalului prin sinteză.

Când universalul este prezentat clar în particular (ca în exemplul de mai sus din § 187), atunci de obicei se mulțumește cu o singură indicație; Dovada analitică este folosită în cea mai mare parte numai acolo unde universalul nu este prezentat atât de ușor și clar, acolo unde nu este suficient doar să dai particularul pentru a descoperi universalul în el și a convinge pe alții de fiabilitatea lui. În consecință, dispozitivul sintetic în dovada analitică, în general, compensează doar deficiențele indicației.

§ 189. Deci, ca dovadă analitică, are un obiect - a fi universal, ca presupunere, transformare, apoi arată, ca indicație de universal în privat, îi corespunde în întregime aceeași valoare, și chiar arată utilizări un pre mai mare. -drumul decât dovezile analitice, pentru că nu sunt mai multe dovezi.rareori este folosită mai accentuat când universalul este o ipoteză pură, care nu poate fi arătată în niciun fel. Prin urmare, ceea ce este arătat are mai multă certitudine decât ceea ce este dovedit analitic, căci acesta din urmă are mai multă demnitate mentală și adesea foarte duhovnic și acoperă cu pricepere absența unui eventual indiciu. Un exemplu de principiu explicativ, dovedit doar analitic și neprezentat, este forța de atracție atribuită materiei.

bb) Dovada sintetică"

§ 190. Subiectul unei demonstraţii sintetice îl constituie propoziţiile şi aserţiunile, care trebuie prezentate prin corolarele necesare. Aceasta se realizează prin reducerea lor la începuturile și principiile care stau la temelia lor, iar acestea din urmă să nu fie fundamente ideale și subiective din care să decurgă sintetic aceste prevederi și asigurări, ci baze generale anuale, adică temeiuri obiective și reale, care ar putea fi justificată analitic. Deoarece dovada sintetică ar trebui să producă consecințele necesare,

Are un singur scop cu sinteza, doar într-o formă superioară, și atinge acest scop prin mijloacele de analiză.

Când adevărul general pe care se bazează o dovadă este doar un principiu ideal sau o gândire generală din care derivă anumite propoziții și asigurări, atunci acestea din urmă, deși încetează să fie propoziții și asigurări inexplicabile, deși sunt confirmate, ele nu sunt de fapt. dovedit încă. Apoi, rămâne încă de întrebat dacă aceste principii și începuturi sunt ele însele universale, precis adevărate din punct de vedere obiectiv — ceea ce poate fi confirmat doar prin dovezi sau argumente analitice. Adevărurile universale, de care depinde soliditatea propozițiilor și asigurărilor, pot fi atât universal recunoscute, cât și neîndoielnice, astfel încât ar fi de prisos să le dovedim mai mult: într-un asemenea caz, este suficient doar să ne referim la ele, ca la principii sintetice ale propoziției, pentru a-i informa pe acesta din urmă cu privire la necesitatea cerută, —adică este suficientă o singură confirmare (^5egrunbung). Dar dacă avem vreo îndoială cu privire la adevărul fundamentelor, atunci trebuie să dăm o dovadă sintetică completă și să completăm deducția sintetică a unui anumit gând din fundamentele sale cu o indicație analitică sau o dovadă a acestuia din urmă.

§ 191. Confirmarea oricărui gând este, în procesul său, doar o derivare sintetică a unei anumite propoziții de la începuturile sau principiile sale, dar cu acel scop superior,

__ 227 - nu numai pentru a explica o situație anume din ei, ca urmare a lor, ci și pentru a o justifica printr-o concluzie din ei. Adevărurile generale în acest caz se numesc fundamente, deoarece servesc nu numai la deducerea și explicarea, ci și la justificarea unor particularități.deducerea din acestea din urmă, sau / când această derivare este ușoară și o descoperi de la sine, atunci o lași pe seama presupunerii. a altora.

Invocând motive pentru un fel de retrogradare și asigurare, în orice caz, ele îi conferă cea mai înaltă demnitate, chiar dacă aceste motive aveau doar o valoare ideală și subiectivă. Într-un asemenea caz, propoziția capătă cel puțin o necesitate logică și subiectivă. În ciuda faptului că nu este adevăr în sine și nu servește câtuși de puțin ca o dovadă a adevărului propoziției care este confirmată, nu este rar că are atât de multă putere încât să se înșele pe ei înșiși și să-i înșele pe alții. De aici liniștea de invidiat cu care adepții oricărei școli, sistem sau adepți ai adevărurilor generale ereditare deduc consecințe și le confirmă, fără să-i pese de studiul analitic al acestor fundamente sau tradiții școlare.

§ 192. Dar orice confirmare este inutilă până nu suntem siguri de prepoziţie şi re-15.

adevărul real al fundamentelor, pentru că numai din el rezultă necesitatea reală şi obiectivă cerută de dovezile sintetice reale. Și nu există altă cale de a fi sigur de acest adevăr obiectiv și real al fundamentelor, cum ar fi producerea lor analitică și arătând în ele totalitatea acelor realități despre care vorbim. Prin urmare, dacă nu suntem siguri de adevărul real și obiectiv al fundamentelor, trebuie să completăm demonstrația sintetică cu un studiu analitic al acestora.

Deoarece dovezile sintetice afirmă necesitatea deducerii temeiurilor lor pe adevărul obiectiv și real, ea recunoaște aceste temeiuri ca obiective și reale. Se referă nu la principii și principii, așa cum este cazul în confirmare, ci la realitatea universală: pune esența unui lucru ca bază pentru a arăta necesitatea unei manifestări particulare a acestuia; se întoarce la caracterul genului, pentru a prezenta calitățile necesare speciei; se referă la regula generală pentru a arăta necesitatea unui anumit precept; deduce cazuri particulare și Fapte drept consecințe necesare ale legilor generale.

eu

§ 193. Necesitatea, obţinută prin dovezi sintetice, conţine ceva deosebit, înălţând Spiritul uman. Spunând: așa trebuie să fie, ne simțim, parcă, stăpâni ai acțiunii.

telnobti. Ne-am subjugat nouă prin concept și gândire. Acest sentiment de sine al rațiunii, care se ridică deasupra realității, este direct opusul acelui sentiment dureros de surpriză și uimire care ne suprimă spiritul atunci când realitatea ne depășește mintea. Dar pentru ca acest sentiment de necesitate să fie o adevărată stăpânire asupra realității, și nu o înălțare imaginară, asemănătoare școlii deasupra ei, pentru aceasta, realitatea trebuie să fie subjugată de la sine, adică realitatea particulară de către universal, și nu doar de opinii și pareri.

4. SILOGISME DE DERIVARE.

§ 194. Iar raportul de subordonare a judecăților oferă o bază pentru o trecere logică de la o judecată la alta: deoarece judecățile subordonate sau specifice, cuprinse sub același generic, constituie contrarii între ele, care, ca și contrariile în general, prin afinitatea lor se conduc unul la altul, prin diferența lor specifică se determină reciproc mai precis, în sfârșit, întrucât membrii volumului într-o judecată generală generică aparțin în esență unul altuia și se completează reciproc.

Notă: Trecerea de la o judecată la alta prin opoziție este esența metodei hegeliene, în care Hegel a profitat de concepția maiestuoasă a lui Zelling că totul în lume este o opoziție și are o opoziție a unei

părți sub forma același fel, o parte în modificarea acelorași creaturi. Exact, mi-

Multe lucruri, la fel cum sunt împărțite în specii după contrarii, tot așa se schimbă după contrarii, pentru că schimbările, ca și speciile, sunt diferențe pe una și aceeași bază, numai că se dezvăluie succesiv, în timp ce speciile există concomitent.

Între timp, Hegel s-a angajat să reconstruiască lumea, care se dezvoltă cu adevărat în contrarii, în mod ideal prin intermediul unui opus, sau prin intermediul unui opus negativ: o întreprindere irealizabilă.

§ 195. Deși prejudecata universală ne dă dreptul în toată cunoștințele de a asuma și a căuta contrarii, atât pentru fiecare dintre membrii săi separat, cât și pentru totalitatea lor: totuși, ea nu ne oferă încă o concepție pozitivă a contrariilor căutate, ci indică doar un loc gol în gen, care trebuie umplut prin experiență. Bineînțeles, presupunând cunoașterea subordonată dorită ca fiind opusul alteia (pe care o cunoaștem deja), cunoaștem deja unul dintre elementele sale, identitatea sa generică, adică avem o judecată generică, la care, conștient sau inconștient, ne întoarcem chiar și în timpul experimental studiul părților subordonate, folosindu-l în locul liderului începutului; dar într-un astfel de caz, principalul lucru încă lipsește, și anume diferența de specii, care poate fi găsită doar prin experiment. Tot ceea ce știm despre această diferență față de conceptul general de opoziție constă în faptul că specia căutată nu ne este cunoscută, că este o negație, un opus negativ al cunoscutului. Dar

opusul negativ este pur și simplu un substitut logic, care semnifică doar spațiul gol al pozitivului, dar nu dă cunoaștere despre el și nu duce de la sine la el. Opoziția pozitivă sau opusă, și anume diferența de specii a genului, este cunoscută și aplicată doar experimental.

§ 196. De îndată ce judecăţile de specii sunt date din experienţă şi aplicate una altuia, ele pot fi, ca şi speciile, reconstruite una şi alta, la fel cum speciile sunt construite din genul lor. Facem acest lucru reprezentându-le și înțelegându-le exact ca contrarii, adică ca diferențe într-o singură bază. Prin aceasta, pe cât de mult se explică unul pe altul, ele servesc atât de mult pentru cea mai precisă determinare și limitare reciprocă. De aici și cunoscuta propoziție: opposita juxta se pozită, se invicem ilustrant. În timp ce judecățile specifice sunt opuse una cu cealaltă, ca și contrariile, identitatea lor generică, reflectându-se în toate ca bază comună, și dintr-o perspectivă de deschidere în cealaltă, servește la explicarea lor reciprocă, iar diferența lor specifică servește cel mai mult. distincția exactă și definirea cât mai exactă a conceptelor, — pentru că în acest caz, la cunoașterea pozitivă a ceea ce este obiectul luat în considerare în sine, vine și o cunoaștere negativă a ceea ce nu este

în comparație cu acele obiecte și calități cu care , datorită afinității lor, este foarte ușor să-l amestecați.

Judecățile subordonate sunt completate unele de altele, ca membri esențial interconectați ai volumului într-o judecată generică, care se află în mod conștient sau inconștient în minte și, prin ea însăși, mută gândirea de la reprezentarea unui fel la reprezentarea altora și, în caz contrar, reprezentarea a obiectului arată insuficientă.

§ 197. Subordonarea se extinde asupra tuturor opozițiilor de hotărâri și, prin urmare, se împarte în subordonarea judecăților atât împotriva lor în întregime de către membrii anteriori și ulterior, cât și pe cele doar parțial opuse lor înșiși, adică de un membru anterior sau ulterior.

Pentru a întocmi o inferență de subordonare din partea membrului precedent, este necesară doar enumerarea și contrastarea diferitelor specii cuprinse în conceptul generic de membru precedent. Să presupunem că vrem să facem astfel de concluzii din subiectul: „orice om este zadarnic; În acest caz, următoarele schimbări ne apar de la sine în el: „bărbații sunt la fel de îngâmfați ca femeile, tinerii, precum și fetele (conceptul generic călăuzitor este aici: sex). Iar bătrânii au un fel de vanitate, ca copiii și tinerii, bătrânele, ca fetele tinere (vârstele). Iar cerşetorul are o oarecare deşertăciune, ca bogatul, ţăranul, ca cetăţeanul, filisteanul şi nobilul, omul de ştiinţă şi soldatul (din diverse state).

§ 198. Dacă, pe aceeaşi temă, dorim să facem judecăţi în întregime subordonate, atunci trebuie să enumerăm diversele imagini sau obiecte ale vanităţii umane şi să atribuim fiecărui tip de subiect propriul tip de vanitate.relaţie. Mai mult, trebuie să se țină seama, pe de o parte, de principii diferite de împărțire a genului în specii și, pe de altă parte, de puncte de vedere diferite din care speciile sunt opuse una cu cealaltă. Este clar ce bogăție de gânduri trebuie să se formeze atunci când urmărim și descompunem caracterul general al genului în funcție de diferitele relații ale speciilor sale între ele, mai ales dacă suntem capabili să surprindem diferitele începuturi posibile ale diviziunii și punctelor de vedere. și dezvăluie multitudinea infinită de diferențe indicate de acestea.

Dar, în plus, contrariile permit mult mai mulți termeni și tranziții intermediare, prin care se combină între ei în cele mai diverse relații. Cine știe să observe și să aranjeze aceste tranziții și membrii mijlocii, își va multiplica cunoștințele bogate despre specii cu noi concepte mediatoare.

După această trecere în revistă a tuturor Formelor în care se află subordonarea totală a judecăților, nimeni nu va nega că concluzia subordonării totale este cea mai fructuoasă și mai instructivă dintre toate acțiunile gândirii.

§ 199. În fine, pentru a forma judecăţi subordonate opoziţiei membrilor următori, pentru aceasta, în mod firesc, este necesar să se distrugă contradicţia pe care ar forma aceste contrarii, unindu-se într-un membru anterior, pentru a distruge - prin negaţia unuia. dintre ei și următorul. este necesar să punem un termen de opus și să respingem celălalt. Aceste inferențe sunt folosite pentru a spune că obiectul este, sau că cauza produce, mergi mai departe și spunem că obiectul nu este, adică nu este opusul predicatului său și a cărui cauză nu produce, tocmai opusul propriei sale.acţiune. Ele diferă de inferențe înrudite de contradicție modo ponendo tallente, deja chiar în rândul gândirii, deoarece contrariul nu este pur și simplu negat, așa cum există, ci se pune negația contrariului. Mai mult, scopul lor este cu totul altul, și anume, de a dobândi o nouă cunoaștere, deși numai negativă, în timp ce deducerea unei contradicții are în vedere doar eliminarea contrariului. În fine, această opoziție în silogismul contradicției poate fi negativă sau pozitivă, în timp ce în silogismul subordonării, pentru că ea însăși caută noi cunoștințe, opusul, care trebuie negat, trebuie să fie negativ sau pozitiv; deoarece negația opusului negativ nu ar duce la nimic nou, ci ar reveni la poziția inițială.

§ 200. Întrucât deducțiile conform subordonării totale a judecăților și subordonării particulare a membrilor anteriori sunt deosebit de fructuoase și instructive, deoarece înmulțesc și luminează cunoștințele date de un anumit tip prin cunoașterea comparativă a altor tipuri și relațiile lor opuse: termenii următori. servesc la cea mai precisă definiție și la cea mai exactă delimitare a cunoștințelor date, întrucât, spunând că lucrurile nu sunt și ce nu produc, determină mai exact ce sunt și ce produc. Aceste deschideri subordonate ale gândirii prin negarea contrariilor sunt foarte frecvente în vorbire: spunem la fel de des că un lucru nu este așa cum spunem că este.

Inferențele subordonării completează derivarea sintetică a judecăților speciilor, deoarece ele își completează calculul și le aduc în subordonare sistematică și, în același timp, aruncă o lumină nouă asupra construcției particularului față de general, deoarece sunt în judecăți de specii diferite, cu diferite paznicii b, reprezintă cunoașterea generalului privat și deducerea celui din urmă din primul.

—

LOGICA APLICATA

sau

METODOLOGIE.

<§201. Metodologia (cum s-a menționat deja în introducerea <§ 7.) diferă foarte mult de Logica în sens propriu, atât prin conținutul și modul de prezentare, cât și prin importanța și relația sa cu alte științe.

În ceea ce privește conținutul, Metodologia, desigur, se preocupă în esență de același subiect ca și logica pură, și anume de gândire, deoarece munca științifică în care Metodologia ar trebui să ghideze, în cea mai mare parte, constă în dezvoltarea mentală a acestui material. iar în aplicarea dobândită prin atunci concepte și a început să obiecte. Cu toate acestea, în primul rând, munca științifică nu se limitează doar la gândire, ci are în vedere și cunoașterea, deoarece stabilește și colectarea materialului, observarea și utilizarea informațiilor altor oameni în afaceri, ceea ce este logică pură atât de mult cât noi nu conducem. . În al doilea rând, gândirea științifică, de care se ocupă de fapt Metodologia, este un arbitrar

și activitate artificială, căreia, așadar, doar puțini se dedică; între timp, pe măsură ce gândirea naturală, expusă în Logica pură, se dezvoltă în toți oamenii, deși în grade diferite de perfecțiune. Gândirea naturală urmează legi necesare și, prin urmare, universale și identice, în timp ce metoda gândirii artificiale este mai mult sau mai puțin supusă modei și se schimbă din când în când, după modelul lăsat de gânditorii independenți adepților lor. Se știe că caracterul distinctiv al școlilor învățate se exprimă la fel de mult în dogme, sau prevederi, cât și în metoda, sau dispozitive de prezentare. În al treilea rând, și în cele din urmă, metoda depinde foarte mult de obiectul tratat și, prin urmare, nu este aceeași pentru toate științele, așa că de exemplu. Istoria trebuie prezentată cu totul diferit de Matematică și Metafizică. Încercarea de a găsi, independent de experiență (a priori), o metodă necesară și de a arunca toate științele după Forma ei, este una dintre erorile ultimei speculații.

Conform acestei deosebiri între munca științifică și metoda ei față de gândirea naturală și legile ei, expunerea științifică a așa-numitei Logice propriu-zise este diferită de expunerea Metodologiei. Logica observă și dezvoltă legile naturale ale gândirii, pe care ea însăși nu le dă, ci doar le descoperă, le observă și le dezvoltă; Metodologia, în schimb, oferă reguli, prescripții tehnice, sfaturi. Prima este știința teoretică; examinează şi

 să clarifice realitatea şi are aceeaşi relaţie cu subiectul ei, ca şi ştiinţa naturii - cu natura; iar aceasta din urmă este o știință practică, există îndrumări într-o anumită ocupaţie, tehnologia artei.

Într-un cuvânt, Logica pură este o știință naturală, iar Metodologia este un ghid artificial.

Din sarcinile diferite și expunerea diferită a celor două științe provine importanța lor diferită. Metodologia - dacă arta nu poate fi stăpânită doar prin pricepere, ci și studiată teoretic - are o importanță mai practică, promite prin regulile sale să confere inventivitate gândirii științifice; dimpotrivă, Logica pură are o valoare pur teoretică a cunoașterii. Dar, indiferent de meritul Metodologiei, este de dorit ca cei care intră în domeniul gândirii artificiale să-i urmeze nu atât de servil preceptele, ci, folosind instrucțiunile ei, să dezvăluie în mod independent în ei înșiși ingeniozitatea gândirii, care de obicei este dobândită practic.

■ În sfârșit, diferența dintre Metodologie și Logica pură este exprimată decisiv în relația lor diferită cu alte științe. Logica face parte din Psihologie, dar prin importanța ei este o știință deosebită, iar împreună cu Psg-cologia aparține științelor teoretice ale Filosofiei. Iar Metodologia, ca știință pregătitoare pentru toate științele, nu aparține niciunui domeniu anume al acestora, ci este în aceeași relație cu toate, în raport cu liderul.

și tutori. Întrucât presupune o perspectivă profundă a naturii cunoașterii și a facultăților cognitive, cel mai probabil ar trebui lăsată în seama filozofului, și anume psiho-înțeleptului; dar în ceea ce privește o soluție satisfăcătoare a problemei sale, o cunoaștere practică a diferitelor metode ale științei nu este mai puțin necesară, așa că oricine s-a angajat în orice știință are dreptul să-și dea vocea în această chestiune.

g 202. Procesată ca ghid al gândirii, Metodologia, aparent, trebuie separată prea tare de conținutul strict teoretic, natural al Logicii. Prin urmare, se pare, ar fi mult mai decent să eliberăm Logica de Metodologie, ca subiect străin; si asta cu atat mai mult cu cat prin includerea silogismelor relatiei in logica pura, am luat de la Metodologie adevaratul continut logic, conform caruia era legat in principal de logica si a carui expunere se limita aproape exclusiv la

Cu toate acestea, metodele științifice au și o latură de-a lungul căreia pot fi aduse în domeniul logicii. Legitimitatea naturală a gândirii intră în gândirea științifică, numai în cele mai libere și mai extinse Forme; principalele fundamente și ramuri ale gândirii naturale trec prin toate acțiunile gândirii omului de știință, ca suporturi esențiale, și se reflectă în ele. Metodele științifice sunt doar aplicații mai libere și ulterioare ale Formelor inițiale de gândire. Dar

pentru Logică, și în sensul strict înțeles, este interesant să-și urmărească Formele sale originale de gândire în aceste sfere ulterioare și vaste de acțiune și să ghicească legile simple ale gândirii într-o aplicare arbitrară și artificială. Din acest punct de vedere, metodele științifice pot fi considerate ca aplicații ale gândirii naturale, iar Metodologia trebuie adăugată la Logică, dar numai ca adaos, sub denumirea semnificativă de Logica aplicată.

§ 203. Câte metode principale ale științei trebuie să recunoaștem, judecând după meritul lor logic, acceptăm doar trei dintre ele, care nu se mai pot reduce una la alta: matematică, sistematică și istorică. Matematica pură, prin natura conținutului ei, are propria sa metodă specială, pe care alte științe, și în special științele filozofice, încearcă în zadar s-o imite. Alte științe iau o formă sistematică sau istorică, în funcție de subiectul pe care tratează; fie prin varietatea fiinţei constante, fie prin fenomene succesive. Majoritatea științelor urmează o metodă sistematică, motiv pentru care sistemul și Forma științifică sunt de obicei, deși pe nedrept, folosite una în loc de alta.

I. METODĂ MATEMATICĂ.

§ 204. Începem cu metoda matematică pentru că are o sută

renunțați la cele mai decisive avantaje față de ceilalți; acestea sunt esența: un curs ferm și indispensabil de gândire, dovezi incontestabile ale concluziilor și dovezilor și adevărul de nerefuzat, a tuturor pozițiilor. Conform acestei metode, Matematica este singura știință care nu este supusă unei varietăți de vederi, ci, dimpotrivă, în toate mințile care o înțeleg, ea apare exact la fel; singura știință care în mișcarea ei nu merge înapoi, ci merge mereu înainte; singura știință care, într-un curs continuu de dezvoltare, s-a transformat într-un sistem nezdruncinat de adevăruri care nu mai sunt supuse îndoielii.

Pentru aceste avantaje, metoda matematică merită primul loc printre altele, cu atât mai mult cu cât alte științe, în special Filosofia, au invidiat de mult Matematica în virtuți numărate. În comparație cu dezvoltarea neîntreruptă și fidelă a acestei din urmă științe, Filosofia pare a fi un exercițiu inutil, pentru că se întoarce continuu la întrebările și începuturile sale anterioare; un filozof îl respinge pe altul; fiecare construiește în felul său edificiul științei și nu de puține ori, în timpul vieții, vede cum acesta este distrus de succesorul său. Adevărat, această mișcare a Filosofiei, pe de o parte, pare mai inutilă decât este în realitate, pentru că cele mai bune și mai adevărate lucrări ale Filosofiei trec imediat în proprietatea comună; și pe de altă parte, ea își are baza parțial în natura vieții spirituale care este revelată

în Filosofie: în orice caz, rezultatele ferme și evidente ale matematicii au fost întotdeauna invidia filozofilor. De aceea Cartesius a ajuns deja la ideea de a aplica metoda matematică la Filosofie; această idee a fost de fapt realizată mai târziu de Spinoza în lucrarea sa principală, Etica, deși gândurile sale filosofice nu au primit dovezi și soliditate deosebite prin aceasta, deoarece măreția sa a depășit cu mult formele pedante ale expunerii sale și, conform conștiinței lui Spinoza ea însăși, își avea rădăcina nu în dovezile sale matematice, ci în altă parte. De asemenea, Leibniz, deși fără succes, a izbutit să inventeze simbolistica matematică ȘI SCRIEREA PENTRU CONCEPTE FILOZOFICE, pentru a le face ușor de înțeles pentru toți și, prin aceasta, pentru a extrage împreună NOI ADEVARURI. Wolf a expus toate științele filozofice într-o formă matematică strictă. Iar ultimele încercări de a ajusta Filosofia independent de experiență (a priori), de a deduce și de a dezvolta dialectic propozițiile ei, își datorează încă originea concurenței trezite de Matematică.

§ 205. Metoda matematică constă în esenţă în faptul că porneşte de la universal şi dezvoltă particularul din acesta, construind toată bogăţia conţinutului său din câteva presupuneri evidente.

Adevărat, unii (cum ar fi, de exemplu, Schultz în Enezpdem) au încercat să infirme acest avantaj al metodei matematice, afirmând

Este posibil ca Matematica, ca și științele empirice, să-și tragă cunoștințele din experiență, să-și abstragă conceptele de mărime din realitatea prezentă, să le reducă la concepte și vederi simple care stau la baza lor și să aplice numai conceptele și adevărurile generale? astfel dobândite la concepte private și vederi care apar. in experienta.

Dar o astfel de formare empirică a matematicii este cu greu posibilă. Conceptele matematice sunt de așa natură încât cu greu pot fi date în experiență; trebuie doar să ne gândim la un punct matematic care nu are dimensiune, la o linie matematică care are doar una, la o suprafață matematică care are doar două dimensiuni; aceste obiecte, în sens strict matematic, nu apar în experiență și nu pot fi descrise cu acuratețe, astfel încât, conform justei remarci a lui Lichtemberg, de exemplu. O linie desenată pe hârtie este aproape la fel de mult o linie matematică ca un șanț urban. Desigur, această imposibilitate de a vedea și înfățișa obiecte matematice, altul va explica și abstracția lor din cantități date: dar de exemplu. divizibilitatea infinită a mărimilor matematice etc., fără îndoială, nu este împrumutată din experiență.

Oricum, oricum, construcția matematică este un fapt, deoarece actul matematicii de la universal la particular

ea nu constă în aplicarea universalului la particular, doar din experiența luată, ci în construcția efectivă a particularului din universal. Mai mult, conceptul de mărime, neconstruit, ci doar preluat din experiență, nu a putut fi definit și analizat cu precizie și rigoare matematică; cu greu de ex. Dintr-un triunghi empiric, geometrul va fi capabil să întocmească o dovadă riguroasă și necesară din punct de vedere matematic că unghiurile sale luate împreună sunt egale cu două drepte. Desigur, analiza cantităților joacă un rol important și în matematică, dar presupune întotdeauna o construcție care a precedat-o deja.

§ 206. Matematica este împărțită în Geometrie și Aritmetică. Prima este doctrina mărimilor spațiale și relațiile lor, iar cea din urmă, a relațiilor numerelor între ele.

§ 207. Geometrie, după cum se spune, de exemplu. Euclid, pornește de la cele mai simple vederi și relații și, trecând la cele mai complexe, construiește din ele un sistem de Forme de bază spațiale posibile. Acest lucru se întâmplă în așa-numitele probleme și soluțiile lor. Dimpotrivă, în teoreme și dovezi, mărimile obținute prin construcție, Geometria se descompune în atributele și părțile lor, dezvoltă relațiile lor reciproce și compară diverse mărimi între ele. Dacă ridicăm Geometria la conceptul său de bază, spațiul, atunci postulatele sale pot fi derivate prin intermediul acesteia

structura, și axiome și definiții, prin analiză.

Construcția geometrică constă în prelungirea mentală a liniilor, la care conturul va fi compus dintr-o imagine foarte inexactă. Iar extensia mentală a liniilor este limitarea unei viziuni spațiale universale și pure, prin care aceasta din urmă se descompune în Forme. O vedere pură, spațială nu este altceva decât o idee generală de extindere în trei dimensiuni. Restricționarea la o singură dimensiune oferă o lungime care poate fi reprezentată sub Forma unei linii drepte; limitarea în două dimensiuni dă un plan, care este reprezentat ca o suprafață; în cele din urmă, restricția în toate cele trei dimensiuni dă volumul, care este reprezentat ca o figură.

Prin construcție se produce întregul conținut al Geometriei; Construcția este și pentru Geometrie ceea ce este observația pentru științele empirice — tocmai sursa cunoașterii, din care își extrage tot conținutul, tot materialul. Prin urmare, construcția, ca plecare cognitivă materială, nu are nimic care să îi corespundă în gândirea formală. Dimpotrivă, în analizele geometrice, teoreme și dovezi, se repetă doar diverse analize logice, inferențe descriptive directe și indirecte, inferențe de identitate, ca diverse răsturnări și dezvoltări ale gândirii, în cele din urmă, se întâlnesc uneori concluzii de contradicție.

g 208. Aritmetica se bazează pe număr; A. socoteala consta in limitarea multipla a unei singure masuratori, prin care aceasta masurare se descompune in marimi separate. Cu alte cuvinte: numerația este extinderea unei serii continue în părți fracționale. Materialul unei astfel de descompunere este orice dimensiune spațială în calcul. Dar cum socotirea dimensiunii spațiale se efectuează secvenţial, atunci fiecare socoteală are loc în timpul potrivit, care în succesiunea sa neîntreruptă constituie și vederea inițială a spiritului, precum și extinderea spațială în trei dimensiuni. Astfel, socoteala este dezintegrarea sau fragmentarea timpului ca o secvență continuă, care se află în viziunea de bază a spiritului.

Baza oricărei calcule sunt cele patru acțiuni principale ale sale sau cele patru tipuri ale sale. Ele exprimă perfect esența și metoda de calcul. Dar aceste patru feluri, ca și problemele și teoremele de geometrie, sunt împărțite în constructive și analitice și, în plus, în așa fel încât fiecare formă de construcție să corespundă unei analize: în timp ce adunarea face sume, scăderea le rezolvă din nou în părți: înmulțirea face produse, iar împărțirea le descompune din nou pe Factorii lor.

g 209. Motivul pentru care Matematica poate construi deloc, adică să derive și să dezvolte conținutul său particular din

principiile generale, constă în caracterul special al conceptului sau al perspectivei sale de bază, pe care Kant l-a remarcat deja în Critica rațiunii pure, că ele își conțin particularitățile nu numai, ca și alte concepte, sub ele însele, în și în sine. Concepțiile fundamentale, în dezvoltarea cărora constă toată Matematica pură, sunt spațiul și timpul; prima include toate figurile geometrice posibile, care pot fi compuse numai în spațiu, cea din urmă toate numerele posibile, care, de asemenea, trebuie să fie într-o serie infinită de secvențe;

Acesta nu este locul pentru a intra într-o explicație suplimentară a acestei diferențe remarcabile dintre conceptele de bază ale matematicii și conceptele tuturor celorlalte științe: este suficient să remarcăm că primele își includ particularitățile în sine, iar cele din urmă numai în temeiul lor; de ce acestea pot fi, de asemenea, descompuse în particularitățile lor, în timp ce din orice alt concept, de exemplu. din conceptul de animal Mamifer, printr-o simplă descompunere a acestuia, nu putem în niciun caz să-i dezvoltăm speciile și indivizibilele, care sunt, de exemplu. câini; pisici, balene. Autenticitatea faptică a acestei deosebiri este suficientă pentru a priva orice altă știință de speranța de a ajunge la niște concepții definite prin intermediul unei construcții precum cea a matematicii;

§ 210. Ce construiește Matematica cu necesitate și despre ea?

este atât de invidiată, încât depinde de faptul că ambele vederi de bază sunt înnăscute, pentru noi. Această parte înnăscută se dezvăluie în necesitatea și generalitatea cu care concepțiile matematice de bază din fiecare cap se dezvoltă în același sistem de cantități și relații mentale și ne apare ca o parte a faptului psihologic că concepțiile despre spațiu și timp constituie. o măsură comună pentru toți. Măsura înnăscută a spațiului, dezvoltându-se într-o geometrie naturală și inconștientă, se deschide parțial în măsurarea prin atingere și parțial în ochi și simțul simetriei. Dimpotrivă, măsura înnăscută a timpului, dezvoltându-se în Forma aritmeticii naturale și inconștiente, se manifestă în special la ureche — printr-un simț al tactului, un sentiment al înălțimii și al tonului scăzut.

2. METODĂ SISTEMATICĂ.

S 211. Metoda sistematică constă în faptul că conținutul particular al științei, cu toate tipurile și subspeciile sale, este supus conceptului generic universal, iar în jurul lui, ca focar, este distribuit, ca razele unui cerc.

Această metodă poate avea aplicare la toate acele științe care se ocupă de diversitatea empirică a ființei, și nu a evenimentelor, fie că o examinează din partea adevărului, fie că o evaluează din partea demnității. Se întinde, peste aceasta, ca pe

- 249 - științe practice și teoretice, deoarece ambele își subordonează conținutul divers unui concept superior, singura diferență fiind că în primul acest concept servește ca model cel mai înalt de serviciu, iar în cel din urmă - cel mai înalt fel. pentru dispunerea și deducerea detaliilor. El îmbrățișează științele filozofice, ale naturii, precum și cele tehnice și pozitive și exclude doar pe de o parte Istoria, iar pe de altă parte, Matematica.

§ 212. Metodele matematice şi sistematice urmăresc în aranjarea şi derivarea propoziţiilor lor relaţiile de identitate, singura diferenţă fiind că prima urmează relaţiile identice de conţinut, a doua relaţiile identice de volum. Metoda istorică caută relații cauzale.

Științele sistematice, ca și propozițiile și judecățile din care sunt compuse, se bazează parțial pe activitatea inferioară a spiritului, pe simpla prelucrare a cunoștințelor empirice și parțial pe cea mai înaltă activitate, pe aplicarea conceptelor și principiilor obținute prin procesare mentală. Ele se împart, așadar, în științe descriptive, corespunzătoare prelucrărilor simple, și teoretice, corespunzătoare aplicării mintale a conceptelor: cele constau în cea mai mare parte numai din propoziții, iar acestea din judecăți.

§ 213. Descrierea este o simplă analiză a empiricului

richeskago material, în plus, se descompune în conținutul său, n în continuare. în diferitele sale laturi și părți, relații și conexiuni. Adevărat, descrierea nu poate face fără o dispoziție sistematică dacă dorește să aibă o pretenție la demnitatea științei. Dar universalul, căruia particularul este subordonat în descriere, servește doar ca cadru pentru plasare și nu ca bază pentru explicație. Descrierea acordă o atenție primordială calculului, descompunerii și explicației unui anumit, și anume specie, caracter de specie, care este subiectul principal al științelor descriptive: acesta este cazul în Mineralogie, Botanică și Zoologie. În sensul bazei explicative, universalul se găsește în științele descriptive, cu excepția cazului în care universalul Formulele, legile, regulile, fundamentele sunt abstrase din detaliile observate. Cu toate acestea, aceste rezultate teoretice constituie deja o tranziție de la descriere la teorie; motiv pentru care de obicei preced așa-numita descriere propriu-zisă în expunere, la fel cum partea generală precede cea specială.

§ 214. Teoria este derivarea particularului din general, iar generalul este privit nu ca un simplu cadru, ci ca o bază pentru explicarea particularului. Această explicație a particularului din general nu este o simplă subordonare, ci într-un anumit sens derivarea și construcția particularului din general* și, prin urmare, este foarte asemănătoare cu o construcție matematică. Cu toate acestea, se deosebește deja de acesta din urmă prin faptul că teoria își extrage și își extrage generalul din particular

gol; Între timp, deoarece Matematica își are universalul în viziunea pre-experimentală.Dar principalul este că matematica și teoria își dezvoltă particularul de la universal în moduri complet diferite. În matematică, particularul este dobândit prin descompunerea universalului, iar în teorie, prin combinarea sa cu particularul preluat din experiență. Matematicianul, fără să acorde atenție realității și fără a depăși limitele vederilor sale pure, le poate descompune în Cifre și numere prin divizare și limitare. Teoreticianul, pe de altă parte, nu poate și nu trebuie să inventeze, independent de experiență, sau să producă specii dintr-un gen, cazuri particulare dintr-o regulă. Derivarea sa a particularului din universal constă doar în faptul că arată cum caracterul universal este izolat de condițiile experimentale incidente, cum caracterul generic și specificul împreună constituie specia. Următorul o concluzie teoretică este, dacă vreți, construcția particularului din universal, dar numai cu ajutorul particularităților care vin la general din experiență; apoi, mai corect, rearanjarea particularului a doi Factori, generalul si particularul, gasiti experimental.

Iirimgch. Științele sistematice, care pot avea pretenție la demnitatea unei teorii, ar trebui să fie numite doar: logilmi (ex. Psychologi / ι), și descrieri simple: gposil-mi, de exemplu. Oricto-g/shsg/zj. Dar

această diferență este reținută doar în numele a două științe: Geogios și Geologie.

a) Metoda științelor descriptive.

Secțiunea 215

descrierea ryh își primește conținutul și forma, este: a) observație, livrarea materialului, b) dezvoltare și c) separare. Mijloacele auxiliare sunt: d) comparația, e) prezentarea genetică și în final e) evaluarea practică. Observația este funcția materială a cunoașterii, corespunzătoare observării puterii de percepție; iar celelalte acțiuni constau în procesarea mentală a ceea ce se observă și converg către dubla funcție de inteligență, comparație și distincție.

Dar aceste acțiuni materiale și formale ale cunoașterii, de fapt, nu se întâlnesc separat și succesiv, ci intră unele în altele, se susțin reciproc și se completează: se poate observa doar gândirea, adică folosind în mod constant comparația și distincția, iar pe de altă parte , dezvoltarea mentală și dezbinarea, pentru a nu se pierde în vise goale, trebuie să îndrepte constant un ochi atent asupra realității.

§ 216. a) Observarea este un experiment realizat după un anumit plan. În timp ce simpla experiență constă în general în a vedea și a observa și, prin urmare, poate fi accidentală, fără scop sau concept, superficială și incompletă, observația se referă la anumite obiecte, este întreprinsă cu intenție, este ghidată de concepte preliminare și încearcă să-și examineze obiectele la fel de amănunțit și pe cât posibil. e , în toate părțile și din toate părțile, în toate relațiile și conexiunile. Dar principalul lucru dintre ei este

Diferența este că experiența obișnuită este limitată la individ, în timp ce observația are în vedere universalul.

Observarea nu este posibilă fără concepte preliminare ale universalului observabil; oricine procedează să observe fără pregătire vede sau observă doar trăsăturile cele mai evidente, mai grosolane și mai superficiale, indiferent cât de evident ar fi subiectul. Conceptele și reprezentările călăuzitoare servesc observatorului parțial conceptele noastre naturale, parțial cunoștințele noastre și parțial și în principal conjecturi și presupuneri preliminare. Observatorul gânditor trebuie să înțeleagă conceptele naturale și să le transforme în unele artificiale; să transpunem cunoștințele transferate către noi în propria noastră viziune, să le reînvie cu propria noastră experiență, să investigăm și să justificăm; în sfârşit, presupuneri şi propuneri preliminare care să fie testate cu posibilă imparţialitate şi circumspecţie.— Conceptul preliminar care ghidează observaţia nu trebuie să fie prejudiciabil şi, prin urmare, deşi ar trebui să ne

ofere idei preliminare despre obiectul observat, ar trebui din nou de încredere şi completat cu realitatea, ca scop neconditionat si un exemplu de adevar.

§ 217. Propria noastră observaţie este de obicei limitată la cercul îngust al experienței și nici în acest cerc îngust nu poate găsi ceea ce are nevoie fără cunoștințe prealabile; prin urmare, ca sine insuficientă în

 faţă de sine din punct de vedere al volumului şi al conţinutului, ea trebuie completată de observaţia altcuiva. Demnitatea acestuia din urmă este evaluată parțial de la sine, luând în considerare dacă îndeplinește cerințele științifice ale observației și parțial în funcție de observator, ținând cont - acesta este cunoscut ca o persoană diligentă, temeinică, cunoștintă și iubitoare. Cu toate acestea, observația altcuiva devine cu adevărat convingătoare și reală cunoaștere atunci când este fie repetată de noi înșine, fie confirmată cel puțin de observațiile noastre similare anterioare,

§ 218. Pentru observaţia făcută prin experienţă şi reflecţie, cea mai restrânsă gamă de experienţă este o mină inepuizabilă, deoarece bogăţia realităţii este infinită şi de nedescris. Cu fiecare nou pas în cunoaștere, ochiul observatorului este rafinat pentru a vedea noi ghicitori, cu fiecare răspuns reușit, în el se dezvăluie arta și interesul de a propune noi întrebări naturii.- Între timp, observația are încă multe mijloace în puterea sa - de a extinde artificial cercul natural al experienței la infinit; acestea sunt: telescop, microscop, cuțit anatomic, dulapuri, experimente. Oricum, oricine din cercul natural al experienței nu știe să vadă ce este nou și interesant, îl va căuta în afara acestui cerc în zadar.

§ 219. b) Bogăţia observaţiei se dezvăluie prin dezvoltare şi se poate spune că ea se dobândeşte numai prin ea, pentru că nedezvoltat, parcă,

și nu există pentru cunoaștere. Dezvoltarea mentală a observației este acțiunea principală în descriere. Se bazează pe formarea poziţiei una după alta şi se reduce la acţiunea principală a inteligenţei - distincţie. Aceasta este traducerea observației în poziții, descompunerea obiectelor în proprietățile și părțile lor, a conexiunilor în membrii lor constitutivi.

Sarcina dezvoltării este următoarea: aa) pe de o parte, să delimiteze obiectul, să-l separă și, așa cum ar fi, să-l extragă din cercul altei realități; dar pe de altă parte, și în principal, bb) să descompună obiectul însuși în părțile și proprietățile sale și c) să găsească și să studieze din nou relațiile și combinațiile sale, mijloacele și conexiunile sale cu altă realitate.

Pentru rezolvarea acestor probleme, care se schimbă cu fiecare subiect, pot fi date doar câteva reguli și îndrumări generale.

§ 220. aa) Dacă subiectul descrierii științifice este individul, de care, de altfel, știința se ocupă doar în cazuri rare, atunci delimitarea este deja aici, sau cel puțin este foarte ușoară. Dar nu este fără dificultăți atunci când este descrisă o întreagă clasă de lucruri, de exemplu. amabil sau amabil. Pentru a distinge între astfel de sfere generale, ei folosesc de obicei un concept natural, care este dat chiar în numele lor, și se lasă numai pentru ei înșiși - acesta este un concept natural,

acolo unde este necesar, corect și mai strict definit printr-un concept artificial format prin descriere. Dacă o specie nu are subspecii și asemănări înșelătoare sub ea, atunci în cea mai mare parte este determinată foarte corect și precis de un concept natural gata făcut, sau cel puțin acest concept este foarte ușor de compus: deoarece caracterul speciei este identic. repetate la fiecare individ etc. observarea celui mai apropiat cel mai bun individ poate fi observarea întregii specii. Dificultăți de distincție apar la acele specii care se împart în diferite subspecii și au asemănări înșelătoare cu altele, terțe și la acele genuri care conțin diferite specii sub ele. Într-un astfel de caz, conceptul natural — care nu se regăsește în întregime la fiecare individ, dar nu a fost încă compus decât ca o imagine generală a similarului — nu mai este chiar adevărat și clar; poate fi atât de vag și nedefinit încât să nu ofere o distincție fermă sau poate fi atât de incomplet și unilateral încât să nu indice limita corectă. Aici este necesar să luăm drept ghid un concept artificial, dobândit prin descriere.

Dificultăţile deosebite în delimitarea conceptelor generale ne prezintă tranziţiile unei specii sau genuri la altele. Cine dorește să evite o confuzie completă de concepte, în delimitarea, precum și în caracterizarea speciei sau genului descris, trebuie în primul rând să deturneze complet gândirea.

din aceste tranziții; dar, pe de altă parte, este extrem de important ca știința să introducă aceste tranziții în cercul conceptelor pentru a stabili o legătură între speciile și genurile înrudite.

§ 221. bb) Dezvoltarea obiectului în sine, sau descompunerea lui în părțile și proprietățile sale, este supusă următoarei legi universale: „a abate atenția de la nesemnificativ și accidental și să respecte doar esențialul și necesarul”. Dar aici se află o întrebare importantă și până acum, totuși, controversată: ce este esențial și neesențial, ce este necesar sau accidental și cum să le cunoști pe amândouă? - Ar fi de prisos să enumerăm și să discutăm opiniile și punctele de vedere ale filozofilor cu privire la esențial și necesar, ca și conținutul propriu-zis al științei, precum și sfaturile și instrucțiunile lor cu privire la modul de găsire a acestui conținut. Se împrăștie între ei,

fără a decide nimic; între timp, în cazuri particulare, știința, călăuzită de simțirea firească, găsește foarte ușor și cu adevărat adevărul, astfel încât și aici instinctul și legile naturale ale gândirii, chiar și în cea mai liberă și extinsă aplicație științifică, ghidează mult mai corect și cu adevărat decât ca raționament și reguli.

§ 222. Acordând atenție modului în care este înțeles esențialul în științe, constatăm că într-un dublu sens este subiectul cercetării științifice, judecând după modul în care acestea sunt ghidate de început - subiectiv sau obiectiv, practic.

dieta sau teoretic. Într-un sens subiectiv sau practic, diferența dintre esențial și neesențial depinde de punctul de vedere particular. Acest scop poate fi atât de particular încât accidentalul poate fi ridicat la nivelul esenţialului, iar necesarul poate părea neesenţial. Dimpotrivă, într-o considerație pur obiectivă și teoretică, când se acordă atenție naturii lucrurilor, și nu folosirii lor accidentale, esențialul și necesarul coincid unul cu celălalt. În acest din urmă aspect, esențialul și necesarul este universalul, adică caracterul specific sau generic, în timp ce inesențial și accidental este individul. Știința nu vorbește despre individ și lasă pe seama conversației publice. Dacă ea onorează indivizibilul cu o considerație și o descriere deosebită, atunci ea îl consideră doar ca un exemplar, sau un reprezentant al speciei sau genului său. Știința se ocupă în mod corespunzător de tipurile și tipurile din lumea reală. Dar aici, în acest tărâm universal al genurilor și speciilor, totul este esențial și necesar și nimic nu poate fi considerat lipsit de importanță, ceea ce constituie orice membru al marelui sistem de genuri și specii, în ce s-a schimbat forța naturii și ce este aceasta. în individ.

§ 223. Genul și specia sunt esențiale, dar individualitatea este neesențială, deoarece prima este ființa cu adevărat reală; ele constituie substanţa şi natura individului, iar acesta din urmă este doar un particular

manifestare a realității universale, de la care își împrumută toată forța și legile ei. Astfel, esența și natura fiecărei persoane individuale este constituită de umanitate, care se repetă în milioane de toți ceilalți oameni. Ceea ce este esențial în el pentru Antropologie, Anatomie, Fiziologie și Psihologie este doar ceea ce include în sine ca bărbat, sau mai precis, ca bărbat și femeie, copil sau bătrân, locuitor al Caucazului sau Germaniei. Și orice altceva este în funcție de poziția sa politică, socială, locală etc., sau că se poate transforma într-o forță a libertății - toate acestea sunt indiferente și nesemnificative pentru știință, dacă nu reflectă caracterul uman general. .

Deoarece indivizibilul este neesențial, este și accidental, adică trecător; numai genul și speciile sunt eterne și la fel peste tot, în timp ce individul este întotdeauna și peste tot diferit.

§ 224. Dacă, în general, genul și speciile sunt prezentate ca subiect exclusiv al cercetării științifice, atunci în special trebuie remarcat și faptul că științele descriptive se preocupă de speciile propriu-zise, generalul, care se manifestă direct în indivizibili, în timp ce genul, sau cu cât generalul superior, se lasă de obicei în seama teoriilor. Teoria trebuie să explice speciile genurilor, iar descrierea trebuie să descrie natura speciei și astfel să ofere teoriilor material pentru prelucrare și explicație. Genul este inclus în descriere doar prin titlu, pentru a

 pentru a combina speciile luate în considerare în rase, familii, ordine și clase. Conceptele generice din științele descriptive servesc doar pentru împărțire și clasificare, și nu pentru explicație; de obicei sunt incapabili de acest lucru; prin urmare, teoria, care dobândește propriile sale concepte generice în alt mod, abia dacă le folosește ca mijloc pregătitor.

§ 225. Pentru căutarea unor concepte specifice sau generice, descrierea are în mână un singur mijloc – comparația, iar criteriul lor este atunci când găsim pretutindeni aceleași atribute și găsim mereu, într-un cuvânt, constanța lor. Aceste mijloace sunt suficiente pentru a găsi conceptul de specie, caracter de specie, deoarece acesta din urmă este în fiecare indivizibil, din care natură și substanță îl constituie: dar nu sunt suficiente pentru a investiga caracterul generic adevărat și esențial. Caracteristicile esențiale ale unui gen nu coincid întotdeauna cu trăsăturile permanente ale speciilor: deoarece, deși toate trăsăturile esențiale sunt constante, dimpotrivă, nu toate trăsăturile constante sunt esențiale; trăsături foarte neimportante pot trece cu persistență ocazională prin întreaga clasă de specii. Și adesea astfel de trăsături accidentale constante ale genului, prin simplă comparație, sunt mai izbitoare decât cele esențiale, care zac mai adânc și sunt atât de ascunse în aboliri și modificări specifice, încât pot fi descoperite numai cu ajutorul unor mijloace teoretice speciale. Deci mo-

trebuie să fim de acord că caracteristica omului, reprezentată de Oken în istoria sa naturală, și anume: „are brațele în față, picioarele în spate și vorbește”, este un concept generic de descriere naturală comparativă, deoarece denotă cea mai evidentă și constantă. semne ale rasei umane: dar cine nu simte că această caracterizare nu indică semnele esențiale ale naturii umane, pe care antropologia le folosește pentru a explica un astfel de fenomen ca persoană.

Din necesitatea indicată de mijloace teoretice superioare pentru formarea conceptelor generice esențiale, explicative, se deschide diferența pe care am menționat-o mai sus 224): că, deși conceptele specifice științelor descriptive oferă teoriei material adecvat pentru prelucrarea ulterioară; totuși, conceptele lor superioare de genuri și clase numai pentru ei înșiși au demnitatea titlurilor și pentru teorie cu greu pot servi drept ajutoare pregătitoare.

§ 226. c) În ceea ce privește, în sfârșit, dezvoltarea relațiilor și legăturilor, afinităților și legăturilor, acestea sunt de două feluri: interne și externe. Acestea din urmă sunt relațiile dintre spațiu și timp, și anume locul și numărul, ceea ce este adesea important pentru știință să le observe. Primele sunt subdivizate în relații de identitate și cauzalitate. Relațiile cauzale au un loc între cauze și efecte, cauze și efecte, mijloace și scopuri și, în sfârșit, între lucruri,

acţionând reciproc unul cu celălalt. La aceste legături cauzale se adaugă, de altfel, motive, obstacole, influențe terțe, cauze și efecte secundare și mediocre și chiar accidentale și acolo unde este necesar, chiar și circumstanțe și fenomene însoțitoare. Relațiile de identitate sunt din nou subdivizate în relații de volum și conținut. Relațiile de volum constau în poziția subordonată a obiectului descris față de genul său și subordonată altor specii și, în final, în diversele sale întreruperi cu altele, atunci când fie acest obiect însuși constituie o tranziție între diferite specii, fie prin tranziții similare este legat de specii. care sunt în contact cu acesta. Aceste relații de volum converg către relațiile de conținut care le corespund și se regăsesc în același mod ca și acestea din urmă, adică printr-o comparație a conceptelor și a atributelor acestora. Recunoaștem relația de subordonare în includerea conceptului generic în cel specific; subordonarea speciilor — în opoziție; intersecția tranzițiilor, în sfârșit, în identitatea relativă a contrariilor. Prin intermediul unor astfel de relații de conținut, în general, ceea ce este asemănător este separat de ceea ce este diferit.

§ 227. c) Al treilea mijloc principal de descriere și al oricărei metode științifice în general este împărțirea. De fapt, dă științei o formă învățată; între timp, îmbogățește foarte mult conținutul științei, ajutând la dezvoltarea conceptelor ondulate și iluminatoare prin plasarea lor corectă.

În toate cele trei metode principale ale științelor, diviziunea este diferită. Există mai multă asemănare între diviziunile matematice și sistematice; iar istoricul este distinct de ambele dintre cele dintâi. Ambele dintre primele ies din cel mai înalt concept, ca centru, iar în apropierea acestuia sunt situate private; dimpotrivă, împărțirea istorică nu are nicio focalizare și urmărește serii paralele, oprindu-

se doar acolo unde acestea converg, parcă, în noduri, în așa-zisele epoci. Diviziunile matematice și sistematice diferă între ele numai prin aceea că în sistem particularul, ca cerc de genuri subordonate cu speciile și subspeciile lor, se află în apropierea conceptului său universal, ca focar; între timp, în Matematică, particularul este o serie de specii și subspecii, care, asemenea unui copac, se ramifică și se extind, într-o gradare infinită, supuse unui concept suprem. Pe scurt: diviziunea sistematică constă mai mult în subordonată, iar diviziunea matematică mai mult în pozițiile subordonate ale particularului sub un concept suprem al întregului. *

§ 228. O împărțire sistematică este parțial o împărțire calitativă a conținutului și parțial o diviziune cantitativă a volumului. Diviziunea calitativă descompune fie proprietățile unui obiect, când divizibilul este un singur obiect, fie semnele unui concept, când divizibilul este o întreagă clasă de obiecte. În consecință, diviziunea cantitativă a unui singur obiect se descompune în părțile sale componente și

o clasă de obiecte în tipurile și subspeciile sale. Împărțirea cantitativă a unui singur obiect se numește fragmentare parțială (partido), iar împărțirea unei clase se numește diviziune propriu-zisă (divizioj.

Diviziunea cantitativă și calitativă sunt combinate între ele în cel mai divers mod:

Dacă obiectul divizibil este unul singur, atunci diviziunea este cantitativă, dar se transformă într-una calitativă: deoarece acest obiect este considerat mai întâi ca întreg, apoi în părți, apoi se dezvoltă proprietățile întregului și proprietățile părților. în ordine cantitativă, atât separat, cât și în legătură cu acestea.

Împărțirea unei clase de obiecte este mai întâi calitativă, dar apoi trece într-una cantitativă. În primul rând se caută începuturile divizării, care se produce prin prima; apoi vine o diviziune cantitativă și calculează principalele tipuri; între timp, în descrierea acestor specii și în dezvoltarea proprietăților lor, se transformă din nou într-una calitativă, astfel încât în distingerea subspeciilor se transformă din nou într-una cantitativă etc.; de ce, la împărțirea unei clase de obiecte, ambele diviziuni sunt în mod constant înlocuite una de alta.

§ 229. Împărțirea calitativă distinge o asemenea diferență, care împreună constituie una, adică nu aparține numai unuia și

același obiect, dar unul intră în celălalt; îl reprezintă pe cel prin plural și pe plural cu unul. Dimpotrivă, fragmentarea descompune o asemenea diferență, care este doar agregată: adică, deși aparține unuia

și aceluiași obiect, unul există sub celălalt; reprezintă totalul ca plural și împreună ca unul. În cele din urmă, diviziunea dezasambla diferitele în același, adică diferitele specii de manifestări ale genului; reprezintă același ca diferit și diferit ca același.

Iată principiile directoare ale celor trei posibile diviziuni. Principiul călăuzitor al diviziunii cantitative, care trebuie menținut în distincția și calculul proprietăților, este unitatea obiectului; principiul călăuzitor al fragmentării în aranjarea părților este planul întregului; În cele din urmă, principiul călăuzitor al diviziunii este opusul.

§ 230. 1) Legea de bază a diviziunii calitative este următoarea: „atunci când se disting proprietățile unui obiect, sau semnele unui concept, trebuie să adere cu strictețe la unitatea lor, trebuie să le distingă fără a le încălca unitatea”. Această lege prescrie reducerea numeroaselor proprietăți diferite ale unui obiect la proprietățile principale și, astfel, împărțirea proprietăților în proprietăți rădăcină și derivate. Iar pluralitatea proprietăților derivate se reduce la unitatea fundamentală a celor de bază într-un mod diferit, pentru că în realitate, în obiectele în sine, ea provine din diverse cauze.

Sursa principală, adică baza interioară a diversității reale a proprietăților, care în indivizibilitate trece chiar și în multiplicitatea infinită, este autoformarea genului în specie, specie în indivizibil; în plus, proprietățile universale de bază ale genului, în funcție de gradele de limitare a acestora, capătă toate calitățile cele mai mici și cele mai individuale, în care, deși se reflectă constant, totuși, în fiecare dintre ele apar cu trăsături noi și în un alt mod ^ O astfel de speciare și izolare a proprietăților principale nu poate fi nici produsă, nici explicată prin nimic, dar trebuie acceptată în mod corespunzător, așa cum este dată, ca o autoformare creativă inexplicabilă a forțelor naturii. Ea servește ca principal început al împărțirii proprietăților rădăcină și derivate, iar gradul lor descendent este reprezentat de relația dintre universal și particular, inclus și inclusiv.

A doua, sursa infinitei multiplicități și diversitate a aspectelor și proprietăților în obiecte, care a trecut de la exterior la interior, este complexitatea lor - atunci când actorii, constituenții lor, fie sunt conectați decât extern și produc proprietăți mixte, fie sunt conectate intern unele cu altele Și produc proprietăți noi, terțiare. Astfel de proprietăți complexe ar trebui reduse la proprietăți simple ale principiilor compozite și înțelese ca produsul lor.

A treia și, în sfârșit, sursă pur externă a versatilității obiectelor se află în

relațiile și aplicațiile lor externe, în conexiunile și interacțiunile lor cu ceilalți. Proprietățile și aspectele obiectelor care s-au întâmplat în acest fel diferă de proprietățile interne ale obiectelor în sine, ca modificări externe ale acestora.

2) În fragmentarea unui singur obiect, principiul călăuzitor pentru calculul și aranjarea părților este planul întregului, conform căruia părțile, ca mijloace, trebuie să fie de acord cu scopul întregului, fie că sunt membre ale întregului. organismul, sau părțile constitutive ale Figurii, sau elementele simetrice ale grupului etc.

3) Începutul pentru împărțirea genului în speciile sale este invers. Și opoziția este în parte identitate în diferență și în parte diferență în identitate; în primul sens dă începutul diviziunii, iar în ultimul sens, membrii diviziunii.

§ 231. Prima cerință pentru o împărțire corectă este să stabilim începutul împărțirii, adică să ne explicăm și să stabilim trăsătura de bază comună prin care dorim să facem distincția între contrarii: divisio ne careat fundamento. Cu alte cuvinte: o împărțire logică corectă trebuie să se desfășoare din același punct de vedere și, în contrarii distincte, să păstreze o trăsătură de bază comună. — Una dintre cele mai grosolane erori împotriva regulilor de împărțire este confuzia diferitelor puncte de vedere, sau abaterea de la începutul diviziunii. Și totuși această eroare se întâlnește

foarte des, mai ales în științele naturii, de exemplu. în Mineralogie, unde punctele de vedere chimice, cristalografice, mecanice și chiar tehnice sunt adesea amestecate între ele; între timp, doar unul dintre ele ar trebui să fie furnizat ca început principal al divizării, iar restul ar trebui introdus ca început al divizărilor. În botanică, așa-numitul sistem natural a făcut chiar o regulă pentru el însuși să nu accepte niciun început de divizare și deja sistemul linnean, contrar acestuia, a acceptat, deși artificial, tocmai un început unilateral de diviziune, totuși, a purtat-o prin întregul câmp al obiectelor sale.

Cu toate acestea, atunci când o întreagă clasă de obiecte este împărțită, atunci, în funcție de diferența dintre laturile și vederile care intră în atenție, pot exista multe începuturi de divizare. Ele sunt împrumutate fie din trăsături și proprietăți esențiale, fie din cauze și temeiuri, fie din acțiuni și scopuri, fie dintr-o altă relație generală. Astfel de începuturi sunt împrumutate greșit, așa cum se întâmplă adesea în științele naturii, în special în zoologie, de la proprietățile părților individuale, de exemplu. dinți, gheare, dacă nu exprimă caracterul întregului.

În general, începuturile diviziunii sunt esențiale și neesențiale, primare și secundare. Începutul esențial sau primar al diviziunii în teorie este întotdeauna caracterul generic al clasei, dar în cercetarea practică depinde de scopul particular al acestei cercetări. Prin supremație

începuturile nym diferă unele de altele speciile principale, iar pe secundare - subspeciile.

§ 232. Membrii diviziunii, socotiți din acest punct de vedere, trebuie să fie relaționați între ei ca contrarii, pentru ca, dacă cineva vrea să se gândească la ei împreună, să se excludă unul pe altul și să reprezinte o contradicție; trebuie să fie reprezentări diferite ale aceluiaşi universal. Formæ sint repugnantes; membrana sint opusa.

Membrii diviziunii trebuie numărați în întregime, astfel încât toți, luați împreună ca părți, să fie egali cu volumul clasei împărțite. Disjuncta debent acquare "enus divisum.

În sfârşit, membrii diviziunii trebuie să fie puşi sub autoritatea diviziunii la un anumit grad şi, mai mult, cel mai apropiat grad de subordonare a acestora. Divisio Jiat in membrana proxima; ne Jiat saltus.

La împărțirea genului în specii, cea mai mare dificultate o prezintă tranzițiile, care, în lumea reală, se găsesc peste tot, astfel încât se poate spune: „totul în lume este o tranziție”, așa cum, pe de altă parte, este a spus pe bună dreptate că „totul în lume este format din contrarii”. Aceste tranziții fie au loc între diferite genuri și, în acest caz, își fac granița instabilă, fie intră ca membri intermediari între speciile aceluiași gen și netezesc separarea strictă a contrariilor. Totuși, așa

 nu trebuie să se lase înşelat de rehode atunci când se face distincţia între genuri şi specii şi când se stabileşte conceptul lor; la început este necesar să ignorăm complet aceste tranziții și abia după aceea să le introducem ca termeni de legătură. Dacă cineva ar introduce aceste tranziții în gama de specii care compun sau de concepte generice, atunci, făcând acest lucru, ar distruge toate diferențele și, în cele din urmă, nu ar fi capabil să definească singur un singur gen sau specie.

§ 233. d) Descrierea găsește o sursă importantă și bogată de conținut în comparație. Comparația se referă fie la similar, fie la opus, fie la corespunzătoare (ancilose).

Comparația cu asemănător, care nu are atât demnitatea savantă a lărgirii cunoștințelor, cât demnitatea retorpică a vorbirii însuflețite și înfrumusețate, are loc în figuri sau tropi, în asemănări și paralele.

Comparația cu contrarii sau cu alte specii din același gen este incomparabil mai utilă și în cea mai mare parte necesară; de ce noi înșine și, parcă, instinctiv îl folosim pentru a defini obiecte, la fel de des spunem că nu sunt, la fel de bine ca și că sunt, folosim adesea

și concepte și expresii negative, precum și pozitive, de exemplu. anorganic, neinteligent, nemuritor. Dar toate aceste concepte negative se referă în mod evident la contrariile lor pozitive sau

 cu specii subordonate. Comparația cu opoziția facilitează și rafinează observația, caracterele specifice se disting mai precis unele de altele, se explică și se luminează reciproc, cancerul este manifestări diferite de același fel.

Comparația cu cele corespunzătoare compară fenomenele și evoluțiile unui fel cu fenomenele și evoluțiile altuia și se bazează pe ghicirea conștientă sau inconștientă că, așa cum un fel este dezvăluit la diferite specii, la fel în diferite genuri mondiale și speciile și subspeciile lor. una și aceeași forță a naturii se dezvoltă în esență în același mod, doar în diverse Forme. O asemenea comparație dezvăluie privirii noastre însăși profunzimea naturii lucrurilor, dar presupune și înțelegerea cea mai profundă a acesteia; de aceea aparține mai mult teoriei decât descrierii, în care este o asemănare mai remarcabilă și o paralelă profundă.

§ 234, e) O bogată sursă de conținut dezvăluie și reprezentarea genetică a obiectului, adică istoria originii sale, reducerea lui la principiile sale constitutive, prezentarea cauzelor și fundamentelor sale, scopurile și mijloacele sale. Din nou, motivele, influențele, circumstanțele modificatoare, obstacolele etc. trebuie să fie distinse de cauzele și temeiurile reale. Cauzele și temeiurile, precum și mijloacele și scopurile, trebuie descompuse în proxime și îndepărtate, imediate și mediocre, directe și indirecte.

În sfârșit, e) considerația practică a unui obiect se adâncește în conformitatea sa cu scopul, beneficiul și utilizarea sa, demnitatea sa estetică, morală și juridică și, în final, în general, în consecințele sale reale și probabile.

6J Metoda teoriei.

§ 235. Teoria se sprijină în esenţă pe inferenţe ale subordonării şi subordonării, deoarece principalele sale acţiuni converg spre analiza universalului din particular şi spre sinteza sau reconstrucţia particularului din general. Analiza constă în demonstrarea și demonstrarea universalului ((£uevei$), iar sinteza în confirmarea și demonstrarea particularului (^3ett>eí£). Întrucât aceste acțiuni ale gândirii au fost deja enunțate (§186 și 190 etc.), rămâne aici doar să arătăm calea aplicării lor la teorie.

Analiză și sinteză, voi. reducerea particularului la general și inferența și explicarea inversă a particularului, susținute pe alocuri de dovezi ale generalului și de dovezi ale particularului, constituie țesătura oricărei științe teoretice; totuși, concluzia și dispoziția corespunzătoare a particularului rămâne întotdeauna scopul principal,

căruia îi sunt subordonate ordinea și împărțirea teoretică ca mijloace. Teoreticianul face de obicei o analiză a universalului pentru sine, sau cel puțin o prezintă nu doar ca o analiză, ci ca o dovadă și demonstrație a universalului. Dovada unui coeficient

urmează cursul sintezei și îl întărește acolo unde este necesar.

§ 236. a) Analiza teoretică pleacă de la particular, dat în experienţă, şi dezvoltă din acesta universalul aşa cum se formează de obicei conceptele, adică prin comparaţie şi abstractizare. Universalele, la care se îndreaptă teoria, sunt: proprietățile esențiale și de bază ale lucrurilor, conceptele generice, legile și regulile; ea caută primul pentru explicarea fenomenelor, al doilea pentru înțelegerea speciilor, al treilea pentru derivarea evenimentelor și ultimul pentru aplicarea unor cazuri particulare. Cu toate acestea, analiza în sine nu este suficientă pentru a îmbrățișa conceptele și legile generice în toată profunzimea lor și pentru a le certifica în adevărul lor esențial, semnificația și necesitatea lor universală; de ce este completată prin demonstrarea și demonstrarea universalului și verificată prin sinteza și demonstrarea particularului.

§ 237. Metoda descoperirii universalului prin comparație și abstracție este considerată de mulți a fi insuficientă, deja pe motiv că nu observăm niciodată pe deplin particularul și, prin urmare, universalul neîndoielnic, prin intermediul unei comparații care ar trebui să se extindă la tot ceea ce este particular. , pentru a găsi și a indica că nu putem. Concluzia din multe cazuri observate la toate cazurile de același fel, conform sugestiei lui Bacon, este, spun ei, un salt prea îndrăzneț; dacă chiar și sute și mii de exemplare observate și comparate ale unei specii sau gen au avut unele caracteristici în comun, atunci acest lucru încă nu ne oferă

dreptul de a le recunoaşte ca concepte specifice sau generice. Un număr infinit de alți indivizibili pot încă, printr-o trăsătură sau alta, să nu se încadreze în acest concept general și, în acest caz, este ilegal, doar ca urmare a îndrumării incomplete, să le includă în concepte specifice sau generice. Dar îndrumarea, cel puțin cea mai precisă observație și comparație, nu se extinde nici măcar la sute și mii, ci întotdeauna doar la câteva exemplare dintr-o specie sau gen; și de aceea toate conceptele și propozițiile generale, întocmite prin inducție, sunt întinse la cel mai înalt grad.

§ 238. Este absolut adevărat că toate indivizibilele de orice fel, pentru care se caută conceptul, nu pot fi la îndemână și, prin urmare, nu mai este posibil să le cercetăm și să le comparăm cu exactitate pe toate — că întotdeauna sunt supuse doar foarte puține eșantioane. la

observarea atentă pentru a extrage din ele conceptul specific. . Iar într-un asemenea caz – dacă acceptăm punctul de vedere al nominaliştilor că caracterul speciei este doar o asemănare accidentală a unui anumit număr de indivizibili – fără o comparaţie prealabilă a tuturor indivizibililor, este imposibil să formulăm cu certitudine un concept general. Atunci îndrumarea va fi singurul, dar foarte imperfect, mijloc de alcătuire a conceptelor universale; nu este nimic de spus despre adevărul unor astfel de concepte; însăși probabilitatea lor, judecând după conținutul eșantioanelor comparate cu cele incomparabile, este în majoritatea cazurilor doar de una la un milion. Mai mult, până la urmă, nu vom avea cu toții definite și

 concepte specifice de specie, pentru că ar fi în voinţa fiecăruia să extindă sau să constrângă sfera speciilor, să le delimiteze într-un fel sau altul, acum mai mult sau mai puţin să le luăm pe cele indivizibile pentru a le compara asemănarea întâmplătoare. Astfel, nominalismul, care consideră indivizibilul ca realitate adevărată, și ia speciile și genurile ca aceleași concepte și nume pentru a semnifica asemănări aleatorii, trebuie să renunțe la toate conceptele generice și de specie și, împreună cu aceasta, și de la orice știință. a individului, a unuia sau altui subiect în special pe care știința îl pune la dispoziție conversației cotidiene.

§ 239. Ideea nominalistă că „pentru a forma un concept absolut corect al unei specii trebuie să compari efectiv toate eșantioanele ei”, conține o imposibilitate care a condus la deznădejde empirismul actual bazat pe această idee. În ciuda acestui fapt, în simplitatea sa fericită, nu numai că nu a ajuns la lepădarea de sine, ci, dimpotrivă, a obținut un mare beneficiu din aceeași idee de bază a inducției. Presupunerea falsă că trebuie neapărat să compare toate exemplarele unei specii a încurajat compararea cea mai extinsă și atentă a tuturor exemplarelor posibile, ceea ce este extrem de important pentru o formare minuțioasă și corectă a conceptelor de specie. Între timp, empiriştii nu au acceptat niciodată în mod serios cerinţa conform căreia inducţia trebuie să fie completă şi, prin urmare, imposibilitatea acesteia din urmă nu i-a deranjat niciodată, indiferent cât de des li s-a amintit de

raţionaliştii ei. Empiristii, cu tot felul lor nominalist de gandire, nutreau o convingere secreta, bazata pe o credinta inconstienta in realitatea genurilor si speciilor, ca chiar si o comparatie incompleta a indivizibililor este suficienta pentru a forma un concept de specie. Deci psihologul, căruia doar propria sa viață spirituală este deschisă pentru observație, aplică fără îndoială observațiile despre sine asupra sufletului uman în general. După numărul mic de lei și rinoceri etc., pe care l-a observat, zoologul înfățișează un leu și un rinocer în general. Botanistul transferă remarcile făcute pe un exemplar întregii specii. Dar aceasta se întâmplă sub o anumită presupunere, deși

inconștientă, că caracterul speciei nu este o asemănare accidentală a unui anumit număr de indivizibili, ci un tip neschimbător, repetat de natură într-un număr indiferent de indivizibili.

§ 240. De fapt, caracterul speciei nu este ceva întâmplător, în general nu este vorba doar de asemănarea indivizibililor, ci de esența lor comună, natura și substanța lor. Specia este cu adevărat existentă și eternă, iar esența indivizibilă este doar izolarea și manifestarea ei trecătoare. Caracterul specific în fiecare indivizibil se repetă uniform, în fiecare este în întregime și, prin urmare, nu este greu să îl extragi din diverși indivizibili. Și nu este ascuns atât de adânc în indivizibil, ca, de exemplu, un grăunte într-o coajă; totul indivizibil, prin natura și esența sa, este un caracter specific, care nu a luat decât o modificare complet exterioară, individuală. Pe

exprimată chiar și în cele mai exterioare semne ale indivizibilului, astfel încât un ochi experimentat să-l recunoască, de exemplu. în părţi ale scheletului unui animal antediluvian. Din aceasta se poate observa că nu este necesară o comparație sau o îndrumare prea extinsă pentru a determina caracterul speciei, dacă acest caracter poate fi luat chiar și de la oricare parte a unui animal complet necunoscut. Totuși, pe de altă parte, toată lumea trebuie să fie de acord că o comparație, extinsă la limite posibile, are un preț foarte mare în sens științific și nu poate fi niciodată destul de amănunțită și extinsă.

§ 241. Conceptul de specie, din care reiese teoria, se formează prin separarea individului. Întrucât prima constituie întreaga substanță a indivizibilului, iar cea din urmă, dimpotrivă, constă doar în modificări exterioare și trecătoare, pentru a găsi un concept anume este suficient să comparăm câteva indivizibile, este suficient chiar și cu reflecție pentru a cerceta unul dintre unii. Să notăm permanentul într-un lucru, să separăm modificările exterioare, trecătoare, accidentale și libere, și din aceasta ne vom forma o idee întreagă a naturii indivizibilului și vom obține conceptul său specific. Cât de ușor și corect se formează conceptele de specie se poate observa cel mai bine din faptul că chiar și gândirea naturală și vorbirea obișnuită nu constau în mod esențial din idei individuale, ci din aceleași specii și concepte generice; ceea ce gândim și vorbim, până la cel mai mic detaliu, este un concept specific.

§ 242. Conceptele de specie oferă un domeniu ferm și pe cât de extins, pe cât este un domeniu vizibil convenabil pentru dezvoltarea celor mai înalte concepte universale, adică generice. Conceptele de specie și esența acestui particular, care este tratată exclusiv de teorie, lăsând individul fără atenție. Mai mult, ea însăși nu le formează de fapt, ci le presupune deja ca material dat pentru prelucrare ulterioară, împrumutându-le parțial din științele descriptive, parțial din gândirea obișnuită. Întreaga sarcină a teoriei constă în prelucrarea conceptelor

specifice în unele generice și în aplicarea inversă a acestora din urmă la concluzia și explicarea primelor, la fel cum sarcina descrierii constă în primul rând în formarea și dezvoltarea conceptelor specifice. Între asta și aici există tranziții: cum descrierea, în rezultatele ei, dezvoltă concepte specifice în unele generice superioare; tot aşa şi teoria are mult de-a face cu conceptele de specie preluate din ştiinţele descriptive; ea le verifică, le definește mai precis, le studiază mai amănunțit și mai profund.

Pentru a dobândi un concept generic, pentru acel concept specific, care sunt toate ușor de îmbrățișat și de examinat, ei le pun împreună și le compară între ele, iar apoi trăsăturile lor de bază comune sunt ridicate la un caracter generic. Aici-то dezvăluie și rezolvă chestiunea privirea fericită a teoreticianului, pentru că sarcina de a vedea comunul în diversitatea speciilor poate fi rezolvată fie mai superficial, fie mai adânc și mai pătrunzător, fie incorect și

deplasat, sau potrivit și cu succes. Este adevărat că universalul nu este deloc ascuns în particular; naște deja în specii; și totuși, numai privirea fericită a unui geniu din înfățișarea superficială a speciei extrage orice trăsătură esențială, explicativă a genului, fie că este vorba despre un concept, o regulă sau un principiu fundamental.

§ 243. b) Sinteza sau restructurarea particularului din universal restaurează doar ceea ce a ieșit analiza, dar cu câștigul important pe care îl vedem apoi mai profund în particularul dat; Astfel, pe de o parte, dobândim cele mai bogate și profunde cunoștințe, iar pe de altă parte, ridicăm simpla certitudine a experienței la necesitatea unui concept, transformăm asimilarea oarbă a realității în înțelegerea care o domină. Comoara reală, materială a cunoașterii nu este înmulțită de teorie, dar pentru aceasta comoara mentală sau cunoașterea nu este numai îmbogățită cu gânduri mai generale și mai profunde, ci este și ridicată la cel mai înalt grad de cunoaștere. Aceste gânduri mai generale și mai profunde, care erau deja ascunse în materialul dobândit de noi prin observație, dar nu erau încă conștiente, sunt dezvăluite și astfel cunoașterea se îmbogățește cu cele mai prețioase concepte; în același timp, este ridicată la cel mai înalt grad de înțelegere pentru că atunci când universalul este recunoscut în particular, atunci îl înțelegem, pătrundem și explicăm pe acesta din urmă.

§ 244. Forma originală a sintezei teoretice este definiţia, deoarece construcţia inversă a conceptului fiind definită din elementele sale generale şi particulare. Definițiile se formează prin indicarea pe de o parte a conceptului generic cel mai apropiat, iar pe de altă parte a caracterului speciei. Definiția este restructurarea unui concept specific din elementele sale generice și condițiile specifice. Definiție potrivire pe gen proximum și diferențiere specifică. Testul

definiției este atunci când subiectul și predicatul sunt concepte interschimbabile; altfel este fie prea extins, fie prea îngust.

§ 245. Forme ulterioare şi mai extinse de sinteză teoretică sunt: explicaţia şi conduita, concluzia şi explicaţia, evaluarea şi discuţia. Aceste inferențe subordonate progresive au fost deja detaliate mai sus 180-185). Aici este suficient să amintim doar punctele principale. Explicația are și un scop analitic – de a explica universalul, pentru care calculează, sub formă de măsurători, unele dintre cazurile particulare care decurg din acesta. Același scop și conduită de gândire; doar că este mai detaliat și mai extins în calculul concluziilor; mai mult, nu se limitează la o singură explicație, ci împreună înseamnă a justifica gândul urmărit. Este trecerea unei explicații într-o dovadă analitică.– Inferența și explicația sunt restructurarea particularului din elementele sale universale și definite, cu diferența că prima are scopul de a obține particularul, ca urmare, consecința.

nee – înțelege-l ca o consecință; concluzia lasă fără atenție dacă particularul este dat în realitate și, fără îndoială, și îl acceptă ca ideal doar consecința universalului, în timp ce explicația ia ca bază realitatea și certitudinea particularului, dar în același timp dorește să să o aibă în cel mai înalt mod, ca o consecință ideală a universalului, – Aplicarea universalului la particular pentru a discuta și a evalua acesta din urmă are loc atunci când particularul nu este un fel de necesar, ci o realizare liberă și accidentală a universalului. , care, prin tocmai acest fapt, poate fi și expresia ei insuficientă sau perversă. Totuși, coincide cu concluzia, deoarece adevărul și valoarea particularului se măsoară dacă corespunde consecințelor necesare ale universalului sau nu.

§ 246. Aceste rearanjamente sintetice ale particularului, în calcul, combinare și opoziție de particularități, urmează corelațiile conceptelor prezentate sub denumirea de inferențe din subordonate. Consecințele sunt deduse ca specii ale aceluiași gen și sunt prezentate ca manifestări diferite ale aceluiași universal; sunt completate unul de celălalt, ca componente ale volumului său; în cele din urmă, ele sunt opuse unul altuia, ca opuse, parțial pentru ca ele să fie definite mai precis unul de celălalt, parțial pentru a se lumina unul pe celălalt.

§ 247. Asemenea metodelor de sinteză menționate mai sus, așa și aceste metode de subordonare a compoziției.

 stabilesc firele principale ale țesăturii sintetice ale raționamentului teoretic. Universalul servește drept început al diviziunii, iar consecințele derivate de sinteza în poziția lor subordonată îi sunt atașate, ca membri ai diviziunii. Aceste fire principale sunt apoi țesute în demonstrarea și demonstrarea universalului, precum și în confirmarea și dovada particularului , în

multe moduri diferite, în funcție de modul în care cursul anchetei și nevoia de convingere o impun.

§ 2-8. Universalul, din care iese sinteza teoretică a particularului, este luat ca adevăr ideal și este numit început sau fundament ideal. Acest mod de considerare stă în natura și direcția acestui mod de a gândi însuși; pentru că universalul, care servește drept punct de plecare, este un obiect ideal, gândirea. Cu toate acestea, este destul de clar că, dacă universalul în aplicarea sa sintetică este ideal, atunci el, prin urmare, nu mai este ideal în sine și în originea sa; în aceste privințe poate fi din nou un obiect foarte real și actual. Și este evident că, dacă concluziile și explicațiile, aplicațiile și discuțiile au vreun adevăr, atunci principiile și principiile lor universale trebuie să fie și realități și nu simple opinii și, prin urmare, trebuie în primul rând extrase din realitate prin intermediul analizei și indicate în aceasta. Realităţile particulare trebuie deduse şi explicate numai din realităţi universale, în care

acționând și manifestându-se. Orice altă explicație, care nu poate fi arătată din realitate, care își are izvorul într-o singură viziune metafizică și idei speculative, este un joc inactiv, neînsemnat, care, deși poate fi genial, nu este deloc potrivit pentru știință, dimpotrivă. , este foarte dăunătoare științei.ea: prin urmare, ascunde adevărul în ceața opiniilor metafizice, dăunează simțului adevărului și umflarea capului cu ceață școlară pentru a răsturna realitatea, suprimă conștiința învățată, respectul necondiționat pentru singurul adevăr al realității.

§ 249* Din legea fundamentală a oricărei deducții și explicații teoretice, că „realitatea particulară trebuie înțeleasă numai din realitatea universală care se manifestă în ea”, necesitatea atât a dovezilor analitice și a indicațiilor universalului, cât și a probelor sintetice. a particularului, se dezvăluie. Primele două indică faptul că adevărul universal, care servește drept început ideal de explicație și concluzie, este împreună adevăr și realitate reală; dimpotrivă, dovada sintetică arată clar că un adevăr anume, care inițial avea doar aspectul unei consecințe ideale, este împreună adevăr real și realitate, deoarece începutul concluziei și explicației sale este adevărul real și actual.

g 250. Aici, de altfel, ar fi împotriva speculațiilor filozofice să se stabilească ca regulă că „

Validitatea este înțeleasă numai din interiorul ei” și să insiste ca această lege de bază a inferenței și explicației teoretice să fie recunoscută și îndeplinită. Dar nu asimilăm sfatului teoretic al Metodologiei atât de multă putere asupra gândirii umane reale, încât chiar și în bolile rapionalismului arogant ar putea fi un adevărat

medicament pentru minte (medicina mentis). Trebuie să așteptăm până se epuizează acest paroxism.

§ 251. De altfel, mijloacele teoriei sunt: explicația preliminară, analogia și explicația genetică.

Așa cum descrierea își compară obiectul cu contrariile sale, tot așa teoria, continuând această comparație mai profund, introduce în mod formal obiectul în sistemul de concepte și indică locul său în regiunea genului său cel mai înalt și sub specia lui subordonată. Pentru această viziune preliminară și externă a subiectului, limba noastră nu are un nume precis, motiv pentru care o numim explicație preliminară. O astfel de explicație ((Jróríeruncj), cu excepția cazului în care ține locul unei considerații teoretice, care intră mai amănunțit în subiectul în sine, este de obicei pusă înaintea studiului, sub forma unei introduceri.

§ 252. Analogia sau comparația cu alte genuri și legile și manifestările lor, devine de la o zi la alta cel mai important și mai instructiv ajutor pentru teorie, întrucât

 în fiecare zi suntem din ce în ce mai conștienți că în toate genurile și speciile lumii, sub Formele câte naturi asemănătoare, atât de diferite, una și mai ticăloasă se manifestă și perfecționăm constant capacitatea de a ghici ce este asemănătoare în diverse Forme de manifestare. Chiar și în științele naturii, încrederea în analogie a devenit atât de stabilită încât anatomistul comparator, după ce a studiat, de exemplu. orice organ animal dintr-un fel de animal, în care acest organ este dezvoltat în mod special, îl caută imediat și în toate celelalte genuri și sunt sigur că îl va găsi cel puțin în embrion; fiziolog, incapabil să surprindă momentele vreunui proces animal, de exemplu. nașterea, la un fel de animal, le caută în alte genuri, în care sunt deschise pentru observație, iar ceea ce se găsește nu se îndoiește că este considerat un element al procesului animal observat.

§ 253. Totuşi, cel mai important mijloc auxiliar al teoriei este inferenţa genetică; sau o explicație a modului în care existentul s-a format și a pornit din elementele sale și cauzează, așa cum ar fi, istoria originii sale.

Într-un anumit sens, desigur, chiar și o concluzie teoretică este mai mult sau mai puțin deja genetică, mai ales dacă este făcută cu convingere în realismul genurilor și speciilor, potrivit cărora acestea sunt considerate nu ca o asemănare pur abstractă a indivizibilei, ci ca bază esenţială, substanţială, a influenţat Iem condiţiile private limitate la indivizibili. Въ

 deosebire de un astfel de element genetic într-o concluzie teoretică, luăm aici o explicaţie genetică în sens strict pentru una istorică. unde problema nu mai este despre orice formare ideală și imanentă a unui obiect, ci despre trecerea lui reală de la inexistență la ființă, despre originea temporală reală.

§ 25-n. Această explicație genetică sau istorică este folosită atunci când subiectul unei concluzii teoretice este tocmai originea ei reală, iar când ex professo trebuie să se îndrepte spre istoria originii și dezvoltării ei; sau atunci când istoria originii unui obiect, precum: elementele din care a provenit, cauzele care i-au determinat originea, împrejurările care au contribuit la formarea lui, oferă o explicație esențială a stării și calităților sale prezente. Nu este necesar să explicăm lui Bolve cât de utilă și instructivă este în teorie această cercetare istorică.

§ 255. Principalele puncte cărora ar trebui să se acorde atenție în studiul genetic al oricărui obiect sunt: elementele din care s-a format, cauzele care au însoțit și au determinat formarea lui și, în final, însăși istoria originii și dezvoltării sale, cu toate circumstanţele care le modifică şi influenţează. Elementele din care provine un obiect pot fi numite cauze ale sale materiale, motivele care au determinat formarea lui - formale, on-

sfârşitul influenţei auxiliare în istoria originii şi dezvoltării sale — din motive accidentale.

§ 256. Cu această explicație genetică sau istorică a ceea ce s-a întâmplat, explicația practică a lucrărilor libere este foarte asemănătoare, care sunt lucrările moralității, științei, industriei, construcției matematice, pe scurt: tot ceea ce este arbitrar care este doar produs, sau este produs. cu un scop. De ce aceste explicații practice sunt numite și genetice sau sintetice. Aici arată tipul de lucru, materialul și prelucrarea acestuia, construcția, indică scopurile și mijloacele aplicate, descriu utilizarea etc.

§ 257. Atât explicaţiile teoretice, cât şi cele genetice şi practice apar foarte des în forma principală a definiţiei: deci mai ales Geometria, mărimile ei mentale, care au apărut prin construcţie, determină adesea cât de mult practic şi genetic, arătând tipul şi metoda construcţiei lor, la fel de mulți teoretic, arătând proprietățile a ceea ce s-a întâmplat de acolo. Exemplul Geometriei și, în același timp, înțelegerea ușoară și evidentă a definițiilor sale, a introdus aceste definiții practice și genetice în uz și în alte științe. Prin urmare, oricine poate împărți definițiile în teoretice și genetice

3. SI CTOP SI CH cu METODA K I.

§ 258. Sarcina istoricului se împarte în cercetare istorică şi descriere istorică. Primul corespunde observației; la acesta din urmă, dimpotrivă, metodele analitice și sintetice ale sistematistului se repetă, numai, după proprietatea materialului istoric, sub o formă

diferită: metoda analitică este culegerea și prelucrarea materialului istoric, iar cea sintetică. devine o prezentare istorică.

§ 259. a) Cercetare istorică. Întrucât cercul de experiență și observație pentru istoric se limitează doar la prezent și la aproape, datoria cercetării istorice este de a studia sursele, și anume de a dobândi documente și de a folosi în favoarea autografelor participanților Și mărturiile și poveștile persoane care nu au participat la evenimente. Folosirea documentelor este precedată de un test al autenticității lor, iar folosirea autografelor, mărturiilor și legendelor este un test atât al fiabilității obiective a narațiunii în sine, cât și al fiabilității subiective a naratorului.

§ 260. Fiabilitatea obiectivă (obiectivă) a povestirii în sine se bazează parțial pe acordul intern al evenimentului povestit cu el însuși, parțial pe acordul său extern cu timpul și locul și date istorice terțe: instituții care existau în acel moment, cunoscut nouă din viață,

obiceiurile și obiceiurile vremii, caracterul personajelor etc., în sfârșit, asupra acordului naratului cu legile lumii fizice, morale și mentale. Cu alte cuvinte, critica obiectivă a istoricului-prospector examinează latura logică, istorică, morală și intelectuală a poveștii. Este clar, totuși, că o astfel de critică oferă o singură posibilitate și, în cea mai mare parte, doar o posibilitate. Conține mai mult criterii negative decât pozitive, face posibilă recunoașterea adevărului fals, dar numai a neadevărului, care este denunțat de contradicții logice, istorice, fizice, morale și mentale. Cu toate acestea, există un fel de naturalețe, decolorare și simplitate a narațiunii, există o anumită originalitate, individualitate și particularitate a naratului, ceea ce pune fiabilitatea informațiilor istorice aproape dincolo de orice îndoială. Numai recunoașterea unor astfel de trăsături se bazează mai mult pe simțire și tact simplu și, prin urmare, este imposibil să dai vreo îndrumare în această chestiune.

§ 261. Testul fiabilității subiective a naratorului converge asupra a două întrebări: ar putea și ar vrea să spună adevărul și, în plus, întreg adevărul și nimic altceva decât adevărul. Dacă a putut, se știe parțial din punct de vedere fizic după poziția sa, parțial mental prin capacitatea sa de a observa și judeca, parțial patologic după prejudecățile sau imparțialitatea sa. Fie că au vrut, se determină opunând interesul naratorului cu vrednic

esenţa caracterului său moral. La autografi și martorii participanți, bunăvoința și capacitatea patologică de a spune întotdeauna adevărul ar trebui examinate mai strict, dimpotrivă, la martorii care nu au

participat și la povestitorii terți, starea lor fizică și capacitatea mentală ar trebui cântărite mai strict.

§ 262. b) Descrierea istorică, care include aa) colectarea și prelucrarea materialului istoric. Diverse forme, în care materialul istoric este perceput și prelucrat, sunt: scrierea, scrierea și prezentarea pragmatică a istoriei.

§ 263. O cronică (cronică) şi o notă (memorie) sunt cele mai simple forme ale istoriei. Primul, pas cu pas, pe ani și numere, notează cursul prepozițional al evenimentelor, ultimul reprezintă activitatea subiectivă a persoanelor istorice. Primul livrează membrii obiectivi ai istoriei, cauze și efecte, dar numai sub forma exterioară a secvenței lor simple, fără conștientizarea conexiunii lor interne. Acesta din urmă, pe de altă parte, tratează elementele subiectului istoriei, motivele și scopurile actorilor, dar comunică aceste elemente psihologice ale istoriei și în formă externă, adică în manifestarea efectivă a vieții lor private și în forma lor. relații și conexiuni personale imediate.

Ambele elemente ale istoriei, subiect și subiect, îmbină pragmatica

 o declarație de istorie și într-o formă mai rezonabilă le prezintă ca fire esențiale ale evenimentelor. Folosește cronica și nota ca material, pe care le prelucrează conform conceptului, căutând în succesiunea cronologică externă firele esențiale ale relațiilor cauzale, iar în acțiunea subiectivă, firele esențiale ale motivelor și scopurilor și ridicându-le dintr-un anumit Forma de vedere într-un abstract o anumită formă de gândire.

g 264. O prezentare pragmatică a istoriei este rezultatul cel mai înalt al studiului filozofic al istoriei lumii, la care ar putea veni scrierea anterioară. Iar scrierea consideră pragmatismul chiar sarcina sa cea mai înaltă, în ciuda numeroaselor remarci ale noilor speculatori că este încă o istorie foarte superficială și insuficientă. Simplul pragmatist privește umanitatea dintr-un punct de vedere complet extern, nominalist; el consideră că istoria ei este opera unor mari oameni care se ridică din când în când, și a unor evenimente întâmplătoare bogate în consecințe, pe scurt, acțiunea persoanelor și a întâmplării. Cine s-a gândit cu adevărat la tact, uitându-se la istorie, ar fi ca un spectator care produce curgerea unui râu din înotătorii care se repetă de-a lungul lui și stâncile care îi refractează cursa. Nu sunt oamenii mari și nu întâmplărea face istoria lumii; ei îi dau doar Formă și impuls. Oamenii mari sunt mai degrabă produsul decât vinovații istoriei lumii. Sunt doar oameni fericiți care

care, în timp util, au putut să exprime ideile epocii lor care au fermentat printre masele și s-au format și să devină centrul aspirațiilor moderne. Iar cel mai mare om, dacă nu găsește masele care să-l poarte și să-l înalțe, trece fără să lase urme în urma lui, iar

dacă a ieșit înainte sau după timpul cuvenit, stă singur la mijlocul secolului, ca un profet sau un monument.

§ 265. Istoria lumii este dezvoltarea treptată a omenirii, care în națiuni și indivizibili duce o viață esențial unificată, se dezvoltă organic, se străduiește spre o singură destinație neschimbătoare și completează procesul vieții și dezvoltării după legi imuabile. Persoana și întâmplarea, desigur, pot acționa asupra acestui etern proces de dezvoltare umană, îl pot modifica și chiar perturba: dar astfel de influențe îi pot întârzia cursul sau pot schimba imaginea manifestării sale doar pentru o vreme, chiar dacă este pentru un secol. sau o mie de ani. Totuși, astfel de modificări superficiale, subiect al istoriei pragmatice, nu modifică în nici un fel fundamentul și cursul esențial al istoriei mondiale eterne; căci Forma manifestării exterioare nu înseamnă nimic pentru ea, iar mileniile pentru ea sunt momente, pentru că omenirea însăși are timp și îl ia după bunul plac.

În acest proces de dezvoltare a omenirii, fiecare națiune are un rol decent pentru sine, în funcție de acea latură și sarcină specială a naturii umane, care este predominantă în ea.

realizat în mod substanțial; are și își îndeplinește scopul - de a dezvălui natura umană, în conformitate cu un scop comun, dintr-o parte și într-o singură sarcină. Spiritul și caracterul oamenilor se bazează pe rezolvarea acestei probleme; de îndată ce este împlinit, poporul își pierde existența națională, pentru a se amesteca cu alte popoare, a lua parte la sarcina lor umană sau, în cele mai fericite împrejurări, a renaște și a se ridica pentru o nouă sarcină, cu un nou național. geniu.

§ 266. Istoria acestei cele mai profunde, sub forma indiferentă de manifestare a dezvoltării continue, fie a întregii omeniri, fie a popoarelor individuale, ar putea fi numită istorie filozofică a lumii, sau istorie populară. Totuși, până astăzi rămâne și va rămâne cu siguranță mult timp un obiect al dorinței: pentru că, deși această sarcină nu depășește complet limitele înțelegerii umane, în orice caz, totuși, rezolvarea ei necesită încă o lungă durată. serie de studii preliminare, care nu vor face decât să pună bazele acesteia. Mai mult decât atât, spațiul drumului parcurs de omenire este încă atât de scurt încât nu oferă încă toate elementele care să-i determine cursul. Cu toate acestea, ar fi timpul să începem cel puțin studii preliminare pentru această viitoare istorie filozofică a lumii și a popoarelor, de exemplu. în același sens ca recent Gerwins, în „trăsăturile sale de bază ale istoriei”, a încercat să prezinte „cursul ideilor care mișcă omenirea”.

§ 267. În fine, în ceea ce priveşte bb) până la al doilea moment în descrierea istorică, până la expunerea istorică, atunci arta istorică

propriu-zisă nu poate avea loc decât în istoria pragmatică şi filosofică; pentru că o cronică și o notă fără plan urmăresc doar legătura exterioară dată a materiei lor, pe care este sarcina lor esențială să o înfățișeze cu posibila evidență și fidelitate.

Expunerea istorică are două legi principale, materială și formală, care pot intra foarte ușor în opoziție una cu cealaltă și a căror îmbinare fericită este sarcina principală a istoricului. Aceste legi sunt: adevărul istoric și reprezentarea în conformitate cu planul.

§ 268. Adevărul istoric, în funcție de percepția și prelucrarea diferită a materialului istoric, are grade diferite. 1) Conform metodei cronicii de percepție, este adevărul faptic, adică o reprezentare adevărată și exactă a Faptelor și a împrejurărilor care le-au însoțit; 2) în conformitate cu imaginea de luare a notelor a percepției, adevărul caracteristic, adică o fotografie și o reprezentare reușită și corectă a personalităților, locurilor, vremurilor, obiceiurilor, modurilor de gândire etc.; 3) în mod corespunzător istoriei pragmatice, adevărul pragmatic, adică dezvoltarea adevărată și completă, cauze și efecte, temeiuri și efecte, scopuri și mijloace, L) în sfârșit, respectiv, istoria filozofică a lumii și

popoarele, - adevărul filosofic, adică studiul ideilor și motivațiilor cele mai profunde și generale care mișcă popoarele și acele momente de dezvoltare pe care umanitatea le face în ele.

§ 269. Aceste grade diferite de adevăr istoric se exclud unul pe celălalt numai atunci când unul dintre ele este unilateral, și cu predilecție indecentă, extins pentru a da seama de alții. Dar prin aceasta se trădează pe sine; pentru că oricine caută pretutindeni numai cauze de fapt, sau numai motive și intrigi umane, cade în aceeași eroare a violenței unilaterale a istoriei, în care cade filosoful, care construiește istoria lumii după ideile speculative și legile eterne ale sinelui. -dezvoltarea spiritului mondial. Atâta timp cât elementele menționate ale adevărului istoric sunt fiecare strict limitate la cercul obiectelor lor, până atunci ele sunt în acord unele cu altele și se completează reciproc, astfel încât gradul cel mai înalt este întotdeauna deja conținut în cel mai de jos și gândirea se dezvoltă. din ea: adevărul caracteristic stă în fapt, pragmatic în ambele și, în sfârșit, adevăr filozofic într-un contur istoric pragmatic stabilit.

§ 270. Sistemul narațiunii istorice este un plan. Cursul său într-o narațiune istorică corectă este determinat de rezultatul final, care s-a prezentat istoricului în timpul unei revizuiri preliminare a binecunoscutului

perioadă a istoriei și către care se îndreaptă acum întreaga narațiune. Rezultatul final este începutul împărțirii și aranjarii istoriei.

Astfel, prezentarea istorică converge către un punct, în timp ce cea matematică pleacă dintr-un punct.Ce rezultat pe care să-l luăm ca punct final al naraţiunii istorice depinde parţial de scopul special al scriitorului, parţial de viziunea specială a istoriei, în funcţie de asupra modului în care prelucrează istoria, fie în toate privinţele istorice, fie mai mult în raport cu politica, iluminismul, sau în orice alt mod mai onest, fie că acordă atenţie numai adevărului Factual, sau caracteristic, pragmatic şi istoric . Între timp, oricare ar fi scopul şi punctul de vedere, o lege strictă, astfel încât planul de prezentare istorică să fie în concordanţă cu adevărul istoric, nu îşi pierde niciodată puterea şi, prin urmare, rezultatul final, la care se presupune că va reduce întreaga poveste. , nu trebuie inclusă în istorie, ci să împrumute şi să se dezvolte din ea însăşi.

20

306

126.

127.

128-

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135-

» Barbara: un mod de a încheia în ea; Celarent: o modalitate de a încheia.

Darii: un mod de a încheia printr-un raport dublu al volumului.

Ferio: o dublă modalitate de concluzie.

2. Figura:

Conceptul de inferență conform acestei figuri și, prin urmare,

Prima regulă privată a sa, cu privire la,

calitatea trimiterilor și puterea de probă a acesteia. ....

A 2-a Regulă particulară privind numărul de parcele și, prin urmare

Moduri corecte ale figurii a 2-a, . .

Sensul literelor prin care sunt semnificate; aducând concluziile 2, 3 și 4 Figurile la 1.

Mijloace pentru această reducere: Transformarea spațiilor și desemnarea acestuia.

Permutarea parcelelor și desemnarea acesteia;

Reducere la absurd. . .

SS

Explicarea legii de bază a calității

ss-

222.

225.

224.

225.

226.

227.

228.

229.

a diviziunii naturale și cerința acestei legi este de a reduce numeroasele proprietăți diferite ale unui obiect la unitatea fundamentală a celor de bază. Surse de diversitate de subiecte: autoeducarea genului în specii, complexitatea acestora și relațiile externe; și modalități de a reduce această diversitate la unitate.

Explicația liderului începutului în fragmentare și divizare. · Începutul diviziunii:

Regulile referitoare la aceasta și împărțirea originilor în ființe. și inexistentă. Membrii diviziei:

Reguli referitoare la acestea; și, în special, regulile privind tranzițiile între genuri și specii.

d) Comparație.

Tipurile sale.·

Comparație cu similare; cu opusul; cu corespondenta ....

e) Reprezentarea genetică a subiectului:

Conceptul despre el.

230.

231.

232.

SS

.. <ΐθΟ